

Νόμος 4738/2020

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4738

(ΦΕΚ Α' 207/27-10-2020)

Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

Άρθρο 5.

Σκοπός

- 1.** Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ρυθμίζουν θέματα εξωδικαστικής ρύθμισης χρηματικών οφειλών προς χρηματοδοτικούς φορείς, το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Ο εξωδικαστικός μηχανισμός αποσκοπεί να παρέχει στους συμμετέχοντες πιστωτές λειτουργικό περιβάλλον διαμόρφωσης προτάσεων ρύθμισης των οφειλών του οφειλέτη και αποφυγής του κινδύνου αφερεγγυότητάς του, έπειτα από αίτηση του οφειλέτη ή έπειτα από δική τους πρωτοβουλία.
- 2.** Οι χρηματοδοτικοί φορείς διατηρούν διακριτική ευχέρεια ως προς την υποβολή πρότασης ρύθμισης οφειλών και ως προς το περιεχόμενό της και δεν υποχρεούνται να υποβάλουν προτάσεις σε όλες τις περιπτώσεις που τους απευθύνεται αίτηση. Αποτελέσματα ως προς το σύνολο των χρηματοδοτικών φορέων και, υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος, ως προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, παράγονται εντούτοις, εφόσον η πλειοψηφία των χρηματοδοτικών φορέων αποδέχεται την αίτηση και συναινεί στη διατύπωση συγκεκριμένης πρότασης ρύθμισης οφειλών.

Άρθρο 6.

Ορισμοί

1. Για τις ανάγκες του παρόντος κεφαλαίου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) Ως «αίτηση» νοείται η αίτηση του άρθρου 8 και ως «οριστική υποβολή αίτησης», η οριστικοποίηση της υποβολής της στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Εξωδικαστικής Ρύθμισης Οφειλών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κοινή απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 71.¹
- β) Ως «ασκών επιχειρηματική δραστηριότητα» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί δραστηριότητα που υπόκειται στις διατάξεις των άρθρων 21 ή 47 του Ν. 4172/2013.
- γ) Ως «χρηματοδοτικός φορέας» νοούνται:
  - γα) τα πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, μεταξύ των οποίων και εκείνα που τελούν υπό ειδική εκκαθάριση,
  - γβ) οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης,
  - γγ) οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων,
  - γδ) οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις του άρθρου 1 του Ν. 4354/2015 (Α΄ 176), ενεργώντας για λογαριασμό προσώπων που έχουν αποκτήσει δάνεια και πιστώσεις του άρθρου 1 του ν. 4354/2015, εφόσον τελούν υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος ή του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, καθώς και
  - γε) τα νομικά πρόσωπα που αποκτούν απαιτήσεις προς τιτλοποίηση.
- δ) Ως «πιστωτές» νοούνται οι χρηματοδοτικοί φορείς, το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που έχουν χρηματικές απαιτήσεις κατά του οφειλέτη.
- ε) Ως «πλειοψηφία συμμετεχόντων πιστωτών» νοείται το ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) επί του συνόλου των απαιτήσεων των χρηματοδοτικών φορέων, οι οποίοι συμμετέχουν ως πιστωτές.
- στ) Ως «ποσοστό συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο» νοείται το ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) επί του συνόλου των απαιτήσεων των χρηματοδοτικών φορέων που εξασφαλίζονται με υποθήκη,

---

¹[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 39](#)

προσημείωση υποθήκης, ενέχυρο ή άλλο ειδικό προνόμιο του άρθρου 976 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, οι οποίοι συμμετέχουν ως πιστωτές.

- ζ) Ως «σύμβαση αναδιάρθρωσης» νοείται η δικαιοπραξία που καταρτίζεται μεταξύ του οφειλέτη και των συναινούντων πιστωτών, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου και έχει ως αντικείμενο την αναδιάρθρωση των οφειλών του οφειλέτη.
- η) Ως «σύζυγος» νοείται και ο αντισυμβαλλόμενος σε σύμφωνο συμβίωσης του ν. 4356/2015 (Α΄ 181) ή του ν. 3719/2008 (Α΄ 241).
- θ) Ως «Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Εξωδικαστικής Ρύθμισης Οφειλών» ή «ηλεκτρονική πλατφόρμα» νοείται η ηλεκτρονική πλατφόρμα του άρθρου 29.
- ι) Ως «συμμετέχων πιστωτής» νοείται κάθε πιστωτής που έχει συμβληθεί στη σύμβαση συμμετοχής στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, σύμφωνα με το άρθρο 71. Το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης συμμετέχουν αυτοδικαίως στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης και καταλαμβάνονται από τον ορισμό του «συμμετέχοντα πιστωτή».
- ια) Ως «συναινών πιστωτής» νοείται ο συμμετέχων πιστωτής που συναινεί στην κατάρτιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης.
- ιβ) Ως «πρόσωπα συνδεδεμένα με τον οφειλέτη» νοούνται:
  - ιβα) όταν ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο, οι σύζυγοι ή συμβίοι, οι συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δευτέρου βαθμού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τον οφειλέτη,
  - ιββ) όταν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ελέγχουν το νομικό πρόσωπο του οφειλέτη, καθώς και οι σύζυγοι ή συμβίοι και οι συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του δευτέρου βαθμού των ανωτέρω φυσικών προσώπων. Επίσης, τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τον οφειλέτη. Ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ασκεί έλεγχο όταν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α΄ 251).
- ιγ) Ως «καταλαμβανόμενος πιστωτής» νοείται το πρόσωπο και ο φορέας που δεσμεύονται από σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.
- ιδ) Ως «οφειλές προς το Δημόσιο» νοούνται οι βεβαιωμένες απαιτήσεις του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 (Α΄ 90), του ν. 4174/2013 (Α΄ 170) και του ν. 2960/2001 (Α΄ 265), συμπεριλαμβανομένων προσαυξήσεων, προστίμων και τόκων

εκπρόθεσμης καταβολής, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης της παρ. 1 του άρθρου 8.

- ιε) Ως «οφειλές προς χρηματοδοτικό φορέα» νοούνται οι οφειλές του οφειλέτη προς χρηματοδοτικούς φορείς από κάθε αιτία, στο ύψος που διαμορφώνονται κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης της παρ. 1 του άρθρου 8.
- ιστ) Ως «οφειλές υπέρ τρίτων» νοούνται οι βεβαιωμένες οφειλές υπέρ τρίτων πιστωτών, οι οποίες βεβαιώνονται και εισπράττονται από τη Φορολογική Διοίκηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974, συμπεριλαμβανομένων προσαυξήσεων ή τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης της παρ. 1 του άρθρου 8. Για την εφαρμογή του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Δευτέρου του Βιβλίου Πρώτου, οι οφειλές υπέρ τρίτων, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του, λογίζονται ως οφειλές προς το Δημόσιο.²
- ιζ) Ως «οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης» νοούνται οι απαιτήσεις των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες βεβαιώνονται, συμπεριλαμβανομένων προσαυξήσεων, προστίμων και τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης της παρ. 1 του άρθρου 8.
- ιη) Στην έννοια των «οφειλών» συμπεριλαμβάνονται και οι οφειλές νομικών ή φυσικών προσώπων που προήλθαν από διαδοχή επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 479 του Αστικού Κώδικα ή ως συνέπεια καθολικής διαδοχής.
- ιθ) Ως «συνοφειλέτης χρηματοδοτικών φορέων» νοείται κάθε πρόσωπο που ευθύνεται αλληλεγγύως εκ του νόμου ή δυνάμει δικαιοπραξίας για την εξόφληση μέρους ή του συνόλου των οφειλών του οφειλέτη προς χρηματοδοτικούς φορείς. Στην έννοια του συνοφειλέτη περιλαμβάνεται και ο εγγυητής.³

2. Για τις ανάγκες του άρθρου 21 του παρόντος Κεφαλαίου ως προς οφειλές προς το Δημόσιο, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α. Ως «βασική οφειλή» νοείται το ποσό της οφειλής που αρχικά βεβαιώθηκε, χωρίς τους τόκους ή τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που την επιβαρύνουν σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), τον Εθνικό Τελωνειακό Κώδικα (ν. 2960/2001) ή τον Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ.

---

²[Προσθήκη 5024/2023, Άρθρο 39](#)

³[Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

356/1974), όπως το ποσό αυτό έχει διαμορφωθεί από τον χρόνο καταχώρισης της οφειλής στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων έως την υποβολή της αίτησης του άρθρου, μετά από τυχόν καταβολές, συμψηφισμό, αναγκαστική είσπραξη ή διαγραφή βάσει νόμιμου τίτλου.

β. Ως «διαγραφή» νοείται η διαγραφή βασικής οφειλής, τόκων, προσαυξήσεων ή προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής.

γ. Ως «προσαυξήσεις» ή «τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής» νοούνται οι προσαυξήσεις ή τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής κατά τα άρθρα 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και 6 του Κ.Ε.Δ.Ε., όπως τα ποσά αυτά έχουν διαμορφωθεί την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

δ. Το Δημόσιο εκπροσωπείται στην εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).

3. Για τις ανάγκες του άρθρου 21 του παρόντος Κεφαλαίου ως προς οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α. Ως «βασική οφειλή» νοείται το ποσό της οφειλής που αρχικά βεβαιώθηκε, χωρίς τους τόκους ή τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που την επιβαρύνουν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από τον χρόνο κατά τον οποίο η οφειλή κατέστη ληξιπρόθεσμη έως την υποβολή της αίτησης, ύστερα από τυχόν καταβολές, συμψηφισμό, αναγκαστική είσπραξη ή διαγραφή βάσει νόμιμου τίτλου.

β. Ως «διαγραφή» νοείται η διαγραφή βασικής οφειλής, τόκων, προσαυξήσεων ή προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής.

γ. Ως «προσαυξήσεις» ή «τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής» νοούνται οι προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής ή τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής σύμφωνα με το άρθρο πρώτο παρ. ΙΑ΄ υποπαρ. ΙΑ΄.2 περ. 11 του ν. 4152/2013, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4158/2013, και το άρθρο 6 του Κ.Ε.Δ.Ε., όπως τα ποσά των προσαυξήσεων ή τόκων εκπρόθεσμης καταβολής έχουν διαμορφωθεί την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

δ. Οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης εκπροσωπούνται στην εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών από το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) του άρθρου 101 του Ν. 4172/2013 (Α΄ 167)..

Άρθρο 7.

Πεδίο εφαρμογής

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα μπορεί να υποβάλει αίτηση για εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών. Νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου που δεν επιδιώκει οικονομικό σκοπό, αλλά ασκεί οικονομική δραστηριότητα, μπορεί να υποβάλει αίτηση για εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών.⁴

2. Από το πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 εξαιρούνται:

- α) οι πάροχοι επενδυτικών υπηρεσιών και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών παρόχων επενδυτικών υπηρεσιών που λειτουργούν στην Ελλάδα,
- β) οι Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και οι Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), καθώς και οι διαχειριστές τους,
- γ) τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα, καθώς και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα,
- δ) οι ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις.

3. Η υποβολή αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών δεν επιτρέπεται εφόσον:

- α) το σύνολο των οφειλών του προσώπου της παρ. 1 σε χρηματοδοτικούς φορείς, στο Δημόσιο και στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ,⁵
- β) το πρόσωπο της παρ. 1 έχει υποβάλει αίτηση ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου για την επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης ή για την κήρυξη του σε πτώχευση ή για υπαγωγή στη διαδικασία του ν. 3588/2007 (Α΄ 153) ή του ν. 3869/2010 (Α΄ 130) ή του ν. 4605/2019 (Α΄ 52) ή του ν. 4469/2017 (Α΄ 62), εκτός εάν έχει υπάρξει έγκυρη παραίτησή του από τις εν λόγω διαδικασίες, μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών,
- γ) το πρόσωπο της παρ. 1 έχει τεθεί σε λύση ή εκκαθάριση. Οφειλές προς το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που έχουν βεβαιωθεί σε

---

⁴[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 39](#)

⁵[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 39](#)

βάρος νομικού προσώπου της παρούσας ή νομικού προσώπου που έχει παύσει να υφίσταται κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, δύνανται να ρυθμιστούν με αίτηση τρίτου προσώπου, που έχει κατά νόμο εις ολόκληρον ευθύνη με το νομικό πρόσωπο για τις βεβαιωμένες σε βάρος του οφειλές, εφόσον ο αιτών δεν εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου. Κατά παρέκκλιση της υποπερ. 2 της περ. α) του άρθρου 22, μετά την απώλεια της ρύθμισης της παρούσας, επιτρέπεται νέα ρύθμιση των ίδιων οφειλών, εφόσον η αίτηση υποβάλλεται από τρίτο πρόσωπο που έχει κατά νόμο εις ολόκληρον ευθύνη γι' αυτές και δεν εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζονται τεχνικά και άλλα θέματα για την απεικόνιση στην πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών των οφειλών του νομικού προσώπου σε αίτηση συνυπεύθυνων προσώπων.⁶

- δ) έχει εκδοθεί οριστική απόφαση υπαγωγής σε μία από τις αναφερόμενες στην περ. β' διαδικασίες ή στη διαδικασία του άρθρου 68 του ν. 4307/2015, ή έχει συζητηθεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου η αίτηση υπαγωγής του στις παραπάνω διαδικασίες και εκκρεμεί η έκδοση δικαστικής απόφασης ή δεν έχουν παρέλθει δεκαπέντε (15) τουλάχιστον μήνες από την απόφαση υπαγωγής ή δεν έχουν παρέλθει τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες από την με οποιοδήποτε τρόπο ολοκλήρωση διαδικασίας του παρόντος Κεφαλαίου Α' ή
- ε) εα) οιοδήποτε φυσικό πρόσωπο, καθώς και κάθε πρόσωπο εντεταλμένο στη διαχείριση νομικού προσώπου από τον νόμο ή από ιδιωτική βούληση ή με δικαστική απόφαση, και ιδίως αυτό που φέρει την ιδιότητα του προέδρου ή του διευθύνοντος συμβούλου ή του διαχειριστή ή του εταίρου, έχει καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση για ένα από τα ακόλουθα αδικήματα:
  - i) φοροδιαφυγή,
  - ii) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δωροληψία, λαθρεμπορία, καταδολίευση δανειστών, χρεοκοπία, ή απάτη, σε βαθμό κακουργήματος. Στην περίπτωση της απάτης, αν ο παθών είναι το Δημόσιο ή Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης, αρκεί η καταδίκη σε βαθμό πλημμελήματος,

---

⁶Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 64; [Προσθήκη 5024/2023, Άρθρο 75](#)

- εβ) ειδικά επί νομικών προσώπων, η ποινική καταδίκη των προσώπων της υποπερ. εα΄ πρέπει να αφορά αξιόποινη πράξη που τελέστηκε στο πλαίσιο της δραστηριότητας του νομικού προσώπου που αιτείται την ένταξή του στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών,
- στ) ο οφειλέτης, ο οποίος έχει εξυπηρετούμενες ή ενήμερες οφειλές προς το σύνολο των πιστωτών του, δεν επικαλείται γεγονότα από τα οποία να προκύπτει η επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης σε ποσοστό είκοσι τουλάχιστον τοις εκατό (20%). Η επιδείνωση της παρούσας μπορεί να οφείλεται είτε στη μείωση των εισοδημάτων του είτε στην αύξηση των δαπανών του.

4. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος δεν υπάγονται απαιτήσεις από ανακτήσεις κρατικών ενισχύσεων λόγω παραβίασης της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4978/2022 (Α' 190), οφειλές από τελωνειακούς δασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποτελούν έσοδο της και αποδίδονται στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό και οφειλές προς αλλοδαπό δημόσιο.⁷

Άρθρο 8.

Αίτηση οφειλέτη και πρόσκληση πιστωτή για την εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών

1. Η αίτηση για την εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών υποβάλλεται από τον οφειλέτη ηλεκτρονικά στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.) με τη χρήση της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Εξωδικαστικής Ρύθμισης Οφειλών του άρθρου 29. Τα δεδομένα του οφειλέτη τηρούνται στη βάση δεδομένων της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. για τρία (3) χρόνια από τη λήξη της εκτέλεσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης. Αν η αίτηση του οφειλέτη δεν καταλήξει σε σύμβαση αναδιάρθρωσης, τα δεδομένα του διαγράφονται από το ηλεκτρονικό αρχείο της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. τρία (3) χρόνια μετά την υποβολή τους. Η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. ορίζεται ως υπεύθυνος και ως εκτελών την τήρηση και την επεξεργασία των ανωτέρω δεδομένων σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

---

⁷[Αφαίρεση 5024/2023, Άρθρο 39](#)

2. Το Δημόσιο, οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ή οι χρηματοδοτικοί φορείς μπορούν ως πιστωτές να κινήσουν τη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών κοινοποιώντας στον οφειλέτη με ηλεκτρονική επιστολή ή με δικαστικό επιμελητή ή με συστημένη επιστολή ή με ισοδύναμου τύπου ταχυδρομική επιστολή ή αυτοπρόσωπη παράδοση, εφόσον διασφαλίζονται με ισοδύναμο τρόπο η επιβεβαίωση αποστολής, παραλαβής και εμπιστευτικότητας, πρόσκληση για την εξωδικαστική αναδιάρθρωση των οφειλών του θέτοντας προθεσμία για την υποβολή της αίτησης της παρ. 1 έως 45 ημερολογιακές ημέρες. Η πρόσκληση του προηγούμενου εδαφίου κοινοποιείται με επιμέλεια του πιστωτή και στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Η μη υποβολή αίτησης από τον οφειλέτη εντός της ανωτέρω προθεσμίας συνεπάγεται την αυτοδίκαιη περάτωση της διαδικασίας και αξιολογείται σε περίπτωση μεταγενέστερης υποβολής αίτησης του παρόντος άρθρου από τον οφειλέτη.

3. Η υποβολή πρόσκλησης της παρ. 2 ανήκει στη διακριτική ευχέρεια κάθε φορέα.

Άρθρο 9.

Βασικό περιεχόμενο της αίτησης του οφειλέτη

1. Η αίτηση οφειλέτη για εξωδικαστική ρύθμιση των οφειλών του περιέχει υποχρεωτικά τα εξής:⁸

α. πλήρη στοιχεία του οφειλέτη (ονοματεπώνυμο/ επωνυμία, διεύθυνση, Α.Φ.Μ., ΚΑΔ, εφόσον ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα ή είναι νομικό πρόσωπο, τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση), αναφορά στον κύκλο εργασιών του ή το εισόδημά του κατά το τελευταίο οικονομικό έτος πριν από την υποβολή της αίτησης και στις συνολικές υποχρεώσεις του έναντι των πιστωτών του, περιγραφή της δραστηριότητάς του, της οικονομικής του κατάστασης, των λόγων της οικονομικής του αδυναμίας και των προοπτικών της επιχείρησής του,

β. κατάλογο όλων των προσώπων και φορέων που έχουν απαιτήσεις κατά του οφειλέτη (π.χ. προμηθευτών ή εργαζόμενων) με πλήρη στοιχεία (επωνυμία, διεύθυνση, Α.Φ.Μ., και, εφόσον υπάρχουν, τηλέφωνο και ηλεκτρονική διεύθυνση), των οφειλομένων ποσών ανά πιστωτή και της ημερομηνίας, αναφορικά με την οποία προσδιορίζεται το ύψος της κάθε οφειλής,

---

⁸[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 39](#)

γ. κατάλογο των κινητών και ακινήτων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη στην Ελλάδα και την αλλοδαπή, με αναφορά στην εκτιμώμενη εμπορική αξία των κινητών περιουσιακών στοιχείων, έτσι ώστε να μπορεί να προσδιορισθεί η αξία ρευστοποίησης της περιουσίας του. Η αξία των ακινήτων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίζεται βάσει του άρθρου 11,

δ. πλήρη περιγραφή των βαρών και λοιπών εξασφαλίσεων (είδος βάρους ή εξασφάλισης, πιστωτής, ασφαλιζόμενο ποσό, σειρά, δημόσιο βιβλίο) που είναι εγγεγραμμένα επί των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη,

ε. δήλωση για κάθε μεταβίβαση ή επιβάρυνση περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη που έγινε εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την υποβολή της αίτησης.

2. Με την αίτηση του παρόντος, ο οφειλέτης δύναται να ζητά να διατηρηθεί στο ακέραιο ενήμερη ή ήδη ρυθμισμένη και ενήμερη οφειλή του προς χρηματοδοτικό φορέα και να ρυθμισθούν οι υπόλοιπες οφειλές του βάσει της πρότασης αναδιάρθρωσης που προκύπτει από το υπολογιστικό εργαλείο της περ. ζ' της παρ. 2 ή της παρ. 2Α του άρθρου 71. Προϋπόθεση για την εξαίρεση ενήμερης ή ήδη ρυθμισμένης και ενήμερης οφειλής από τη ρύθμιση που προκύπτει, κατά το πρώτο εδάφιο, είναι οι δόσεις του συνόλου των ενήμερων ή ρυθμισμένων και ενήμερων οφειλών του να μην αποκλίνουν σε ποσοστό μεγαλύτερο του δεκαπέντε τοις εκατό (15%) από τη δόση που προκύπτει για αυτές από το υπολογιστικό εργαλείο της περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 71 ή της παρ. 2Α του άρθρου 71. Στην περίπτωση υπογραφής σύμβασης αναδιάρθρωσης, ο πιστωτής του δεύτερου εδαφίου δεν θεωρείται καταλαμβανόμενος πιστωτής για τη συγκεκριμένη οφειλή και η ψήφος του δεν προσμετράται για τον υπολογισμό της πλειοψηφίας της παρ. 1 του άρθρου 14.⁹

---

⁹[Προσθήκη 5024/2023, Άρθρο 39](#)

Άρθρο 10.

Υποχρεωτικά συνυποβαλλόμενα με την αίτηση του οφειλέτη στοιχεία

Εφόσον πρόκειται για οφειλέτη-φυσικό πρόσωπο, υποβάλλονται, επιπλέον των στοιχείων του άρθρου 9, υποχρεωτικά και τα εξής:¹⁰

α. Πλήρη στοιχεία του συζύγου και των εξαρτώμενων μελών του (ονοματεπώνυμο, Α.Φ.Μ., ΚΑΔ, εφόσον ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση).¹¹

β. Τα στοιχεία της υποπαρ. γ' του άρθρου 9 για τον ή τη σύζυγο ή τον συμβίο ή τη συμβία και τα εξαρτώμενα μέλη.¹²

γ. Στοιχεία για το οικογενειακό εισόδημα του αιτούντος από οποιαδήποτε πηγή και αιτία. Τα στοιχεία των περ. α', β' και γ' για τον σύζυγο δεν χορηγούνται, εφόσον έχει λάβει χώρα διακοπή της έγγαμης συμβίωσης και αυτή έχει δηλωθεί στη Φορολογική Διοίκηση πριν την υποβολή της αίτησης.¹³

2. Εφόσον πρόκειται για οφειλέτη - νομικό πρόσωπο, υποβάλλονται, επιπλέον των στοιχείων του άρθρου 9, και τα εξής:

α. αναφορά στον κύκλο εργασιών του κατά την τελευταία χρήση πριν από την υποβολή της αίτησης και στις συνολικές υποχρεώσεις του έναντι των πιστωτών του, περιγραφή της δραστηριότητάς του, της οικονομικής του κατάστασης, των λόγων της οικονομικής του αδυναμίας και των προοπτικών της επιχείρησής του,

β. δήλωση για κάθε καταβολή μερίσματος από τον οφειλέτη προς τους μετόχους ή εταίρους ή άλλη συναλλαγή, εκτός των τρεχουσών συναλλαγών της επιχείρησης, που έγινε εντός των τελευταίων δύο (2) ετών πριν από την υποβολή της αίτησης,

---

¹⁰[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

¹¹[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

¹²[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

¹³[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

γ. στοιχεία κάθε νομικού προσώπου συνδεδεμένου με τον οφειλέτη στη διάρκεια των εξήντα (60) μηνών που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης, καθώς και πλήρη στοιχεία ακινήτων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων που τυχόν μεταβιβάστηκαν από τον οφειλέτη σε πρόσωπα συνδεδεμένα με τον οφειλέτη στη διάρκεια των εξήντα (60) μηνών που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης,

δ. κατάλογο των προσώπων που αμείβονται από τον οφειλέτη και τα οποία αποτελούν συνδεδεμένα πρόσωπα με αυτόν, καθώς και ανάλυση των αμοιβών αυτών κατά τα τελευταία δύο (2) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης,

ε. χρηματοοικονομικές καταστάσεις του άρθρου 16 του ν. 4308/2014 (Α' 251) των τελευταίων πέντε (5) περιόδων, οι οποίες πρέπει να είναι δημοσιευμένες, εφόσον προβλέπεται αντίστοιχη υποχρέωση, και

στ. προσωρινό ισοζύγιο, εντός του τριμήνου που προηγείται της υποβολής, τεταρτοβάθμιων λογαριασμών του αναλυτικού καθολικού της γενικής λογιστικής, εφόσον προβλέπεται η κατάρτισή του.

3. Ο οφειλέτης μπορεί να συνοδεύει την αίτησή του με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, στοιχείο ή πληροφορία, την οποία θεωρεί σημαντική για την επιτυχία της διαδικασίας.

Άρθρο 11.

Αξία των ακινήτων της αίτησης

1. Ως αξία των ακινήτων τα οποία δηλώνονται στην αίτηση, και εφόσον αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα, λογίζεται η φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) σύμφωνα με τον ν. 4223/2013 (Α' 287), όπως αυτή προκύπτει από την τελευταία πράξη προσδιορισμού φόρου. Για γήπεδα εκτός σχεδίου πόλης και οικισμού, για τα οποία δεν προσδιορίζεται αξία ΕΝ.Φ.Ι.Α., ως αξία ακινήτων λογίζεται η αντικειμενική αξία αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 41Α του ν. 1249/1982 (Α' 43) και τις ισχύουσες κατ' εξουσιοδότηση κανονιστικές πράξεις.

2. Ως αξία των ακινήτων που δηλώνονται στην αίτηση και βρίσκονται στην αλλοδαπή, λαμβάνεται υπόψη η εμπορική τους αξία, όπως αυτή προκύπτει από έκθεση εκτιμητή ακινήτων ή, εφόσον υπάρχει, η αντικειμενική τους αξία, την οποία συνυποβάλλει ο οφειλέτης με την αίτησή του.

Άρθρο 12.

Άδεια για την επεξεργασία και την κοινοποίηση των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση

1. Με την αίτηση παρέχεται από τον οφειλέτη άδεια για κοινοποίηση στους συμμετέχοντες πιστωτές, επεξεργασία και διασταύρωση από αυτούς των δεδομένων του, τα οποία περιλαμβάνονται στην αίτηση, των δεδομένων του που προσδιορίζονται στο άρθρο 10, των εγγράφων και στοιχείων που απαιτούνται σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος άρθρου, όσο και άλλων δεδομένων του που βρίσκονται στην κατοχή των συμμετεχόντων πιστωτών για τους σκοπούς της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών. Η άδεια του προηγούμενου εδαφίου συνεπάγεται την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α΄ 270) και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 (Α΄ 170). Επίσης, με την αίτηση υπαγωγής παρέχεται από τον οφειλέτη άδεια για κοινοποίηση σε όλους τους συμμετέχοντες πιστωτές, του περιεχομένου και των συνοδευτικών και υποστηρικτικών στοιχείων και εγγράφων της αίτησης.

2. α) Ειδικότερα, η άδεια της παρ. 1 καταλαμβάνει και τα εξής κατά περίπτωση, στοιχεία και έγγραφα:

αα. δήλωση εισοδήματος φυσικών προσώπων (Ε.1) ή δήλωση φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων (Ν) των τελευταίων πέντε (5) φορολογικών ετών,

αβ. κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε.3) των τελευταίων πέντε (5) φορολογικών ετών,

αγ. δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε.9) των τελευταίων πέντε (5) ετών, εφόσον προβλέπεται η υποχρέωση υποβολής της,

αδ. πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος (εκκαθαριστικό) του τελευταίου φορολογικού έτους,

αε. πράξη διοικητικού προσδιορισμού του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) του τελευταίου φορολογικού έτους,

αστ. καταστάσεις βεβαιωμένων οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης,

αζ. αντίγραφο ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης του οφειλέτη ή του πρόεδρου του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου για ανώνυμες εταιρείες, του διαχειριστή για εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, των ομόρρυθμων εταίρων και των διαχειριστών για προσωπικές εταιρείες και των φυσικών προσώπων που είναι αλληλέγγυα με τον οφειλέτη εκ του νόμου για την παράλειψη καταβολής οφειλών,

αη. πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης, πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης και κάθε άλλο στοιχείο που αφορά τον οφειλέτη και καταχωρείται στο ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας του άρθρου 213,

αθ. πιστοποιητικό περί μη λύσης της εταιρείας από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), εφόσον ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο,

αι. αναφορικά με τις απαιτήσεις προς πιστωτικά ιδρύματα, το οφειλόμενο ποσό ανά πιστωτή,

αια. στοιχεία αναφορικά με καταθέσεις και χρηματοπιστωτικά προϊόντα που τηρούνται στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καθώς και την εκτιμώμενη αξία τους, και

αιβ. τα στοιχεία βαρών και λοιπών εξασφαλίσεων επί των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος που βρίσκονται στη διάθεση των χρηματοδοτικών φορέων και στοιχεία για την εμπορική αξία των ακινήτων περιουσιακών στοιχείων.

β) Τα στοιχεία και έγγραφα της παρούσας αντλούνται αυτόματα εκκινώντας από την τελευταία διαθέσιμη έκδοσή τους, εφόσον δεν έχει παρέλθει η αντίστοιχη προθεσμία υποβολής τους βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Μετά την παρέλευση των προβλεπόμενων προθεσμιών η αυτόματη άντληση των εγγράφων εκκινεί από την τελευταία έκδοση για την οποία υπάρχει υποχρέωση υποβολής.

3. Σε περίπτωση αίτησης φυσικού προσώπου παρέχεται επιπλέον της άδειας της παρ. 1, η άδεια ανάκτησης, η οποία περιλαμβάνει και τα στοιχεία και έγγραφα που αφορούν τον ή τη σύζυγο ή τον συμβίο ή τη συμβία του οφειλέτη και τα εξαρτώμενα μέλη. Ο σύζυγος ή η σύζυγος ή ο συμβίος ή η συμβία και τα εξαρτώμενα μέλη συνυπογράφουν την αίτηση για την παροχή της παραπάνω άδειας ανάκτησης. Ο σύζυγος ή η σύζυγος δεν συνυπογράφουν την αίτηση για την παροχή της παραπάνω άδειας ανάκτησης, εάν έχει λάβει χώρα

διακοπή της έγγαμης συμβίωσης, η οποία έχει δηλωθεί στη Φορολογική Διοίκηση πριν την υποβολή της αίτησης.¹⁴

4. Η αίτηση υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α΄ 75) του οφειλέτη για την ακρίβεια και την πληρότητα του περιεχομένου της αίτησης και των υποβληθέντων εγγράφων. Ο αιτών ενημερώνεται κατά την υποβολή της αίτησης για τις συνέπειες της ψευδούς υπεύθυνης δήλωσης, όπως αυτές προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986.

5. Αν αποδεικνύεται με δημόσια έγγραφα, ότι τα κατά την παρ. 4 δηλούμενα είναι ανακριβή, τότε, ρύθμιση που τυχόν επιτευχθεί σύμφωνα με το παρόν, θεωρείται αυτοδικαίως άκυρη, ο οφειλέτης εκπίπτει όλων των δικαιωμάτων που απέκτησε βάσει της ρύθμισης και οφείλει να καταβάλει στον πιστωτή την προ ρυθμίσεως οφειλή, μειωμένη κατά τα ποσά που καταβλήθηκαν και ο θιγόμενος πιστωτής μπορεί να επισπεύσει άμεσα αναγκαστική εκτέλεση. Η εν λόγω οφειλή επιβαρύνεται με επιτόκιο ίσο με το ανώτατο παρεμβατικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες.

6. Οι χρηματοδοτικοί φορείς ενημερώνουν την ηλεκτρονική πλατφόρμα με τα στοιχεία καταθέσεων, κινήσεων λογαριασμών, οφειλών, εξασφαλίσεων οφειλών, συνοφειλετών, εγγυητών, καθώς και χρηματοοικονομικών προϊόντων των προσώπων της παρ. 2 που σχετίζονται άμεσα με αυτούς, εντός της προθεσμίας που προκύπτει από την κοινή απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 71. Το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, εφόσον διαπιστώσει ότι ο χρηματοδοτικός φορέας δεν συμμορφώνεται με τις ως άνω υποχρεώσεις για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες, δύναται να επιβάλει στον χρηματοδοτικό φορέα πρόστιμο έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, αφού καλέσει τον χρηματοδοτικό φορέα σε ακρόαση. Το ύψος της κύρωσης εξαρτάται από τη βαρύτητα αυτής, τη σημασία και τον όγκο των στοιχείων που δεν υποβάλλονται και την υποτροπή του φορέα που έχει υποπέσει στην παράβαση.¹⁵

---

¹⁴[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

¹⁵Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 65

Άρθρο 13.

Συνέπειες από την υποβολή της αίτησης

- 1.** Η οριστική υποβολή της αίτησης αναστέλλει τη διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, που έχει θεσπισθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013 (Α' 288). Αν για οποιονδήποτε λόγο η διαδικασία του παρόντος Κεφαλαίου δεν τελεσφορήσει, η διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας συνεχίζεται από το στάδιο στο οποίο ευρισκόταν πριν την αναστολή, κατόπιν αιτήσεως του οφειλέτη ή του πιστωτή, η οποία λαμβάνει χώρα εντός τριάντα (30) ημερών από την με οποιοδήποτε τρόπο λήξη της διαδικασίας του παρόντος Κεφαλαίου. Σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης είτε από τον οφειλέτη είτε από τον πιστωτή, η διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας διακόπτεται.¹⁶
- 2.** Η υποβολή αίτησης δεν συνιστά σπουδαίο λόγο για την καταγγελία διαρκών συμβάσεων.

Άρθρο 14.

Υπογραφή και μορφές σύμβασης αναδιάρθρωσης

- 1.** Μετά την οριστική υποβολή της αίτησης, οι συμμετέχοντες πιστωτές, που είναι χρηματοδοτικοί φορείς, δύνανται να καταθέσουν πρόταση ρύθμισης προς τον οφειλέτη. Αν πρόταση εξασφαλίσει τη συναίνεση του οφειλέτη, της πλειοψηφίας (ως προς την αξία των σχετικών απαιτήσεων) των συμμετεχόντων πιστωτών που είναι χρηματοδοτικοί φορείς και τουλάχιστον του ποσοστού συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, υπογράφεται μεταξύ των συναινούντων πιστωτών και του οφειλέτη η σύμβαση αναδιάρθρωσης (που δύναται να συναφθεί και ως πολλαπλές διμερείς συμφωνίες με ταυτόσημο περιεχόμενο). Οι συμμετέχοντες πιστωτές, που είναι χρηματοδοτικοί φορείς, καθώς και ο οφειλέτης, αιτιολογούν την καθ' οιονδήποτε τρόπο μη συναίνεσή τους σε πρόταση ρύθμισης που προέκυψε από το υπολογιστικό εργαλείο της περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 71 ή της παρ. 2Α του άρθρου 71. Για τον λόγο αυτόν, η Ελληνική Ένωση Τραπεζών και η Ένωση Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, υποχρεούνται να αποστείλουν στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ) επιστολή, με την οποία προσδιορίζουν τους λόγους μη συναίνεσης σε πρόταση

---

¹⁶[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 40](#)

ρύθμισης, οι οποίοι αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα από την ΕΓΔΙΧ. Οι χρηματοδοτικοί φορείς μπορούν να μεταβάλλουν τους λόγους μη συναίνεσης, όποτε αυτό είναι αναγκαίο. Οι εκάστοτε νέοι λόγοι μη συναίνεσης γνωστοποιούνται στην ΕΓΔΙΧ με επιστολή των ανωτέρω, αναρτώνται από αυτή στην ηλεκτρονική πλατφόρμα και ισχύουν μετά την παρέλευση πέντε (5) ημερών από την ως άνω γνωστοποίηση. Ομοίως, ο οφειλέτης επιλέγει την αιτιολογία μη συναίνεσής του σε πρόταση ρύθμισης από τους αναρτημένους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα ή συμπληρώνει την αιτιολογία, προκειμένου να απορρίψει την πρόταση ρύθμισης. Τεκμαίρεται η συναίνεση, σύμφωνα με το έβδομο εδάφιο, πιστωτή, που είναι χρηματοδοτικός φορέας, για τον οποίον προκύπτει μηδενικό ποσό ανάκτησης, σύμφωνα με την αρχή της μη χειροτέρευσης, από το υπολογιστικό εργαλείο της περ. ζ' της παρ. 2 ή της παρ. 2Α του άρθρου 71, εφόσον το παραπάνω υπολογιστικό εργαλείο διασφαλίζει για τον πιστωτή την καταβολή ποσού που δεν υπολείπεται του ελάχιστου ποσού ανάκτησης οφειλής, όπως αυτό προκύπτει από την κοινή απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 71. Πιστωτής, η συναίνεση του οποίου τεκμαίρεται κατά το όγδοο εδάφιο, δεν υπογράφει τη σύμβαση αναδιάρθρωσης, αλλά θεωρείται καταλαμβανόμενος πιστωτής, ως προς τον οποίο επέρχονται τα αποτελέσματα του άρθρου 19.¹⁷

2. Η υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης με μηχανικό μέσο ή ηλεκτρονικό τρόπο μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του άρθρου 29 είναι επαρκής και ισοδυναμεί με ηλεκτρονική υπογραφή. Η κατά τα ανωτέρω συναφθείσα σύμβαση αναδιάρθρωσης έχει την ισχύ ιδιωτικού εγγράφου κατά την έννοια των άρθρων 160 ΑΚ και 443 ΚΠολΔ, με πλήρη αποδεικτική ισχύ ως προς την κατάρτιση και το περιεχόμενο της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 445 ΚΠολΔ. Εφόσον υπάρχουν οφειλές προς το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, η σύμβαση μπορεί να τελεί υπό την αίρεση της συναίνεσής τους, η οποία παρέχεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 21. Οι συναινούντες πιστωτές αποδέχονται ή τεκμαίρεται ότι αποδέχονται, καθόσον αφορά στο Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 21, ότι η ρύθμιση καθιστά την επιχείρηση του οφειλέτη βιώσιμη ή, εφόσον πρόκειται για φυσικό πρόσωπο που δεν ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, ότι αποτρέπει την αφερεγγυότητά του.¹⁸

---

¹⁷[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 40](#)

¹⁸[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

3. Για οφειλέτες που:¹⁹

- α) πληρούν τα κριτήρια του ευάλωτου οφειλέτη, σύμφωνα με την περ. α) του άρθρου 217 και έχουν εκδώσει βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, σύμφωνα με την περ. β) του ίδιου άρθρου,²⁰
- β) πληρούν έως το διπλάσιο των εισοδηματικών και λοιπών περιουσιακών κριτηρίων του ευάλωτου οφειλέτη της περ. α) του άρθρου 217, έχουν ληξιπρόθεσμες, εν όλω ή εν μέρει, οφειλές τουλάχιστον ενενήντα (90) ημερών κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σε χρηματοδοτικούς φορείς ύψους έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ και χαρακτηρίζονται ως επιλέξιμοι οφειλέτες, τεκμαίρεται η συναίνεση του συνόλου των πιστωτών, επί της παραγόμενης αντιπρότασης πιστωτών, σύμφωνα με την παρ. 2Α του άρθρου 71, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών φορέων, του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.²¹

Στην περίπτωση αυτή, η πρόταση ρύθμισης που προκύπτει στη βάση της αντιπρότασης πιστωτών προσφέρεται μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας στον οφειλέτη εντός της προθεσμίας του άρθρου 16 και ο οφειλέτης δύναται να την αποδεχθεί ή να την απορρίψει. Σε περίπτωση αποδοχής, υπογράφεται η αυτομάτως παραγόμενη σύμβαση αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14. Η άσκηση ανακοπής κατά της πρότασης ρύθμισης του προηγούμενου εδαφίου, επιτρέπεται εντός είκοσι (20) ημερών από την εξαγωγή της πρότασης ρύθμισης, ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου Πρωτοδικείου. Λόγοι της ανακοπής είναι αποκλειστικά:²²

- α) η ανακρίβεια των στοιχείων που έχει υποβάλει ο οφειλέτης, και²³
- β) η μειωμένη ικανοποίηση της απαίτησης του πιστωτή σε σχέση με την ικανοποίηση που θα προέκυπτε από την ολοκλήρωση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.²⁴

---

¹⁹[Τροποποίηση 5193/2025, Άρθρο 178](#)

²⁰[Τροποποίηση 5193/2025, Άρθρο 178](#)

²¹[Τροποποίηση 5193/2025, Άρθρο 178](#)

²²[Τροποποίηση 5193/2025, Άρθρο 178](#)

²³[Τροποποίηση 5193/2025, Άρθρο 178](#)

²⁴[Τροποποίηση 5193/2025, Άρθρο 178](#)

Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κατάθεσή της και η επίδοση γίνεται εντός πέντε (5) ημερών από την κατάθεση της ανακοπής. Ως επίδοση προς τον οφειλέτη και τους λοιπούς πιστωτές νοείται και η υποβολή αντιγράφου της ανακοπής στην πλατφόρμα του μηχανισμού. Η ανακοπή συζητείται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και η απόφαση του Πρωτοδικείου δεν υπόκειται σε έφεση.²⁵

Άρθρο 15.

Δικαίωμα διαμεσολάβησης μετά από την πρόταση των πιστωτών

Στις περιπτώσεις περαίωσης της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης ως άκαρπης σύμφωνα με το άρθρο 16 και κατάρτισης διμερούς σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, σύμφωνα με το άρθρο 24, σε σχέση με τις οφειλές προς τους χρηματοδοτικούς φορείς, ο οφειλέτης δύναται, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την άνω περαίωση της διαδικασίας, να καταθέσει αίτημα υποβολής σε διαμεσολάβηση. Εφόσον το αίτημα αυτό γίνει δεκτό από την πλειοψηφία των χρηματοδοτικών φορέων ως προς την αξία των σχετικών απαιτήσεων που αφορά, τότε ως προς τις οντότητες που ικανοποιούν τον ορισμό της πολύ μικρής οντότητας του ν. 4308/2014 (Α' 251), την ευθύνη διαμεσολάβησης μπορεί να αναλάβει οποιοσδήποτε διαπιστευμένος μεσολαβητής του ν. 4640/2019 (Α' 190), όπως εκάστοτε ισχύει. Σε κάθε άλλη περίπτωση την ευθύνη αναλαμβάνει διαπιστευμένος μεσολαβητής, ο οποίος διαθέτει επιπλέον έγγραφο ότι έχει ολοκληρώσει ειδική εκπαίδευση σε χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση. Σε περίπτωση που, παρά την παρέλευση εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, δεν έχει επιτευχθεί η υπογραφή συμφωνίας αναδιάρθρωσης μεταξύ των πιστωτών και του οφειλέτη, τότε η διαδικασία θεωρείται λήξασα.²⁶

Άρθρο 16.

Προθεσμία για την υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης

1. Αν δεν υπογραφεί η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία οριστικής υποβολής της αίτησης, η διαδικασία θεωρείται περατωθείσα ως άκαρπη. Σε περίπτωση που τίθεται από αρμόδια υπηρεσία

²⁵[Τροποποίηση 5193/2025, Άρθρο 178](#); Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 66

²⁶[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 40](#)

προθεσμία θεραπείας κατά την περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 21, η ανωτέρω προθεσμία παρατείνεται για δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες. Σε κάθε περίπτωση, εντός της προθεσμίας του παρόντος άρθρου, οι συμμετέχοντες πιστωτές, που είναι χρηματοδοτικοί φορείς, έχουν τη δυνατότητα να απορρίψουν την αίτηση του οφειλέτη και να μην καταθέσουν πρόταση ρύθμισης. Με την κοινοποίηση της απόρριψης και της αιτιολογίας αυτής, η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης περαιώνεται άμεσα ως άκαρπη. Εάν στην κατά τα ανωτέρω δίμηνη προθεσμία μεσολαβεί ο μήνας Αύγουστος, εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 2 του άρθρου 147 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Α' 182, π.δ. 503/1985) και το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν συνυπολογίζεται.²⁷

2. Αν δεν τηρηθεί η προθεσμία της παρ. 1, ιδίως λόγω διορθώσεων στην αίτηση ή λόγω χορήγησης παρατάσεων ή αναζήτησης συμπληρωματικών εγγράφων, πριν τη χορήγηση της πρότασης αναδιάρθρωσης, τα στοιχεία οφειλών της αίτησης του οφειλέτη για την εξωδικαστική ρύθμιση των οφειλών του αντλούνται εκ νέου και η αίτηση επικαιροποιείται με τις οφειλές που ισχύουν κατά την ημερομηνία της εκ νέου άντλησης.²⁸

Άρθρο 17.

Διαδικασία διαπραγματεύσεων, καθήκον αληθείας και υποχρέωση εχεμύθειας

1. Εκτός αν άλλως ορίζεται στο παρόν, η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του παρόντος κεφαλαίου μεταξύ του οφειλέτη και των συμμετεχόντων πιστωτών, του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, διενεργείται ηλεκτρονικά μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του άρθρου 29.

2. Ο οφειλέτης, οι συμμετέχοντες πιστωτές, καθώς και οι υπάλληλοι των αρμοδίων υπηρεσιών του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, φέρουν υποχρέωση εχεμύθειας ως προς την ύπαρξη και το περιεχόμενο των διαπραγματεύσεων. Ο οφειλέτης και οι συμμετέχοντες πιστωτές υπέχουν καθήκον αληθείας και συμμετέχουν στη διαδικασία με καλή πίστη. Η δημοσιοποίηση ή κάθε άλλη κοινοποίηση σε τρίτους εμπιστευτικών

---

²⁷Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 67; [Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 40](#); [Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 84](#)

²⁸Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 67

πληροφοριών ή πληροφοριών σχετικά με τις διαπραγματεύσεις, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση του συνόλου των συμμετεχόντων στη διαπραγμάτευση, απαγορεύεται.

Άρθρο 18.

Αναστολή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης των συμμετεχόντων πιστωτών

Αναστολή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης των συμμετεχόντων πιστωτών

Από την οριστική υποβολή της αίτησης και μέχρι την με οποιονδήποτε τρόπο περάτωση της διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 16, αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί απαιτήσεων, κινητών και ακινήτων κατά του οφειλέτη, καθώς και η ποινική δίωξη για τα αδικήματα του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) και του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136) αναφορικά με τις οφειλές των οποίων ζητείται η ρύθμιση. Εάν συντρέξει περίπτωση αναστολής της προθεσμίας για το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου, σύμφωνα με το άρθρο 16, το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν συνυπολογίζεται στην αναστολή. Κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής της ποινικής δίωξης αναστέλλεται η παραγραφή του αδικήματος, χωρίς να ισχύει ο χρονικός περιορισμός της παρ. 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα. Η αναστολή της παρούσας δεν καταλαμβάνει την διενέργεια πλειστηριασμού, ο οποίος έχει προγραμματισθεί εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία οριστικής υποβολής της αίτησης από τον οφειλέτη, καθώς και οποιαδήποτε διαδικαστική ενέργεια προπαρασκευαστική της διενέργειας πλειστηριασμού από ενέγγυο πιστωτή (περιλαμβανομένης και της κατάσχεσης). Η αναστολή παύει με την τυχόν κοινοποίηση προς τον οφειλέτη της απόφασης μη υποβολής πρότασης συμφωνίας αναδιάρθρωσης ή με την καθ' οιονδήποτε τρόπον απόρριψη της αίτησης.²⁹

---

²⁹[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 41](#); [Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 84](#)

Άρθρο 19.

Αποτελέσματα σύμβασης αναδιάρθρωσης

- 1.** Με την επίτευξη σύμβασης αναδιάρθρωσης δεν επιτρέπεται σε καταλαμβανόμενο πιστωτή, η επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης και αναστέλλονται αυτοδικαίως τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση απαιτήσεως που ρυθμίσθηκε με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης για όλη τη διάρκειά της και υπό τον όρο τήρησής της.
- 2.** Αν κατά τον χρόνο επίτευξης της σύμβασης αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με το παρόν, εκκρεμεί εναντίον του οφειλέτη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης για απαίτηση που ρυθμίστηκε, επισπευδόμενη από καταλαμβανόμενο πιστωτή, αυτή αναστέλλεται με την κοινοποίηση εκ μέρους του οφειλέτη στα όργανα εκτέλεσης του πιστωτή της βεβαίωσης της περ. η' της παρ. 2 του άρθρου 71.

Άρθρο 20.

Απαλλαγή από την ευθύνη υπαλλήλου κατά τις διαπραγματεύσεις για τη σύναψη σύμβασης αναδιάρθρωσης

Με την επιφύλαξη των άρθρων 235, 236, 237 και 237B του Ποινικού Κώδικα για τη δωροδοκία, ουδείς υπάλληλος υπό την έννοια του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα υπέχει οποιαδήποτε αστική, ποινική ή πειθαρχική ευθύνη για την αποδοχή σύμβασης αναδιάρθρωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ή για οποιαδήποτε ενέργεια σε υλοποίησή της ή σε αναγνώριση των νόμιμων συνεπειών της. Ειδικότερα ως προς την εκτίμηση ότι η σύμβαση αναδιάρθρωσης παρέχει ανάκτηση τουλάχιστον ίση προς την ανάκτηση σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη, ουδείς υπάλληλος ευθύνεται σύμφωνα με το αμέσως προηγούμενο εδάφιο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην υποπαρ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 21.³⁰

---

³⁰[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 41](#)

Άρθρο 21.

Συμμετοχή του Δημόσιου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης

1. Το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης μπορούν να προβούν, σε πολυμερή βάση, σε αναδιάρθρωση, καθώς και διαγραφή των οφειλών προς αυτούς.

2. Ως προς τη συμμετοχή του Δημόσιου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης σε πολυμερείς συμβάσεις αναδιάρθρωσης οφειλών ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Εφόσον επιτευχθεί έγκριση σύμβασης από τους χρηματοδοτικούς φορείς και τον οφειλέτη, κοινοποιείται προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, στον βαθμό που τους αφορά, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

β. Στην περίπτωση αυτή, η σύμβαση γίνεται αποδεκτή από το Δημόσιο ή το Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά περίπτωση, εφόσον ικανοποιούνται ως προς τους φορείς αυτούς σωρευτικώς οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

i. οι απαιτήσεις του Δημόσιου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης δεν υπερβαίνουν, τόσο ως προς το Δημόσιο όσο και ως προς το σύνολο των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, το ποσό του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) ευρώ,

ii. το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης εκπροσωπούν συνολικά ποσό απαιτήσεων μικρότερο από το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχόντων χρηματοδοτικών φορέων κατά του οφειλέτη, και

iii. το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης προέκυψε από το υπολογιστικό εργαλείο της περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 71. Στην περίπτωση αυτή, και με την επιφύλαξη των άρθρων 235 και 236 του Ποινικού Κώδικα, ουδείς υπάλληλος του δημοσίου τομέα υπό την έννοια του άρθρου 237B του Ποινικού Κώδικα υπέχει οποιαδήποτε αστική, ποινική ή πειθαρχική ευθύνη για την υπογραφή ή αποδοχή της παραχθείσας από το υπολογιστικό εργαλείο συμφωνίας στο πλαίσιο της διαδικασίας του παρόντος Κεφαλαίου.

iv. Η σύμβαση πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 22.

γ. Εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις της περ. β', για την αποδοχή της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, αντιστοίχως δεν απαιτείται οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια από τις αρμόδιες υπηρεσίες και η αποδοχή της συμφωνίας συνάγεται από την άπρακτη πάροδο δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από τη γνωστοποίηση της συμφωνίας.

δ. Σε περίπτωση που η αρμόδια υπηρεσία του Δημοσίου ή του Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά περίπτωση, εντοπίσει τη μη ικανοποίηση των προϋποθέσεων της περ. β', ενημερώνει σχετικά μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας τους συμμετέχοντες πιστωτές και τον οφειλέτη με ρητή αναφορά στο ελάττωμα που έχει εντοπίσει, εντός δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτήν της σύμβασης, και τους παρέχει προθεσμία δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτούς της προτεινόμενης τροποποίησης για τη θεραπεία του.

3. Συναίνεση του Δημοσίου ή Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά τα οριζόμενα στην περ. γ' της παρ. 2 του παρόντος, σε πολυμερείς συμβάσεις αναδιάρθρωσης, στις οποίες δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις των υποπερ. (i) και (ii) της περ. β' της παρ. 2, είναι σύννομη, εφόσον η προτεινόμενη σύμβαση έχει εξασφαλίσει τις συναινέσεις της παρ. 1 του άρθρου 14 και επιπλέον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 22.³¹

4. Η συναίνεση του Δημοσίου ή των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά τα οριζόμενα στην περ. γ' της παρ. 2, σε πολυμερείς συμβάσεις αναδιάρθρωσης, στις οποίες δεν έχει γίνει αποδεκτή η πρόταση αναδιάρθρωσης που προέκυψε από το υπολογιστικό εργαλείο της υποπερ. iii της περ. β' της παρ. 2, τεκμαίρεται, εφόσον:³²

- α) η προτεινόμενη αντιπρόταση των χρηματοδοτικών φορέων, όπως αυτή προέκυψε από το υπολογιστικό εργαλείο της παρ. 2Α του άρθρου 71 έχει εξασφαλίσει τις συναινέσεις της παρ. 1 του άρθρου 14,³³
- β) διασφαλίζεται από το υπολογιστικό εργαλείο της παρ. 2Α του άρθρου 71 ότι η προτεινόμενη αντιπρόταση δεν επιφυλάσσει στο Δημόσιο ή στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης χειρότερη μεταχείριση από ό,τι θα ίσχυε σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη

---

³¹[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 42](#)

³²[Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

³³[Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

και ότι η εφαρμογή της προτεινόμενης αντιπρότασης επιτρέπει τη βιώσιμη λειτουργία του, αν είναι επιχείρηση, ή τον καθιστά αξιόχρεο,³⁴

γ) ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 22 και,³⁵

δ) εφαρμόζονται οι εξής πρόσθετοι κανόνες:³⁶

i. Η διαγραφή βασικής οφειλής που ενδεχομένως προκύψει από την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) επί της βασικής οφειλής, στην οποία δεν περιλαμβάνονται οι βασικές οφειλές από παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους ή ασφαλιστικές εισφορές, που δεν υπόκεινται σε διαγραφή σύμφωνα με το άρθρο 22 και,³⁷

ii. ειδικά στην περίπτωση κατά την οποία η οφειλή προς το Δημόσιο προέρχεται από αυτοτελή πρόστιμα που έχουν επιβληθεί από τη Φορολογική Διοίκηση, δεν μπορεί να διαγραφεί ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό μεγαλύτερο από το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) επί της βασικής οφειλής.³⁸

Στην περίπτωση αυτή, και με την επιφύλαξη των άρθρων 235 και 236 του Ποινικού Κώδικα, ουδείς υπάλληλος του δημοσίου τομέα υπό την έννοια του άρθρου 237B του Ποινικού Κώδικα υπέχει οποιαδήποτε αστική, ποινική ή πειθαρχική ευθύνη για την υπογραφή ή αποδοχή της προτεινόμενης αντιπρότασης των χρηματοδοτικών φορέων στο πλαίσιο της διαδικασίας του παρόντος Κεφαλαίου.³⁹

---

³⁴[Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

³⁵[Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

³⁶[Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

³⁷[Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

³⁸[Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

³⁹[Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

Άρθρο 22.

Κανόνες και περιορισμοί στις συμβάσεις αναδιάρθρωσης οφειλών με το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

Ισχύουν ως προς τις συμβάσεις αναδιάρθρωσης οφειλών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, πέραν των προβλέψεων υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται βάσει εξουσιοδοτήσεων που παρέχονται στον παρόντα νόμο, και οι ακόλουθοι κανόνες και περιορισμοί:

α. Είναι άκυρος ο όρος σύμβασης αναδιάρθρωσης, που προβλέπει:

- 1.** την αποπληρωμή οφειλών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης σε περισσότερες από διακόσιες σαράντα (240) δόσεις,
- 2.** τη ρύθμιση οφειλών που έχουν ήδη ρυθμισθεί βάσει του παρόντος κεφαλαίου ή του ν. 4469/2017 (Α΄ 62), ανεξάρτητα αν η ρύθμιση είναι σε ισχύ,
- 3.** την τμηματική αποπληρωμή οφειλών προς το Δημόσιο ή Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ανά χρονικά διαστήματα που υπερβαίνουν τον μήνα,
- 4.** την καταβολή μηνιαίας δόσης μικρότερης των πενήντα (50) ευρώ,
- 5.** την παροχή περιόδου χάριτος για την αποπληρωμή οφειλών προς το Δημόσιο ή τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης,
- 6.** την ικανοποίηση απαιτήσεων του Δημοσίου ή των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης με άλλα ανταλλάγματα αντί χρηματικού ποσού.

β. Αν στη σύμβαση αναδιάρθρωσης προβλέπεται διαγραφή οφειλών προς το Δημόσιο ή τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, αυτή γίνεται κατά σειρά παλαιότητας, από την παλαιότερη οφειλή προς τη νεότερη, με κριτήριο τον χρόνο καταχώρισης της οφειλής στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων και όχι τον χρόνο λήξης της νόμιμης προθεσμίας καταβολής αυτής, είτε η καταβολή γίνεται εφάπαξ είτε σε δόσεις. Η διαγραφή των οφειλών της παρούσας τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της ολοσχερούς αποπληρωμής των ρυθμιζόμενων οφειλών προς το Δημόσιο ή τον αντίστοιχο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης. Η διαγραφή οφειλών βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση, συμπεριλαμβανομένων των οφειλών υπέρ τρίτων, γίνεται από τη Φορολογική Διοίκηση.⁴⁰

---

⁴⁰[Προσθήκη 5024/2023, Άρθρο 42](#)

γ. Επί των οφειλών προς το Δημόσιο που ρυθμίζονται δυνάμει της σύμβασης αναδιάρθρωσης δεν υπολογίζονται περαιτέρω τόκοι ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης και κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, δεν υπολογίζονται τα πρόστιμα του άρθρου 57 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) και του άρθρου 6 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Σε περίπτωση ολικής προεξόφλησης της ρύθμισης, με καταβολή από τον οφειλέτη ή συμψηφισμό ή από απόδοση κατασχέσεων ή από παρακράτηση, χορηγείται έκπτωση στο σύνολο των ανεξόφλητων τόκων καταβολής που έχουν υπολογιστεί και, σύμφωνα με το υπολογιστικό εργαλείο του άρθρου 71, αντιστοιχούν στις δόσεις της ρύθμισης που προεξοφλούνται.⁴¹

δ) Το ποσό αποπληρωμής, μη συμπεριλαμβανομένου του τόκου της ρύθμισης, που, κατ' εφαρμογή του υπολογιστικού εργαλείου του άρθρου 71, αντιστοιχεί στις οφειλές από παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους που εντάσσονται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης δεν υπολείπεται του ύψους της βασικής οφειλής αυτών.⁴²

ε) Η διαγραφή ασφαλιστικών εισφορών απαγορεύεται.⁴³

στ) Οι έννομες συνέπειες της ρύθμισης των άρθρων 23, 25 και 26 επέρχονται όχι μόνο ως προς τον αιτούντα, αλλά και ως προς τυχόν τρίτα πρόσωπα που έχουν κατά νόμο εις ολόκληρον ευθύνη για τις οφειλές που υπάγονται στη ρύθμιση. Ειδικά στην περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 7, οι έννομες συνέπειες του πρώτου εδαφίου επέρχονται επιπλέον ως προς το υπό εκκαθάριση νομικό πρόσωπο σε βάρος του οποίου έχουν βεβαιωθεί οι οφειλές που υπάγονται στη ρύθμιση.⁴⁴

---

⁴¹Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 68; [Προσθήκη 5024/2023, Άρθρο 42](#)

⁴²Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 68

⁴³Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 68

⁴⁴Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 68

Άρθρο 23.

Αποτελέσματα των συμβάσεων αναδιάρθρωσης οφειλών με το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

Η θέση σε ισχύ σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών στην οποία τεκμαίρεται η συναίνεση του Δημοσίου ή Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2, καθώς και την παρ. 4 του άρθρου 21, παράγει τα ακόλουθα αποτελέσματα ως προς το Δημόσιο ή Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, αντιστοίχως:⁴⁵

α. Από την ημερομηνία ισχύος της εγκριθείσας σύμβασης αναδιάρθρωσης, ισχύουν τα ακόλουθα ως προς το Δημόσιο:

i. αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί απαιτήσεων, κινητών και ακινήτων κατά του οφειλέτη. Η αναστολή αυτή δεν ισχύει για τις ληξιπρόθεσμες δόσεις της σύμβασης,

ii. αναστέλλεται η ποινική δίωξη για το αδίκημα του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) και αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο αυτό ή, εφόσον άρχισε, η εκτέλεσή της διακόπτεται. Κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής της ποινικής δίωξης αναστέλλεται η παραγραφή του αδικήματος, χωρίς να ισχύει ο χρονικός περιορισμός της παρ. 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα,

iii. κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης, μετά από αίτηση του οφειλέτη, και υπό την προϋπόθεση ότι:⁴⁶

- α) έχει εξοφληθεί τουλάχιστον η πρώτη δόση της ρύθμισης δυνάμει αυτής,
- β) έχουν εξοφληθεί ή τακτοποιηθεί με νόμιμο τρόπο, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής οι μη υπαγόμενες στη σύμβαση οφειλές και
- γ) έχουν υποβληθεί οι προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας των τελευταίων πέντε (5) φορολογικών ετών, ανεξαρτήτως του εάν οι δηλώσεις έχουν υποβληθεί εκπρόθεσμα,

---

⁴⁵[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁴⁶[Τροποποίηση 5193/2025, Άρθρο 229](#)

σε κάθε δε περίπτωση έχουν υποβληθεί πριν από την αίτηση του οφειλέτη για εξωδικαστική ρύθμιση των οφειλών, η Φορολογική Διοίκηση αποφασίζει ότι οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων σε βάρος του οφειλέτη δεν καταλαμβάνουν μελλοντικές απαιτήσεις. Η απόφαση αυτή εκδίδεται, ανεξάρτητα από το εάν οι κατασχέσεις επιβλήθηκαν για υπαγόμενες ή μη στη σύμβαση οφειλές και γνωστοποιείται στον τρίτο. Ποσά απαιτήσεων που γεννώνται μετά την ως άνω γνωστοποίηση, αποδεσμεύονται και αποδίδονται κατά νόμο, ενώ ποσά απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν από αυτήν, αποδίδονται στο Δημόσιο. Αν ανατραπεί ή ακυρωθεί η σύμβαση, οι ανωτέρω κατασχέσεις αναπτύσσουν πλήρως τις έννομες συνέπειές τους, αναφορικά με τις μελλοντικές απαιτήσεις, από τη γνωστοποίηση της ανατροπής στον τρίτο. Τυχόν αποκτηθέντα δικαιώματα ή αξιώσεις τρίτων δεν αντιτάσσονται έναντι του κατασχόντος Δημοσίου. Οι κατασχέσεις στα χέρια τρίτων, που έχουν επιβληθεί αποκλειστικά για οφειλές υπαγόμενες στη σύμβαση, αίρονται μετά από αίτηση του οφειλέτη, εφόσον έχει εξοφληθεί ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνολικού προς καταβολή στο Δημόσιο ποσού της σύμβασης. Στις περιπτώσεις των ανωτέρω εδαφίων, ποσά που έχουν αποδοθεί στο Δημόσιο, δεν επιστρέφονται.⁴⁷

β. Από την ημερομηνία ισχύος της εγκριθείσας σύμβασης αναδιάρθρωσης, ισχύουν τα ακόλουθα ως προς τον Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης:

i. Αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί απαιτήσεων, κινητών και ακινήτων κατά του οφειλέτη. Η αναστολή αυτή δεν ισχύει για τις ληξιπρόθεσμες δόσεις της σύμβασης.

ii. Αναστέλλεται η ποινική δίωξη για τα αδικήματα του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α΄ 43) και του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967 (Α΄ 136) και αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε σύμφωνα με αυτά ή, εφόσον άρχισε, η εκτέλεσή της διακόπτεται. Κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής της ποινικής δίωξης αναστέλλεται η παραγραφή του αδικήματος, χωρίς να ισχύει ο χρονικός περιορισμός της παρ. 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα.

---

⁴⁷[Τροποποίηση 5193/2025, Άρθρο 229; Αφαίρεση 5024/2023, Άρθρο 42](#)

γ. Με την υπαγωγή στις ως άνω ρυθμίσεις αναστέλλεται η παραγραφή των ρυθμιζόμενων οφειλών καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος αυτών και δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο έτους από τη λήξη της αναστολής.

δ. Για τη χορήγηση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας στον οφειλέτη εφαρμόζονται το άρθρο 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170) και οι κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού. Η ρύθμιση οφειλών στο πλαίσιο του παρόντος θεωρείται ως ρύθμιση τμηματικής καταβολής για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου. Για τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας δεν λαμβάνονται υπόψη τυχόν προς διαγραφή οφειλές, όπως αυτές προσδιορίζονται στην ανωτέρω σύμβαση.

ε. Για τη χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας στον οφειλέτη, που δεσμεύονται από την απόφαση επικύρωσης σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις των φορέων. Η ρύθμιση οφειλών στο πλαίσιο του παρόντος θεωρείται ως ρύθμιση τμηματικής καταβολής για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου. Για τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας δεν λαμβάνονται υπόψη τυχόν προς διαγραφή οφειλές, όπως αυτές προσδιορίζονται στην ανωτέρω σύμβαση.

Άρθρο 24.

Διμερείς συμβάσεις αναδιάρθρωσης οφειλών με το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

Το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δύνανται να καταρτίζουν διμερείς συμβάσεις αναδιάρθρωσης οφειλών, εφόσον με τη σύμβαση ο οφειλέτης καθίσταται βιώσιμος ή αξιόχρεος, κατά περίπτωση, η ανάκτηση του Δημοσίου ή του Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης είναι τουλάχιστον ίση προς την εκτιμώμενη ανάκτησή του σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη και τηρούνται οι κανόνες και περιορισμοί του άρθρου 22. Η κατάρτιση διμερούς σύμβασης αναδιάρθρωσης έχει ως προς το Δημόσιο ή Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά περίπτωση, τις συνέπειες του άρθρου 23.

Άρθρο 25.

Προηγούμενες ρυθμίσεις οφειλών που υπάγονται σε σύμβαση αναδιάρθρωσης

Συμμετοχή του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης σε σύμβαση αναδιάρθρωσης συνεπάγεται την αυτοδίκαιη κατάργηση προηγούμενων ρυθμίσεων για τις οφειλές που υπάγονται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

Άρθρο 26.

Τήρηση και ολοκλήρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης από τον οφειλέτη

- 1.** Ο οφειλέτης οφείλει να τηρεί τη ρύθμιση και να καταβάλει το σύνολο των δόσεων, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης αναδιάρθρωσης. Με την καταβολή του συνόλου των οφειλόμενων δόσεων σε κάθε καταλαμβανόμενο πιστωτή, ολοκληρώνεται επιτυχώς η ρύθμιση και αποσβέννυται το τμήμα της απαίτησης που υπερβαίνει το ποσό της ρύθμισης που τον αφορά, με την επιφύλαξη τυχόν δικαιωμάτων του κάθε πιστωτή έναντι συνοφειλετών ή εγγυητών του οφειλέτη ή δικαιωμάτων των πιστωτών με δικαιώματα επιφύλαξης κυριότητας.
- 2.** Στην περίπτωση της επιτυχούς ολοκλήρωσης της ρύθμισης κατά την παρ. 1, κάθε καταλαμβανόμενος πιστωτής παρέχει στον οφειλέτη πιστοποίηση της ρυθμισμένης απαίτησής του σύμφωνα με την σύμβαση αναδιάρθρωσης.
- 3.** Η πιστοποίηση της παρ. 2 αποτελεί τίτλο εξόφλησης ρυθμισμένης απαίτησης και διαγραφής για το ποσό του διαγράφηκε από το σύνολο των απαιτήσεων του πιστωτή που καταλαμβάνονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης και υποκαθιστά τη συναίνεση του δανειστή που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 1330 του Αστικού Κώδικα για την εξάλειψη της προσημείωσης.
- 4.** Η πιστοποίηση μπορεί να εκδίδεται και μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του άρθρου 29.

Άρθρο 27.

Αθέτηση της σύμβασης αναδιάρθρωσης από τον οφειλέτη και καταγγελία από καταλαμβανόμενο πιστωτή⁴⁸

- 1.** Αν ο οφειλέτης καταστεί υπερήμερος ως προς καταβολές της σύμβασης αναδιάρθρωσης, με συνέπεια το συνολικό ύψος του ποσού σε καθυστέρηση να υπερβαίνει αθροιστικά είτε την αξία τριών (3) δόσεων είτε την αξία τουλάχιστον του τρία τοις εκατό (3%) του συνολικά οφειλομένου ποσού σύμφωνα με την επιτευχθείσα ρύθμιση, οποιοσδήποτε καταλαμβανόμενος πιστωτής δύναται να καταγγείλει τη σύμβαση αναδιάρθρωσης. Καταγγελία από καταλαμβανόμενο πιστωτή συνεπάγεται την απώλεια της ρύθμισης ως προς τον πιστωτή αυτόν.
- 2.** Η απώλεια της ρύθμισης ως προς οποιοδήποτε πιστωτή συνεπάγεται την αναβίωση των απαιτήσεων του πιστωτή αυτού στο ύψος που είχαν πριν την σύμβαση αναδιάρθρωσης, αφαιρουμένων ποσών που τυχόν καταβλήθηκαν στο πλαίσιο της ρύθμισης, ενώ τις καθιστούν ληξιπρόθεσμες και άμεσα απαιτητές. Η απώλεια της ρύθμισης ως προς καταλαμβανόμενο πιστωτή δεν ασκεί επίδραση στη νομική θέση των λοιπών καταλαμβανόμενων πιστωτών.

Άρθρο 28.

Επιδότηση καταβολής δόσεων

- 1.** Σε οφειλέτες που πληρούν τα κριτήρια των επόμενων παραγράφων, και εφόσον έχουν ρυθμίσει ή δεν έχουν καθυστερήσει για χρονικό διάστημα άνω των ενενήντα (90) ημερών τις οφειλές τους προς χρηματοδοτικούς φορείς, το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, παρέχεται επιδότηση για την αποπληρωμή των δανείων που εξασφαλίζονται με την κύρια κατοικία τους, για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της αίτησης. Προκειμένου να λάβουν την επιδότηση αυτή, θα πρέπει να υποβάλουν την αίτηση του άρθρου 8. Σε περίπτωση που το σύνολο των οφειλών τους είναι ενήμερο, εκδίδεται από την πλατφόρμα του άρθρου 29 βεβαίωση ενήμερων οφειλών, προκειμένου να εκκινήσει η καταβολή της επιδότησης, άλλως αυτή παρέχεται κατόπιν υπογραφής της σύμβασης αναδιάρθρωσης του άρθρου 14.
- 2.** Για τη λήψη της επιδότησης της παρ. 1, ο οφειλέτης πρέπει να πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

---

⁴⁸[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

- α) Έχει εμπράγματο δικαίωμα, αποκλειστικής ή κατ' ιδανικό μερίδιο, κυριότητας, πλήρους ή ψιλής, ή επικαρπίας σε ακίνητο, το οποίο αποτελεί την κύρια κατοικία του και βρίσκεται στην Ελλάδα.
- β) Για την εμπράγματη εξασφάλιση της οφειλής έχει εγγραφεί, πριν την υποβολή της αίτησης του άρθρου 8, υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης σε ακίνητο, που χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία του οφειλέτη.
- γ) Το σύνολο των οφειλών του προς χρηματοδοτικούς φορείς, το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής ασφάλισης είναι τουλάχιστον είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.
- δ) Το υπόλοιπο της οφειλής από το δάνειο που εξασφαλίζεται με την κύρια κατοικία του οφειλέτη, δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατό τριάντα πέντε χιλιάδων (135.000) ευρώ προκειμένου για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, το οποίο προσαυξάνεται κατά το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος, έως του ανώτατου ποσού των διακοσίων δέκα πέντε χιλιάδων (215.000) ευρώ ανά πιστωτή.
- ε) Το δάνειο δεν έχει καταγγεληθεί σε χρονικό διάστημα πέραν του ενός (1) έτους από την υποβολή της αίτησης του άρθρου 8.
- στ) Έχει επέλθει μείωση των οικογενειακών εισοδημάτων ως εξής:

στα. Οφειλέτες των οποίων οι μέσες μικτές μηνιαίες αποδοχές, αφαιρουμένων πρόσθετων ή άλλων έκτακτων αποδοχών των τελευταίων έξι (6) μηνών πριν την υποβολή της αίτησης παρουσίασαν μείωση, σε σχέση με τους αντίστοιχους έξι (6) προηγούμενους μήνες, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:⁴⁹

- i) για ποσά έως χίλια (1.000) ευρώ, μείωση ίση ή μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%),⁵⁰
- ii) για ποσά μεγαλύτερα των χιλίων (1.000) ευρώ, μείωση ίση ή μεγαλύτερη του τριάντα τοις εκατό (30%), όπως οι αποδοχές αυτές δηλώνονται στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και την Ενιαία Αρχή Πληρωμών.⁵¹

στβ. Ελεύθεροι επαγγελματίες ή φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, των οποίων τα έσοδα του τελευταίου

---

⁴⁹[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁵⁰[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁵¹[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

εξαμήνου πριν την υποβολή της αίτησης παρουσίασαν μείωση ίση ή μεγαλύτερη του τριάντα τοις εκατό (30%), σε σχέση με το αντίστοιχο προηγούμενο εξάμηνο, όπως αυτό προκύπτει από τις περιοδικές φορολογικές δηλώσεις

στυ. Σε περίπτωση εποχικής απασχόλησης ή δραστηριότητας, συγκρίνονται οι αποδοχές ή τα έσοδα του τελευταίου ενός (1) έτους πριν την υποβολή της αίτησης, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, προκειμένου να εντοπιστεί η μείωση. Ως «εποχική» νοείται η απασχόληση ή δραστηριότητα που παρέχεται σε επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις, υποκαταστήματα ή παραρτήματα επιχειρήσεων οι οποίες από τη φύση τους, τις καιρικές ή ιδιαίτερες συνθήκες ή λόγω των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών λειτουργούν κατά ημερολογιακό έτος για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δύο (2) και μικρότερο από εννέα (9) μήνες, κατά το υπόλοιπο δε χρονικό διάστημα του ημερολογιακού έτους δεν απασχολούν προσωπικό που υπερβαίνει το 25% του μέσου όρου του προσωπικού, το οποίο απασχολούν κατά την περίοδο αιχμής της δραστηριότητάς τους.

- ζ) Λόγω της μείωσης που παρουσίασαν τα οικογενειακά εισοδήματα, σύμφωνα με την περ. στ', πληροί τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια και λοιπά κριτήρια που εκάστοτε ισχύουν σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74). Τα εν λόγω εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια ελέγχονται κατά το χρονικό σημείο της αίτησης του άρθρου 8 και εάν προκύπτει ότι τα εισοδηματικά αυτά κριτήρια υπολείπονται των ευλόγων δαπανών διαβίωσης, λαμβάνονται υπόψη ως κριτήριο τα εν λόγω εισοδηματικά κριτήρια, προσαυξημένα κατά ποσοστό δέκα πέντε τοις εκατό (15%).
- η) Αποδέχθηκε τη ρύθμιση που πρότειναν οι πιστωτές για όλες τις οφειλές του στο πλαίσιο της εξωδικαστικής ρύθμισης αυτών δυνάμει του άρθρου 14, σε περίπτωση που οι οφειλές δεν ήταν ενήμερες. Στην περίπτωση αυτή η ρύθμιση θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τα άρθρα 21 και 22.
- θ) Να μην λαμβάνει ταυτόχρονα άλλη επιδότηση ή επιχορήγηση ή άλλη κρατική ενίσχυση, για το δάνειο πρώτης κατοικίας που επιδοτείται με το παρόν.
- ι) Να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του μετά τη συνολική αναδιάρθρωση των οφειλών.
- ια) Σε περίπτωση που οφειλή που πρόκειται να λάβει επιδότηση έχει υπαχθεί οριστικά στις διατάξεις του ν. 3869/2010 (Α' 130), εφόσον εγκριθεί η επιδότηση του παρόντος, ο οφειλέτης παραιτείται του δικαιώματος να

ζητήσει συνεισφορά του Δημοσίου, σύμφωνα με τα εδάφια πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010 (Α΄ 130). Οφειλέτες που έχουν υποβάλει αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 (Α΄ 130), η οποία εκκρεμεί σε πρώτο βαθμό, χωρίς να έχει συζητηθεί, μπορούν να υποβάλουν την αίτηση του άρθρου 8. Αν οι αιτούντες ρυθμίσουν συναινετικά μέσω σύμβασης αναδιάρθρωσης τις οφειλές που είναι επιδεκτικές για την καταβολή επιδότησης κατά το παρόν, η δίκη του ν. 3869/2010 καταργείται ως προς τις οφειλές που ρυθμίστηκαν συναινετικά.

3. Η υποβολή αίτησης για την επιδότηση δόσης συνεπάγεται ως προς το Δημόσιο την παροχή άδειας για την πρόσβαση στο σύνολο των στοιχείων του οφειλέτη σύμφωνα με το άρθρο 12. Η πρόσβαση αυτή παρέχεται τόσο για την έγκριση της επιδότησης όσο και για τη διενέργεια περιοδικών ελέγχων της πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης.

4. Το μέγιστο ποσό της επιδότησης δόσης, για τα νοικοκυριά που πληρούν τα κριτήρια της παρ. 3 ορίζεται ως ακολούθως:

- α) Για τον αιτούντα: εβδομήντα (70) ευρώ ανά μήνα.
- β) Για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού προσαύξηση κατά τριάντα πέντε (35) ευρώ τον μήνα.
- γ) Στη μονογονεϊκή οικογένεια χορηγείται επιπλέον προσαύξηση τριάντα πέντε (35) ευρώ τον μήνα.
- δ) Στα νοικοκυριά με απροστάτευτο/α τέκνο/α, χορηγείται επιπλέον προσαύξηση τριάντα πέντε (35) ευρώ τον μήνα για κάθε απροστάτευτο τέκνο.
- ε) Ως ανώτατο όριο του Επιδόματος Στέγασης ορίζονται τα διακόσια δέκα (210) ευρώ μηνιαίως, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

5. Η επιδότηση δόσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ακόλουθα όρια:

- α) ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) επί της μηνιαίας δόσης, προκειμένου για δάνεια εξυπηρετούμενα ή δάνεια που παρουσίαζαν καθυστέρηση μέχρι ενενήντα (90) ημέρες κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 8.
- β) ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) επί της μηνιαίας δόσης, προκειμένου για δάνεια που παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των ενενήντα (90) ημερών κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 8.
- γ) ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) επί της μηνιαίας δόσης, προκειμένου για δάνεια που παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των ενενήντα (90)

ημερών και έχουν επιπλέον καταγγελθεί σε χρόνο όχι μεγαλύτερο του ενός (1) έτους προ της υποβολής της αίτησης του άρθρου 8.

Σε περίπτωση που τα ποσά της παρ. 4 υπερβαίνουν τα όρια των περ. α', β' και γ', μειώνονται αναλόγως.

6. Ο οφειλέτης έχει την υποχρέωση να τηρεί τη ρύθμιση και να καταβάλει εμπρόθεσμα και προσηκόντως το σύνολο του υπολοίπου δόσης επί της οποίας χορηγείται η επιδότηση δόσης, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης. Σε περίπτωση που δεν καταβάλει εμπρόθεσμα και προσηκόντως το υπόλοιπο της δόσης, κατά τρόπο ώστε να επέλθουν οι προϋποθέσεις για την έκπτωσή του από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης σύμφωνα με το άρθρο 27, ακόμα και αν ο πιστωτής δεν ασκήσει τα δικαιώματά του για την έκπτωση του οφειλέτη βάσει του άρθρου αυτού, οφείλει να επιστρέψει τα ποσά επιδότησης δόσης που έλαβε, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, ως εξής:

α) Προκειμένου για δάνεια εξυπηρετούμενα ή δάνεια που παρουσίαζαν καθυστέρηση μέχρι ενενήντα (90) ημέρες κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 8, ανακτώνται τα εξής ποσά:

αα) ποσό που αντιστοιχεί στο εκατό τοις εκατό (100%) της συνολικής χορηγηθείσας επιδότησης δόσης, σε περίπτωση που εκπέσει από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης κατά τον πρώτο χρόνο χορήγησης της επιδότησης,

αβ) ποσό που αντιστοιχεί στο ογδόντα τοις εκατό (80%) της συνολικής χορηγηθείσας επιδότησης δόσης, σε περίπτωση που εκπέσει από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης κατά τον δεύτερο χρόνο χορήγησης της επιδότησης,

αγ) ποσό που αντιστοιχεί στο εξήντα τοις εκατό (60%) της συνολικής χορηγηθείσας επιδότησης δόσης, σε περίπτωση που εκπέσει από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης κατά τον τρίτο χρόνο χορήγησης της επιδότησης,

αδ) ποσό που αντιστοιχεί στο σαράντα τοις εκατό (40%) της συνολικής χορηγηθείσας επιδότησης δόσης, σε περίπτωση που εκπέσει από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης κατά τον τέταρτο χρόνο χορήγησης της επιδότησης,

αε) ποσό που αντιστοιχεί στο είκοσι τοις εκατό (20%) της συνολικής χορηγηθείσας επιδότησης δόσης, σε περίπτωση που εκπέσει από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης κατά τον πέμπτο χρόνο χορήγησης της επιδότησης.

- β) Προκειμένου για δάνεια που παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των ενενήντα (90) ημερών κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 8:
- βα) ποσό που αντιστοιχεί στο εκατό τοις εκατό (100%) της συνολικής χορηγηθείσας επιδότησης δόσης, σε περίπτωση που εκπέσει από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης κατά τον πρώτο και τον δεύτερο χρόνο χορήγησης της επιδότησης,
  - ββ) ποσό που αντιστοιχεί στο εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της συνολικής χορηγηθείσας επιδότησης δόσης, σε περίπτωση που εκπέσει από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης κατά τον τρίτο χρόνο χορήγησης της επιδότησης,
  - βγ) ποσό που αντιστοιχεί στο πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής χορηγηθείσας επιδότησης δόσης, σε περίπτωση που εκπέσει από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης κατά τον τέταρτο χρόνο χορήγησης της επιδότησης,
  - βδ) ποσό που αντιστοιχεί στο είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της συνολικής χορηγηθείσας επιδότησης δόσης, σε περίπτωση που εκπέσει από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης κατά τον πέμπτο χρόνο χορήγησης της επιδότησης.
- γ) Προκειμένου για δάνεια που παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των ενενήντα (90) ημερών και επιπλέον έχουν καταγγεληθεί σε χρόνο όχι μεγαλύτερο του ενός (1) έτους προ της υποβολής της αίτησης του άρθρου 8, ανακτάται ποσό που αντιστοιχεί στο εκατό τοις εκατό (100%) της συνολικής χορηγηθείσας επιδότησης δόσης, σε περίπτωση που εκπέσει από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης και για τα πέντε έτη χορήγησης της επιδότησης, καθώς και για ένα (1) έτος μετά τη λήξη της περιόδου καταβολής της επιδότησης δημοσίου.

Άρθρο 29.

Ηλεκτρονική πλατφόρμα εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών

1. Η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών που περιγράφεται στον παρόντα νόμο διεξάγεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης αιτήσεων, που αναπτύσσεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε συνεργασία με την Ειδική

Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.), και στην οποία παρέχεται πρόσβαση μέσω της ιστοσελίδας της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα έχει κυρίως τις παρακάτω λειτουργίες και εφαρμογές:

- α) αυθεντικοποίηση των συμμετεχόντων στη διαδικασία μέσω των μοναδικών κωδικών-διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,
- β) υποβολή αίτησης υπαγωγής και συνοδευτικών εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή,
- γ) πρόσβαση οφειλέτη και συμμετεχόντων πιστωτών στα στοιχεία που είναι διαθέσιμα μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας,
- δ) σύστημα επικοινωνίας, κοινοποίησης και ανταλλαγής εγγράφων μεταξύ οφειλέτη και συμμετεχόντων πιστωτών,
- ε) έκδοση πιστοποιημένων εγγράφων,
- στ) υπολογιστικές εφαρμογές,
- ζ) διασύνδεση ηλεκτρονικών και ψηφιακών αρχείων για τη διασταύρωση και την επαλήθευση στοιχείων,
- η) παραγωγή στατιστικών αναφορών και εκθέσεων, οι οποίες αξιοποιούνται για τον σχεδιασμό της εθνικής στρατηγικής για τη διαχείριση του ιδιωτικού χρέους υπό την προϋπόθεση ψευδωνυμοποίησης των υποκειμένων των δεδομένων.

2. Μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του παρόντος, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να αιτηθεί τη χορήγηση της βεβαίωσης για τις χρηματικές οφειλές του προς χρηματοδοτικούς φορείς, το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, για κάθε νόμιμη χρήση. Η βεβαίωση εκδίδεται από την ηλεκτρονική πλατφόρμα.⁵²

Με την αίτηση παρέχεται από τον αιτούντα άδεια για την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270) και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του ν. 4987/2022 (Α' 206).⁵³

---

⁵²[Προσθήκη 5024/2023, Άρθρο 43](#)

⁵³[Προσθήκη 5024/2023, Άρθρο 43](#)

Άρθρο 30.

Συνεργασία χρηματοδοτικών φορέων

1. Όταν περισσότεροι του ενός χρηματοδοτικοί φορείς έχουν ή διαχειρίζονται ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι του ίδιου οφειλέτη, ως προς τον οποίον υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ότι βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των οικονομικών του υποχρεώσεων, αυτοί μπορεί να συνεργάζονται, προκειμένου να επεξεργαστούν και να υποβάλουν στον οφειλέτη κοινή πρόταση, με σκοπό την εξεύρεση βιώσιμης λύσης. Προς τον σκοπό τούτο, τα ανωτέρω πρόσωπα μπορούν να ανταλλάσσουν μεταξύ τους όσες πληροφορίες απαιτούνται, προκειμένου να αξιολογήσουν τη βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη και να διαμορφώσουν τους όρους της κοινής πρότασης, την οποία θα υποβάλουν, στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου.

2. Με την επιφύλαξη της τήρησης των όρων του ειδικού πλαισίου της παρ. 3, οι χρηματοδοτικοί φορείς μπορούν να ορίζουν από κοινού κανόνες που αφορούν τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες του παρόντος κεφαλαίου, έχοντας και την υποχρέωση δημοσιοποίησής τους:

- α) προϋποθέσεις εξέτασης ή/και αποδοχής αιτήσεων,
- β) διαδικασία αυτοματοποιημένης επεξεργασίας στοιχείων,
- γ) διαδικασία παραγωγής προτάσεων αναδιάρθρωσης οφειλών,
- δ) τη θέση όρων αποδοχής, ενδεικτικά ότι η προσφορά είναι δεκτική αποδοχής μόνο συνολικά και όχι μόνο σε επί μέρους σημεία της,
- ε) τον τρόπο και τα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, των οφειλετών για τις διαδικασίες και όρους του παρόντος άρθρου,
- στ) την έκδοση της πιστοποίησης της παρ. 2 του άρθρου 26, και
- ζ) τη διαμόρφωση και χρήση εργαλείων έγκαιρης προειδοποίησης και μηχανισμών ειδοποίησης για την αποφυγή της αφερεγγυότητας των οφειλετών τους.

3. Οι όροι της παρ. 2 μπορεί να διαφοροποιούνται κατά είδος οφειλέτη, ενδεικτικά, ως προς φυσικά πρόσωπα των οποίων οι οφειλές δεν αφορούν εμπορική, επαγγελματική ή επιχειρηματική δραστηριότητα ή την εγγύηση πρωτοφειλών ή συνοφειλών που αφορούν μια ή περισσότερες από τις δραστηριότητες αυτές, και ως προς επιχειρήσεις ανάλογα με το μέγεθός τους ή το ύψος των οφειλών τους ανά φορέα ή και συνολικά.

4. Οι χρηματοδοτικοί φορείς δικαιούνται να ρυθμίζουν δάνεια οποιουδήποτε είδους προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για τα οποία τους έχει παρασχεθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ως προς όλους τους γενικούς και ειδικούς όρους αυτών, ενδεικτικά δε ως προς τη διάρκεια, το επιτόκιο, το ποσό της δόσης και την περιοδικότητα των δόσεων. Ανεξαρτήτως της ρυθμίσεως, οι ως άνω παρασχεθείσες υπέρ των χρηματοδοτικών φορέων εγγυήσεις διατηρούν την ισχύ τους στο σύνολό τους, χωρίς να επέρχεται ποσοτική αύξηση της εγγυητικής ευθύνης και εφαρμόζονται κατά τα λοιπά και μόνον αναλόγως οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 60. Αιτήματα κατάπτωσης που έχουν ήδη υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του άρθρου 8, επίδικα ή μη, παραμένουν ισχυρά.⁵⁴

4Α. Εφόσον η διαδικασία ολοκληρωθεί επιτυχώς και τεθεί σε ισχύ η καταρτισθείσα Σύμβαση Αναδιάρθρωσης, κατά την υλοποίηση, η οφειλή δύναται να παρακολουθείται σε νέο λογαριασμό, στον οποίο αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά της ρύθμισης.⁵⁵

4Β. Εάν προβλέπεται ποσό διαγραφής, οι χρηματοδοτικοί φορείς δικαιούνται να ζητήσουν από το ελληνικό δημόσιο ως εγγυητή την εφάπαξ πληρωμή του εγγυημένου μέρους του ποσού αυτού ως συνόλου, με αίτημα προς την αρμόδια υπηρεσία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που υποβάλλεται άμεσα μετά τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης. Το ελληνικό δημόσιο προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεών του ως εγγυητής ως προς το ποσό της κύριας οφειλής που διαγράφεται πλήρως, χωρίς τη βεβαίωση του ποσού αυτού, ως εσόδου του ελληνικού δημοσίου, σε βάρος του φυσικού ή νομικού προσώπου, στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία και με αναλογική εφαρμογή της διαδικασίας των περ. β, γ, και δ της παρ. 6 του άρθρου 101 του ν. 4549/2018 (Α' 105).⁵⁶

4Γ. Η καταγγελία της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης για οποιονδήποτε λόγο που προβλέπεται στον παρόντα, στις εν ισχύι υπουργικές αποφάσεις που αφορούν στον εξωδικαστικό μηχανισμό, καθώς και στη Σύμβαση Αναδιάρθρωσης και τα Παραρτήματα αυτής, η οποία έχει ως συνέπεια την απώλεια της ρύθμισης ως προς τον καταγγέλλοντα χρηματοδοτικό φορέα, επί δανείων ή πιστώσεων εγγυημένων από το ελληνικό δημόσιο συνεπάγεται την αναβίωση της οφειλής αυτής στο ύψος που είχε πριν από τη Σύμβαση Αναδιάρθρωσης, η οποία

---

⁵⁴[Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁵⁵[Προσθήκη 5104/2024, Άρθρο 102](#)

⁵⁶[Προσθήκη 5104/2024, Άρθρο 102](#)

καθίσταται στο σύνολό της ληξιπρόθεσμη και άμεσα απαιτητή, αφαιρουμένων ποσών που εν τω μεταξύ καταβλήθηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω ρύθμισης, καθώς και από το ελληνικό δημόσιο ως εγγυητή. Ο χρηματοδοτικός φορέας δικαιούται να υποβάλει προς το Ελληνικό Δημόσιο αίτημα κατάπτωσης για το εγγυημένο υπόλοιπο της οφειλής όπως διαμορφώθηκε, κατά τα άνω, μετά την αναβίωση. Τα παραπάνω ισχύουν και για τα εγγυημένα από το ελληνικό δημόσιο δάνεια προς φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων για την υποβολή αιτημάτων κατάπτωσης, ανά δόση, σύμφωνα με τις οικείες υπουργικές αποφάσεις παροχής της εγγύησης, της καταγγελίας της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης, η οποία συνιστά και καταγγελία της ρυθμισθείσας σύμβασης.⁵⁷

4Δ. Για τις οφειλές από δάνεια ή πιστώσεις με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, η αίτηση του άρθρου 8 συνυποβάλλεται και η Σύμβαση Αναδιάρθρωσης συνυπογράφεται υποχρεωτικά από όλους τους ενεχόμενους (οφειλέτη, συνοφειλέτες, εγγυητές πλην του ελληνικού δημοσίου).⁵⁸

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β´

ΠΡΟΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

Άρθρο 31.

Ορισμός και σκοπός της εξυγίανσης

Η διαδικασία εξυγίανσης αποτελεί συλλογική προπτωχευτική διαδικασία, που αποσκοπεί στη διατήρηση, αξιοποίηση, αναδιάρθρωση και ανόρθωση της επιχείρησης με την επικύρωση της συμφωνίας που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούται η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών. Η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών θεωρείται ότι πληρούται αν η συμφωνία εξυγίανσης: ⁵⁹

- α) δεν φέρει οποιονδήποτε μη συναινούντα πιστωτή ή πιστωτή του οποίου η συναίνεση συνάγεται εκ του νόμου σε χειρότερη οικονομική θέση από

---

⁵⁷[Προσθήκη 5104/2024, Άρθρο 102](#)

⁵⁸[Προσθήκη 5104/2024, Άρθρο 102](#)

⁵⁹[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη και⁶⁰

- β) δεν έχει ως αποτέλεσμα, οποιοσδήποτε από τους μη συναινούντες πιστωτές, ο οποίος έχει κυριότητα επί πράγματος ή είναι εκδοχέας απαιτήσεων, ιδίως στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης ή πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και έχει δικαίωμα να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του κατά του οφειλέτη από τα περιουσιακά στοιχεία αυτά, να υποχρεωθεί να λάβει ποσά μικρότερα από αυτά που θα ελάμβανε ή θα λάβει ασκώντας τα συμβατικά του δικαιώματα σε σχέση με τα περιουσιακά αυτά στοιχεία.⁶¹

Άρθρο 32.

Πεδίο εφαρμογής

- 1.** Κάθε πρόσωπο το οποίο ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του στην Ελλάδα και βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων του κατά τρόπο γενικό, δύναται να αιτείται την επικύρωση της συνυποβαλλόμενης συμφωνίας εξυγίανσης που προβλέπεται στο άρθρο 34.
- 2.** Το πρόσωπο της παρ. 1 δύναται να υποβάλει την ως άνω αίτηση και όταν δεν συντρέχει παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης, αν υφίσταται απλώς πιθανότητα αφερεγγυότητάς του, η οποία δύναται να αρθεί με τη διαδικασία αυτή.
- 3.** Οι διατάξεις των άλλων κεφαλαίων του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στις διαδικασίες του παρόντος κεφαλαίου μόνο στο μέτρο που γίνεται παραπομπή σε αυτές.
- 4.** Όπου στο παρόν Κεφάλαιο προβλέπεται δημοσιοποίηση, αυτή λαμβάνει χώρα σύμφωνα με το άρθρο 84.

---

⁶⁰[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁶¹[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

Άρθρο 33.

Αρμόδιο δικαστήριο

Αρμόδιο δικαστήριο για τις διαδικασίες του παρόντος κεφαλαίου είναι το Πολυμελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, το δικαστήριο δικάζει με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Οι αποφάσεις του δεν υπόκεινται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά..

Άρθρο 34.

Συμφωνία εξυγίανσης και απαιτούμενη πλειοψηφία πιστωτών

- 1.** Προκειμένου να επικυρωθεί συμφωνία εξυγίανσης πρέπει να παρασχεθεί συναίνεση από τον οφειλέτη και από πιστωτές του που εκπροσωπούν αφενός περισσότερο από το πενήντα τοις εκατό (50%) των απαιτήσεων που έχουν ειδικό προνόμιο και αφετέρου περισσότερο από το πενήντα τοις εκατό (50%) των λοιπών απαιτήσεων, σε κάθε περίπτωση όσων θίγονται από τη συμφωνία εξυγίανσης. Θεωρείται ότι δεν θίγεται η απαίτηση ενός πιστωτή όταν, κατά τη συμφωνία εξυγίανσης, δεν επηρεάζεται η νομική κατάσταση που είχε πριν από την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης. Η συναίνεση των πιστωτών σε συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να παρασχεθεί και μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας που διεξάγεται όπως προβλέπεται στην κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 72 υπουργική απόφαση.
- 2.** Η επικύρωση συμφωνίας, η οποία έχει συναφθεί μόνον από πιστωτές, που συγκεντρώνουν το ποσοστό της παρ. 1, χωρίς τη σύμπραξη του οφειλέτη, είναι δυνατή, εφόσον ο οφειλέτης βρίσκεται, κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας, σε παύση πληρωμών.⁶²
- 3.** Τα ποσοστά της παρ. 1 υπολογίζονται με βάση κατάσταση πιστωτών που επισυνάπτεται στη συμφωνία εξυγίανσης. Η ημερομηνία που φέρει η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να είναι προγενέστερη των τριών (3) ημερολογιακών μηνών από την ημερομηνία υποβολής της συμφωνίας στο δικαστήριο. Στην κατάσταση των πιστωτών συμπεριλαμβάνονται όλοι οι πιστωτές, ανεξαρτήτως γενικών ή ειδικών προνομίων, οι απαιτήσεις των οποίων υπήρχαν κατά την ημερομηνία του προηγούμενου εδαφίου, έστω και

---

⁶²[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

αν δεν είναι ληξιπρόθεσμες. Πιστωτές από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις περιλαμβάνονται μόνο στο μέτρο που έχουν εκπληρώσει τη δική τους παροχή προς τον οφειλέτη ή που έχουν αξίωση αποζημίωσης μετά από υπαναχώρηση από τη σύμβαση. Πιστωτές θεωρούνται επίσης και όσοι έχουν απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις που οφείλονται συμβατικά από την ημερομηνία του δεύτερου εδαφίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης των συμβάσεων.

4. Για τις ανάγκες του υπολογισμού των ποσοστών της παρ. 1, δεν λαμβάνονται υπόψη οι πάσης φύσης απαιτήσεις υπό αίρεση.

5. Οι απαιτήσεις των πιστωτών που περιλαμβάνονται στην κατάσταση της παρ. 3 πρέπει να προκύπτουν από τα βιβλία του οφειλέτη ή να έχουν αναγνωριστεί ή να έχουν πιθανολογηθεί με απόφαση δικαστηρίου οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, ακόμη και με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, η οποία να έχει κοινοποιηθεί στον οφειλέτη το αργότερο κατά την ημερομηνία που φέρει η κατάσταση της παρ. 3. Στην περίπτωση της συμφωνίας της παρ. 2, η κατάσταση των πιστωτών της παρ. 3 συντάσσεται με βάση στοιχεία που αντλούνται από τις πλέον πρόσφατες δημοσιευμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του οφειλέτη, εφόσον υπάρχουν, τα βιβλία και στοιχεία του οφειλέτη, τα βιβλία και στοιχεία που διαθέτουν οι συμβαλλόμενοι πιστωτές, και αποφάσεις δικαστηρίων οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων αποφάσεων που εκδίδονται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

6. Στην κατάσταση της παρ. 3 μπορούν να περιλαμβάνονται και απαιτήσεις πιστωτών χρηματοδοτικών φορέων, για τις οποίες έχει παρασχεθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Ανεξαρτήτως των όρων της συμφωνίας εξυγίανσης, οι ως άνω παρασχεθείσες υπέρ των χρηματοδοτικών φορέων εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου διατηρούν την ισχύ τους στο σύνολό τους, χωρίς να επέρχεται ποσοτική αύξηση της εγγυητικής του ευθύνης. Η παραγραφή των αξιώσεων των χρηματοδοτικών φορέων κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ως εγγυητή, καθώς και η οριζόμενη στις οικείες υπουργικές αποφάσεις προθεσμία υποβολής αιτημάτων κατάπτωσης, αναστέλλονται από την ημερομηνία οριστικής υποβολής της αίτησης του άρθρου 44 μέχρι την με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωση της διαδικασίας εξυγίανσης, καθώς και για όσο χρονικό διάστημα η επικυρωθείσα συμφωνία εξυγίανσης διατηρείται σε ισχύ. Αιτήματα κατάπτωσης που έχουν ήδη υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης του άρθρου 44, επίδικα ή μη, παραμένουν ισχυρά.⁶³

---

⁶³[Προσθήκη 5193/2025, Άρθρο 179](#)

7. Εφόσον η διαδικασία της εξυγίανσης ολοκληρωθεί επιτυχώς και επικυρωθεί το σχέδιο εξυγίανσης, κατά την υλοποίηση του σχεδίου, η οφειλή δύναται να εξυπηρετείται σε νέο λογαριασμό, στον οποίο αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά της συμφωνίας.⁶⁴

8. Αν η επικυρωμένη συμφωνία εξυγίανσης προβλέπει μείωση των απαιτήσεων έναντι του οφειλέτη, οι χρηματοδοτικοί φορείς δικαιούνται να ζητήσουν από το Ελληνικό Δημόσιο ως εγγυητή την εφάπαξ πληρωμή του εγγυημένου μέρους του διαγραφέντος ποσού, με την άμεση υποβολή σχετικού αιτήματος προς την αρμόδια υπηρεσία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Το Ελληνικό Δημόσιο εξοφλεί τις υποχρεώσεις του ως εγγυητής ως προς το ποσό της κύριας οφειλής που διαγράφεται πλήρως, χωρίς τη βεβαίωση του ποσού αυτού, ως εσόδου του Ελληνικού Δημοσίου, σε βάρος του φυσικού ή νομικού προσώπου, στην αρμόδια υπηρεσία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και με αναλογική εφαρμογή των περιπτώσεων β, γ' και δ' της παρ. 6 του άρθρου 101 του ν. 4549/2018 (Α' 105).⁶⁵

9. Αν ακυρωθεί η συμφωνία εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 63, επί δανείων ή πιστώσεων εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο αναβιώνουν οι οφειλές στο προ της συμφωνίας εξυγίανσης ανερχόμενο ύψος, το οποίο καθίσταται στο σύνολό του ληξιπρόθεσμο και άμεσα απαιτητό, με την επιφύλαξη ποσών που εν τω μεταξύ καταβλήθηκαν. Ο χρηματοδοτικός φορέας δικαιούται να υποβάλει προς το Ελληνικό Δημόσιο αίτημα κατάπτωσης για το εγγυημένο υπόλοιπο της οφειλής, όπως διαμορφώθηκε, κατά τα άνω, μετά από την αναβίωση.⁶⁶

Άρθρο 35.

Συναίνεση οφειλέτη και σύμπραξη συνέλευσης μετόχων ή εταιρών

1. Αν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο, αποκλειστική αρμοδιότητα παροχής συναίνεσης σε συμφωνία εξυγίανσης για λογαριασμό του έχει ο διαχειριστής ή το όργανο διοίκησης του, ενδεικτικά, επί ανωνύμων εταιρειών, το διοικητικό συμβούλιο.

---

⁶⁴[Προσθήκη 5193/2025, Άρθρο 179](#)

⁶⁵[Προσθήκη 5193/2025, Άρθρο 179](#)

⁶⁶[Προσθήκη 5193/2025, Άρθρο 179](#)

2. Αν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο και ο εμπειρογνώμονας κρίνει στην έκθεση της περ. δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 46 ότι η υπολειμματική αξίωση κατά της εταιρίας των εταίρων ή μετόχων, κατά περίπτωση, δεν θίγεται από την εφαρμογή της συμφωνίας εξυγίανσης, ιδίως ως προς τη μεταβίβαση εταιρικής περιουσίας ή κλάδου εκμετάλλευσης, η σύναψη και η εφαρμογή της συμφωνίας δεν προϋποθέτουν την με οποιοδήποτε τρόπο συναίνεση των μετόχων ή εταίρων κατά παρέκκλιση τυχόν αντίθετης καταστατικής διάταξης του οφειλέτη, εκτός εάν παρόμοια συναίνεση απαιτείται κατά ρητή διάταξη της κείμενης εταιρικής νομοθεσίας. Δεν απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των εταίρων ή μετόχων του οφειλέτη, ακόμα και για πράξεις που κατά την εταιρική νομοθεσία προϋποθέτουν τέτοια απόφαση, στις περιπτώσεις που κατά το άρθρο 34 δεν απαιτείται συναίνεση του οφειλέτη.

3. α) Αν απαιτείται κατ' εξαίρεση παρόμοια σύμπραξη ή συναίνεση και υπό την προϋπόθεση ότι κατά τα λοιπά ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 1, το δικαστήριο με την απόφασή του που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης δύναται να διορίσει ειδικό εντολοδόχο με την εξουσία να συγκαλέσει γενική συνέλευση και να ασκήσει το δικαίωμα παράστασης και ψήφου εκείνων των μετόχων ή εταίρων του οφειλέτη που δεν συμπράττουν. Η κοινοποίηση της απόφασης του δικαστηρίου στην εταιρεία υποκαθιστά την κατά τον νόμο διαδικασία νομιμοποίησης του ειδικού εντολοδόχου για τη συμμετοχή του στη συνέλευση.

β) Στο πλαίσιο της συνέλευσης που συγκαλείται για τη λήψη της απόφασης της παρ. 1, πρώτα δίδεται ο λόγος στους μετόχους ή εταίρους οι οποίοι δηλώνουν την πρόθεσή τους να υπερψηφίσουν ή να καταψηφίσουν την προβλεπόμενη στη συμφωνία εξυγίανσης απόφαση ή να απέχουν από την σχετική ψηφοφορία. Εφόσον από την καταμέτρηση των ψήφων δεν συγκεντρώνεται η απαραίτητη απαρτία ή πλειοψηφία για την έγκριση της ως άνω απόφασης, τότε ο ειδικός εντολοδόχος ασκεί το δικαίωμα ψήφου, τόσο αναφορικά με μετόχους που καταψηφίζουν την απόφαση ή απέχουν, όσο και αναφορικά με μετόχους που δεν παρίστανται, στην έκταση που αυτό απαιτείται για την έγκρισή της.

γ) Οι μη συμπράττοντες μέτοχοι ή εταίροι διατηρούν δικαίωμα αποζημίωσης έναντι της εταιρίας και των πιστωτών, σε περίπτωση που στο πλαίσιο διαγνωστικής δίκης αποδειχθεί ότι μετά την εκκαθάριση θα απέμενε υπολειμματική αξίωσή τους.

Άρθρο 36.

Σύμπραξη τρίτων

Στην περίπτωση που για την εκπλήρωση ορισμένων όρων της συμφωνίας απαιτείται η σύμπραξη τρίτων προσώπων που δεν συμβάλλονται, αυτή είτε παρέχεται με σχετική δήλωση τούτων σε έγγραφο που φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή υπό την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 ή βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και συνοδεύει τη συμφωνία είτε τίθεται ως αναβλητική αίρεση στη συμφωνία για τη θέση της σε ισχύ.

Άρθρο 37.

Συμμετοχή Δημοσίου και δημοσίων φορέων

1. Το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιες επιχειρήσεις και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δύνανται να συναινούν στη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης, ακόμα και όταν με τη συμφωνία παραιτούνται από προνόμια και εξασφαλίσεις ενοχικής ή εμπράγματης φύσης και από ένδικα μέσα ή βοηθήματα. Κατ' εξαίρεση, η συναίνεση αυτή δεν παρέχεται στην περίπτωση που, λόγω της εφαρμογής της συμφωνίας εξυγίανσης, οι ως άνω φορείς θα περιέρχονταν σε χειρότερη θέση ως προς τις βεβαιωμένες ή ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις τους κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης σε σχέση με τη θέση στην οποία θα περιέρχονταν ως προς τις απαιτήσεις αυτές σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη.⁶⁷

2. Τα πρόσωπα και φορείς της παρ. 1 θεωρείται ότι συναινούν σε συμφωνία εξυγίανσης, ακόμα και αν δεν την υπογράψουν, σε κάθε περίπτωση που πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις, χωρίς να απαιτείται η περαιτέρω διερεύνηση των όρων της συμφωνίας αυτής ή της ανάκτησης από πλευράς του αντιστοίχου φορέα ή των λοιπών προϋποθέσεων της παρούσας:

- α) η βεβαιωμένη βασική οφειλή του οφειλέτη προς το αντίστοιχο πρόσωπο ή φορέα κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης δεν υπερβαίνει το ποσό δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ,
- β) σύμφωνα με την έκθεση του εμπειρογνώμονα της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 46, το πρόσωπο ή ο φορέας της παρ. 1 δεν θα περιέλθει λόγω της εφαρμογής της συμφωνίας εξυγίανσης σε χειρότερη θέση ως προς τις βεβαιωμένες απαιτήσεις του κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας

---

⁶⁷[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

εξυγίανσης, από τη θέση στην οποία θα περιέλθει σε περίπτωση πτώχευσης, και

- γ) σύμφωνα με την έκθεση του εμπειρογνώμονα της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 46, οι βεβαιωμένες απαιτήσεις του συνόλου των προσώπων και φορέων της παρ. 1 κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης είναι ως ποσό μικρότερο από το σύνολο των απαιτήσεων των ιδιωτών πιστωτών.

Άρθρο 38.

Απαλλαγή από την ευθύνη υπαλλήλου για την υπογραφή συμφωνίας εξυγίανσης

Με την επιφύλαξη των άρθρων 235, 236, 237 και 237B του Ποινικού Κώδικα για τη δωροδοκία, ουδείς υπάλληλος κατά την έννοια του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα υπέχει οποιαδήποτε αστική, ποινική ή πειθαρχική ευθύνη για την υπογραφή συμφωνίας εξυγίανσης ή την παροχή θετικής ψήφου σε ηλεκτρονική ψηφοφορία ή τη συναγόμενη συναίνεσή του, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις, κατά περίπτωση, της παρ. 1 ή της παρ. 2 του άρθρου 37. Ποινική δίωξη ασκείται μόνο υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4472/2017 (Α' 74). Κατά τα λοιπά δεν θίγεται η εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4472/2017.⁶⁸

Άρθρο 39.

Περιεχόμενο της συμφωνίας εξυγίανσης

1. Η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να έχει ως αντικείμενο οποιαδήποτε ρύθμιση του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη και ιδίως:

- α) Τη μεταβολή των όρων των υποχρεώσεων του οφειλέτη χωρίς περιορισμό, συμπεριλαμβανομένων και τρεχουσών ή συναφθεισών ρυθμίσεων με φορείς του Δημοσίου ή Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Η μεταβολή αυτή δύναται ενδεικτικά να συνίσταται στη μεταβολή του χρόνου εκπλήρωσης των απαιτήσεων, περιλαμβανομένης της τροποποίησης των όρων υπό τους οποίους δύναται να ζητηθεί η πρόωρη αποπληρωμή τους, στη μεταβολή του επιτοκίου, στην αντικατάσταση της υποχρέωσης καταβολής επιτοκίου με την υποχρέωση καταβολής

---

⁶⁸[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

μέρους των κερδών, στην αντικατάσταση απαιτήσεων με μετατρέψιμες ή μη ομολογίες έκδοσης του οφειλέτη ή στην υποχρέωση των εμπραγμάτως ασφαλισμένων πιστωτών να δεχθούν την εναλλαγή υποθηκικής ή ενεχυρικής τάξης υπέρ νέων πιστωτών του οφειλέτη.

- β) Την κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων του οφειλέτη με την έκδοση μετοχών κάθε είδους ή κατά περίπτωση εταιρικών μεριδίων. Πριν από την κεφαλαιοποίηση δύναται να λαμβάνει χώρα μείωση του μετοχικού κεφαλαίου για την απόσβεση ζημιών ή για το σχηματισμό αποθεματικού.
- γ) Τη ρύθμιση των σχέσεων των πιστωτών μεταξύ τους μετά από την επικύρωση της συμφωνίας είτε υπό την ιδιότητά τους ως πιστωτών είτε σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης ή μεταβίβασης επιχείρησης σε νέο φορέα, υπό την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταιρών. Ενδεικτικά η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να προβλέπει ότι μία κατηγορία πιστωτών δεν δύναται να ζητήσει την αποπληρωμή των απαιτήσεων προς αυτή πριν από την πλήρη ικανοποίηση μιας άλλης, να ρυθμίζει θέματα διοίκησης της επιχείρησης του οφειλέτη μετά την κεφαλαιοποίηση απαιτήσεων των πιστωτών ή μετά τη μεταβίβαση επιχείρησης σε νέο φορέα, να ρυθμίζει θέματα σε σχέση με τη μεταβίβαση των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων που θα προκύψουν από την κεφαλαιοποίηση (ή τη μεταβίβαση επιχείρησης σε νέο φορέα), όπως ενδεικτικά δικαίωμα ή υποχρέωση των μετόχων μειοψηφίας σε περίπτωση πώλησης της πλειοψηφίας των μετοχών να πωλήσουν τις μετοχές τους με τους ίδιους όρους με τους οποίους γίνεται η πώληση της πλειοψηφίας.
- δ) Τη μείωση των απαιτήσεων έναντι του οφειλέτη.
- ε) Την εκποίηση επί μέρους περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.
- στ) Την ανάθεση της διαχείρισης της επιχείρησης του οφειλέτη σε τρίτο με βάση οποιαδήποτε έννομη σχέση περιλαμβανομένης ενδεικτικά της εκμίσθωσης ή της σύμβασης διαχείρισης.
- ζ) Τη μεταβίβαση του συνόλου ή μέρους της επιχείρησης του οφειλέτη σε τρίτο ή σε εταιρεία των πιστωτών κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 64.
- η) Την αναστολή των ατομικών και συλλογικών διώξεων των πιστωτών για ορισμένο διάστημα μετά την επικύρωση της συμφωνίας. Η αναστολή αυτή δεν θα δεσμεύει τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές, καθώς και τους πιστωτές των οποίων η συναίνεση συνάγεται σύμφωνα με το άρθρο 35 για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες από την επικύρωση της συμφωνίας.

- θ) Τη λήψη από τον οφειλέτη ή από φορέα στον οποίο μεταβιβάζεται επιχειρηματική δραστηριότητα του οφειλέτη ενδιάμεσης ή νέας χρηματοδότησης για τη διατήρηση της αξίας της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξυγίανσης ή, αντιστοίχως, για την εφαρμογή του επιχειρηματικού σχεδίου μετά την εξυγίανση.
- ι) Τον διορισμό προσώπου που θα επιβλέπει την εκτέλεση των όρων της συμφωνίας εξυγίανσης ασκώντας τις εξουσίες που του δίνονται κατά τους όρους της συμφωνίας εξυγίανσης.
- ια) Την καταβολή συμπληρωματικών ποσών προς εξόφληση απαιτήσεων σε περίπτωση βελτίωσης της οικονομικής θέσης του οφειλέτη. Η συμφωνία πρέπει να ορίζει με ακρίβεια τις προϋποθέσεις καταβολής των ποσών αυτών.
- ιβ) Οι εγγυήσεις, οι ασφαλίσεις πιστώσεων και άλλες συμβάσεις με αντίστοιχο αποτέλεσμα υπέρ απαιτήσεων που κεφαλαιοποιούνται τρέπονται, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, σε δικαίωμα προαίρεσης του πιστωτή να πωλήσει στον εγγυητή ή ασφαλιστή τις μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια που προκύπτουν από την κεφαλαιοποίηση του χρέους κατά τον χρόνο στον οποίο θα καθίστατο κατά τους όρους του ληξιπρόθεσμο το χρέος και για ποσό ίσο με το άθροισμα του κεφαλαίου και των τυχόν τόκων που καλύπτονται από την εγγύηση. Το δικαίωμα προαίρεσης δύναται να ασκηθεί εντός δύο (2) μηνών από τον χρόνο κατά τον οποίο θα καθίστατο ληξιπρόθεσμη η υποχρέωση που κεφαλαιοποιήθηκε και, αν είναι ήδη ληξιπρόθεσμη κατά την κεφαλαιοποίηση, εντός δύο (2) μηνών από την τελευταία

2. Δεν θίγονται οι πιστώσεις που είναι εξασφαλισμένες με συμφωνία χρηματοοικονομικής ασφάλειας κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 3301/2004 (Α΄ 263) στο μέτρο που ικανοποιούνται από την ασφάλεια αυτή, εκτός αν συμφωνήσει διαφορετικά ο ασφαλειολήπτης.

3. Οι υποχρεώσεις που μπορεί να μεταρρυθμίζει η συμφωνία εξυγίανσης περιλαμβάνουν και τις υπό αίρεση ή τις άγνωστες υποχρεώσεις του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένων και των υποχρεώσεων από μελλοντική κατάπτωση εγγυήσεων, οι οποίες έχουν παρασχεθεί ως την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης.⁶⁹

4. Με τη συμφωνία εξυγίανσης δεν θίγονται κεκτημένα δικαιώματα σε επαγγελματικές συντάξεις.

---

⁶⁹[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

5. Η συμφωνία εξυγίανσης δεν θίγει:

- α) το δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης και εργασιακής κινητοποίησης των εργαζομένων,
- β) το δικαίωμα στην ενημέρωση και τη διαβούλευση σύμφωνα με την Οδηγία 2002/14/EK και την Οδηγία 2009/38/EK, και
- γ) τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται από τις Οδηγίες 98/59/EK, 2001/23/EK και 2008/94/EK.

Άρθρο 40.

Αιρέσεις επί της συμφωνίας εξυγίανσης

- 1.** Η μη τήρηση της συμφωνίας εξυγίανσης από τον οφειλέτη δύναται να τίθεται ως διαλυτική αίρεση της συμφωνίας εξυγίανσης ή ως λόγος καταγγελίας της, τόσο από τους συναινούντες όσο και από τους μη συναινούντες αλλά θιγομένους από τη συμφωνία πιστωτές.
- 2.** Η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να τελεί και υπό άλλες αιρέσεις αναβλητικές ή διαλυτικές, όπως ενδεικτικά την τροποποίηση ή καταγγελία εκκρεμών αμφοτεροβαρών συμβάσεων, οι όροι των οποίων είναι επαχθείς για την επιχείρηση του οφειλέτη.
- 3.** Σε περίπτωση αναβλητικής αίρεσης θα πρέπει να προβλέπεται ο χρόνος εντός του οποίου θα πρέπει να πληρωθεί η αίρεση, μη δυνάμενος να υπερβεί τους εννέα (9) μήνες από την επικύρωση, και να ρυθμίζονται προσωρινά οι υποχρεώσεις του οφειλέτη στο μέτρο που κρίνεται αναγκαίο για την αποφυγή της παύσης πληρωμών του οφειλέτη όσο εκκρεμεί η αίρεση.

Άρθρο 41.

Ισχύς της συμφωνίας εξυγίανσης

Η ισχύς της συμφωνίας εξυγίανσης τελεί υπό την προϋπόθεση της επικύρωσής της από το δικαστήριο, εκτός αν κατά τη βούληση των συμβαλλομένων το σύνολο ή μέρος των όρων της ισχύουν μεταξύ τους και χωρίς την επικύρωση κατά τις διατάξεις του κοινού δικαίου.

Άρθρο 42.

Τύπος της συμφωνίας εξυγίανσης

Η συμφωνία εξυγίανσης συνάπτεται με ιδιωτικό έγγραφο, εκτός αν οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται με αυτή απαιτούν τη σύνταξη δημοσίου εγγράφου. Στην τελευταία περίπτωση το συμβολαιογραφικό έγγραφο μπορεί να αναπληρωθεί με δηλώσεις ενώπιον του δικαστηρίου.

Άρθρο 43.

Επιχειρηματικό σχέδιο

Η συμφωνία εξυγίανσης συνοδεύεται υποχρεωτικά από επιχειρηματικό σχέδιο με χρονική διάρκεια ίση με αυτή της συμφωνίας, το οποίο εγκρίνεται από τους συμβαλλόμενους, με την εξαίρεση των φορέων των οποίων η συναίνεση συνάγεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37.

Άρθρο 44.

Αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης

1. Στην περίπτωση συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται από τον οφειλέτη και τους πιστωτές του, η αίτηση επικύρωσής της από το δικαστήριο υποβάλλεται από τον οφειλέτη ή συμβαλλόμενο πιστωτή. Στην περίπτωση της συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται μόνον από τους πιστωτές του οφειλέτη, η αίτηση επικύρωσης υποβάλλεται από οιονδήποτε από τους συμβαλλομένους πιστωτές.

2. Με την επιφύλαξη του ν. 3301/2004 (Α΄ 263), η υποβολή της αίτησης του παρόντος άρθρου, η αποδοχή της, καθώς και η υποβολή αίτησης για λήψη προληπτικών μέτρων και η αποδοχή τους κατά το άρθρο 50 δεν συνιστούν λόγους λύσης, καταγγελίας ή τροποποίησης εκκρεμών συμβάσεων κατά τρόπο επιζήμιο για τον οφειλέτη, δυνάμει σχετικών συμβατικών ρητρών.

Άρθρο 45.

Στοιχεία της αίτησης

- 1.** Η αίτηση προς το δικαστήριο πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) την ταυτότητα του οφειλέτη

- β) τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη όσο το δυνατόν πλησιέστερα στην αίτηση και πάντως όχι πέραν του τριμήνου, συμπεριλαμβανομένης της αξίας του ενεργητικού, καθώς και περιγραφή της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη και της θέσης των εργαζομένων, και περιγραφή των αιτίων και της έκτασης των δυσχερειών του οφειλέτη
- γ) τα θιγόμενα μέρη, είτε ονομαστικά είτε με περιγραφή κατηγοριών χρεών, με βάση το αν τα χρέη έχουν γενικά ή ειδικά προνόμια, καθώς και τις απαιτήσεις ή τα συμμετοχικά δικαιώματα των εν λόγω μερών που καλύπτονται από τη συμφωνία εξυγίανσης
- δ) κατά περίπτωση, τις κατηγορίες στις οποίες ομαδοποιούνται κατά το άρθρο 34 οι πιστωτές για τους σκοπούς της έγκρισης της συμφωνίας εξυγίανσης, και τις αντίστοιχες αξίες των απαιτήσεων και των συμμετοχικών δικαιωμάτων της κάθε κατηγορίας
- ε) κατά περίπτωση, τα μέρη, είτε ονομαστικά είτε με περιγραφή κατηγοριών χρεών, τα οποία δεν θίγονται από τη συμφωνία εξυγίανσης, με περιγραφή των λόγων για τους οποίους προτείνεται να μη θιγούν τα εν λόγω μέρη
- στ) την ταυτότητα του ειδικού εντολοδόχου που τυχόν προτείνεται να διοριστεί
- ζ) τους όρους του σχεδίου εξυγίανσης, συμπεριλαμβανομένων ιδίως:
  - ζα) της προτεινόμενης ρύθμισης του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη
  - ζβ) της διάρκειας των προτεινομένων μέτρων εξυγίανσης, ανάλογα με την περίπτωση
  - ζγ) των τρόπων ενημέρωσης και διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των εργαζομένων, στο μέτρο που απαιτείται σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο
  - ζδ) τυχόν, των γενικότερων συνεπειών όσον αφορά την απασχόληση, όπως απολύσεις, μερική απασχόληση ή παρόμοιες
  - ζε) κάθε νέας χρηματοδότησης η οποία αναμένεται στο πλαίσιο της συμφωνίας εξυγίανσης και του σκεπτικού της αναγκαιότητας της νέας χρηματοδότησης για την εφαρμογή του σχεδίου εξυγίανσης
- ζστ) σκεπτικού στο οποίο εξηγείται γιατί η συμφωνία εξυγίανσης διαθέτει εύλογη προοπτική εξασφάλισης της βιωσιμότητας της επιχείρησης,

καθώς και των αναγκαίων προϋποθέσεων για την επιτυχία του σχεδίου εξυγίανσης.

2. Αν ορισμένα από τα ανωτέρω στοιχεία δεν είναι γνωστά εν όλω ή εν μέρει σε εκείνον που υποβάλλει την αίτηση, ιδίως αν την αίτηση υποβάλλει πιστωτής, η αίτηση περιλαμβάνει τους λόγους για τους οποίους δεν είναι γνωστά τα στοιχεία αυτά και τις σχετικές εκτιμήσεις εκείνου που υποβάλλει την αίτηση έστω και κατά προσέγγιση ή κατά πιθανολόγηση.

Άρθρο 46.

Συνοδευτικά έγγραφα αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης με τη συμμετοχή του οφειλέτη

1. Στην περίπτωση συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται από τον οφειλέτη και τους πιστωτές του η αίτηση επικύρωσης πρέπει να συνοδεύεται, με ποινή απαραδέκτου, από τα ακόλουθα έγγραφα:

- α) Την υπογεγραμμένη συμφωνία εξυγίανσης.
- β) Τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του οφειλέτη, εφόσον υπάρχουν, για την τελευταία χρήση, για την οποία είναι διαθέσιμες. Στην περίπτωση των κεφαλαιουχικών εταιριών, οι ως άνω χρηματοοικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι δημοσιευμένες και εγκεκριμένες από γενική συνέλευση.
- γ) Την κατάσταση πιστωτών της παρ. 3 του άρθρου 34.
- δ) Έκθεση εμπειρογνώμονα, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 48.
- ε) Βεβαίωση χρεών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία πρέπει να έχει εκδοθεί εντός μηνός πριν την υποβολή της αίτησης επικύρωσης.

2. Η αίτηση μπορεί να συνοδεύεται και από άλλα έγγραφα που στηρίζουν τα παρεχόμενα στοιχεία, βεβαιωμένα ως προς την ακρίβεια του περιεχομένου τους από τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του λογιστηρίου, όπου υπάρχει, και από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης του οφειλέτη. Τα έγγραφα του προηγούμενου εδαφίου μπορούν να προσκομισθούν και με τις προτάσεις κατά τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης.

Άρθρο 47.

Συνοδευτικά έγγραφα αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης χωρίς τη συμμετοχή του οφειλέτη

- 1.** Στην περίπτωση της συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται μόνον από τους πιστωτές του οφειλέτη, συνυποβάλλεται στην περίπτωση που ο οφειλέτης βρίσκεται σε παύση πληρωμών επί ποινή απαραδέκτου αίτηση για την κήρυξη του οφειλέτη σε κατάσταση πτώχευσης, καθώς και έκθεση εμπειρογνώμονα που συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 48. Τα υπόλοιπα έγγραφα του άρθρου 46 συνυποβάλλονται με την αίτηση, εφόσον έχουν παρασχεθεί από τον οφειλέτη στους πιστωτές ή στον ορισθέντα εμπειρογνώμονα.
- 2.** Σε περίπτωση ελλείψεων, το δικαστήριο δύναται να αναβάλει την έκδοση οριστικής απόφασης και να διατάξει να χορηγηθούν από τον οφειλέτη στον ορισθέντα εμπειρογνώμονα όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για την πληρότητα της αίτησης εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση της μη οριστικής του απόφασης. Με τη συμπλήρωση της προθεσμίας αυτής ο αιτών ή οι αιτούντες πιστωτές επαναφέρουν με κλήση τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης, η οποία προσδιορίζεται εντός διμήνου από την υποβολή της.

Άρθρο 48.

Έκθεση του εμπειρογνώμονα

- 1.** Στην έκθεση του εμπειρογνώμονα που συνοδεύει την αίτηση επικύρωσης της παρ. 1 του άρθρου 46 πρέπει να εκτίθεται η γνώμη του ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, ειδικότερα των παρ. 1 ή 2 του άρθρου 54 και των περ. α', β' και δ' της παρ. 3 του ιδίου άρθρου. Στην έκθεση του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνεται επίσης βεβαίωση του εμπειρογνώμονα για την ακρίβεια και εγκυρότητα της κατάστασης των πιστωτών που συνοδεύει τη συμφωνία εξυγίανσης, με ειδική μνεία των ενέγγυων πιστωτών και επισυνάπτεται κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.
- 2.** Ο εμπειρογνώμονας επιλέγεται από τον οφειλέτη και τους συμβαλλόμενους πιστωτές του από κοινού στην περίπτωση της αίτησης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 44 και από τους συμβαλλόμενους πιστωτές στην περίπτωση της αίτησης του δεύτερου εδαφίου της ίδιας παραγράφου, μεταξύ των προσώπων που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εμπειρογνωμόνων του άρθρου 65.

- 3.** Δεν διορίζεται ως εμπειρογνώμονας πρόσωπο που έχει οποιοδήποτε από τα κωλύματα του άρθρου 238. Δεν επιτρέπεται ο ορισμός δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούν σε οικονομικές υπηρεσίες ως εμπειρογνώμονων.
- 4.** Ο εμπειρογνώμονας υποχρεούται να εκτελεί τα καθήκοντα του με ευσυνειδησία, αντικειμενικότητα και αμεροληψία. Έναντι των πιστωτών και του οφειλέτη ο εμπειρογνώμονας ευθύνεται για δόλο και βαριά αμέλεια.
- 5.** Η αμοιβή των εμπειρογνώμονων κατά το παρόν κεφάλαιο συμφωνείται με τους αιτούντες την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης.
- 6.** Οι εμπειρογνώμονες έχουν υποχρέωση να μην γνωστοποιούν πληροφορίες που περιέρχονται σε αυτούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εφόσον αυτό δεν είναι αναγκαίο για τη σύναψη της συμφωνίας.

Άρθρο 49.

Δικάσιμος και κλητεύσεις

- 1.** Για τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης ορίζεται δικάσιμος εντός διμήνου από την υποβολή της.
- 2.** Στη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης κλητεύεται ο οφειλέτης, εφόσον δεν περιλαμβάνεται στους αιτούντες, άλλως η συζήτηση είναι απαράδεκτη. Η κλήτευση του οφειλέτη γίνεται τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημερομηνία συζήτησης, με επίδοση αντιγράφου της αίτησης στο οποίο σημειώνεται ο προσδιορισμός της δικασίμου. Αν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο και σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου δεν έχει διοίκηση εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 5 του άρθρου 78.
- 3.** Με επιμέλεια του αιτούντος ή των αιτούντων, η αίτηση δημοσιοποιείται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 84 εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής της. Στο μέτρο που ο αιτών έχει στη διάθεσή του την ηλεκτρονική διεύθυνση των θιγομένων πιστωτών, μετόχων ή εταίρων του οφειλέτη, οφείλει να τους ειδοποιήσει με ηλεκτρονικά μέσα εντός είκοσι (20) ημερών από τη δημοσιοποίηση και όχι αργότερα από δύο (2) ημέρες πριν από τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης. Παράλειψη, όμως, ειδοποίησης ενός ή περισσότερων πιστωτών, μετόχων ή εταίρων δεν συνιστά λόγο απόρριψης της αίτησης επικύρωσης.
- 4.** Στη συζήτηση δύναται να παραστεί και να ακουσθεί και εκπρόσωπος των εργαζομένων. Κάθε άλλο πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον δικαιούται να παρέμβει προφορικά.

5. Ο αρμόδιος δικαστής δύναται κατά την παρ. 3 του άρθρου 748 του Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας να διατάξει την κλήτευση ενός ή περισσότερων πιστωτών του οφειλέτη, ορίζοντας ταυτόχρονα και την προθεσμία της κλήτευσης. Εφόσον υπάρχουν χρέη του οφειλέτη προς το Δημόσιο ή προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, διατάσσεται υποχρεωτικά η κλήτευση τούτων.

Άρθρο 50.

Αυτοδίκαιη αναστολή - προληπτικά μέτρα

1. Από την κατάθεση της συμφωνίας εξυγίανσης προς επικύρωση και μέχρι την έκδοση απόφασης από το δικαστήριο για την επικύρωση ή μη της συμφωνίας εξυγίανσης, ισχύουν τα ακόλουθα:

- α) αναστέλλονται αυτόματα τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση απαιτήσεων που έχουν γεννηθεί μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης,
- β) αναστέλλεται η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένης της συντηρητικής κατάσχεσης και της εγγραφής προσημείωσης υποθήκης, συναινετικής ή κατ' αντιδικία, εκτός εάν με αυτό επιδιώκεται η αποτροπή της απομάκρυνσης ή αφαίρεσης ή μετακίνησης κινητών πραγμάτων της επιχείρησης, τεχνολογικού ή εν γένει εξοπλισμού της που δεν έχει συμφωνηθεί και ενέχει τον κίνδυνο απαξίωσης της επιχείρησης του οφειλέτη,
- γ) απαγορεύεται η διάθεση των ακινήτων και του εξοπλισμού της επιχείρησης του οφειλέτη, εκτός και αν αντικαθίσταται με άλλα τουλάχιστον ίσης αξίας ή εκτός και αν η διάθεση αφορά χρήση τους ως εξασφάλισης στο πλαίσιο ενδιάμεσης χρηματοδότησης, η οποία αναφέρεται στη συμφωνία εξυγίανσης,
- δ) αναστέλλονται οι αποκλειστικές προθεσμίες άσκησης αξιώσεων και παραγραφής, υπό τις οποίες τελούν οι απαιτήσεις των πιστωτών και τα δικαιώματα των υπέρ του οφειλέτη εγγυητών και συνοφειλετών του εις ολόκληρον, καθώς και οι προθεσμίες και η άσκηση διαδικαστικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών των ενδίκων μέσων, και
- ε) απαγορεύεται ο συμψηφισμός απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν την κατάθεση, καθώς και η παρακράτηση τρεχουσών οφειλών προς τον οφειλέτη λόγω απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν την κατάθεση,

συμπεριλαμβανομένων και παρακρατήσεων από δημόσια αρχή για την έκδοση αποδεικτικών ή βεβαιώσεων.

2. Η αναστολή της παρ. 1 δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες. Η ως άνω αυτόματη αναστολή διώξεων μπορεί να εφαρμοστεί μόνον μία (1) φορά ανά οφειλέτη. Στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας του άρθρου 213 σημειώνεται η έναρξη ισχύος της αυτόματης αναστολής διώξεων κατά την πρώτη υποβολή αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης.

3. Μετά την πάροδο της περιόδου των τεσσάρων (4) μηνών που αναφέρεται στην παρ. 2, δύναται να διαταχθεί η αναστολή λήψης μέτρων, εκκρεμών ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη, καθώς και η λήψη κάθε άλλου προληπτικού μέτρου, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 86. Η περ. γ' της παρ. 1 ισχύει και στην περίπτωση αυτή.

4. Το δικαστήριο μπορεί να απαγορεύσει την καταγγελία συμβάσεων τις οποίες κρίνει ουσιώδεις για τη λειτουργία της επιχείρησης μέχρι την επικύρωση ή την απόρριψη της συμφωνίας εξυγίανσης. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να επιτρέψει τη δανειοδότηση του οφειλέτη άνευ ασφαλιστικής ή φορολογικής ενημερότητας, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για τη λειτουργία της επιχείρησης.

5. Εφόσον συντρέχει σπουδαίος επιχειρηματικός ή κοινωνικός λόγος, τα παραπάνω προληπτικά μέτρα μπορεί να επεκτείνονται και υπέρ εγγυητών ή λοιπών συνοφειλετών του οφειλέτη.

Άρθρο 51.

Διορισμός ειδικού εντολοδόχου

1. Το δικαστήριο ή κατά περίπτωση ο Πρόεδρος του, με απόφαση που λαμβάνεται κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον και δικάζεται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, δύναται, μετά την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, να διορίζει ειδικό εντολοδόχο με αρμοδιότητα να ασκεί ορισμένες ή και όλες τις αρμοδιότητες της διοίκησης του οφειλέτη.

2. Ορισμένες ή και όλες τις αρμοδιότητες της διοίκησης μπορεί να αναθέσει το δικαστήριο στον ειδικό εντολοδόχο χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη και στην περίπτωση παράβασης του άρθρου 127, σε περίπτωση καταδολιευτικών μεταβιβάσεων από τον οφειλέτη ή σε περίπτωση καταχρηστικής άρνησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση για συμφωνία εξυγίανσης του οφειλέτη.

3. Ο ειδικός εντολοδόχος διορίζεται μεταξύ των προσώπων που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Διαχειριστών Αφερεγγυότητας.

4. Με την ίδια απόφαση μπορεί το αρμόδιο όργανο να διατάξει και οποιοδήποτε άλλο από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 86 προληπτικά μέτρα.

Άρθρο 52.

Ανάκληση ή μεταρρύθμιση ή παράταση της αναστολής προληπτικών μέτρων και πρόβλεψη εξαιρέσεων με απόφαση του δικαστηρίου

1. Το δικαστήριο ή κατά περίπτωση ο Πρόεδρος του δύναται οποτεδήποτε, ύστερα από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον ή αυτεπαγγέλτως, να ανακαλεί ή να μεταρρυθμίζει κατά περίπτωση τα κατ' άρθρα 50 και 51 προληπτικά μέτρα, και να διατάζει την παράταση της διάρκειας κάθε προληπτικού μέτρου των άρθρων 50 και 51 εφόσον, σε κάθε περίπτωση, η συνολική διάρκεια της αναστολής, συμπεριλαμβανομένης της αυτοδίκαιης αναστολής και των παρατάσεων και ανανεώσεων της αναστολής, δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες.

2. Η αυτοδίκαιη αναστολή της παρ. 1 του άρθρου 50, τα προληπτικά μέτρα της παρ. 3 του άρθρου 50 και της παρ. 4 του άρθρου 51, δεν μπορούν να θίγουν τα δικαιώματα από συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 3301/2004 (Α' 263) ή από ρήτρα εκκαθαριστικού συμψηφισμού κατά την έννοια της ίδιας διάταξης, ανεξάρτητα από το αν η ρήτρα εκκαθαριστικού συμψηφισμού περιέχεται σε συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας ή σε συμφωνία της οποίας αποτελεί μέρος η συμφωνία παροχής ασφάλειας, καθώς και τα δικαιώματα του εκδοχέα απαίτησης που εκχωρήθηκε από τον οφειλέτη στον πιστωτή προς εξασφάλιση ή προς ικανοποίησή του από το προϊόν της είσπραξης. Επίσης, δεν θίγονται τα δικαιώματα από χρηματοδοτικές μισθώσεις του ν. 1665/1986 (Α' 194), καθώς και το δικαίωμα καταγγελίας και απόδοσης του μισθίου σε περίπτωση σύμβασης μίσθωσης, εφόσον ο οφειλέτης είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή έξι (6) ή περισσότερων μηνιαίων μισθωμάτων.⁷⁰

3. Κατά τη συζήτηση της αίτησης για τη λήψη προληπτικών μέτρων το δικαστήριο δύναται να διατάξει την κλήτευση ενός ή περισσότερων πιστωτών του οφειλέτη ή τον οφειλέτη στην περίπτωση που δεν έχει

---

⁷⁰[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

συμμετάσχει στη σύναψη της συμφωνίας. Η κλήτευση μπορεί να γίνεται με τα μέσα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 686 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

4. Στα προληπτικά μέτρα των άρθρων 50 και 51, δύνανται να τίθενται εξαιρέσεις, αν συντρέχει σπουδαίος κοινωνικός λόγος, όπως, ενδεικτικά, προκειμένου να καταβληθούν σε πιστωτή ποσά που είναι αναγκαία για τη διατροφή τούτου ή της οικογένειάς του ή για την ικανοποίηση απαιτήσεων διατροφής άλλων προσώπων.

5. Απαιτήσεις εργαζομένων για μισθούς δεν καταλαμβάνονται από τα προληπτικά μέτρα, εκτός αν το δικαστήριο επεκτείνει αυτά και στις απαιτήσεις αυτές για σπουδαίο λόγο και για ορισμένο χρόνο ειδικά αναφερόμενους στην απόφαση.

Άρθρο 53.

Προληπτικά μέτρα πριν από την κατάθεση αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης

1. Τα προληπτικά μέτρα των άρθρων 50 και 51 δύνανται να διαταχθούν και πριν από την κατάθεση αίτησης επικύρωσης συμφωνίας, άπαξ, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή, η οποία δημοσιοποιείται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 84, εφόσον προσκομίζεται από τον αιτούντα έγγραφη δήλωση πιστωτών που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (20%) του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη ότι συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις για την επίτευξη συμφωνίας και συντρέχουν και οι προϋποθέσεις της επείγουσας περίπτωσης ή του επικειμένου κινδύνου κατά τις διατάξεις των άρθρων 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Τα προληπτικά μέτρα που διατάσσονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο ή τυχόν προσωρινή διαταγή που εκδόθηκε ισχύουν έως την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης και σε κάθε περίπτωση κατ' ανώτατο όριο έως τέσσερις (4) μήνες συνολικά από την καθ' οιονδήποτε τρόπο χορήγησή τους, οπότε παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν, απαγορευομένης της παράτασης ισχύος τους.

2. Κατ' εξαίρεση των οριζομένων στην παρ. 1, παράταση της διάρκειας αναστολής ατομικών διώξεων ή νέα αναστολή ατομικών διώξεων μπορούν να χορηγηθούν εφόσον συντρέχει δεόντως αιτιολογημένη περίπτωση, ιδίως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) έχει καταγραφεί πρόοδος στις διαπραγματεύσεις επί του σχεδίου εξυγίανσης,

- β) η συνέχιση της αναστολής δεν θίγει αδικαιολόγητα τα δικαιώματα οποιουδήποτε θιγόμενου μέρους, και δεν έχει συζητηθεί αίτηση πτώχευσης σε βάρος του οφειλέτη, και
- γ) η συνολική διάρκεια της αναστολής με χρονικό σημείο εκκίνησης την ημερομηνία της αίτησης της παρ. 1, συμπεριλαμβανομένων των παρατάσεων και ανανεώσεών της, δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.

Άρθρο 54.

Επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης

- 1.** Το δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης, εφόσον έχει υπογραφεί από τον οφειλέτη (εκτός από την περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 34) και από τις απαιτούμενες κατά την παρ. 1 του άρθρου 34 πλειοψηφίες αφενός των πιστωτών με ειδικό προνόμιο και αφετέρου των λοιπών πιστωτών ή εφόσον οι απαιτούμενες πλειοψηφίες των πιστωτών έχουν ψηφίσει θετικά σε ψηφοφορία με ηλεκτρονικά μέσα, ή μόνον από πιστωτές του που συγκεντρώνουν την ανωτέρω πλειοψηφία κατά την παρ. 2. Οι απαιτήσεις πιστωτών των οποίων η συναίνεση συνάγεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 συνυπολογίζονται για τη διαμόρφωση των απαιτούμενων πλειοψηφιών.⁷¹
- 2.** Συμφωνία εξυγίανσης, η οποία δεν έχει εγκριθεί από πιστωτές που εκπροσωπούν την πλειοψηφία των απαιτήσεων μίας από τις αναφερόμενες στην παρ. 1 κατηγορίες, δύναται να επικυρωθεί από το δικαστήριο και να καταστεί δεσμευτική έναντι της μη συναινούσας κατηγορίας εφόσον η συμφωνία εξυγίανσης πληροί τουλάχιστον τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - α) έχει εγκριθεί από πιστωτές που εκπροσωπούν περισσότερο από το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη και περισσότερο από πενήντα τοις εκατό (50%) των απαιτήσεων με ειδικό προνόμιο,
  - β) οι μη συναινούντες θιγόμενοι πιστωτές τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης σε σχέση με κάθε πιστωτή του οποίου η απαίτηση έχει ελάσσονα εξοφλητική προτεραιότητα, όπου αυτό προκύπτει βάσει της κατάταξής τους στην πτωχευτική εκκαθάριση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 167,

---

⁷¹[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

- γ) καμία κατηγορία θιγόμενων μερών δεν μπορεί, στο πλαίσιο της συμφωνίας εξυγίανσης, να λάβει αξία μεγαλύτερη της συνολικής απαίτησής της κατά του οφειλέτη, και
- δ) ειδικά για τις επιχειρήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια προσδιορισμού της πολύ μικρής οντότητας του ν. 4308/2014 (Α' 251), απαιτείται επιπροσθέτως η συμφωνία να έχει προταθεί από τον οφειλέτη ή να έχει τη συναίνεση του οφειλέτη.

3. Το δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης όταν, επιπλέον των προϋποθέσεων των παρ. 1 ή 2, κατά περίπτωση, πληρούνται σωρευτικά και τα ακόλουθα:

- α) Πιθανολογείται ότι η συμφωνία εξυγίανσης διαμορφώνει εύλογη προοπτική εξασφάλισης της βιωσιμότητας της επιχείρησης του οφειλέτη, όπως αυτή αναδιαρθρώνεται βάσει της συμφωνίας εξυγίανσης.
- β) Πιθανολογείται ότι πληρούται η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών κατά την έννοια του άρθρου 31. Η πλήρωση του κριτηρίου αυτού απαιτείται να εξετάζεται μόνο σε σχέση με πιστωτές των οποίων η συναίνεση συνάγεται ή δύναται να συναχθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 και όσους αντιτάσσονται στην επικύρωση της συμφωνίας είτε με την άσκηση παρέμβασης ενώπιον του δικαστηρίου, είτε με αρνητική ψήφο σε περίπτωση ηλεκτρονικής ψηφοφορίας ή, εναλλακτικά, αν ασκήσουν τριτανακοπή κατόπιν επικύρωσης.
- γ) Η συμφωνία εξυγίανσης δεν είναι αποτέλεσμα δόλου και δεν παραβιάζει διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, ιδίως του δικαίου του ανταγωνισμού.
- δ) Η συμφωνία εξυγίανσης αντιμετωπίζει με βάση την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης τους πιστωτές, που βρίσκονται στην ίδια θέση. Αποκλίσεις από την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης μεταξύ των πιστωτών επιτρέπονται για σπουδαίο επιχειρηματικό ή κοινωνικό λόγο που εκτίθεται ειδικά στην απόφαση του δικαστηρίου ή αν ο θιγόμενος πιστωτής συναινεί στην απόκλιση. Ενδεικτικά, δύνανται να τύχουν ευνοϊκής μεταχείρισης απαιτήσεις πιστωτών της επιχείρησης του οφειλέτη, η μη ικανοποίηση των οποίων βλάπτει ουσιωδώς τη φήμη της ή τη συνέχιση της επιχείρησης, απαιτήσεις, η εξόφληση των οποίων είναι αναγκαία για τη διατροφή του πιστωτή και της οικογένειάς του, καθώς και εργατικές απαιτήσεις.
- ε) Συναινεί ο οφειλέτης, στην περίπτωση της αίτησης της παρ. 2 του άρθρου 34. Η συναίνεση του οφειλέτη θεωρείται ότι έχει δοθεί, εάν, έως

και τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης, δεν ασκήσει παρέμβαση κατά της αποδοχής της. Η παρέμβαση του οφειλέτη κατά της αποδοχής της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας δεν εμποδίζει την επικύρωση της συμφωνίας από το δικαστήριο, εάν από την αίτηση και ιδίως από την έκθεση του εμπειρογνώμονα προκύπτει ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεν θα καταστήσει τη νομική και οικονομική κατάσταση του οφειλέτη χειρότερη από εκείνη στην οποία θα βρισκόταν χωρίς τη συμφωνία.

4. Αν πιθανολογείται ότι με την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης δεν αίρεται η παύση πληρωμών που τυχόν υφίσταται, το δικαστήριο δεν επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης και, αν εκκρεμεί αίτηση πτώχευσης, κηρύσσει την πτώχευση του οφειλέτη. Αν δεν εκκρεμεί αίτηση πτώχευσης, αλλά το δικαστήριο διαπιστώσει την παύση των πληρωμών, η απόφαση απόρριψης της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης κοινοποιείται με μέριμνα της γραμματείας του δικαστηρίου στον εισαγγελέα πρωτοδικών για να κρίνει κατά πόσο θα υποβάλει αίτηση πτώχευσης.

5. Το δικαστήριο δύναται, σε περίπτωση που δεν έχουν προσκομιστεί σε αυτό όλα τα στοιχεία που τεκμηριώνουν το βάσιμο της αίτησης ή που διαπιστώνει ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεν πρέπει να επικυρωθεί, αντί της απόρριψης της αίτησης να τάξει προθεσμία για την προσκόμιση εγγράφων, την παροχή διευκρινίσεων ή την τροποποίηση της συμφωνίας εξυγίανσης. Τα έγγραφα, οι διευκρινίσεις ή η τροποποίηση πρέπει να υποβληθούν εντός της προθεσμίας που τάσσει το δικαστήριο και η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει το εικοσαήμερο..

Άρθρο 55.

Ορισμός ειδικού εντολοδόχου

Με την απόφαση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης ή και με μεταγενέστερη απόφαση, το δικαστήριο, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή του, δύναται να ορίσει πρόσωπο από το Μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας του άρθρου 236 ως ειδικό εντολοδόχο, για τη διενέργεια ειδικών πράξεων, τις οποίες ορίζει το δικαστήριο, ιδίως για τη διαφύλαξη της περιουσίας του οφειλέτη, τη διενέργεια ειδικών διαχειριστικών πράξεων, τη διενέργεια των πράξεων της παρ. 3 του άρθρου 35, την υπογραφή εκτελεστικών συμβάσεων της συμφωνίας εξυγίανσης και την επίβλεψη της εφαρμογής των επιμέρους όρων της. Η απόφαση ορίζει τις πράξεις στις οποίες δύναται να προβαίνει ο ειδικός εντολοδόχος και τη διάρκεια της εντολής, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τη διάρκεια της συμφωνίας εξυγίανσης.

Άρθρο 56.

Αιτιολογία και δημοσίευση της απόφασης επικύρωσης

- 1.** Εφόσον δεν έχει ασκηθεί παρέμβαση κατά της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, η απόφαση αρκεί να περιέχει συνοπτική μόνο αιτιολογία με απλή αναφορά στο κεφάλαιο της έκθεσης του εμπειρογνώμονα, από την οποία προκύπτει η συνδρομή κάθε απαιτούμενου για την επικύρωση της συμφωνίας στοιχείου.
- 2.** Η απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης ή που απορρίπτει την αίτηση επικύρωσής της δημοσιοποιείται αμελλητί σύμφωνα με το άρθρο 84 με επιμέλεια του οφειλέτη ή πιστωτών.

Άρθρο 57.

Τριτανακοπή

- 1.** Τριτανακοπή κατά της επικυρωτικής απόφασης δύναται να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου από πρόσωπο που δεν παρέστη στη συζήτηση και δεν είχε κλητευθεί νομίμως εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση κατά την παρ. 2 του άρθρου 56.
- 2.** Στην περίπτωση τριτανακοπής το δικαστήριο ακυρώνει τη συμφωνία μόνο αν δεν είναι εφικτή η διατήρησή της με επανυπολογισμό των ποσών που δικαιούται να λάβει το πρόσωπο που άσκησε την τριτανακοπή. Στον επανυπολογισμό αυτόν προβαίνει το ίδιο το δικαστήριο.

Άρθρο 58.

Έφεση

Κατά της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση επικύρωσης επιτρέπεται έφεση κατά τις κοινές διατάξεις.

Άρθρο 59.

Τροποποίηση της επικυρωθείσας συμφωνίας εξυγίανσης

- 1.** Η επικυρωθείσα συμφωνία εξυγίανσης δύναται να τροποποιείται άπαξ με μεταγενέστερη συμφωνία όλων των συμβαλλόμενων μερών, η οποία κατατίθεται προς επικύρωση ενώπιον του δικαστηρίου, με επιμέλεια του οφειλέτη ή οποιουδήποτε εκ των συμβαλλόμενων πιστωτών. Η παρ. 2 του

άρθρου 37 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή. Το δικαστήριο επικυρώνει την τροποποιητική συμφωνία, μόνον εφόσον συντρέχουν περιοριστικά και σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) Η τροποποίηση αφορά τον χρόνο και τον τρόπο αποπληρωμής των απαιτήσεων ή το είδος των εκατέρωθεν παροχών, ή το ύψος των προς αποπληρωμή απαιτήσεων.
- β) Η τροποποιητική συμφωνία δεν θίγει την αρχή της ίσης μεταχείρισης των πιστωτών, ούτε οδηγεί στο να μην πληρούται η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών κατά την έννοια του άρθρου 31. Το αν πληρούται η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών εξετάζεται μόνο σε σχέση με πιστωτές που αντιτάσσονται στην επικύρωση της τροποποιητικής συμφωνίας με την άσκηση παρέμβασης και ως μέτρο σύγκρισης λαμβάνεται η αξία ανάκτησης σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη κατά τον χρόνο σύναψης της τροποποιητικής συμφωνίας.
- γ) Προσκομίζεται με τις προτάσεις συμπληρωματική έκθεση του ορισθέντος εμπειρογνώμονα επί των τροποποιούμενων όρων.

2. Κατά τη δίκη επικύρωσης της συμφωνίας τροποποίησης της παρ. 1 δύναται να ασκηθεί μόνο κύρια παρέμβαση, χωρίς προδικασία, από οποιονδήποτε έχοντα έννομο συμφέρον, ο οποίος επικαλείται τη μη τήρηση των ανωτέρω προϋποθέσεων και αποδεικνύει βλάβη στα συμφέροντά του, προερχόμενη από τη μη τήρησή τους. Κατά της απόφασης του δικαστηρίου που απορρίπτει την συμφωνία τροποποίησης επιτρέπεται μόνον έφεση κατά τις κοινές διατάξεις, αποκλειόμενου οποιουδήποτε άλλου ένδικου μέσου ή βοηθήματος, συμπεριλαμβανομένης της τριτανακοπής.

Άρθρο 60.

Αποτελέσματα της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης

- 1.** Από την επικύρωσή της, η συμφωνία εξυγίανσης δεσμεύει το σύνολο των πιστωτών, οι απαιτήσεις των οποίων ρυθμίζονται από αυτή, ακόμη και αν δεν είναι συμβαλλόμενοι στη συμφωνία εξυγίανσης.
- 2.** Η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να ρυθμίσει απαιτήσεις που γεννώνται μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της επικυρωτικής απόφασης.
- 3.** Τα δικαιώματα των πιστωτών κατά των εγγυητών και συνοφειλετών εις ολόκληρον του οφειλέτη, καθώς και τα υφιστάμενα δικαιώματά τους σε περιουσιακά αντικείμενα τρίτων, περιορίζονται στο ίδιο ποσό με την

απαίτηση κατά του οφειλέτη, μόνο αν συμφωνεί ρητά ο πιστωτής, ενώ η παρ. 2 του άρθρου 37 δεν εφαρμόζεται για την παροχή της συναίνεσης αυτής.

4. Η διάταξη της παρ. 3 ισχύει και σε σχέση με τις εγγυήσεις που παρέχονται από το Δημόσιο εφόσον περιορίζεται με τη συμφωνία το ποσό του εγγυημένου από τον άνω φορέα κεφαλαίου. Σε περίπτωση που δεν συναινεί ο πιστωτής, οι άνω εγγυήσεις δεν θίγονται στο σύνολό τους ως προς το εκάστοτε ανεξόφλητο εγγυημένο κεφάλαιο. Η παραγραφή των δικαιωμάτων των πιστωτών κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ως εγγυητή, καθώς και η τυχόν οριζόμενη στις οικείες υπουργικές αποφάσεις προθεσμία υποβολής αιτημάτων κατάπτωσης, αναστέλλονται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επικύρωσης και για όσο χρονικό διάστημα η συμφωνία είναι σε ισχύ, και σε κάθε περίπτωση μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί της αίτησης επικύρωσης.

5. Σε περίπτωση ικανοποίησης πιστωτή από εγγυητή ή συνοφειλέτη εις ολόκληρον, ο οφειλέτης ευθύνεται έναντι των τελευταίων, εάν συντρέχει δικαίωμα αναγωγής, με τον ίδιο τρόπο που ευθύνεται κατά τη συμφωνία έναντι του πιστωτή που ικανοποιήθηκε από αυτούς.

6. Με την επικύρωση της συμφωνίας:

- α) Αίρεται αυτοδικαίως η απαγόρευση ή το κώλυμα έκδοσης επιταγών που είχε επιβληθεί στον οφειλέτη πριν από την έναρξη της διαδικασίας εξυγίανσης.
- β) Αναστέλλεται η ποινική δίωξη των πλημμελημάτων της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής του άρθρου 79 του Ν. 5960/1933, της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), καθώς και της καθυστέρησης καταβολής οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136), εφόσον οι παραπάνω πράξεις έχουν τελεσθεί πριν από την υποβολή της αίτησης του άρθρου 44. Η αναστολή δεν υπόκειται στον χρονικό περιορισμό της παρ. 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα και ισχύει για όσο χρονικό διάστημα προβλέπεται να διαρκέσει η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του οφειλέτη που απορρέουν από τη συμφωνία εξυγίανσης και υπό τον όρο της εμπρόθεσμης εκπλήρωσης των συμφωνηθέντων.
- γ) Οι ρυθμιζόμενες με τη συμφωνία εξυγίανσης οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης καθίστανται ενήμερες υπό τον όρο τήρησης της συμφωνίας εξυγίανσης και οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να χορηγούν τις αντίστοιχες βεβαιώσεις ενημερότητας, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στη συμφωνία εξυγίανσης.

- δ) Εφόσον προβλέπεται στη συμφωνία εξυγίανσης, αίρονται τυχόν κατασχέσεις, συμπεριλαμβανομένων και των κατασχέσεων εις χείρας τρίτων, που έχουν ως αιτία ρυθμιζόμενες με τη συμφωνία οφειλές.

Άρθρο 61.

Εξάλειψη του αξιοποίνου

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ρυθμίζουν θέματα εξωδικαστικής ρύθμισης χρηματικών οφειλών προς χρηματοδοτικούς φορείς, το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Ο εξωδικαστικός μηχανισμός αποσκοπεί να παρέχει στους συμμετέχοντες πιστωτές λειτουργικό περιβάλλον διαμόρφωσης προτάσεων ρύθμισης των οφειλών του οφειλέτη και αποφυγής του κινδύνου αφερεγγυότητάς του, έπειτα από αίτηση του οφειλέτη ή έπειτα από δική τους πρωτοβουλία.

2. Οι χρηματοδοτικοί φορείς διατηρούν διακριτική ευχέρεια ως προς την υποβολή πρότασης ρύθμισης οφειλών και ως προς το περιεχόμενό της και δεν υποχρεούνται να υποβάλουν προτάσεις σε όλες τις περιπτώσεις που τους απευθύνεται αίτηση. Αποτελέσματα ως προς το σύνολο των χρηματοδοτικών φορέων και, υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος, ως προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, παράγονται εντούτοις, εφόσον η πλειοψηφία των χρηματοδοτικών φορέων αποδέχεται την αίτηση και συναινεί στη διατύπωση συγκεκριμένης πρότασης ρύθμισης οφειλών.

Άρθρο 62.

Εκτελεστός τίτλος

Η απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης αποτελεί τίτλο εκτελεστό για τις αναλαμβανόμενες με αυτήν υποχρεώσεις, εφόσον από τη συμφωνία προκύπτουν η ποσότητα και η ποιότητα της παροχής.

Άρθρο 63.

Ακύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης

1. Η συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να ακυρωθεί με απόφαση του δικαστηρίου μετά από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, εάν μετά από την επικύρωση αποκαλύφθηκε ότι η συμφωνία αποτέλεσε προϊόν δόλου του οφειλέτη ή συμπαιγνίας του με πιστωτή ή τρίτο, ιδίως λόγω απόκρυψης του ενεργητικού ή διόγκωσης του παθητικού του, υπό την προϋπόθεση ότι η ζημία που υπέστη

ο αιτών από τον δόλο ή τη συμπαιγνία δεν μπορεί να αποκατασταθεί με την καταβολή αποζημίωσης από τους υπαιτίους.

2. Η ακύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης επιφέρει αυτοδικαίως την αποδέσμευση των πιστωτών από τους όρους της συμφωνίας εξυγίανσης και την επαναφορά τους στην πριν από την επικύρωση της συμφωνίας νομική θέση τους ως προς το ύψος, το είδος, την εξασφάλιση και τα προνόμια των απαιτήσεών τους κατά του οφειλέτη και τυχόν συνοφειλετών και εγγυητών, εφόσον είχαν διαμορφωθεί διαφορετικά στη συμφωνία εξυγίανσης, μετά από αφαίρεση των ποσών που τυχόν είχαν λάβει κατά τη συμφωνία. Η απόφαση που ακυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης ή που απορρίπτει την αίτηση ακύρωσής της δημοσιοποιείται αμελλητί, σύμφωνα με το άρθρο 84, σε περίληψη με επιμέλεια του οφειλέτη ή πιστωτών.

3. Η ακύρωση της συμφωνίας δεν θίγει τα δικαιώματα τρίτου που απέκτησε εξ επαχθούς αιτίας περιουσιακά στοιχεία από τον οφειλέτη μετά την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης, χωρίς να γνωρίζει τον δόλο ή τη συμπαιγνία του τελευταίου.

4. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα δικαιώματα που έχει κάθε πιστωτής, συμβαλλόμενος ή μη, κατά το κοινό δίκαιο για τις περιπτώσεις μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη που αναλαμβάνονται ή διαμορφώνονται με τη συμφωνία, καθώς και καθυστερημένης ή πλημμελούς εκπλήρωσης, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων καταγγελίας ή υπαναχώρησης, συμπεριλαμβανομένης της αποδέσμευσής τους από τους όρους της συμφωνίας εξυγίανσης και της επαναφοράς των απαιτήσεων στο αρχικό τους ύψος αφού αφαιρεθούν τυχόν ενδιάμεσες καταβολές.

Άρθρο 64.

Μεταβιβάσεις περιουσίας και υποχρεώσεων επιχείρησης σε εκτέλεση συμφωνίας εξυγίανσης

1. Όταν κατά τη συμφωνία εξυγίανσης ή με σύμβαση που καταρτίζεται σε εκτέλεση της τελευταίας μεταβιβάζεται το σύνολο ή μέρος της επιχείρησης του οφειλέτη, μεταβιβάζονται στον αποκτώντα το ενεργητικό της επιχείρησης ή του μέρους της και ενδεχομένως, στο μέτρο και μόνο που προβλέπεται στη συμφωνία, μέρος των υποχρεώσεων. Οι λοιπές υποχρεώσεις κατά περίπτωση εξοφλούνται από το τίμημα της πώλησης της επιχείρησης ή του μέρους της, διαγράφονται, ή στην περίπτωση μεταβίβασης μέρους της επιχείρησης παραμένουν ως υποχρεώσεις του οφειλέτη ή κεφαλαιοποιούνται. Η μεταβίβαση υποχρεώσεων αποτελεί ειδική και όχι καθολική διαδοχή του

αποδέκτη στις υποχρεώσεις του οφειλέτη. Ως προς τη μεταβίβαση διοικητικών αδειών εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 3 του άρθρου 171. Ως προς τη μεταβίβαση επιχείρησης ή περιουσίας εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 170 και 171. Οι πράξεις για την πραγματοποίηση μεταβίβασης του παρόντος άρθρου εξαιρούνται της πτωχευτικής ανάκλησης, κατά την έννοια των άρθρων 116επ. Ως προς τη μεταβίβαση εκκρεμών συμβατικών σχέσεων εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 108.

2. Η μεταβίβαση της επιχείρησης ή μέρους της ή οποιουδήποτε στοιχείου του ενεργητικού του οφειλέτη, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, μπορεί να γίνει:

- α) σε τρίτο,
- β) σε μία ή περισσότερες εταιρείες που συνιστώνται από τους πιστωτές σύμφωνα με την παρ. 3, ή
- γ) σε μία ή περισσότερες άλλες εταιρείες, υφιστάμενες ή νεοϊδρυόμενες, υπό τη μορφή εισφοράς εις είδος, τηρουμένων των προϋποθέσεων των άρθρων 17 και 18 του Ν. 4548/2018 (Α' 104).

3. Είναι δυνατόν κατά τους όρους της συμφωνίας εξυγίανσης να συστήνεται ανώνυμη εταιρεία ή εταιρείες, με εισφορά σε είδος μέρους ή του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, τηρουμένων των προϋποθέσεων των άρθρων 17 και 18 του ν. 4548/2018. Η εταιρεία αυτή ή οι εταιρείες αυτές αποκτά ή αποκτούν, κατά περίπτωση, το σύνολο ή μέρος της επιχείρησης του οφειλέτη ή στοιχείο του ενεργητικού του έναντι εξόφλησης των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη που έχουν εισφερθεί σε αυτήν ή αυτές.

4. Στην περίπτωση του άρθρου 64, και υπό τις προϋποθέσεις των περ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 59, τα συμβαλλόμενα στη συμφωνία εξυγίανσης μέρη έχουν τη δυνατότητα να τροποποιήσουν τη συμφωνία εξυγίανσης κατά το μέρος που αφορά στους όρους μεταβίβασης της επιχείρησης ή μέρους της, εφόσον έως την ημερομηνία συζήτησης της αίτησης επικύρωσης έχουν μεταβληθεί τα στοιχεία του μεταβιβαζόμενου ενεργητικού και προσκομίζεται με τις προτάσεις συμπληρωματική έκθεση του ορισθέντος εμπειρογνώμονα επί των τροποποιούμενων όρων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

Άρθρο 65.

Σύσταση και σκοπός του Μητρώου Εμπειρογνωμόνων

Συνιστάται μητρώο εμπειρογνωμόνων (εφεξής: «Μητρώο Εμπειρογνωμόνων» ή «Μητρώο») που τηρείται στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.) του Υπουργείου Οικονομικών. Από το Μητρώο επιλέγονται εμπειρογνώμονες, οι οποίοι ενεργούν τα προβλεπόμενα στα Α΄ κεφάλαιο του Δεύτερου Μέρους του Πρώτου Βιβλίου και στο Β΄ Κεφάλαιο του Δεύτερου Μέρους του Πρώτου Βιβλίου του παρόντος νόμου.

Άρθρο 66.

Μέλη του Μητρώου Εμπειρογνωμόνων

Στο Μητρώο Εμπειρογνωμόνων δύνανται να εγγραφούν ως μέλη φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία προσφέρουν κατ' επάγγελμα υπηρεσίες παροχής χρηματοοικονομικών συμβουλών και είναι:

- α) φυσικά πρόσωπα, ενεργά μέλη του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.), με συναφή προϋπηρεσία επί τουλάχιστον πέντε (5) έτη ή πιστοποιημένοι λογιστές φοροτεχνικοί με επαγγελματική άδεια Α΄ τάξης ή νομικά πρόσωπα που παρέχουν λογιστικές, φοροτεχνικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες. Ειδικά για τα νομικά πρόσωπα που παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, αυτά πρέπει να απασχολούν τουλάχιστον ένα (1) φυσικό πρόσωπο με τις ιδιότητες της παρούσας περίπτωσης, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας,⁷²
- β) φυσικά πρόσωπα ή ελεγκτικές εταιρείες, που είναι μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΣΟΕΛ), που έχει συσταθεί με το άρθρο 1 του π.δ. 226/1992 (Α΄ 120) και έχουν λάβει άδεια άσκησης επαγγέλματος

---

⁷²[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

(επαγγελματική άδεια) από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4449/2017 (Α΄ 7) ή⁷³

- γ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αποτελούν πιστοποιημένους εκτιμητές του κλάδου άυλων αγαθών ή επιχειρήσεων, εγγεγραμμένα στο οικείο Μητρώο του Υπουργείου Οικονομικών.⁷⁴

Άρθρο 67.

Διορισμός Εμπειρογνώμονα

- 1.** Ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται μέσω επιλογής του από το Μητρώο Εμπειρογνωμόνων, τον οποίο δικαιούται να αποδεχθεί εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής ισοδυναμεί με αποποίηση αποδοχής.
- 2.** Ο εμπειρογνώμονας υποχρεούται να αποποιηθεί τον διορισμό του αν συντρέχουν στο πρόσωπό του περιστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του. Τέτοιες περιστάσεις είναι ιδίως:
  - α) Κάθε προσωπική ή επαγγελματική σχέση με τον οφειλέτη ή πιστωτή, ή
  - β) οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, από την έκβαση της διαδικασίας.

Άρθρο 68.

Εποπτεία και κατάρτιση εμπειρογνωμόνων

Η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.) επιβλέπει το έργο των εμπειρογνωμόνων και μεριμνά για την κατάρτισή τους.

Άρθρο 69.

Αμοιβή εμπειρογνώμονα

Η αμοιβή του εμπειρογνώμονα συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τον οφειλέτη.

---

⁷³[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁷⁴[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ/ ΚΑΤΑΡΓΗΤΙΚΕΣ - ΤΕΛΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 70.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Πρώτου

- 1.** Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι διαδικασίες, το περιεχόμενο της αίτησης, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες, οι οποίες αποτελούν τις λειτουργικές προδιαγραφές της ηλεκτρονικής πλατφόρμας έγκαιρης προειδοποίησης οφειλετών.
- 2.** Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας του μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης στο πλαίσιο της λειτουργίας των Κ.Ε.Υ.Δ. και Γ.Ε.Υ.Δ.
- 3.** Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας του μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης στο πλαίσιο της λειτουργίας των Επαγγελματικών Φορέων.

Άρθρο 71.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δευτέρου

- 1.** Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων μπορεί να τροποποιούνται το περιεχόμενο της αίτησης και ο κατάλογος των στοιχείων, εγγράφων και δικαιολογητικών των άρθρων 9 και 10. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να προβλέπεται ότι ορισμένα από τα στοιχεία, έγγραφα ή δικαιολογητικά απαιτούνται μόνο σε κάποιες κατηγορίες υποθέσεων, καθώς και ότι ορισμένα δεν υποβάλλονται υποχρεωτικά μαζί με την αίτηση, αλλά μπορούν να υποβληθούν το αργότερο έως τη λήξη της διαπραγμάτευσης. Με

την απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να εισαχθεί πρότυπη κατάσταση για την αποτύπωση των βασικών στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων μπορούν να ρυθμίζονται τεχνικά και λεπτομερειακά θέματα της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, καθώς και να τροποποιούνται οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 16. Με την απόφαση αυτή μπορεί ιδίως:

- α) να καθορίζεται διαδικασία συμπλήρωσης των στοιχείων της αίτησης, καθώς και διόρθωσης των σφαλμάτων της,
  - β) να ορίζονται προθεσμίες για συγκεκριμένες ενέργειες, όταν τέτοιες προθεσμίες δεν ορίζονται στον νόμο,
  - γ) να εξειδικεύονται τα κριτήρια αποδοχής της αίτησης των οφειλετών της περ. στ΄ της παρ. 3 του άρθρου 7,
  - δ) να προβλέπεται διαδικασία παράτασης της προθεσμίας σε συγκεκριμένη περίπτωση, όταν η μη τήρησή της οφείλεται σε λόγους, τους οποίους δεν μπορεί να ελέγξει το μέρος που ζητά την παράταση,
  - ε) να καθορίζεται διαδικασία διαγραφής της αίτησης με ταυτόχρονη επανυποβολή της, όταν υπάρχουν ελλείψεις ή σφάλματα, τα οποία κατά τον χρόνο διαπίστωσής τους δεν μπορούν να διορθωθούν με εισαγωγή των στοιχείων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα,
- στ) να καθορίζονται θέματα που αφορούν την επικοινωνία και τον συντονισμό των συμμετεχόντων πιστωτών, του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης ως προς τη συμμετοχή τους στην διαδικασία αναδιάρθρωσης οφειλών μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, ενδεικτικά να ορίζεται συντονιστής των συμμετεχόντων πιστωτών βάσει της κατάταξής του ως προς ειδικό προνόμιο ή του ύψους των απαιτήσεών του κατά του οφειλέτη,
- ζ) να προβλέπεται ως επιλογή κατά τη διακριτική ευχέρεια των χρηματοδοτικών φορέων η χρήση υπολογιστικού εργαλείου για τον προσδιορισμό των όρων της σύμβασης αναδιάρθρωσης, το οποίο:
- ζα) θα καθορίζει σε δόσεις το τελικό ποσό αποπληρωμής καθώς και τη χρονική περίοδο αποπληρωμής ανά καταλαμβανόμενο πιστωτή λαμβάνοντας υπόψη,

ι. την ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη με όρους καθαρής παρούσας αξίας,

ii. την αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, η οποία για τα ακίνητα δεν μπορεί να υπολείπεται της αξίας του άρθρου 11, και⁷⁵

iii. την κατάταξη των απαιτήσεων των πιστωτών στο προϊόν της ρευστοποίησης, προκειμένου να προσδιορισθεί το ελάχιστο ποσό ανάκτησης ανά καταλαμβανόμενο πιστωτή,

ζβ) θα παράγει τα τελικά ποσά αποπληρωμής εφαρμόζοντας τους ακόλουθους κανόνες:

i. Δεν επιτρέπεται:⁷⁶

αα) να φέρουν οποιονδήποτε καταλαμβανόμενο πιστωτή σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως ισχύει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, ανεξάρτητα από τον χρόνο επιβολής κατάσχεσης ή επίδοσης επιταγής προς εκτέλεση και⁷⁷

ββ) να έχει ως αποτέλεσμα, οποιοσδήποτε από τους μη συναινούντες πιστωτές, ο οποίος έχει κυριότητα επί πράγματος ή είναι εκδοχέας απαιτήσεων, ιδίως, στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης ή πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και έχει δικαίωμα να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του κατά του οφειλέτη από τα περιουσιακά στοιχεία αυτά, να υποχρεωθεί να λάβει ποσά μικρότερα από αυτά που θα ελάμβανε ή θα λάβει ασκώντας τα συμβατικά του δικαιώματα σε σχέση με τα περιουσιακά αυτά στοιχεία.⁷⁸

ii. Ποσά και άλλα ανταλλάγματα που απομένουν μετά την κατά προτεραιότητα κατανομή ποσών και άλλων ανταλλαγμάτων, σύμφωνα με την περ. i, κατανέμονται σε όλους τους καταλαμβανόμενους πιστωτές συμμετρως κατά το μέρος των απαιτήσεών τους που απομένει ανεξόφλητο.

---

⁷⁵[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁷⁶[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁷⁷[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁷⁸[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

iii. Δεν θα παραβιάζει το άρθρο 22.

iv. Για τον υπολογισμό των ποσών διανομής μεταξύ των καταλαμβανόμενων πιστωτών, από τις απαιτήσεις των πιστωτών τους αφαιρούνται προηγουμένως:

A) το σύνολο των τόκων υπερημερίας των πιστωτών του ιδιωτικού τομέα,

B) ποσοστό ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) των απαιτήσεων του Δημοσίου από πρόστιμα που έχουν επιβληθεί από τη φορολογική διοίκηση και ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) των απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης από προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής.

Τα αναφερόμενα στις υποπερ. Α' και Β' ποσά συνυπολογίζονται στη διανομή μόνο στην περίπτωση και κατά την έκταση που το επιτρέπει η ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη και αποπληρώνονται, εν όλω ή εν μέρει, μόνο εφόσον έχουν αποπληρωθεί πλήρως οι λοιπές απαιτήσεις των πιστωτών. Σε αντίθετη περίπτωση τα ανωτέρω ποσά διαγράφονται μετά την ολοσχερή εξόφληση όλων των οφειλών με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

v. Θα βασίζεται σε στοιχεία διαθέσιμα σε συμμετέχοντες πιστωτές και παρεχόμενα από τον οφειλέτη (σε περίπτωση ασυμφωνίας των στοιχείων αυτών, επιλέγονται τα στοιχεία που προέρχονται από τους συμμετέχοντες πιστωτές) ως προς τα ακόλουθα:

A) Συνολικό ύψος υποχρεώσεων του οφειλέτη προς κάθε πρόσωπο,

B) συνολική αξία της περιουσίας του οφειλέτη,

Γ) ετήσιο εισόδημά του, και

Δ) τρέχουσες υποχρεώσεις του προς πιστωτές εκτός των καταλαμβανομένων πιστωτών.

η) να καθορίζονται θέματα που αφορούν την παροχή βεβαίωσης για την επίτευξη σύμβασης αναδιάρθρωσης του παρόντος κεφαλαίου, και

θ) να καθορίζεται το κόστος συμμετοχής στην ηλεκτρονική πλατφόρμα και το πρόσωπο ή πρόσωπα που ευθύνονται για την κάλυψή του, καθώς και για τυχόν σχετικά έξοδα ή δαπάνες.

2Α. Σε περίπτωση που κατά τη διακριτική ευχέρεια των χρηματοδοτικών φορέων δεν γίνει χρήση του υπολογιστικού εργαλείου, αυτοί δύνανται, για να

κάνουν πρόταση αναδιάρθρωσης στον οφειλέτη, να συναξιολογήσουν την ικανότητα συνεισφοράς στην αποπληρωμή των συνοφειλετών του στους χρηματοδοτικούς φορείς, όπως και την αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων αυτών. Για τον λόγο αυτόν είναι δυνατή η πρόσκληση των συνοφειλετών χρηματοδοτικών φορέων, που κατά περίπτωση ορίζουν οι χρηματοδοτικοί φορείς. Τα τεχνικά και λεπτομερειακά θέματα της διαδικασίας πρόσκλησης των συνοφειλετών χρηματοδοτικών φορέων και η ανταπόκριση αυτών αναφέρονται στην κοινή απόφαση της παρ. 5. Η θετική ανταπόκριση συνοφειλέτη χρηματοδοτικού φορέα συνεπάγεται αυτοδίκαια την εφαρμογή των άρθρων 10 και 12. Η αντιπρόταση των χρηματοδοτικών φορέων κατά την παρούσα, προκύπτει επίσης από σχετικό υπολογιστικό εργαλείο, στο οποίο έχουν ενσωματωθεί οι παράμετροι της μεθοδολογίας αντιπρότασης των πιστωτών, όπως αυτή εξειδικεύεται στην απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 71. Για περιπτώσεις οφειλετών στους οποίους έχει κοινοποιηθεί πρόγραμμα πλειστηριασμού, εξαιρουμένων των ευάλωτων οφειλετών για τους οποίους έχει εκδοθεί βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, η αντιπρόταση των χρηματοδοτικών φορέων δύναται να περιέχει προκαταβολή ποσοστού έως δέκα τοις εκατό (10%), επί του κεφαλαίου, όπως διαμορφώνεται από την πρόταση του υπολογιστικού εργαλείου, η οποία καταβάλλεται στον πιστωτή με το μεγαλύτερο άθροισμα ποσών ανάκτησης ανά οφειλή. Ο πιστωτής αυτός δύναται να εξαιρέσει από τη χορηγηθείσα αντιπρόταση τη λήψη της προκαταβολής του προηγούμενου εδαφίου ή να τη μειώσει εφόσον συνεκτιμήσει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τεκμηριώνουν την ιδιαίτερη οικονομική δυσχέρεια ή τυχόν κοινωνικά κριτήρια ή ειδικά προβλήματα υγείας.⁷⁹

3. Με κοινή απόφαση των Οικονομικών και Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ορίζεται η διαδικασία επιβεβαίωσης της βιωσιμότητας ή φερεγγυότητας του οφειλέτη, κατά περίπτωση, και της ελάχιστης απαιτούμενης ανάκτησης. Η ίδια απόφαση ορίζει τη διαδικασία κατάρτισης της διμερούς σύμβασης αναδιάρθρωσης, καθώς και κάθε άλλο ειδικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι διαδικασίες, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες, οι οποίες αποτελούν τις λειτουργικές προδιαγραφές της ηλεκτρονικής πλατφόρμας εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών.

---

⁷⁹[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 116; Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καθορίζεται το περιεχόμενο της σύμβασης στην οποία υποχρεούνται να προσχωρήσουν χρηματοδοτικοί φορείς προκειμένου να δικαιούνται να καταστούν συμμετέχοντες πιστωτές. Η σύμβαση αυτή θα προβλέπει ιδίως:

- α) Τη διαδικασία επικοινωνίας, διαπραγμάτευσης, έγκρισης και κοινοποιήσεων που αφορούν τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, ενδεικτικά των στοιχείων οφειλών του αιτούντα,
- β) την υποχρέωση εμπιστευτικότητας των παρεχομένων στοιχείων,
- γ) ότι για την έγκριση πρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών απαιτείται συμφωνία του οφειλέτη και της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών, συμπεριλαμβανομένου και του ποσοστού συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο,
- δ) την αποδοχή, ότι η συμφωνία δεσμεύει και τους μη συναινούντες συμμετέχοντες πιστωτές που είναι χρηματοδοτικοί φορείς, εφόσον:⁸⁰
  - αα) δεν φέρει οποιονδήποτε από αυτούς σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και⁸¹
  - ββ) δεν έχει ως αποτέλεσμα, οποιοσδήποτε από τους μη συναινούντες πιστωτές, ο οποίος έχει κυριότητα επί πράγματος ή είναι εκδοχέας απαιτήσεων, ιδίως, στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης ή πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και έχει δικαίωμα να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του κατά του οφειλέτη από τα περιουσιακά στοιχεία αυτά, να υποχρεωθεί να λάβει ποσά μικρότερα από αυτά που θα ελάμβανε ή θα λάβει ασκώντας τα συμβατικά του δικαιώματα σε σχέση με τα περιουσιακά αυτά στοιχεία και⁸²
  - γγ) πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος Πρώτου Βιβλίου. Η σύμβαση δεν απαιτείται να περιέχει την αποδοχή υπό τους παραπάνω

---

⁸⁰[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁸¹[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁸²[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

όρους εφόσον η πρόταση προκύπτει βάσει του υπολογιστικού εργαλείου της περ. ζ΄ της παρ. 2,⁸³

- ε) την αποδοχή ότι η συμφωνία δεσμεύει και τους ειδικούς ή καθολικούς διαδόχους συμμετέχοντα πιστωτή,
- στ) τα γεγονότα καταγγελίας, τα δικαιώματα καταγγελίας των συμμετεχόντων πιστωτών και τις συνέπειες καταγγελίας από και ως προς καταλαμβανόμενο πιστωτή και τον οφειλέτη,
- ζ) την εξέταση αιτήματος οφειλέτη για την υποβολή των όρων συμβιβασμού σε διαμεσολάβηση, και
- η) την επεξεργασία κοινά αποδεκτής μεθόδου για τη διάγνωση της βιωσιμότητας οφειλέτη και την ευθύνη της παροχής σχετικής δήλωσης προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά περίπτωση.
- θ) Τις αρχές διαμόρφωσης των αντιπροτάσεων των χρηματοδοτικών φορέων κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 21.⁸⁴

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά τη διαδικασία αίτησης και καταβολής της επιδότησης δόσης του άρθρου 28, τη διασταύρωση στοιχείων, τη διενέργεια περιοδικών ελέγχων πλήρωσης των κριτηρίων, το όργανο που είναι αρμόδιο να εγκρίνει την επιδότηση, την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και την επιβολή συνεπειών, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με αυτήν. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου πρέπει να συμμορφώνεται προς την ευρωπαϊκή νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύνανται να τροποποιούνται οι προϋποθέσεις καταβολής της επιδότησης δόσης του άρθρου 28, καθώς και το ύψος αυτής.

---

⁸³[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 34](#)

⁸⁴[Προσθήκη 4818/2021, Άρθρο 34](#)

Άρθρο 72.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δευτέρου

- 1.** Η προβλεπόμενη στο άρθρο 34 διαδικασία ηλεκτρονικής ψηφοφορίας μεταξύ των πιστωτών για την έγκριση σχεδίου συμφωνίας εξυγίανσης από τις απαιτούμενες κατά περίπτωση πλειοψηφίες και κάθε ειδικό θέμα και λεπτομέρεια που αφορά την ψηφοφορία αυτή καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.
- 2.** Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων μπορούν να τίθενται επιπλέον λόγοι μη συναίνεσης του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, πέραν των προβλεπομένων στην παρ. 1 του άρθρου 37.
- 3.** Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καταρτίζεται ολοκληρωμένος κατάλογος ελέγχου για τις αιτήσεις επικύρωσης συμφωνιών εξυγίανσης, προσαρμοσμένος στις ανάγκες των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, ο οποίος αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα. Ο κατάλογος ελέγχου περιλαμβάνει πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το πώς θα πρέπει να καταρτισθεί η αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης.
- 4.** Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να ορίζονται το ελάχιστο περιεχόμενο της προβλεπόμενης στο άρθρο 48 έκθεσης του εμπειρογνώμονα και οι διαδικασίες που ο εμπειρογνώμονας πρέπει να τηρήσει για την κατάρτιση της έκθεσής του.
- 5.** Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης δύναται να ορίζεται πρότυπο κείμενο της απόφασης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης που εκδίδεται στην περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 56.
- 6.** Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορεί να προβλέπεται, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 56, η αυτεπάγγελτη δημοσίευση από το δικαστήριο της απόφασης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης.
- 7.** Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορεί να προβλέπεται, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 63, η αυτεπάγγελτη δημοσίευση από το δικαστήριο της απόφασης ακύρωσης της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 74.

Τελικές διατάξεις του Μέρους Δευτέρου⁸⁵

- 1.** Αν ο οφειλέτης έχει περιέλθει σε παύση πληρωμών, με την αίτηση για επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης του κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δευτέρου πρέπει να συνυποβάλλεται με το ίδιο δικόγραφο αίτηση για την κήρυξη πτώχευσης κατά το άρθρο 79. Παράλειψη συνυποβολής αίτησης πτώχευσης δεν καθιστά अपαράδεκτη την αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης του παρόντος κεφαλαίου, είναι όμως δυνατή η υποβολή αίτησης πτώχευσης από τους πιστωτές ή τον εισαγγελέα πρωτοδικών, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 79. Το άρθρο 127 εφαρμόζεται και στην παρούσα περίπτωση. Αν το δικαστήριο δεχθεί την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, απορρίπτει την αίτηση κήρυξης πτώχευσης με την απόφαση με την οποία επικυρώνει τη συμφωνία. Αν το δικαστήριο απορρίψει την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, προχωρεί στην εξέταση της αίτησης πτώχευσης.
- 2.** Οι διατάξεις της παρ. 1 εφαρμόζονται αναλόγως σε αιτήσεις του οφειλέτη, πιστωτών ή του εισαγγελέα πρωτοδικών για την κήρυξη πτώχευσης, οι οποίες εκκρεμούν κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης του παρόντος κεφαλαίου και σε αιτήσεις του οφειλέτη, πιστωτών ή του εισαγγελέα πρωτοδικών οι οποίες κατατίθενται στο χρονικό διάστημα μετά από την υποβολή της αίτησης αυτής. Στην περίπτωση αυτή και μετά από αίτημα του οφειλέτη ή πιστωτή, η αίτηση κήρυξης της πτώχευσης είτε συνεκδικάζεται είτε αναβάλλεται για συνεκδίκαση με την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης.
- 3.** Αν ο οφειλέτης περιέλθει σε κατάσταση παύσης πληρωμών μετά την υποβολή αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, οφείλει να υποβάλει αίτηση πτώχευσης και δύναται να ζητήσει την αναστολή της εξέτασης της αίτησης πτώχευσης μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αιτήσεως επικυρώσεως.
- 4.** Αν ο οφειλέτης είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 45 του Ν. 3190/1955 (Α΄ 91),

---

⁸⁵[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 43](#)

αναστέλλεται από την υποβολή της αίτησης του άρθρου 44 μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής, η έκδοση απόφασης για τη λύση της εταιρείας.

5. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, επιτρέπεται η υποβολή νέας αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών υπέρ τρίτων, ακόμα και εάν δεν έχουν παρέλθει δώδεκα (12) μήνες από τη με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωση της διαδικασίας του Κεφαλαίου Α' που είχε εκκινήσει με την αρχική αίτηση. Με τη νέα αίτηση δύναται να ζητείται να ρυθμισθούν οφειλές προς το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που βεβαιώθηκαν μέχρι την υποβολή της ή που τροποποιήθηκαν για οποιονδήποτε λόγο. Οι ρυθμίσεις που έχουν επιτευχθεί με συμβάσεις αναδιάρθρωσης στο πλαίσιο της αρχικής αίτησης διατηρούνται στο ακέραιο, εκτός και αν έχουν τροποποιηθεί οι βεβαιωμένες οφειλές που ρυθμίστηκαν με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης, οπότε και υπολογίζονται εκ νέου από το υπολογιστικό εργαλείο του άρθρου 71. Εάν μετά την υποβολή της νέας αίτησης προκύψει από τα καταχωριζόμενα στην πλατφόρμα στοιχεία ότι δεν υπάρχουν οι κατά τα ανωτέρω οφειλές που δικαιολογούν την υποβολή της, αυτή αυτοδίκαια θεωρείται ως ουδέποτε υποβληθείσα. Αν η διαδικασία του παρόντος Κεφαλαίου δεν έχει ολοκληρωθεί, με την οριστική υποβολή της νέας αίτησης, ακυρώνεται η αρχική αίτηση του οφειλέτη, προκειμένου να συμπεριληφθεί το σύνολο των οφειλών του προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.⁸⁶

6. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, επιτρέπεται η υποβολή αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του Κεφαλαίου Α' σε οφειλέτες που δεν είχαν παραιτηθεί από τη διαδικασία του ν. 4469/2017 (Α' 62), χωρίς να υπαχθούν στον νόμο αυτόν, ή είχαν υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία του ν. 4469/2017 και για οποιοδήποτε λόγο δεν έχει επιτευχθεί σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.⁸⁷

Άρθρο 75.

Σκοπός της πτώχευσης

Η πτώχευση αποσκοπεί στη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών του οφειλέτη με τη ρευστοποίηση του συνόλου της περιουσίας του οφειλέτη ή

---

⁸⁶[Προσθήκη 5024/2023, Άρθρο 43](#)

⁸⁷[Προσθήκη 5024/2023, Άρθρο 43](#)

επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής ή των κατ' ιδίαν περιουσιακών του στοιχείων και στην επιστροφή παραγωγικών μέσων σε δυνητικά παραγωγικές χρήσεις το συντομότερο δυνατό.

Άρθρο 76.

Υποκειμενικές προϋποθέσεις

- 1.** Πτωχευτική ικανότητα έχουν τα φυσικά πρόσωπα. Πτωχευτική ικανότητα έχουν επίσης τα νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν οικονομικό σκοπό. Με το προβλεπόμενο στο άρθρο 204 προεδρικό διάταγμα η πτωχευτική ικανότητα μπορεί να αποδίδεται και σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δεν επιδιώκουν οικονομικό σκοπό, αλλά ασκούν οικονομική δραστηριότητα.
- 2.** Δεν κηρύσσονται σε πτώχευση τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και οι δημόσιοι οργανισμοί, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο τυχόν εξαιρείται με ρητή διάταξη νόμου.
- 3.** Η παύση της οικονομικής δραστηριότητας ή, όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, της λειτουργίας εν γένει, ή, όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, ο θάνατος, δεν κωλύουν την πτώχευση, αν επήλθαν σε χρόνο κατά τον οποίο ο οφειλέτης είχε παύσει τις πληρωμές του. Σε περίπτωση θανάτου του οφειλέτη, η αίτηση για κήρυξή του σε πτώχευση πρέπει να υποβληθεί το αργότερο εντός έτους από το θάνατό του.

Άρθρο 77.

Αντικειμενικές προϋποθέσεις

- 1.** Σε πτώχευση κηρύσσεται ο οφειλέτης που βρίσκεται σε παύση πληρωμών, ήτοι αυτός που αδυνατεί να εκπληρώνει τις ληξιπρόθεσμες χρηματικές υποχρεώσεις του κατά τρόπο γενικό και μόνιμο. Δεν αποτελούν εκπλήρωση των υποχρεώσεων οι πληρωμές που πραγματοποιούνται με δόλια ή καταστρεπτικά μέσα.
- 2.** Τεκμαίρεται ότι ο οφειλέτης βρίσκεται σε παύση πληρωμών όταν δεν καταβάλει ληξιπρόθεσμες χρηματικές υποχρεώσεις του προς το Δημόσιο, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ή πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, σε ύψος τουλάχιστον 40% των συνολικών του ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του για περίοδο τουλάχιστον έξι (6) μηνών, εφόσον η μη εξυπηρετούμενη υποχρέωσή του υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ. Η επιλεκτική εκπλήρωση ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων δεν αίρει

την παύση πληρωμών, η οποία μπορεί να συνίσταται και στην αδυναμία εκπλήρωσης ακόμα και μίας σημαντικής ληξιπρόθεσμης χρηματικής οφειλής.

3. Επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης αποτελεί λόγο κήρυξης της πτώχευσης, όταν την κήρυξη της ζητά ο οφειλέτης.

4. Πτώχευση κηρύσσεται εφόσον, με βάση τα οικονομικά στοιχεία που τίθενται υπόψη του δικαστηρίου, πιθανολογείται ότι η περιουσία ή το εισόδημα του οφειλέτη, επαρκούν για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας. Άλλως, το δικαστήριο διατάσσει την καταχώριση του ονόματος ή της επωνυμίας, κατά περίπτωση, του οφειλέτη στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας του άρθρου 213 και προσδιορίζει την ημερομηνία της παύσης των πληρωμών κατά την παρ. 2 του άρθρου 81.⁸⁸

Άρθρο 78.

Αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο - Διαδικασία

1. Με εξαίρεση τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου στις οποίες εφαρμόζεται το Έκτο Μέρος του παρόντος Δεύτερου Βιβλίου, αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο είναι το Πολυμελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει το κέντρο των κύριων συμφερόντων του, ή, στην περίπτωση φυσικού προσώπου χωρίς εμπορική ιδιότητα, την κύρια κατοικία του, όπως αυτή προκύπτει από την τελευταία φορολογική δήλωση του οφειλέτη πριν από την κατάθεση αίτησης πτώχευσης.

2. Μικρού αντικειμένου πτωχεύσεις ορίζονται αυτές στις οποίες ο οφειλέτης ικανοποιεί σωρευτικά και τα τρία (3) κριτήρια προσδιορισμού της πολύ μικρής οντότητας του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251). Στην περίπτωση των φυσικών προσώπων, το κριτήριο που αφορά το ενεργητικό εφαρμόζεται στην περιουσία του προσώπου. Ως προς την ακίνητη περιουσία του προσώπου, η αξία αυτής προκύπτει κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11. Οι διαδικαστικές και άλλες παρεκκλίσεις της πτώχευσης μικρού αντικειμένου αναφέρονται στο Έκτο Μέρος του παρόντος Δεύτερου Βιβλίου, ενώ κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των υπολοίπων Μερών του Δεύτερου Βιβλίου.⁸⁹

3. Κέντρο των κύριων συμφερόντων είναι ο τόπος, όπου ο οφειλέτης ασκεί συνήθως τη διοίκηση των συμφερόντων του και, συνεπώς, είναι

---

⁸⁸Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 69

⁸⁹Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 70

αναγνωρίσιμος από τους τρίτους. Για τα νομικά πρόσωπα τεκμαίρεται, μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο, ότι κέντρο των κύριων συμφερόντων είναι ο τόπος της καταστατικής έδρας.

4. Η υπόθεση εκδικάζεται όπως προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 130.

5. Στη συζήτηση της αίτησης κλητεύεται ο οφειλέτης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης στη γραμματεία του δικαστηρίου, εφόσον αυτή υποβάλλεται από τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 79, άλλως η συζήτηση είναι απαράδεκτη. Αν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο και σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.Μ.Η.) δεν έχει διοίκηση, η κλήτευση λογίζεται νομίμως γενομένη αν γίνει στην τελευταία καταχωρημένη στο Γ.Ε.Μ.Η. διεύθυνση του νομικού προσώπου ή στην τελευταία γνωστή διεύθυνση σύμφωνα με τη δήλωση φόρου εισοδήματος ή, αν δεν υπάρχει, ως αγνώστου διαμονής κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Σε κάθε περίπτωση η κλήτευση καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας. Το δικαστήριο κατά τον προσδιορισμό της δικασίμου μπορεί να διατάξει την κλήτευση των σημαντικότερων μετόχων ή εταίρων, αν είναι γνωστοί. Τη διαδικασία της παρούσας μπορεί να εκκινήσουν και πιστωτές μέσω διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, πριν από την εκδίκαση της αίτησης πτώχευσης. Αντίστοιχη διαδικασία ακολουθείται και για τα φυσικά πρόσωπα αγνώστου διαμονής.⁹⁰

6. Το δικαστήριο μπορεί, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 748 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας να διατάξει την κλήτευση ενός ή περισσότερων πιστωτών του οφειλέτη, ορίζοντας ταυτόχρονα και την προθεσμία της κλήτευσης, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης στη γραμματεία του δικαστηρίου, καθώς και την καταχώρησή της.⁹¹

Άρθρο 79.

Αίτηση πτώχευσης - Δικαιολογητικά

1. Η πτώχευση κηρύσσεται μετά από αίτηση ενός ή περισσότερων πιστωτών με έννομο συμφέρον, καθώς και μετά από αίτηση του εισαγγελέα πρωτοδικών, εφόσον τούτο δικαιολογείται από λόγους δημόσιου συμφέροντος, ή μετά από αίτηση του οφειλέτη. Όταν η αίτηση υποβάλλεται από πιστωτή ή πιστωτές

---

⁹⁰Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 70

⁹¹Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 70

του οφειλέτη, οι οποίοι εκπροσωπούν το τριάντα τοις εκατό (30%) τουλάχιστον του συνόλου των απαιτήσεων σε βάρος του οφειλέτη, στους οποίους περιλαμβάνονται ενέγγυοι πιστωτές που εκπροσωπούν τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) τουλάχιστον των ενέγγυων, και εφόσον πρόκειται για επιχείρηση και δεν είναι πτώχευση μικρού αντικειμένου, μπορεί να περιέχει αίτημα για εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής με τη διαδικασία των άρθρων 157 επ.. Όταν υποβάλλεται αίτηση πτώχευσης χωρίς την υποβολή του αιτήματος του προηγούμενου εδαφίου, είναι δυνατόν να υποβάλει πρόσθετη παρέμβαση πιστωτής ή πιστωτές του οφειλέτη με αίτημα για εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής, εφόσον εκπροσωπείται το τριάντα τοις εκατό (30%) τουλάχιστον του συνόλου των απαιτήσεων σε βάρος του οφειλέτη, εξαιρουμένων των απαιτήσεων συνδεδεμένων μερών προς τον οφειλέτη κατά την έννοια του Παραρτήματος Α' του ν. 4308/2014 (Α' 251), στους οποίους περιλαμβάνονται ενέγγυοι πιστωτές που εκπροσωπούν το είκοσι τοις εκατό (20%) τουλάχιστον των ενέγγυων.

2. Ο υπολογισμός του ποσοστού των αιτούντων πιστωτών για τις ανάγκες του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 γίνεται με βάση κατάσταση πιστωτών που συντάσσεται από κάτοχο άδειας Λογιστή Φοροτεχνικού Α' ή Β' Τάξεως του ν. 2515/1997 (Α' 154) ή ορκωτό ελεγκτή λογιστή, βασίζεται στις δημοσιευμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή/και τα βιβλία και στοιχεία του οφειλέτη ή/ και των αιτούντων πιστωτών και αποτυπώνεται σε βεβαίωση του συντάκτη ότι συντρέχει η προϋπόθεση του ποσοστού του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1. Η βεβαίωση αυτή επισυνάπτεται στην αίτηση πτώχευσης με ποινή απαράδεκτου του αιτήματος για εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής. Κοινοπρακτούντες και ομολογιούχοι πιστωτές συμμετέχουν στον σχηματισμό του ποσοστού του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 και εκπροσωπούνται σύμφωνα με τους όρους της μεταξύ τους συμφωνίας ή κατά περίπτωση του προγράμματος ομολογιακού δανείου.

3. Στην αίτηση πρέπει να αναγράφονται το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο, η επωνυμία, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.), καθώς και η διεύθυνση, όπου ο οφειλέτης έχει την κατοικία του ή κατά περίπτωση το κέντρο των κύριων συμφερόντων του και τις τυχόν δευτερεύουσες εγκαταστάσεις του. Επίσης στην αίτηση που αφορά έμπορο πρέπει να αναγράφεται και ο αριθμός Γενικού Εμπορικού Μητρώου του οφειλέτη. Αν τα στοιχεία αυτά δεν έχουν αναγραφεί ή δεν συμπληρώθηκαν, κατά το άρθρο

227 του Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

4. Περαιτέρω η αίτηση πρέπει να αναφέρει τον προτεινόμενο σύνδικο με το όνομα, επώνυμο, και τη διεύθυνση αυτού και η αίτηση να συνοδεύεται από έγγραφη δήλωση του υποψήφιου συνδίκου ότι αποδέχεται τον διορισμό και από δήλωσή του περί μη υπάρξεως κωλύματος. Δεν απαιτείται η αναφορά του προτεινόμενου συνδίκου, εφόσον την αίτηση υποβάλλει ο οφειλέτης και η αίτηση περιέχει δήλωση ότι δεν κατέστη δυνατή η ανεύρεση υποψήφιου συνδίκου που να αποδεχθεί τον διορισμό.

5. Ο οφειλέτης υποχρεούται να υποβάλει, χωρίς υπαίτια βραδύτητα, πάντως το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, αφότου συντρέξουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 77, αίτηση προς το πτωχευτικό δικαστήριο για την κήρυξη της πτώχευσης.

6. Με την αίτησή του ο οφειλέτης υποχρεούται να καταθέσει, με ποινή απαραδέκτου, βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας της φορολογικής διοίκησης για τα χρέη του προς το Δημόσιο και τις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις για την τελευταία χρήση, για την οποία είναι διαθέσιμες, εφόσον έχει υποχρέωση να συντάσσει τέτοιες. Στην βεβαίωση αυτή πιστοποιείται ότι περιλαμβάνονται όλες οι βεβαιωμένες οφειλές του αιτούντα, ατομικές και από εκ του νόμου συνοφειλή, καθώς και τυχόν φορολογικές εκκρεμότητες αυτού. Σε περίπτωση αίτησης φυσικού ή νομικού προσώπου, το οποίο δεν δημοσιεύει χρηματοοικονομικές καταστάσεις, με την αίτηση κατατίθεται επί ποινή απαραδέκτου η τελευταία δήλωση φόρου εισοδήματος, η δήλωση στοιχείων ακινήτων, κατάσταση των πιστωτών του και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, η κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα. Ο οφειλέτης υπέχει ως προς τα παραπάνω δηλούμενα στοιχεία ευθύνη σύμφωνα με το άρθρο 952 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η αίτηση μπορεί να συνοδεύεται και από άλλα έγγραφα που στηρίζουν τα παρεχόμενα από τον οφειλέτη στοιχεία, βεβαιωμένα ως προς την ακρίβεια του περιεχομένου τους από τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του λογιστηρίου, όπου υπάρχει, και από τον νόμιμο εκπρόσωπο του οφειλέτη, εφόσον η αίτηση αφορά νομικό πρόσωπο. Εφόσον η αίτηση γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, τα έγγραφα μπορούν να υποβάλλονται σε ηλεκτρονικό αντίγραφο. Ως προς τα απαιτούμενα στοιχεία που ευρίσκονται σε βάσεις δεδομένων του δημόσιου τομέα ή των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, η αίτηση περιλαμβάνει συναίνεση πρόσβασης στα αρχεία αυτά για κάθε πρόσωπο με έννομο συμφέρον καθώς και συναίνεση για άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270), καθώς και του φορολογικού απορρήτου. Την ίδια

συναίνεση πρόσβασης σε κάθε πρόσωπο με έννομο συμφέρον παρέχει ο οφειλέτης και ως προς κατατεθέντα συνοδευτικά έγγραφα. Παραλείψεις ή παραδρομές στα έγγραφα που κατατίθενται με την αίτηση μπορούν να διορθωθούν μέχρι τη συζήτησή της και δεν την καθιστούν απαράδεκτη. Το δικαστήριο δύναται να συμπεριλάβει οφειλές στην απόφασή του, που ανακύπτουν βάσει στοιχείων στο πλαίσιο της συζήτησης της αίτησης.⁹²

7. Η αίτηση και το σύνολο των συνοδευτικών εγγράφων δημοσιεύονται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας του άρθρου 213. Η αίτηση πτώχευσης επέχει θέση αιτήματος στην πλατφόρμα του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας για αυτεπάγγελτη αναζήτηση και ανάκτηση στοιχείων από τις βάσεις δεδομένων της φορολογικής διοίκησης και των χρηματοδοτικών φορέων. Η αυτόματη άντληση των παραπάνω στοιχείων και εγγράφων της παρούσας από τις βάσεις δεδομένων του δημοσίου τομέα και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και η εκτύπωση των στοιχείων και εγγράφων αυτών επέχει θέση βεβαίωσης για τις οφειλές και τα λοιπά στοιχεία που αντλούνται.⁹³

8. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τις αιτήσεις πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου που υποβάλλονται από τον οφειλέτη, στην αίτηση επισυνάπτεται σε πρωτότυπο, με ποινή απαραδέκτου αυτής, γραμμάτιο κατάθεσης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων πεντακοσίων(500) ευρώ για την αντιμετώπιση των πρώτων εξόδων της πτώχευσης. Το ποσό αναλαμβάνεται από τον σύνδικο με άδεια του εισηγητή. Ο αιτών ικανοποιείται ως ομαδικός πιστωτής για το προκαταβληθέν ποσό. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης ή παραίτησης από το δικόγραφο, το ποσό επιστρέφεται στον αιτούντα.

Άρθρο 80.

Απόρριψη της αίτησης

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση, εάν δεν συντρέχουν οι υποκειμενικές ή οι αντικειμενικές προϋποθέσεις για την κήρυξη της πτώχευσης.

2. Το πτωχευτικό δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση, εάν αποδειχθεί ότι αυτή ασκείται καταχρηστικά. Καταχρηστική είναι η αίτηση ιδίως, εάν ο πιστωτής την χρησιμοποιεί ως υποκατάστατο διαδικασίας ατομικής ικανοποίησης ή

---

⁹²Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 71

⁹³Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 71

προς επιδίωξη σκοπών άσχετων με την πτώχευση, ως θεσμό συλλογικής εκτέλεσης, καθώς και εάν ο οφειλέτης την υποβάλλει προς το σκοπό δόλιας αποφυγής πληρωμής των χρεών του.

3. Στην περίπτωση που συντρέχουν οι όροι της παρ. 2, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση όποιου από τους διαδίκους έχει έννομο συμφέρον, να επιδικάσει αποζημίωση σε βάρος εκείνου που υπέβαλε την αίτηση.

Άρθρο 81.

Περιεχόμενο της απόφασης

1. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων για τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου του Έκτου Μέρους του παρόντος Δεύτερου Βιβλίου, με την απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση το πτωχευτικό δικαστήριο διορίζει εισηγητή, δικαστή και σύνδικο της πτώχευσης και διατάσσει τη σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας. Με την ίδια απόφαση και εφόσον έχει κατατεθεί σχετικό αίτημα, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 79, και πιθανολογείται από το δικαστήριο ότι με τον τρόπο αυτό θα βελτιωθεί η ανάκτηση των πιστωτών, το πτωχευτικό δικαστήριο αποφαινεται περί της εκποίησης των κατ' ιδίαν περιουσιακών στοιχείων ή περί της εκποίησης του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής. Για την πιθανολόγηση του αν η αιτούμενη διαδικασία ρευστοποίησης βελτιώνει την ανάκτηση των πιστωτών, το δικαστήριο λαμβάνει κυρίως υπόψη του τις απόψεις των πιστωτών που συμμετέχουν στη διαδικασία, οι οποίες σταθμίζονται σε συνάρτηση με το ύψος των απαιτήσεων καθενός από αυτούς.

2. Επί πτώχευσης που κηρύσσεται κατόπιν αίτησης του οφειλέτη και εφόσον δεν ασκηθεί παρέμβαση, η απόφαση που κάνει δεκτή την αίτηση περιέχει συνοπτική μόνο αιτιολογία, αναφέροντας τουλάχιστον την πλήρωση των υποκειμενικών και αντικειμενικών προϋποθέσεων κήρυξης της πτώχευσης των άρθρων 76 και 77. Στην απόφαση προσδιορίζεται και η ημέρα παύσης των πληρωμών η οποία τεκμαίρεται ότι είναι η τριακοστή ημερολογιακή ημέρα που προηγείται της υποβολής της αίτησης πτώχευσης ή, σε περίπτωση κήρυξης της πτώχευσης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 77, η ημέρα υποβολής της αίτησης πτώχευσης. Σε περίπτωση όμως που πιθανολογείται από τα διαθέσιμα στοιχεία ότι ο οφειλέτης περιήλθε σε αδυναμία εξυπηρέτησης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών του υποχρεώσεων κατά τρόπο γενικό και μόνιμο σε προγενέστερη ημερομηνία, το δικαστήριο ορίζει την προγενέστερη αυτή ημερομηνία ως ημέρα παύσης πληρωμών, η οποία δεν

μπορεί να απέχει πέραν της διετίας από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης ή, σε περίπτωση θανάτου του οφειλέτη, πέραν του έτους πριν τον θάνατο.⁹⁴

3. Η απόφαση είναι αμέσως εκτελεστή και δεν επιτρέπεται δικαστική αναστολή της με απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου. Το δικαστήριο που δικάζει ανακοπή, έφεση ή αναίρεση κατά της απόφασης μπορεί να αναστείλει την εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη από τον σύνδικο.

Άρθρο 82.

Πτωχευτική ανακοπή

Η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση υπόκεινται σε ανακοπή. Η ανακοπή απευθύνεται κατά του συνδίκου και ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση από τον οφειλέτη και οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης.

Άρθρο 83.

Αίτηση ανάκλησης

1. Η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση μπορεί να ανακληθεί μετά από αίτηση του οφειλέτη από το δικαστήριο που κήρυξε την πτώχευση, εφόσον ικανοποιήθηκαν ή συναινούν οι πιστωτές που μετείχαν στη διαδικασία κήρυξης της πτώχευσης, καθώς και εκείνοι που προκύπτουν από το φάκελο. Η ικανοποίηση και η συναίνεση των πιστωτών αποδεικνύεται μόνο εγγράφως, με βεβαιωμένη τη γνησιότητα της υπογραφής τους από δημόσια αρχή. Η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση μπορεί να ανακληθεί και με αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον ή με πρόταση του εισηγητή, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 758 Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας. Ο εισηγητής υποβάλλει έκθεση στο πτωχευτικό δικαστήριο.

2. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί μέχρι την περάτωση της πτώχευσης κατά το άρθρο 189. Η απόφαση για την ανάκληση, μετά από αίτηση του οφειλέτη κατά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1, έχει αναδρομική ισχύ και από τη δημοσίευση της η πτώχευση θεωρείται ότι δεν κηρύχθηκε ποτέ. Η ανάκληση

---

⁹⁴Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 72

κατά το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 δεν έχει αναδρομική ισχύ, εκτός αν το ορίσει ειδικά το πτωχευτικό δικαστήριο.

3. Σε κάθε περίπτωση, από την ανάκληση δεν θίγονται οι πράξεις που έγκυρα ενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια της ισχύος της πτωχευτικής απόφασης.

4. Η περί ανακλήσεως απόφαση δημοσιεύεται. Ανακοπή ερημοδικίας και τριτανakoπή ασκούνται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευσή της. Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 758 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 84.

Δημοσιεύσεις, καταχωρήσεις, Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας

1. Περιλήψεις των αιτήσεων πτώχευσης, των αποφάσεων που κηρύσσουν ή ανακαλούν την πτώχευση ή παύουν τις εργασίες της πτωχεύσεως καθώς και κάθε άλλη πρόσκληση ή πράξη που προβλέπεται στον παρόντα νόμο, δημοσιεύονται με την επιμέλεια του συνδίκου, του οφειλέτη ή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

2. Όπου στον παρόντα νόμο προβλέπεται δημοσίευση, δημοσιοποίηση ή καταχώρηση, εκτός αν άλλως ρητά προβλέπεται στην οικεία διάταξη, εννοείται καταχώρηση στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας του άρθρου 213.

Εφόσον προβλέπεται σχετικά, η καταχώρηση γίνεται και στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Όπου στον παρόντα νόμο γίνεται αναφορά σε προθεσμία που εξαρτάται από τη δημοσίευση, δημοσιοποίηση ή καταχώρηση εννοείται η ημερομηνία καταχώρησης στο Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας.

Άρθρο 85.

Καταχωρήσεις εμπραγμάτων δικαιωμάτων

1. Η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση, με επιμέλεια του συνδίκου ή του ενυπόθηκου δανειστή, καταχωρείται ατελώς στο υποθηκοφυλακείο ή στο κτηματολόγιο, στο οποίο έχουν καταχωρηθεί εμπράγματα δικαιώματα του οφειλέτη επί ακινήτων.

2. Σε περίπτωση εκποίησης ή αποδέσμευσης των ακινήτων αυτών από τον σύνδικο ή τον ενυπόθηκο δανειστή, το υποθηκοφυλακείο ή κτηματολογικό

γραφείο προβαίνει στη διαγραφή της καταχώρησης της παρ. 1, έπειτα από αίτηση του συνδίκου συνοδευόμενη από την εκπαιητική δικαιοπραξία ή τη σύμφωνη γνώμη του ενυπόθηκου δανειστή.

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται αναλόγως και σε μητρώα πλοίων ή αεροσκαφών, επί των οποίων ο οφειλέτης έχει εμπράγματα δικαιώματα, καθώς και σε δημόσια βιβλία στα οποία καταχωρούνται κατά τον νόμο άλλα περιουσιακά στοιχεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 86.

Προληπτικά μέτρα

1. Μετά την υποβολή της αίτησης για κήρυξη του οφειλέτη σε πτώχευση, ο πρόεδρος του αρμόδιου κατά το άρθρο 78 δικαστηρίου, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 682 επ. Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να διατάξει όποιο μέτρο κρίνει αναγκαίο για να αποτραπεί κάθε επιζήμια για τους πιστωτές μεταβολή της περιουσίας του οφειλέτη ή μείωση της αξίας της, μέχρι να δημοσιευθεί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας η απόφαση επί της αίτησης για κήρυξη της πτώχευσης. Η αίτηση συζητείται κατόπιν κλήτευσης του οφειλέτη. Ο πρόεδρος μπορεί, ιδίως, να απαγορεύσει οποιαδήποτε διάθεση περιουσιακού στοιχείου από ή προς τον οφειλέτη, να διατάξει την αναστολή των ατομικών διώξεων των πιστωτών ή να ορίσει μεσεγγυούχο. Η απόφαση υποβάλλεται στη δημοσιότητα της παρ. 2 του άρθρου 84.

2. Η αναστολή της παρ. 1 δεν καταλαμβάνει ενέργειες εκτέλεσης ενέγγυων πιστωτών του οφειλέτη επί περιουσιακών στοιχείων επί των οποίων έχουν λάβει εμπράγματα εξασφάλιση, με μόνη εξαίρεση την περίπτωση που η αίτηση πτώχευσης περιλαμβάνει με τρόπο παραδεκτό αίτημα εκποίησης του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 79, και εφόσον τα περιουσιακά στοιχεία επί των οποίων έχει παραχωρηθεί ασφάλεια αποτελούν μέρος λειτουργικού συνόλου.

3. Τα προληπτικά μέτρα της παρ. 1 δεν μπορούν να θίγουν τα δικαιώματα από συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας κατά την έννοια του

άρθρου 2 του ν. 3301/2004 (Α΄ 263) ή από ρήτρα εκκαθαριστικού συμφηφισμού κατά την έννοια της ίδιας διάταξης, ανεξάρτητα από το αν η ρήτρα εκκαθαριστικού συμφηφισμού περιέχεται σε συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας ή σε συμφωνία της οποίας αποτελεί μέρος η συμφωνία παροχής ασφάλειας, καθώς και τα δικαιώματα του εκδοχέα απαίτησης που εκχωρήθηκε από τον οφειλέτη στον πιστωτή προς εξασφάλιση ή προς ικανοποίησή του από το προϊόν της είσπραξης. Επίσης, δεν θίγεται το δικαίωμα καταγγελίας και απόδοσης του μισθίου σε περίπτωση σύμβασης μίσθωσης, εφόσον ο οφειλέτης είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή έξι (6) ή περισσότερων μηνιαίων μισθωμάτων.

4. Η παροχή των προληπτικών μέτρων της παρ. 1 συνεπάγεται την αυτοδίκαιη άρση κάθε υφιστάμενου μέτρου προστασίας των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, ιδίως βάσει των διατάξεων του ν. 3869/2010 (Α΄ 130) και του ν. 4605/2019 (Α΄ 52), καθώς και την κατάργηση κάθε σχετικής εκκρεμούς διαδικασίας.

5. Τα διατασσόμενα μέτρα παύουν αυτοδικαίως με τη δημοσιοποίηση της απόφασης του δικαστηρίου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας επί της αίτησης για κήρυξη της πτώχευσης.

Άρθρο 87.

Σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας

1. Αρμόδιος για τη σφράγιση είναι ο σύνδικος της πτώχευσης, ο οποίος υποχρεούται να εκτελέσει τη σφράγιση μέσα σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες.

2. Ο εισηγητής μπορεί να επιτρέψει να παραλειφθεί η σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας, αν κατά την κρίση του η απογραφή του άρθρου 141 είναι δυνατόν να περαιωθεί μέσα σε μία ημέρα.

3. Ο σύνδικος θέτει τις σφραγίδες στις θύρες και τα παράθυρα του καταστήματος του οφειλέτη και των λοιπών ακινήτων του, καθώς και επί των κινητών του που βρίσκονται εκτός κλειστού χώρου, ώστε να μην είναι δυνατή η είσοδος στα ακίνητα ή η αφαίρεση κινητών, χωρίς την καταστροφή των σφραγίδων.

4. Δεν μπορεί να σφραγιστεί η κατοικία του οφειλέτη και της οικογένειας του ή τα κινητά που σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 953 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας είναι ακατάσχετα. Επίσης, εξαιρούνται από τη σφράγιση και παραδίδονται αμέσως στον σύνδικο τα πράγματα που εξαιρέθηκαν από τη σφράγιση κατά το άρθρο 140, καθώς και τα εμπορικά βιβλία του οφειλέτη και τα βραχυπρόθεσμα αξιόγραφα ή αυτά που πρέπει να γίνουν αποδεκτά από

τρίτο ή για τα οποία πρέπει να ληφθούν συντηρητικά μέτρα. Τα μεν εμπορικά βιβλία θεωρούνται από τον σύνδικο και βεβαιώνεται με συνοπτική έκθεση η κατάσταση τους, τα δε αξιόγραφα περιγράφονται ακριβώς στην έκθεση.

5. Ο σύνδικος θέτει προθεσμία έξι (6) μηνών στον οφειλέτη για την απόδοση της κατοχής της κατοικίας του.

6. Για τη σφράγιση συντάσσεται από τον σύνδικο έκθεση, στην οποία αναφέρεται η περιγραφή των χώρων όπου τέθηκαν οι σφραγίδες, τα σημαντικά έγγραφα και οι διαθήκες που ανευρέθηκαν, τα εξαιρεθέντα από τη σφράγιση πράγματα και καταχωρείται κάθε ισχυρισμός ή αντίρρηση των προσώπων που παρευρέθηκαν στη σφράγιση και κάθε τι που μπορεί να έχει σημασία για την πτώχευση και υπέπεσε στην αντίληψη του συνδίκου. Η έκθεση δημοσιοποιείται.

7. Η σφράγιση δεν εμποδίζει την εκτέλεση δικαστικής απόφασης που διατάσσει για οποιονδήποτε λόγο την απόδοση του μισθίου στον εκμισθωτή. Μεσεγγυούχος των πραγμάτων που ευρίσκονται στο μίσθιο είναι ο εκμισθωτής, μέχρι να παραληφθούν αυτά από τον σύνδικο και εφαρμόζονται σχετικά οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 956 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΝΤΙΚΛΗΤΟΙ - ΕΞΟΔΑ - ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

Άρθρο 88.

Αντίκλητοι και κοινοποιήσεις

1. Ο οφειλέτης που κηρύχθηκε σε πτώχευση οφείλει με δήλωσή του προς τον γραμματέα των πτωχεύσεων να ορίσει ως αντίκλητό του πρόσωπο που κατοικεί στην έδρα του πτωχευτικού δικαστηρίου.

2. Όπου προβλέπονται επιδόσεις, κοινοποιήσεις, γνωστοποιήσεις ή ειδοποιήσεις προς τον οφειλέτη, αυτές γίνονται μόνο προς τον αντίκλητο που έχει νομίμως διορισθεί και πάντοτε εγγράφως. Αν δεν έχει διορισθεί αντίκλητος, καθώς και στην περίπτωση μη ύπαρξης νόμιμης εκπροσώπησης νομικών προσώπων, η ειδοποίηση γίνεται με δημοσιοποίηση.

Άρθρο 89.

Τα δικαστικά έξοδα

Στις πτωχευτικές δίκες τα έξοδα που επιδικάζονται σε βάρος του οφειλέτη ή του συνδίκου βαρύνουν την πτωχευτική περιουσία.

Άρθρο 90.

Οι προθεσμίες

- 1.** Οι κοινοποιήσεις, επιδόσεις και ειδοποιήσεις, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, γίνονται τρεις (3) ημέρες πριν την εκάστοτε ενέργεια.
- 2.** Στις προθεσμίες που κατά τον παρόντα νόμο ορίζονται σε ημέρες δεν υπολογίζονται οι ημέρες αργίας, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και τα Σάββατα. Η παρούσα δεν ισχύει για τις προθεσμίες των ενδίκων μέσων και ενδίκων βοηθημάτων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

Άρθρο 91.

Στερήσεις που αφορούν τον οφειλέτη

Ο οφειλέτης-φυσικό πρόσωπο από την κήρυξη της πτώχευσης στερείται μόνο εκείνων των δικαιωμάτων του προσωπικής φύσεως, που προβλέπουν ειδικές διατάξεις νόμων. Η πτώχευση δεν είναι λόγος στέρησης άδειας άσκησης επαγγέλματος.

Άρθρο 92.

Πτωχευτική Περιουσία

1. Η πτωχευτική περιουσία περιλαμβάνει το σύνολο της περιουσίας που ανήκει στον οφειλέτη κατά την κήρυξη της πτώχευσης, οπουδήποτε και αν βρίσκεται.

2. Σε περίπτωση οφειλέτη φυσικού προσώπου, με την επιφύλαξη των παρ. 3 και 5, από την κήρυξη της πτώχευσης μέχρι την απαλλαγή του οφειλέτη, στην πτωχευτική περιουσία ανήκει το μέρος του ετησίου εισοδήματός του, αφού αφαιρεθούν οι φόροι και οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, που υπερβαίνει το ποσό των ετήσιων ευλόγων δαπανών διαβίωσης ή το δωδεκαπλάσιο του ακατάσχετου κατά την παρ. 2 του άρθρου 33 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, όποιο είναι υψηλότερο εκ των δύο. Εντός τριάντα (30) ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας αναγγελίας των απαιτήσεων κατά το άρθρο 153, ο σύνδικος υποβάλλει στον εισηγητή, με κοινοποίηση στον οφειλέτη, σχέδιο περιοδικών πληρωμών για την εφαρμογή της παρούσας. Εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση, ο οφειλέτης μπορεί να εκθέσει τις απόψεις του επί του σχεδίου περιοδικών πληρωμών, καταθέτοντας σημείωμα. Ο εισηγητής, με αιτιολογημένη διάταξη του, αποφασίζει περί της αποδοχής ή μη, εν όλω ή εν μέρει, του σχεδίου περιοδικών πληρωμών. Εγκεκριμένο σχέδιο πληρωμών εφαρμόζεται αναδρομικά από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης.⁹⁵

3. Τα ετήσια εισοδήματα του οφειλέτη εξαιρούνται της πτωχευτικής περιουσίας ανεξαρτήτως ύψους, όταν, έπειτα από αίτησή του, το πτωχευτικό δικαστήριο διαπιστώσει ότι η πτωχευτική περιουσία περιλαμβάνει την κύρια κατοικία του οφειλέτη ή/και άλλα πάγια περιουσιακά του στοιχεία που υπερβαίνουν σε αξία το δέκα τοις εκατό (10%) των συνολικών του υποχρεώσεων και η ελάχιστη αξία τους δεν υπολείπεται των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, εξαιρουμένων όσων έχουν αποκτηθεί στην διάρκεια των δώδεκα (12) μηνών που προηγούνται της υποβολής της αίτησης πτώχευσης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 192, ενώ προσφυγή πιστωτή κατά της απαλλαγής μπορεί να ασκηθεί και με παρέμβαση στην δίκη της παρούσας. Κατ' απόκλιση του πρώτου εδαφίου, σε περίπτωση που τα ετήσια εισοδήματά του οφειλέτη υπερβαίνουν το πενταπλάσιο των ευλόγων δαπανών διαβίωσης, το υπερβάλλον ποσό ανήκει στην πτωχευτική περιουσία.

---

⁹⁵Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 73

4. Σε περίπτωση ουσιώδους μεταβολής του εισοδήματος του οφειλέτη, με αίτησή δική του ή του συνδίκου, ο εισηγητής με διάταξή του δύναται να μεταβάλει τους όρους του σχεδίου περιοδικών πληρωμών για να ληφθούν υπόψη οι ουσιώδεις μεταβολές του εισοδήματος. Τεκμαίρεται ουσιώδης η μεταβολή που υπερβαίνει το ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του εισοδήματος.

5. Δεν ανήκουν στην πτωχευτική περιουσία τα κατά το κοινό δικονομικό δίκαιο ή άλλες διατάξεις ακατάσχετα ή εξαιρούμενα με ειδικές διατάξεις νόμων περιουσιακά στοιχεία και εισοδήματα του οφειλέτη.

6. Στην πτωχευτική περιουσία ανήκουν τα λογιστικά αρχεία και τα λογιστικά στοιχεία του οφειλέτη, όπως ορίζονται στο Παράρτημα Α΄ του ν.4308/2014 (Α΄ 251), τα οποία αφορούν την επιχείρηση του. Η υποχρέωση διατήρησης τους, σύμφωνα με τον νόμο, δεν θίγεται.

7. Εάν μεταξύ των συζύγων ισχύει το σύστημα κοινοκτημοσύνης, η κοινή περιουσία καταλαμβάνεται από την πτωχευτική απαλλοτρίωση σύμφωνα με το άρθρο 93 ως χωριστή περιουσία και από αυτήν ικανοποιούνται οι απαιτήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 1408 - 1409 του Αστικού Κώδικα, υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών.

8. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, στην πτωχευτική περιουσία δεν περιλαμβάνεται η περιουσία που αποκτά ο οφειλέτης μετά την κήρυξη της πτώχευσης. Τόκοι και άλλες περιοδικές παροχές, καθώς και παρεπόμενες αξιώσεις ή δικαιώματα και αν ακόμη γεννώνται ή αναπτύσσονται μετά την κήρυξη της πτώχευσης, ανήκουν στην πτωχευτική περιουσία, εφόσον προέρχονται από έννομη σχέση που υπήρχε πριν από την κήρυξη της πτώχευσης, ακόμα και σε περίπτωση που έχουν κατασχεθεί.

Άρθρο 93.

Πτωχευτική απαλλοτρίωση

1. Από την κήρυξη της πτώχευσης επέρχεται πτωχευτική απαλλοτρίωση, ήτοι ο οφειλέτης στερείται αυτοδικαίως της διοίκησης (διαχείρισης και διάθεσης) της περιουσίας του, την οποία ασκεί μόνος ο σύνδικος. Μετά την κήρυξη της πτώχευσης, πράξεις διαχείρισης ή διάθεσης στοιχείων

της πτωχευτικής περιουσίας από τον οφειλέτη ή προς αυτόν, χωρίς τη σύμπραξη του συνδίκου, είναι ανενεργείς και απαγορεύεται να καταχωρηθούν σε δημόσια βιβλία οποιασδήποτε φύσεως, χωρίς τη γραπτή έγκριση του συνδίκου. Η πτώχευση θεωρείται ότι έχει κηρυχθεί από την έναρξη της

ημέρας κατά την οποία δημοσιοποιείται η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση στο ακροατήριο.

2. Η πτωχευτική απαλλοτρίωση αίρεται σε όσες περιπτώσεις προβλέπει ο παρών νόμος.

3. Ο οφειλέτης δεν νομιμοποιείται μετά την κήρυξη της πτώχευσης σε δίκες που αφορούν την πτωχευτική περιουσία. Μόνο σε περίπτωση κατεπείγοντος και αδράνειας του συνδίκου νομιμοποιείται, κατ' εξαίρεση, στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προστασία της πτωχευτικής περιουσίας. Σε κάθε περίπτωση, ο οφειλέτης έχει το δικαίωμα να παρεμβαίνει προσθέτως στις δίκες που διεξάγει ο σύνδικος.

Άρθρο 94.

Ανάθεση στον οφειλέτη

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση του οφειλέτη, και εφόσον συναινεί η συνέλευση των πιστωτών, μπορεί να αποφασίσει την ανάθεση στον ίδιο της διοίκησης και ιδίως της διαχείρισης και της διάθεσης της πτωχευτικής περιουσίας, με ή χωρίς περιοριστικούς όρους, πάντοτε με τη σύμπραξη του συνδίκου. Η σύμπραξη του συνδίκου μπορεί να συνίσταται σε γενικές άδειες διενέργειας πράξεων ή κατηγοριών πράξεων.

2. Το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση του συνδίκου, να αφαιρέσει από τον οφειλέτη τη διοίκηση της πτωχευτικής περιουσίας, αν τούτο επιβάλλει το συμφέρον των πιστωτών. Στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα διοίκησης περιέρχεται μόνον στον σύνδικο.

3. Οι αποφάσεις για ανάθεση ή αφαίρεση, κατά τις παρ. 1 και 2, του δικαιώματος διοίκησης είναι αμέσως εκτελεστές και δημοσιεύονται.

Άρθρο 95.

Υποχρέωση ενημέρωσης και συνεργασίας

1. Ο οφειλέτης έχει υποχρέωση να ενημερώνει τον σύνδικο και να συνεργάζεται μαζί του για οποιοδήποτε θέμα σχετίζεται με την πτώχευση. Η ίδια υποχρέωση βαρύνει και τους κατά την προηγούμενη της κήρυξης της πτώχευσης διετία πληρεξούσιους του οφειλέτη, πλην των δικηγόρων του, εκτός αν υπάρχει συναίνεση του οφειλέτη.

2. Εφόσον ο οφειλέτης ασκεί δραστηριότητα για την οποία τηρεί λογιστικά αρχεία και λογιστικά στοιχεία, υποχρεωτικά και μη, υποχρεούται να τα θέσει στη διάθεση του συνδίκου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΙΣΤΩΤΕΣ

Άρθρο 96.

Πτωχευτικός πιστωτής - ομαδικός πιστωτής

1. Πτωχευτικός πιστωτής είναι εκείνος που κατά την κήρυξη της πτώχευσης έχει κατά του οφειλέτη γεννημένη και δικαστικώς επιδιώξιμη χρηματική ενοχική απαίτηση. Ειδικότερα:

- α) ανέγγυος πιστωτής είναι εκείνος η απαίτηση του οποίου δεν διασφαλίζεται με προνόμιο ή εμπράγματα ασφάλεια,
- β) γενικός προνομιούχος πιστωτής είναι εκείνος η απαίτηση του οποίου ικανοποιείται προνομιακά από το σύνολο της πτωχευτικής περιουσίας,
- γ) ενέγγυος πιστωτής είναι εκείνος η απαίτηση του οποίου εξασφαλίζεται με ειδικό προνόμιο ή εμπράγματα ασφάλεια επί συγκεκριμένου αντικειμένου της πτωχευτικής περιουσίας και
- δ) πιστωτής τελευταίας σειράς είναι εκείνος η απαίτηση του οποίου ικανοποιείται από την πτωχευτική περιουσία μετά από την ικανοποίηση των ανέγγυων πιστωτών.

2. Πτωχευτικά χρέη προς το Δημόσιο είναι οι απαιτήσεις του Δημοσίου κατά του οφειλέτη, οι οποίες γεννήθηκαν ή ανάγονται σε χρόνο πριν την κήρυξη της πτώχευσης, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσής τους.

3. Ο πτωχευτικός πιστωτής μπορεί να επιδιώξει την ικανοποίηση των απαιτήσεων του μόνο μέσω της πτωχευτικής διαδικασίας, εκτός εάν στον παρόντα νόμο ορίζεται διαφορετικά.

4. Ομαδικός πιστωτής είναι ο πιστωτής του οποίου η απαίτηση γεννήθηκε ή ανάγεται σε χρόνο μετά την πτώχευση και προέρχεται από την δραστηριότητα του συνδίκου ή, στην περίπτωση του άρθρου 94, του οφειλέτη ή συνδέεται με τα στοιχεία της πτωχευτικής περιουσίας. Οι απαιτήσεις των ομαδικών πιστωτών αποτελούν ομαδικά πιστώματα και ικανοποιούνται από την πτωχευτική και από τη μεταπτωχευτική περιουσία.

Άρθρο 97.

Απαιτήσεις υπό αίρεση

- 1.** Απαιτήσεις υπό διαλυτική αίρεση, για όσο χρόνο η αίρεση δεν πληρούται, θεωρούνται ως μη τελούσες υπό αίρεση. Σε περίπτωση πλήρωσης της αίρεσης κατά τη διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας, ο πιστωτής υποχρεούται να επιστρέψει τα τυχόν καταβληθέντα σε αυτόν.
- 2.** Απαιτήσεις υπό αναβλητική αίρεση κατατάσσονται στον κατά το άρθρο 167 πίνακα διανομής τυχαία, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 978 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 98.

Μη ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις

- 1.** Οι κατά την κήρυξη της πτώχευσης μη ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις κατά του οφειλέτη, πλην εκείνων των ενέγγυων πιστωτών, θεωρούνται ότι έληξαν.
- 2.** Οι μη ληξιπρόθεσμες άτοκες απαιτήσεις μειώνονται κατά το ποσό του νόμιμου τόκου που αντιστοιχεί στο διάστημα από την κήρυξη της πτώχευσης μέχρι την πραγματική λήξη τους ως προς αυτόν.
- 3.** Οι απαιτήσεις των ενέγγυων πιστωτών καθίστανται απαιτητές κατά την πραγματική λήξη τους.

Άρθρο 99.

Παύση τοκογονίας

Από την κήρυξη της πτώχευσης οι απαιτήσεις των πιστωτών παύουν να παράγουν νόμιμους ή συμβατικούς τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής. Η παύση της τοκογονίας δεν ισχύει για τους συνοφειλέτες και τους εγγυητές.

Άρθρο 100.

Αναστολή των ατομικών καταδιώξεων

- 1.** Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 101, από την κήρυξη της πτώχευσης αναστέλλονται αυτοδικαίως όλα τα ατομικά καταδιωκτικά μέτρα των πτωχευτικών πιστωτών κατά του οφειλέτη προς ικανοποίηση ή

εκπλήρωση πτωχευτικών απαιτήσεών τους. Ιδίως απαγορεύεται η έναρξη ή συνέχιση της αναγκαστικής εκτέλεσης, η άσκηση αναγνωριστικών ή καταψηφιστικών αγωγών, η συνέχιση των δικών επ' αυτών, η άσκηση ή εκδίκαση ένδικων μέσων, η έκδοση πράξεων διοικητικής φύσεως, ή η εκτέλεση τους σε στοιχεία της πτωχευτικής περιουσίας,

συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων διοικητικής εκτέλεσης από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και των μέτρων διασφάλισης της οφειλής κατά το άρθρο 46 του Ν. 4174/2013 (Α' 170).

2. Σε περίπτωση κατάσχεσης εις χείρας τρίτου πριν από την κήρυξη της πτώχευσης, η πτώχευση δεν επηρεάζει τα δικαιώματα του κατάσχοντος επί μελλοντικών απαιτήσεων του οφειλέτη που εκχωρήθηκαν αναγκαστικά με την κατάσχεση, αλλά δεν έχουν ακόμα γεννηθεί.

3. Διασφαλιστικά μέτρα των παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του Ν. 4174/2013 που λήφθηκαν πριν την κήρυξη της πτώχευσης ή λαμβάνονται μετά την κήρυξη της πτώχευσης αναστέλλονται κατά το μέρος που αφορούν τον οφειλέτη μέχρι ανακλήσεως της απόφασης πτώχευσης ή περάτωσης της πτώχευσης ή παύσης των εργασιών της. Για την ως άνω διάρκεια αναστέλλεται η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού ή διοικητικού μέτρου κατά του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης περιουσιακού του στοιχείου με διάταξη ανακριτή, της συντηρητικής κατάσχεσης και της εγγραφής προσημείωσης υποθήκης, συναινετικής ή κατ' αντιδικία, εκτός εάν με αυτό επιδιώκεται η αποτροπή της απομάκρυνσης ή αφαίρεσης ή μετακίνησης κινητών πραγμάτων της επιχείρησης, τεχνολογικού ή εν γένει εξοπλισμού της που ενέχει τον κίνδυνο απαξίωσης της επιχείρησης του οφειλέτη.

4. Πράξεις κατά παράβαση των αναστολών των παρ. 1 ως 3 είναι απολύτως άκυρες. Οι αναστολές των παρ. 1 έως 3 δεν καταλαμβάνουν τα ατομικά καταδιωκτικά μέτρα των ομαδικών πιστωτών.

Άρθρο 101.

Ρυθμίσεις για τους ενέγγυους πιστωτές

1. Πιστωτές, των οποίων οι απαιτήσεις εξασφαλίζονται με ειδικό προνόμιο ή εμπράγματα ασφάλεια επί αντικειμένου της πτωχευτικής περιουσίας, ικανοποιούνται από τη ρευστοποίησή του σύμφωνα με τις ισχύουσες γενικές διατάξεις, εκτός εάν ο παρών νόμος προβλέπει διαφορετικά.

2. Οι ενέγγυοι πιστωτές ικανοποιούνται από το σύνολο της πτωχευτικής περιουσίας, μόνο σε περίπτωση που το προνόμιο ή η ασφάλεια δεν επαρκεί για την πλήρη ικανοποίηση τους.

3. Η αναστολή των ατομικών διώξεων του άρθρου 100 δεν ισχύει ως προς τους ενέγγυους πιστωτές σχετικά με τα ανωτέρω υπέγγυα στοιχεία της πτωχευτικής περιουσίας για διάστημα εννέα (9) μηνών από την κήρυξη της πτώχευσης, με την παρέλευση των οποίων η αναστολή επεκτείνεται και στις ατομικές διώξεις των ενέγγυων πιστωτών. Κατ' εξαίρεση, αναστέλλονται οι ατομικές διώξεις των ενέγγυων πιστωτών στην περίπτωση που στην απόφαση του άρθρου 81 προβλέπεται η εκποίηση του ενεργητικού της επιχείρησης ως λειτουργικού συνόλου ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής και το περιουσιακό στοιχείο επί του οποίου έχει παραχωρηθεί ασφάλεια αποτελεί μέρος του υπό εκποίηση περιουσιακού συνόλου. Στην τελευταία περίπτωση, εφόσον η διαδικασία εκποίησης του ενεργητικού της επιχείρησης ως λειτουργικού συνόλου ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής περατωθεί για τους λόγους που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 159 ή στην παρ. 1 του άρθρου 161, οι ενέγγυοι πιστωτές ανακτούν τις ατομικές τους διώξεις για διάστημα εννέα (9) μηνών από την κατά τα ως άνω περάτωση της διαδικασίας, με την παρέλευση των οποίων η αναστολή διώξεων επεκτείνεται και στις ατομικές διώξεις αυτών. Σε περίπτωση κατάσχεσης από ενέγγυο πιστωτή, η άρση της αναστολής, σύμφωνα με την παρούσα, ισχύει μέχρι την πώληση του υπέγγυου στοιχείου μέσω πλειστηριασμού ή μέχρι την ανατροπή της κατάσχεσης.⁹⁶

4. Οι ανωτέρω διατάξεις δεν θίγουν τις ειδικές ρυθμίσεις για αναγκαστική εκτέλεση των συμφωνιών παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, καθώς και το δικαίωμα είσπραξης απαιτήσεων του οφειλέτη κατά τρίτων που έχουν ενεχυριαστεί ή εκχωρηθεί νόμιμα προ της κηρύξεως της πτωχεύσεως.

Άρθρο 102.

Οφειλέτες εις ολόκληρον

1. Επί οφειλής εις ολόκληρον ο πιστωτής έχει δικαίωμα, εάν κηρυχθεί σε πτώχευση τουλάχιστον ένας από τους συνοφειλέτες, να απαιτήσει από κάθε συνοφειλέτη και εγγυητή την πλήρη ικανοποίηση της απαίτησής του, εάν κατέστη απαιτητή κατά την πραγματική λήξη της. Σε περίπτωση υπερκάλυψης της απαίτησής του, αποδίδει το επιπλέον σε εκείνον τον

---

⁹⁶Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 74

συνοφειλέτη ή εγγυητή, κατά περίπτωση, που θα είχε δικαίωμα αναγωγής κατά των άλλων.

2. Συνοφειλέτης και εγγυητής και μετά την πτώχευση συνεχίζουν να ευθύνονται έναντι του πιστωτή, ανεξαρτήτως τυχόν απαλλαγής του πρωτοφειλέτη σύμφωνα με το Όγδοο Μέρος του παρόντος βιβλίου.

3. Συνοφειλέτης εις ολόκληρον και εγγυητής συμμετέχουν στην πτώχευση συνοφειλέτη ή πρωτοφειλέτη αντίστοιχα, με βάση απαίτηση που θα αποκτούσαν στο μέλλον υπό την αίρεση ικανοποίησης του πιστωτή από αυτούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Άρθρο 103.

Λύση συμβάσεων και εξαιρέσεις

1. Η κήρυξη της πτώχευσης προκαλεί την αυτόματη και αζήμια λύση όλων των εκκρεμών και διαρκών συμβάσεων του οφειλέτη την εξηκοστή ημέρα από την κήρυξη της πτώχευσης, εκτός αν ο σύνδικος δηλώσει εγγράφως προς τον αντισυμβαλλόμενο του οφειλέτη πριν την παρέλευση της προθεσμίας ότι επιθυμεί την άμεση λύση τους ή τη συνέχισή τους εφόσον εξυπηρετούν την ομαλή εξέλιξη των εργασιών της πτώχευσης ή τη βελτίωση της αξίας ρευστοποίησης στοιχείων του ενεργητικού.

2. Ως προς τις συμβάσεις εργασίας, εντός της προθεσμίας αυτοδίκαιης λύσης των συμβάσεων της παρ. 1, ο σύνδικος μπορεί να αιτηθεί τη συνέχιση μέσω κατάρτισης νέων συμβάσεων με τους εργαζομένους με τους ίδιους όρους συμβάσεων που ίσχυαν πριν την κήρυξη της πτώχευσης. Η κατάρτιση νέων συμβάσεων εγκρίνεται από τον εισηγητή και τη συνέλευση πιστωτών. Ως προς τις συμβάσεις εργασίας η λύση της σύμβασης της παρ. 1 ισοδυναμεί με καταγγελία ως προς την υποχρέωση παροχής αποζημίωσης προς τον εργαζόμενο και εφαρμόζεται συμπληρωματικά προς το παρόν άρθρο το άρθρο 109.

3. Κατ' εξαίρεση, εάν η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση προβλέπει την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής, έχουν εφαρμογή, αντί για τις παρ. 1 και 2, οι διατάξεις των άρθρων 104 έως και 108.

Άρθρο 104.

Δικαίωμα επιλογής

- 1.** Σε περίπτωση που κατά την παρ. 1 του άρθρου 103 ο σύνδικος επιλέξει τη συνέχιση εκκρεμών συμβάσεων, αυτός έχει το δικαίωμα να εκπληρώσει τις συμβάσεις αυτές, υποκαθιστώντας την ομάδα των πιστωτών στη θέση του οφειλέτη, και να απαιτήσει την εκπλήρωση από τον αντισυμβαλλόμενο. Στην περίπτωση αυτή ο τελευταίος καθίσταται ομαδικός πιστωτής.
- 2.** Εντός τριάντα (30) ημερών από την κήρυξη της πτώχευσης, ο αντισυμβαλλόμενος δικαιούται να τάξει στον σύνδικο εύλογη προθεσμία προς άσκηση του δικαιώματος επιλογής. Εάν ο σύνδικος δεν απαντήσει εντός της εύλογης προθεσμίας που έταξε ο αντισυμβαλλόμενος ή εάν αρνηθεί την εκπλήρωση, ο αντισυμβαλλόμενος δικαιούται να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση και να απαιτήσει αποζημίωση λόγω μη εκπλήρωσης, ικανοποιούμενος ως πτωχευτικός πιστωτής.

Άρθρο 105.

Συμβάσεις που συνάπτονται από τον σύνδικο

Ο σύνδικος συνάπτει συμβάσεις αποκλειστικά ως προς τις τρέχουσες εργασίες της πτώχευσης. Οι συμβάσεις που καταρτίζει ο σύνδικος δημοσιεύονται αμελλητί. Με απόφασή της που λαμβάνεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη δημοσιοποίηση, η συνέλευση των πιστωτών μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση. Απαιτήσεις από συμβάσεις που συνάπτονται από τον σύνδικο ικανοποιούνται ως ομαδικές, εφόσον παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία και η σύμβαση δεν καταγγεληθεί.

Άρθρο 106.

Συμβάσεις που λύονται ή διατηρούνται

- 1.** Με την επιφύλαξη του άρθρου 103, συμβάσεις διαρκούς χαρακτήρα διατηρούν την ισχύ τους, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στον όμο. Εξαιρούνται οι χρηματοοικονομικές συμβάσεις οι οποίες μπορούν να πάψουν να ισχύουν ή να τροποποιηθούν ως συνέπεια της πτώχευσης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα σε αυτές.
- 2.** Η κήρυξη της πτώχευσης αποτελεί λόγο λύσης των συμβάσεων προσωπικού χαρακτήρα, στις οποίες ο οφειλέτης είναι συμβαλλόμενο μέρος, καθώς και

εκείνων η λύση των οποίων επέρχεται ή μπορεί να επέλθει από ειδική διάταξη νόμου.

Άρθρο 107.

Δικαίωμα καταγγελίας

Με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 171, τα οριζόμενα στο άρθρο 106 δεν θίγουν το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης που προβλέπει ο νόμος ή η σύμβαση.

Άρθρο 108.

Μεταβίβαση της συμβατικής σχέσης

1. Ο σύνδικος δικαιούται να μεταβιβάσει σε τρίτο τη συμβατική σχέση, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι ο οφειλέτης. Από το τίμημα εξοφλούνται τα πτωχευτικά πιστώματα. Η σύμβαση μεταβιβάζεται ως σύνολο και ο αποκτών υπεισέρχεται στη θέση του οφειλέτη, ως οιονεί καθολικός διάδοχος, με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις, πλην των πτωχευτικών πιστωμάτων που βαρύνουν μόνον την πτωχευτική περιουσία. Η μεταβίβαση επιτρέπεται ανεξάρτητα από την ύπαρξη συμβατικών όρων που την αποκλείουν ή την περιορίζουν, αν συναινεί ο αντισυμβαλλόμενος του οφειλέτη.

2. Σε περίπτωση που ο αντισυμβαλλόμενος δεν συναινεί στη μεταβίβαση της παρ. 1, το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από αίτηση του συνδίκου, μπορεί να εγκρίνει τη μεταβίβαση υπό τους όρους:

- α) ότι ο σύνδικος επέλεξε τη συνέχιση της σύμβασης,
- β) ότι ο τρίτος έχει τη δυνατότητα να εκτελέσει τις απορρέουσες από αυτήν υποχρεώσεις του οφειλέτη και
- γ) ότι ο αντισυμβαλλόμενος δεν βλάπτεται από τη μεταβίβαση.

3. Με την έκδοση της απόφασης που εγκρίνει τη μεταβίβαση, ο τρίτος θεωρείται υποκατασταθείς στα εκ της συμβάσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις του οφειλέτη.

Άρθρο 109.

Συμβάσεις εργασίας

- 1.** Σε κάθε περίπτωση πτώχευσης, για το κύρος της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας δεν απαιτείται η καταβολή αποζημίωσης.
- 2.** Οι απαιτήσεις των μισθωτών από μισθούς και λοιπές παροχές που γεννήθηκαν πριν την κήρυξη της πτώχευσης, καθώς και κάθε συναρτώμενη με την καταγγελία απαίτησή τους, όπως ιδίως αποζημίωση εκ του νόμου, αποτελούν πτωχευτικές απαιτήσεις, για τις οποίες οι μισθωτοί ικανοποιούνται ως πτωχευτικοί πιστωτές κατά τις ειδικότερες περί κατατάξεως των πιστωτών διατάξεις του παρόντος.
- 3.** Μισθωτός που πραγματικά συνεχίζει να παρέχει την εργασία του μετά την κήρυξη της πτώχευσης, για τους μισθούς και τις συναφείς παροχές, ικανοποιείται ως ομαδικός πιστωτής.

Άρθρο 110.

Επιφύλαξη κυριότητας

- 1.** Εάν πριν την κήρυξη της πτώχευσης, ο οφειλέτης είχε πωλήσει κινητό πράγμα με επιφύλαξη κυριότητας μέχρις αποπληρωμής του τιμήματος και το είχε παραδώσει στον αγοραστή, η κήρυξη της πτώχευσης δεν αποτελεί λόγο λύσεως της σύμβασης ή υπαναχώρησης από αυτήν, ούτε εμποδίζει τον αγοραστή να αποκτήσει την κυριότητα του πωληθέντος, κατά τα συμφωνηθέντα.
- 2.** Εάν πριν την κήρυξη της πτώχευσης, ο οφειλέτης είχε αγοράσει κινητό πράγμα με επιφύλαξη κυριότητας του πωλητή και είχε παραλάβει το πράγμα, η κήρυξη της πτώχευσης δεν θίγει τα δικαιώματα του πωλητή που απορρέουν από την επιφύλαξη κυριότητας. Ο πωλητής δικαιούται να τάξει προθεσμία στον σύνδικο, προκειμένου να ασκήσει το κατά το άρθρο 104 δικαίωμα επιλογής. Εάν ο σύνδικος αρνηθεί την εκπλήρωση, ο πωλητής έχει δικαίωμα αποχωρισμού του πράγματος από την πτωχευτική περιουσία, χωρίς ανάγκη προηγούμενης υπαναχώρησης.

Άρθρο 111.

Συμψηφισμός

- 1.** Η κήρυξη της πτώχευσης δεν θίγει το δικαίωμα του πιστωτή να προτείνει συμψηφισμό ανταπαίτησής του προς την αντίστοιχη απαίτηση του οφειλέτη, εφόσον οι προϋποθέσεις του συμψηφισμού συνέτρεξαν πριν την κήρυξη της πτώχευσης. Οι απαγορεύσεις συμψηφισμού, όπου ισχύουν, εφαρμόζονται και στην πτώχευση.
- 2.** Ο συμψηφισμός απαιτήσεων που προκύπτουν από συναλλαγές σε εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα, ρυθμίζεται όπως προβλέπει η κείμενη νομοθεσία.
- 3.** Ο συμψηφισμός απαιτήσεων που προκύπτουν από εντολές μεταβίβασης επί συστημάτων διακανονισμού πληρωμών και διακανονισμού χρηματοπιστωτικών μέσων, καθώς και με βάση ρήτρες εκκαθαριστικού συμψηφισμού, στο πλαίσιο συμφωνιών παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, γίνεται κατά τις ειδικές περί αυτών ρυθμίσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ

Άρθρο 112.

Δικαίωμα αποχωρισμού

- 1.** Όποιος επικαλείται εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα σε αντικείμενο που δεν ανήκει στον οφειλέτη ή ο εκδοχέας στην περίπτωση όπου η απαίτηση από το τίμημα κινητών έχει εκχωρηθεί πριν την πτώχευση, δικαιούται να ζητήσει τον αποχωρισμό του από την πτωχευτική περιουσία και την παράδοση του σε αυτόν, με αίτησή του προς το σύνδικο. Η απόδοση από τον σύνδικο γίνεται μόνο μετά από άδεια του εισηγητή. Αν η αίτηση δεν γίνει δεκτή, η αξίωση προς αποχωρισμό ασκείται κατά του συνδίκου με βάση τις γενικές διατάξεις που ισχύουν ανάλογα με τη φύση του αντικειμένου του οποίου ζητείται ο αποχωρισμός.
- 2.** Εάν το αντικείμενο, του οποίου μπορούσε να ζητηθεί ο αποχωρισμός, κατά την παρ. 1, έχει εκποιηθεί από τον οφειλέτη σε τρίτο, χωρίς δικαίωμα, πριν την κήρυξη της πτώχευσης, ή μετά την κήρυξη της από τον σύνδικο, ο δικαιούχος σε αποχωρισμό μπορεί να απαιτήσει την εκχώρηση της απαίτησης κατά του τρίτου στην αντιπαροχή, εάν αυτή ακόμα οφείλεται ή τον

αποχωρισμό της αντιπαροχής από την πτωχευτική περιουσία, εάν αυτή διατηρεί την ταυτότητά της.

3. Εάν ο αποχωρισμός κατά τις παρ. 1 και 2 είναι αδύνατος, ο δικαιούχος συμμετέχει στην πτωχευτική διαδικασία ως πτωχευτικός πιστωτής με βάση την αξία του αντικειμένου.

4. Επί καταπιστευτικής μεταβίβασης κυριότητας κινητού με διατήρηση της νομής από τον οφειλέτη, ο πιστωτής, ως κύριος του πράγματος, δικαιούται σε αποχωρισμό του.

Άρθρο 113.

Πτωχευτική διεκδίκηση

1. Δικαίωμα διεκδίκησης έχει εκείνος που πριν την κήρυξη της πτώχευσης παρέδωσε εμπορεύματα στον οφειλέτη λόγω παρακαταθήκης προς πώληση ή για να πωληθούν για λογαριασμό του, εφόσον αυτά, κατά την κήρυξη της πτώχευσης, βρίσκονται στην πτωχευτική περιουσία του οφειλέτη αναλλοίωτα εν όλω ή εν μέρει.

2. Εάν τα εμπορεύματα της παρ. 1 έχουν πωληθεί και το τίμημα οφείλεται κατά την κήρυξη της πτώχευσης, ο παραγγελέας - παρακαταθέτης διεκδικεί ευθέως αυτό στα χέρια του αγοραστή.

3. Ο δικαιούχος διεκδικεί αξιόγραφα, τα οποία πριν την κήρυξη της πτώχευσης είχε αποστείλει στον οφειλέτη για να εισπραχθούν ή να διατεθούν για καθορισμένες πληρωμές, εφόσον αυτά κατά την κήρυξη της πτώχευσης βρίσκονται στα χέρια του οφειλέτη αυτούσια.

Άρθρο 114.

Διεκδίκηση πωλητή

1. Δικαίωμα διεκδίκησης έχει εκείνος που πριν την κήρυξη της πτώχευσης είχε πωλήσει εμπορεύματα στον οφειλέτη, τα οποία κατά την κήρυξη της πτώχευσης δεν έχουν ακόμα περιέλθει στην κατοχή του οφειλέτη ή τρίτου που ενεργεί για λογαριασμό του και εφόσον το τίμημα οφείλεται εν όλω ή εν μέρει.

2. Στην περίπτωση της παρ. 1, αν ο πωλητής κατέχει το πράγμα, έχει δικαίωμα επίσχεσης αυτού.

Άρθρο 115.

Άσκηση της διεκδίκησης

- 1.** Επί της αίτησης διεκδίκησης ο σύνδικος υποβάλλει σχετική πρόταση και αποφαινεται με αιτιολογημένη διάταξη του ο εισηγητής.
- 2.** Στις περιπτώσεις του άρθρου 114 ο σύνδικος δικαιούται να ασκήσει το κατά το άρθρο 104 δικαίωμα επιλογής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗ

Άρθρο 116.

Κανόνες

Πράξεις του οφειλέτη που διενεργήθηκαν εντός του χρονικού διαστήματος από την παύση των πληρωμών μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης, ήτοι στην ύποπτη περίοδο, ή, στην περίπτωση του άρθρου 117, εντός του προηγούμενου από την ύποπτη περίοδο εξαμήνου και μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης και είναι επιζήμιες για την ομάδα των πιστωτών ανακαλούνται ή μπορούν να ανακληθούν από τον σύνδικο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 117.

Πράξεις υποχρεωτικής ανάκλησης

Λογίζονται ότι είναι επιζήμιες και ανακαλούνται οι ακόλουθες πράξεις:

- α)** Δωρεές και χαριστικές γενικά δικαιοπραξίες, καθώς και αυτές στις οποίες η αντιπαροχή που έλαβε ο οφειλέτης ήταν δυσανάλογα μικρή σε σχέση με τη δική του παροχή. Εξαιρούνται οι συνήθεις δωρεές που γίνονται για λόγους κοινωνικής ευπρέπειας ή από λόγους ηθικού καθήκοντος, καθώς και πράξεις από ελευθεριότητα που διενεργήθηκαν από τον οφειλέτη σε εκπλήρωση νομικής υποχρέωσης και παροχές προς οικονομική ή επαγγελματική αποκατάσταση των τέκνων του, εφόσον οι παροχές είναι ανάλογες προς την περιουσιακή του κατάσταση και δεν επέφεραν ουσιώδη ελάττωση της περιουσίας του οφειλέτη.
- β)** Πληρωμές μη ληξιπρόθεσμων χρεών.

- γ) Πληρωμές ληξιπρόθεσμων χρεών με άλλο τρόπο και όχι με μετρητά ή με τη συμφωνηθείσα παροχή, εκτός από οικειοθελείς παραχωρήσεις ακινήτων προς πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα σε εξόφληση ή απομείωση ληξιπρόθεσμων οφειλών του οφειλέτη.
- δ) Με την επιφύλαξη του νομοθετικού διατάγματος της 17ης.7/13ης.8.1923, σύσταση εμπράγματης ασφάλειας, συμπεριλαμβανόμενης και της εγγραφής προσημείωσης υποθήκης ή παροχή άλλων ασφαλειών ενοχικής φύσεως για προϋπάρχουσες υποχρεώσεις, για την εξασφάλιση των οποίων ο οφειλέτης δεν είχε αναλάβει αντίστοιχη υποχρέωση ή για την εξασφάλιση νέων υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τον οφειλέτη σε αντικατάσταση εκείνων που προϋπήρχαν.

Άρθρο 118.

Πράξεις δυνητικής ανάκλησης

- 1.** Κάθε αμφοτεροβαρής πράξη του οφειλέτη ή πληρωμή από αυτόν ληξιπρόθεσμων χρεών του που έγινε μετά την παύση των πληρωμών και πριν την κήρυξη της πτώχευσης, μπορεί να ανακληθεί, εάν ο αντισυμβαλλόμενος κατά τη διενέργεια της πράξης γνώριζε ή μπορούσε να εκτιμήσει ότι η πράξη ήταν επιζήμια για την ομάδα των πιστωτών.
- 2.** Τεκμαίρεται η γνώση του αντισυμβαλλομένου, εάν κατά τη διενέργεια της πράξης ήταν σύζυγος του οφειλέτη ή συγγενής εξ αίματος μέχρι και τρίτου βαθμού ή εξ αγχιστείας μέχρι δεύτερου βαθμού ή πρόσωπο με το οποίο ο οφειλέτης συζούσε το τελευταίο έτος πριν τη διενέργεια της πράξης. Επί αντισυμβαλλόμενου νομικού προσώπου το τεκμήριο της γνώσης αφορά τα ως άνω πρόσωπα, εφόσον κατά τη διενέργεια της πράξης είχαν την ιδιότητα του ιδρυτή ή διοικητή ή διευθυντή ή διαχειριστή του, ή ήταν πιστωτές ή αντισυμβαλλόμενοι οι οποίοι διενέργησαν εμπορικές πράξεις και λοιπές συναλλαγές με οικονομικούς και άλλους όρους που βρίσκονταν σε προφανή και ουσιώδη απόκλιση από τους τρέχοντες όρους συναλλαγών κατά τη στιγμή διενέργειάς τους. Το τεκμήριο δεν ισχύει, εάν η ανακλητική αγωγή εγερθεί μετά την παρέλευση έτους από την κήρυξη της πτώχευσης. Αν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο, η γνώση του αντισυμβαλλομένου τεκμαίρεται για τα πρόσωπα που συνδέονται με τον οφειλέτη σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος Α του ν. 4308/2014 (Α΄ 251).

Άρθρο 119.

Δόλια βλάβη των πιστωτών

1. Πράξεις του οφειλέτη που διενεργήθηκαν την τελευταία πενταετία πριν την κήρυξη της πτώχευσης, με δόλο αυτού να ζημιώσει τους πιστωτές του ή να ωφελήσει ορισμένους σε βάρος άλλων, ανακαλούνται, εάν ο τρίτος με τον οποίο συμβλήθηκε, κατά τον χρόνο της διενέργειας της πράξης γνώριζε το δόλο του οφειλέτη.

2. Η κήρυξη της πτώχευσης δεν θίγει το δικαίωμα των πιστωτών να ασκήσουν παυλιανή αγωγή κατά τα άρθρα 939 επ. του Αστικού Κώδικα. Ο σύνδικος υποχρεούται να παρέχει σε κάθε πιστωτή που υποβάλλει σχετικό αίτημα στοιχεία για όλες τις συναλλαγές απαλλοτρίωσης περιουσιακών στοιχείων, στις οποίες προέβη ο οφειλέτης κατά την τελευταία πενταετία πριν από την κήρυξη της πτώχευσης.

Άρθρο 120.

Εξαιρούμενες πράξεις

Δεν αποτελούν καταδολιευτικές πράξεις και δεν ανακαλούνται:

- α) Συνηθισμένες πράξεις της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής ή άλλης οικονομικής δραστηριότητας του οφειλέτη που διενεργήθηκαν κάτω από κανονικές συνθήκες και μέσα στα όρια των συνηθών συναλλαγών του, συμπεριλαμβανομένων δεδουλευμένων αποδοχών εργαζομένων.
- β) Πράξεις του οφειλέτη που ρητά ο νόμος εξαιρεί από την εφαρμογή των ρυθμίσεων περί ανάκλησης, ακυρότητας ή ακυρωσίας πράξεων που έγιναν την τελευταία διετία πριν από την κήρυξη της πτώχευσης.
- γ) Παροχή του οφειλέτη, για την οποία ο αντισυμβαλλόμενος κατέβαλε άμεσα ισοδύναμη αντιπαροχή σε μετρητά.
- δ) Συναλλαγές που ήταν εύλογες και άμεσα αναγκαίες για τη διαπραγμάτευση συμφωνίας εξυγίανσης, στις οποίες περιλαμβάνονται:
  - δα) η καταβολή αμοιβών και δαπανών για τη διαπραγμάτευση, έγκριση ή επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης· και
  - δβ) η καταβολή αμοιβών και δαπανών για τη λήψη επαγγελματικής συμβουλής σε στενή σχέση με την συμφωνία εξυγίανσης.

- ε) Πράξεις που έλαβαν χώρα με τη συμφωνία ή σε εκτέλεση συμφωνίας εξωδικαστικού συμβιβασμού ή συμφωνίας εξυγίανσης σύμφωνα με τα Κεφάλαια Α΄ και Β΄ του Μέρους Β΄ του Βιβλίου Πρώτου.

Άρθρο 121.

Ειδικές ρυθμίσεις επί χρηματοοικονομικών συναλλαγών

- 1.** Το κύρος ή το ανακλητό εκκαθάρισης που συντελέστηκε ή της παροχής εξασφάλισης στο πλαίσιο των συναλλαγών σε χρηματιστηριακή αγορά παραγώγων, ρυθμίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν στη σχετική χρηματιστηριακή αγορά.
- 2.** Το κύρος ή το ανακλητό των συμφωνιών παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας με βάση τέτοιες συμφωνίες ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Ν. 3301/2004 (Α΄ 263).
- 3.** Το κύρος ή το ανακλητό του συμψηφισμού, των πληρωμών ή συναλλαγών αυτών που συμμετέχουν σε σύστημα πληρωμών ή διακανονισμού ή σε χρηματαγορά ρυθμίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν για τις σχετικές συναλλαγές.

Άρθρο 122.

Πληρωμή χρηματογράφων

Επί πληρωμής χρηματογράφων από τον οφειλέτη μέσα στην ύποπτη περίοδο, η ανακλητική αξίωση μπορεί να στραφεί μόνον κατά του εκδότη συναλλαγματικής και του πρώτου οπισθογράφου γραμματίου σε διαταγή και επιταγής και μόνον εφόσον αυτοί γνώριζαν ότι κατά τον χρόνο έκδοσης ή οπισθογράφησης αντίστοιχα του χρηματογράφου, ο πληρωτής επί συναλλαγματικής ή ο εκδότης επί γραμματίου σε διαταγή και επιταγής είχε παύσει τις πληρωμές του.

Άρθρο 123.

Δικαστική απόφαση - Νομιμοποίηση

- 1.** Οι πράξεις που έγιναν στην ύποπτη περίοδο ανακαλούνται με απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου.
- 2.** Την ανακλητική αξίωση ασκεί ο σύνδικος. Μπορεί να την ασκήσει και πιστωτής, εφόσον είχε ζητήσει εγγράφως από τον σύνδικο την άσκησή της

για συγκεκριμένη πράξη και για συγκεκριμένο νόμιμο λόγο και ο σύνδικος δεν την άσκησε μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήψη της αίτησης του πιστωτή.

3. Η ανακλητική αγωγή στρέφεται κατά εκείνου ή εκείνων που είχαν λάβει μέρος στην υπό ανάκληση πράξη, καθώς και κατά των κληρονόμων ή άλλων καθολικών διαδόχων τους ή του κακόπιστου ειδικού διαδόχου.

4. Η ανάκληση δεν εμποδίζεται εκ του λόγου ότι για την υπό ανάκληση πράξη έχει εκδοθεί τίτλος εκτελεστός ή το εξ αυτής δικαίωμα αποκτήθηκε μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης.

Άρθρο 124.

Συνέπειες της απόφασης

1. Όποιος με ανακαλούμενη πράξη απέκτησε περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη, υποχρεούται να το επανα-μεταβιβάσει στην πτωχευτική περιουσία. Εάν η αυτούσια επαναμεταβίβαση δεν είναι δυνατή, η υποχρέωση ρυθμίζεται από τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού(άρθρα 904 επ. Αστικού Κώδικα), εφαρμοζόμενες αναλόγως και αφού ληφθούν υπόψη οι πραγματικές χρηματικές καταβολές που έγιναν κατά την υλοποίηση της ανακαλούμενης πράξης.

2. Ο λήπτης δωρεάς υποχρεούται να επιστρέψει μόνο τον πλουτισμό, εκτός εάν γνώριζε ή κατά τις περιστάσεις μπορούσε να γνωρίζει ότι με τη χαριστική παροχή επέρχεται ζημία της ομάδας των πιστωτών.

3. Αν το πτωχευτικό δικαστήριο κρίνει ότι αυτός που συμβλήθηκε με τον οφειλέτη ενήργησε κακόπιστα, μπορεί να τον υποχρεώσει σε αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από την πράξη στην ομάδα των πιστωτών.

Άρθρο 125.

Αξιώσεις του αντισυμβαλλομένου

1. Εάν με την ανακαλούμενη παροχή είχε εξοφληθεί απαίτηση, με την επαναμεταβίβασή της η απαίτηση επανέρχεται σε ισχύ.

2. Σε περίπτωση ανάκλησης αμφοτεροβαρούς πράξης, ο αντισυμβαλλόμενος, εφόσον επιστρέψει την παροχή, έχει αξίωση στην αντιπαροχή του ως ομαδικός πιστωτής, εάν η αντιπαροχή εξακολουθεί να διατηρεί την ταυτότητα της στην πτωχευτική περιουσία ή η τελευταία αυξήθηκε κατά την αξία της αντιπαροχής, άλλως ικανοποιείται ως πτωχευτικός πιστωτής.

Άρθρο 126.

Παραγραφή της ανακλητικής αξίωσης

Η ανακλητική αξίωση παραγράφεται με την παρέλευση ενός (1) έτους από την ημέρα που ο σύνδικος ή ο πιστωτής, κατά περίπτωση, έλαβε γνώση της πράξης και σε κάθε περίπτωση μετά παρέλευση δύο (2) ετών από την κήρυξη της πτώχευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 127.

Αστική ευθύνη διοικητών εταιριών σε περίπτωση παύσης πληρωμών

1. Αν δεν υποβληθεί εγκαίρως η αίτηση πτώχευσης ανώνυμης εταιρείας σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 79, τα υπαίτια για την καθυστέρηση μέλη του οργάνου διοίκησης του οφειλέτη που έχει την αρμοδιότητα υποβολής αίτησης πτώχευσης για λογαριασμό του νομικού προσώπου ευθύνονται εις ολόκληρον για την αποκατάσταση της ζημίας των εταιρικών πιστωτών:

α. από τη μείωση του πτωχευτικού μερίσματος που επήλθε λόγω της καθυστέρησης, και

β. των οποίων οι απαιτήσεις δημιουργήθηκαν κατά την περίοδο μεταξύ της τριακοστής πρώτης ημέρας μετά την παύση πληρωμών και της επομένης της υποβολής αίτησης πτώχευσης.

2. Την ίδια ευθύνη υπέχει και αυτός που άσκησε την επιρροή του στο μέλος ή τα μέλη του οργάνου διοίκησης, με αποτέλεσμα να μην υποβάλουν εγκαίρως την αίτηση. Οι σχετικές απαιτήσεις των εταιρικών δανειστών ασκούνται μόνον από τον σύνδικο.

3. Δεν υφίσταται η ευθύνη των παρ. 1 και 2, εφόσον η καθυστέρηση υποβολής της αίτησης οφείλεται σε απόπειρα αποφυγής της αφερεγγυότητας μέσω διαπραγματεύσεων για την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης του οφειλέτη ή συμφωνίας στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών, με γνώμονα την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των πιστωτών, των μετόχων ή εταίρων και άλλων ενδιαφερομένων μερών.

4. Αν η παύση πληρωμών της ανώνυμης εταιρείας προκλήθηκε από δόλο ή βαρεία αμέλεια των μελών του οργάνου διοίκησης, τα υπαίτια μέλη ευθύνονται εις ολόκληρον σε αποζημίωση έναντι των εταιρικών πιστωτών για τη ζημία που τους προκλήθηκε. Την ίδια ευθύνη υπέχει και αυτός που άσκησε την επιρροή του στο μέλος ή τα μέλη του οργάνου διοίκησης, ώστε να προβούν σε πράξεις ή παραλείψεις που είχαν ως αποτέλεσμα την περιέλευση της εταιρείας σε παύση πληρωμών.

5. Οι αξιώσεις των παρ. 1, 2 και 4 υπόκεινται σε τριετή παραγραφή από τότε που γεννήθηκε η αξίωση και είναι δυνατή η δικαστική της επιδίωξη, εφόσον δε πρόκειται περί ζημίας εκ δόλου, σε δεκαετή παραγραφή.

6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο, σε σχέση με το οποίο ο νόμος δεν προβλέπει από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη των εταίρων για το σύνολο των εταιρικών χρεών, όπως ενδεικτικά στην εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία και τη ναυτική εταιρεία.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 128.

Τα όργανα της πτώχευσης

Τα όργανα της πτώχευσης είναι: το πτωχευτικό δικαστήριο, ο εισηγητής, ο σύνδικος και η συνέλευση των πιστωτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Άρθρο 129.

Αρμοδιότητα

Πτωχευτικό δικαστήριο είναι το δικαστήριο που έχει αρμοδιότητα στην πτωχευτική διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 78. Ασκεί την ανώτατη

εποπτεία στη διεύθυνση των εργασιών της πτώχευσης. Έχει αρμοδιότητα να δικάζει τις διαφορές που ειδικά ορίζονται στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 130.

Διαδικασία

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο δικάζει κάθε υπόθεση που υπάγεται σε αυτό, χωρίς εξαίρεση, κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας(άρθρα 739 επ. Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας). Οι πρόσθετες παρεμβάσεις ενώπιόν του ασκούνται και με δήλωση που καταχωρείται στα πρακτικά χωρίς τήρηση προδικασίας. Οι κύριες παρεμβάσεις ασκούνται υποχρεωτικά με αυτοτελές δικόγραφο και με ποινή απαραδέκτου το αργότερο τρείς (3) εργάσιμες ημέρες πριν από την δικάσιμο, και συνεκδικάζονται υποχρεωτικώς με την αίτηση και τις τυχόν ασκηθείσες πρόσθετες παρεμβάσεις. Η άσκηση κύριας παρέμβασης με αυτοτελές δικόγραφο σε διαφορετική δικάσιμο, δεν αποτελεί λόγο αναβολής της συζήτησης της αίτησης κατά την ορισθείσα δικάσιμο.

2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, οι υποθέσεις ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου προσδιορίζονται εντός είκοσι (20)ημερών και η κλήτευση γίνεται προ δέκα (10) ημερών.

Άρθρο 131.

Ανακοπή, έφεση και αναίρεση

1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, οι αποφάσεις του πτωχευτικού δικαστηρίου υπόκεινται σε ανακοπή ερημοδικίας, έφεση και αναίρεση μόνο για τους λόγους του άρθρου 559 αριθ. 1, 4, 14, 16, 17 και 19 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Δεν υπόκεινται σε ανακοπή ερημοδικίας ή έφεση ή αναίρεση οι αποφάσεις του δικαστηρίου περί διορισμού ή αντικατάστασης του εισηγητή ή του συνδίκου και περί χορήγησης βοηθημάτων προς τον οφειλέτη ή την οικογένειά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Άρθρο 132.

Ορισμός εισηγητή

Εισηγητής στην πτώχευση ορίζεται πρωτοδίκης ή ειρηνοδίκης κατά περίπτωση. Στα Πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιά και Θεσσαλονίκης, εισηγητές των πτωχεύσεων ορίζονται για δύο(2) δικαστικά έτη, με απόφαση της ολομέλειάς τους ως τρεις (3) από τους Προέδρους Πρωτοδικών που υπηρετούν σε αυτά κατ' αποκλειστική απασχόληση. Για τον ορισμό των εισηγητών των πτωχεύσεων βαρύνουσα σημασία έχει ιδίως η δυνατότητα άσκησης των καθηκόντων τους για όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο, στο πλαίσιο και της ανανέωσης της θητείας τους ως εισηγητών. Στα λοιπά Πρωτοδικεία, ο εισηγητής ορίζεται με την απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου. Με τον ίδιο τρόπο αντικαθίσταται ο εισηγητής. Για τον ορισμό των εισηγητών των πτωχεύσεων βαρύνουσα σημασία έχουν ιδίως η προηγούμενη εμπειρία σε πτωχεύσεις και η τυχόν μετεκπαίδευση σε θέματα πτωχεύσεων.

Άρθρο 133.

Καθήκοντα του εισηγητή επί της διοίκησης της πτώχευσης

1. (...)⁹⁷

2. Ο εισηγητής οφείλει αμέσως μετά την κήρυξη της πτώχευσης να ενημερώσει τον σύνδικο περί του διορισμού του. Έχει καθήκον να επιτηρεί και να επιταχύνει τις εργασίες της πτώχευσης και να διατάσσει όλα τα κατεπείγοντα μέτρα προς διασφάλιση της πτωχευτικής περιουσίας.

3. Επιβλέπει το έργο του συνδίκου και, αν συντρέχει σχετική περίπτωση, μπορεί να ζητήσει την αντικατάστασή του, σύμφωνα με το άρθρο 138. Παρέχει στον σύνδικο την άδεια εμπορίας ή εκποίησης εμπορευμάτων και εν γένει κινητών και ακινήτων της πτώχευσης, όπου προβλέπεται στον παρόντα νόμο.

---

⁹⁷Αφαίρεση 5072/2023, Άρθρο 105

4. Σε κάθε περίπτωση ο εισηγητής έχει και τις αρμοδιότητες που ειδικά ορίζονται στον παρόντα νόμο, αλλά και για κάθε πράξη αναγκαία στο πλαίσιο και για την εκπλήρωση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που του παρέχονται με τον παρόντα νόμο, έστω και αν ειδικά δεν προβλέπονται σε αυτόν.

Άρθρο 134.

Διατάξεις του εισηγητή

1. Ο εισηγητής με αιτιολογημένη διάταξή του αποφαινεται επί των ζητημάτων που αναφέρονται στον παρόντα νόμο και παρέχει τις προβλεπόμενες άδειες.

2. Στις περιπτώσεις που ορίζονται ρητά στον παρόντα νόμο, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου κατά των διατάξεων του εισηγητή της παρ. 1. Η προσφυγή, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, ασκείται εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοση της διάταξης. Η προσφυγή στο πτωχευτικό δικαστήριο δεν αναστέλλει την εκτέλεση των

διατάξεων του εισηγητή, μπορεί όμως ο πρόεδρος του πτωχευτικού δικαστηρίου, μετά από αίτηση του προσφεύγοντος, να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τα άρθρα 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 135.

Ανακριτικά καθήκοντα του εισηγητή

1. Ο εισηγητής μπορεί να εξετάσει ανωμοτί τον οφειλέτη και ενόρκως τους αντιπροσώπους και υπαλλήλους του, σχετικά με οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς του. Αντίγραφα των καταθέσεων διαβιβάζει ο εισηγητής και προς τον αρμόδιο εισαγγελέα, αν συντρέχει περίπτωση ποινικής ευθύνης κάποιου προσώπου.

2. Ειδικότερα, ο εισηγητής μπορεί να αναθέτει σε ειδικούς ανακριτικούς υπαλλήλους του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) ή σε άλλα ελεγκτικά όργανα της Διοίκησης τη διενέργεια συγκεκριμένων ανακριτικών πράξεων, όπως έλεγχο και σύνταξη σχετικής έκθεσης ή λήψη αντιγράφων από τα φορολογικά και λοιπά βιβλία και στοιχεία του οφειλέτη, ο οποίος έχει

κηρυχθεί σε κατάσταση πτωχεύσεως, με σκοπό τη διαπίστωση της πραγματικής οικονομικής κατάστασης και της περιουσίας του τελευταίου.

Άρθρο 136.

Επιβολή κυρώσεων κατά του οφειλέτη

1. Αν ο οφειλέτης αρνείται να εμφανιστεί ενώπιον του συνδίκου ή του εισηγητή και να παρουσιάσει και παραδώσει βιβλία ή αρχεία ή έγγραφα αναγκαία για την πτωχευτική διαδικασία και εφόσον είχε νομίμως ειδοποιηθεί τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από την ημέρα εμφάνισης, ο εισηγητής επιβάλλει σε αυτόν ποινή τάξεως από πεντακόσια (500) έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ υπέρ του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων - Τομέας Ασφάλισης Νομικών (ΕΤΑΑ - ΤΑΝ) που εισπράττεται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ. Μετά τη δεύτερη, χωρίς αποτέλεσμα, ειδοποίηση εμφάνισης του οφειλέτη, ο εισηγητής μπορεί να προβεί στην αποστολή έκθεσης κατ' αυτού για απείθεια κατά τη διάταξη του άρθρου 169 του Ποινικού Κώδικα στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

2. Ο εισηγητής μπορεί να διατάξει τα αναγκαία κατά την κρίση του μέτρα, προς εξασφάλιση της παρουσίας του οφειλέτη και σύμπραξης του, όπου απαιτείται, κατά την πτωχευτική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της βίαιης προσαγωγής του, ενεργών κατά το άρθρο 231 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

3. Εφόσον τρίτα πρόσωπα έχουν αντίγραφα ή πρόσβαση στα στοιχεία αυτά, καλούνται από τον εισηγητή να τα παραδώσουν και, σε περίπτωση που αρνούνται να το πράξουν, ο εισηγητής μπορεί να προβεί στην αποστολή έκθεσης κατ' αυτών στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών για υπεξαγωγή εγγράφου (άρθρο 222 ΠΚ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΣΥΝΔΙΚΟΣ

Άρθρο 137.

Ποιος διορίζεται σύνδικος

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, με την απόφαση του άρθρου 81, ορίζει ως σύνδικο πρόσωπο το οποίο διαθέτει άδεια διαχειριστή αφερεγγυότητας, σύμφωνα με το Τέταρτο Βιβλίο. Σύνδικος διορίζεται ο προτεινόμενος από τον

αιτούντα, εκτός αν συντρέχει περίπτωση επιτρεπτής υποβολής αίτησης πτώχευσης χωρίς την πρόταση συνδίκου, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 79. Αν ο αιτών είναι ο οφειλέτης και ασκήσει παρέμβαση πιστωτής που προτείνει άλλο πρόσωπο ως σύνδικο, διορίζεται το πρόσωπο αυτό. Αν υποβληθούν περισσότερες τέτοιες παρεμβάσεις, διορίζεται το πρόσωπο που προτείνεται από τους πιστωτές που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο ποσό απαιτήσεων κατά του οφειλέτη. Αν ο αιτών είναι πιστωτής και ασκήσει παρέμβαση πιστωτής που αντιπροσωπεύει μεγαλύτερο ποσό απαιτήσεων κατά του οφειλέτη προτείνοντας άλλο πρόσωπο ως σύνδικο, διορίζεται το πρόσωπο αυτό. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, το δικαστήριο δύναται να αποκλίνει από την πρόταση των πιστωτών που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο ποσό απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, εφόσον κρίνει ότι ο προτεινόμενος σύνδικος δεν είναι κατάλληλος, βάσει των κριτηρίων της παρ. 2, ή εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του κωλύματα κατά την παρ. 3.

2. Σε κάθε άλλη περίπτωση η επιλογή του συνδίκου από το πτωχευτικό δικαστήριο ή τον εισηγητή, κατά περίπτωση, γίνεται κατά την κρίση του, αφού λάβει υπόψη του τις διατάξεις που ισχύουν για τον διαχειριστή αφερεγγυότητας, τα στοιχεία ως προς την εμπειρία του τελευταίου και του πιστοποιημένου προσώπου που προτείνεται να απασχοληθεί στην συγκεκριμένη υπόθεση και τυχόν πειθαρχικές διώξεις σε βάρος του ή σε βάρος του πιστοποιημένου προσώπου.

3. Ως σύνδικος δεν μπορεί να διοριστεί πρόσωπο ως προς το οποίο υφίσταται κώλυμα σύμφωνα με το άρθρο 238.

4. Ο σύνδικος ασκεί τα καθήκοντα που του ανατίθενται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και οφείλει να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την κείμενη νομοθεσία στον διαχειριστή αφερεγγυότητας.

Άρθρο 138.

Αντικατάσταση συνδίκου

1. Το πτωχευτικό δικαστήριο αντικαθιστά το σύνδικο στις εξής περιπτώσεις:

α) Ύστερα από έγγραφη δήλωση του συνδίκου προς τον εισηγητή περί ύπαρξης κωλύματος του άρθρου 238 ή ύστερα από έγγραφη δήλωση παραίτησής του για σπουδαίο λόγο, η οποία επίσης υποβάλλεται στον εισηγητή. Ο εισηγητής εισηγείται προς το δικαστήριο για το εάν η παραίτηση είναι καταχρηστική σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 80 ή εάν συντρέχει σπουδαίος λόγος.

- β) Εφόσον το δικαστήριο αποφασίσει ότι ο σύνδικος παραιτείται παρά την αποδοχή του διορισμού του χωρίς σπουδαίο λόγο ή αν παραιτείται καταχρηστικά κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 80, ο διαχειριστής αφερεγγυότητας δεν μπορεί να διοριστεί εκ νέου σύνδικος για τα επόμενα δύο (2) έτη και το γεγονός αυτό γνωστοποιείται με επιμέλεια της γραμματείας του πτωχευτικού δικαστηρίου στην Επιτροπή Διαχείρισης Αφερεγγυότητας, προκειμένου να καταχωρισθεί στο Μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας που προβλέπεται στο άρθρο 236.
- γ) Ύστερα από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή για σπουδαίο λόγο που συνίσταται, ιδίως, σε σοβαρή παράβαση του συνδίκου κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του ή μη εκπλήρωση αυτών. Η αίτηση υποβάλλεται στο πτωχευτικό δικαστήριο, η απόφαση του οποίου υπόκειται μόνον σε έφεση. Σπουδαίο λόγο αποτελεί η τέλεση από τον σύνδικο πειθαρχικής παράβασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 243.

2. Πιστωτές που εκπροσωπούν ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, εξαιρουμένων των απαιτήσεων συνδεδεμένων με τον οφειλέτη προσώπων κατά την έννοια του Παραρτήματος Α΄ του ν. 4308/2014 (Α΄ 251), μπορούν να ζητήσουν τη σύγκληση της συνέλευσης των πιστωτών με θέμα την αντικατάσταση του συνδίκου. Στην αίτηση περιλαμβάνονται οι λόγοι αντικατάστασης του συνδίκου. Ο σύνδικος οφείλει να συγκαλέσει τη συνέλευση των πιστωτών εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της αίτησης. Εφόσον αποφασιστεί από τη συνέλευση η αντικατάσταση του συνδίκου και προταθεί αντικαταστάτης, ο τελευταίος διορίζεται σύνδικος με πράξη του εισηγητή εφόσον δεν προκύπτουν ως προς τον διορισμό του τα κωλύματα του άρθρου 238.

Άρθρο 139.

Συντηρητικά μέτρα

- 1.** Ο σύνδικος είναι υποχρεωμένος να εγγράψει αμέσως τις υποθήκες και προσημειώσεις για τις οποίες υπάρχουν τίτλοι κατά οφειλετών της πτώχευσης και να ζητεί από το πτωχευτικό δικαστήριο τη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου προς εξασφάλιση της πτωχευτικής περιουσίας.
- 2.** Ο σύνδικος εγγράφει ατελώς, υπέρ της ομάδας των πιστωτών, υποθήκες επί όλων των ακινήτων της πτωχευτικής περιουσίας με τίτλο την περίληψη της απόφασης που κήρυξε την πτώχευση και τον διόρισε που συνοδεύεται από

έκθεσή του, όπου περιγράφονται τα ακίνητα επί των οποίων ζητεί την εγγραφή και αναφέρει το κατά την κρίση του εικαζόμενο συνολικό ύψος των προς ασφάλεια πιστώσεων.

Άρθρο 140.

Εκποίηση πραγμάτων που υπόκεινται σε φθορά κ.λπ.

- 1.** Ο σύνδικος μπορεί να ζητήσει από τον εισηγητή να επιτρέψει να εξαιρεθούν από τη σφράγιση και να παραδοθούν σε αυτόν, όσα πράγματα υπόκεινται σε άμεση φθορά ή υποτίμηση της αξίας τους. Τα πράγματα αυτά απογράφονται και εκτιμώνται αμέσως από τον σύνδικο, ο οποίος υπογράφει την έκθεση.
- 2.** Ο οφειλέτης ειδοποιείται με οποιοδήποτε μέσο, ακόμη και τηλεφωνικώς, περί του αιτήματος αυτού του συνδίκου και δικαιούται να προβάλλει τις τυχόν αντιρρήσεις του ενώπιον του εισηγητή εντός της επόμενης ημέρας από την ειδοποίησή του.
- 3.** Αν ο εισηγητής χορηγήσει τη σχετική άδεια, ο τόπος και χρόνος της εκποίησης των πραγμάτων γνωστοποιείται με δημοσιοποίηση.

Άρθρο 141.

Αποσφράγιση - απογραφή

- 1.** Ο σύνδικος μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τον διορισμό του και εφόσον έχει ολοκληρωθεί η σφράγιση, ζητεί από τον εισηγητή την αποσφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας και προβαίνει στην απογραφή της. Ο οφειλέτης καλείται πριν δυο (2) ημέρες, να παρευρίσκεται κατά την αποσφράγιση και απογραφή. Αν ο οφειλέτης έχει αποβιώσει, στη θέση αυτού καλούνται οι κληρονόμοι του.
- 2.** Η απογραφή γίνεται από τον σύνδικο. Ο σύνδικος μπορεί να προσλάβει βοηθό της εκλογής του για τη σύνταξη της απογραφής και την εκτίμηση των πραγμάτων. Για την απογραφή και την εκτίμηση των πραγμάτων συντάσσεται από τον σύνδικο έκθεση απογραφής του συνόλου του ενεργητικού του οφειλέτη. Η έκθεση δημοσιοποιείται αμελλητί με ευθύνη του συνδίκου.
- 3.** Μόλις περατωθεί η απογραφή, τα βιβλία και τα λοιπά έγγραφα, τα χρεόγραφα, τα εμπορεύματα, τα χρήματα και όλα τα πράγματα γενικά της πτώχευσης παραδίδονται στον σύνδικο, ο οποίος βεβαιώνει την παράδοση επί του εγγράφου της εκθέσεως απογραφής, αν ήδη δεν έχουν παραδοθεί σε αυτόν σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 87.

Άρθρο 142.

Ενημέρωση εισηγητή

Ο σύνδικος, με βάση τα στοιχεία της απογραφής και όσα άλλα έχει στη διάθεση του, υποβάλλει προς τον εισηγητή το συντομότερο ειδική αναφορά για την κατάσταση της πτωχευτικής περιουσίας.

Άρθρο 143.

Επιστολές και άλλα μέσα επικοινωνίας του οφειλέτη

Ο σύνδικος λαμβάνει γνώση των επιστολών, τηλεομοιοτυπιών και μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απευθύνονται προς τον οφειλέτη, εφόσον κατά την κρίση του έχουν σχέση με την πτώχευση. Ο σύνδικος παραδίδει προς τον οφειλέτη όσες επιστολές κ.λπ. είναι άσχετες με την πτώχευση και είναι υποχρεωμένος σε κάθε περίπτωση να τηρεί εχεμύθεια, διαφορετικά τιμωρείται κατά το άρθρο 371 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 144.

Είσπραξη απαιτήσεων - κατάθεση και ανάληψη χρημάτων

- 1.** Ο σύνδικος επιμελείται για την είσπραξη των απαιτήσεων της πτώχευσης. Ανοίγει ειδικό έντοκο λογαριασμό σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στη Ελλάδα στο όνομα του τελούντος σε πτώχευση οφειλέτη και στον οποίο λογαριασμό γίνεται ρητή και εμφανής αναφορά ότι ο οφειλέτης τελεί σε κατάσταση πτώχευσης, όπου καταθέτει τα χρήματα που υπήρχαν στο ταμείο ή σε οποιονδήποτε λογαριασμό του οφειλέτη ή προέκυψαν από χρηματοδότηση της παρ. 2 ή εισπράχθηκαν από αυτόν κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Τα στοιχεία της κίνησης του ανωτέρω λογαριασμού τηρούνται στην διάθεση του εισηγητή και των πιστωτών.
- 2.** Για την κάλυψη των πάσης φύσης δαπανών και εξόδων της πτώχευσης και εφόσον προηγουμένως λάβει σχετική έγκριση της συνέλευσης των πιστωτών, ο σύνδικος δύναται να λάβει χρηματοδότηση που αποτελεί ομαδικό πίστωμα.
- 3.** Η κατάθεση χρηματικού ποσού της πτώχευσης από τον σύνδικο σε ατομικό του λογαριασμό ή σε λογαριασμό τρίτου, συνιστά υπεξαίρεση(άρθρα 375, 377 ΠΚ).
- 4.** Ο ειδικός λογαριασμός κινείται από τον σύνδικο αποκλειστικά για τις δαπάνες των εργασιών της πτώχευσης και για τη διανομή στους πιστωτές,

σε κάθε περίπτωση μόνο μετά από άδεια του εισηγητή. Επί του πίνακα διανομής του άρθρου 167, που κηρύχθηκε εκτελεστός, ο εισηγητής μπορεί να ορίσει ότι τα χρήματα θα αποδοθούν απευθείας στους δικαιούχους.

Άρθρο 145.

Συμβιβασμός επί απαιτήσεων

1. Ο σύνδικος μπορεί να συνάψει συμβιβασμό, κατά τους όρους του Αστικού Κώδικα (άρθρο 871), για κάθε αξίωση ενοχική ή εμπράγματη που έχει ο οφειλέτης έναντι τρίτων ή οι τρίτοι έναντι του οφειλέτη. Για τον συμβιβασμό συνάπτεται συμφωνία μεταξύ του συνδίκου και του άλλου μέρους με πρακτικό ενώπιον του γραμματέα των πτωχεύσεων και υποβάλλεται αμέσως προς επικύρωση στον εισηγητή. Η επικύρωση του πρακτικού έχει ισχύ δικαστικής απόφασης. Εφόσον επικυρωθεί, η συμφωνία δημοσιοποιείται.

2. Ο οφειλέτης προσκαλείται να λάβει γνώση της συμφωνίας της παρ. 1 και δικαιούται να προβάλλει τις τυχόν αντιρρήσεις του ενώπιον του εισηγητή εντός τριών (3) ημερών.

Άρθρο 146.

Πρόσληψη προσώπων με ειδικές γνώσεις

Ο σύνδικος, σε περίπτωση που για την προώθηση των εργασιών της πτώχευσης απαιτούνται ειδικές γνώσεις τεχνικής, οικονομικής, νομικής, λογιστικής ή άλλης φύσεως, τις οποίες δεν διαθέτει ο ίδιος, μπορεί, μετά από σύμφωνη γνώμη του εισηγητή, να προσλάβει, με οποιαδήποτε συμβατική σχέση (όπως εργασίας ή έργου), τα απαιτούμενα προς υποβοήθηση του έργου του τρίτα πρόσωπα ή τον οφειλέτη, των οποίων η αμοιβή θα καθοριστεί, κατ' εύλογη κρίση, από τον εισηγητή με αιτιολογημένη διάταξή του.

Άρθρο 147.

Εξέταση εμπορικών βιβλίων - ισολογισμός

1. Ο σύνδικος εξετάζει τα εμπορικά βιβλία και λοιπά στοιχεία του οφειλέτη, εφόσον τηρούνται, και προσκαλεί αυτόν να αναγνωρίσει το περιεχόμενό τους, να βεβαιώσει την κατάστασή τους, να δώσει οποιαδήποτε χρήσιμη πληροφορία και να παρίσταται κατά το κλείσιμο των βιβλίων. Αν ο οφειλέτης έχει αποβιώσει, καλούνται οι κληρονόμοι. Όλοι οι ανωτέρω μπορούν να εκπροσωπηθούν από αντιπρόσωπο εφοδιασμένο με ειδικό πληρεξούσιο.

2. Σε κάθε περίπτωση, αν ο σύνδικος θεωρεί αναγκαία τη σύμπραξη του οφειλέτη και εκείνος αρνείται να την παράσχει, ο σύνδικος πρέπει να απευθυνθεί στον εισηγητή και να του ζητήσει τη λήψη μέτρων κατά του οφειλέτη, σύμφωνα με το άρθρο 136.

3. Αν ο οφειλέτης δεν έχει καταθέσει ισολογισμό, ο σύνδικος τον καλεί να καταθέσει, ορίζοντας σχετική προθεσμία. Αν ο οφειλέτης αρνηθεί ή αδρανήσει, ο σύνδικος συντάσσει ειδική λογιστική κατάσταση, με βάση τα εμπορικά βιβλία και στοιχεία του οφειλέτη και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που συνέλεξε. Αν ο οφειλέτης καταθέσει ισολογισμό μεταγενέστερα, ο σύνδικος διορθώνει τη λογιστική κατάσταση με βάση τα νέα στοιχεία.

4. Ο σύνδικος δεν ευθύνεται για την ακρίβεια των στοιχείων που αποτυπώνονται στην ειδική λογιστική κατάσταση που συντάσσει σύμφωνα με την παρ. 3.

Άρθρο 148.

Υποβολή εγκλήσεων για αδικήματα κατά του οφειλέτη

Εφόσον προκύψουν ενδείξεις ότι κατά τη χρονική περίοδο που προηγήθηκε της κήρυξης της πτώχευσης του οφειλέτη έχουν λάβει χώρα παράνομες πράξεις, παραλείψεις ή ενέργειες σε βάρος του τελευταίου (οφειλέτη), οι οποίες επηρέασαν δυσμενώς την περιουσιακή του κατάσταση, με την άδεια του Εισηγητή, ο σύνδικος νομιμοποιείται να υποβάλλει έγκληση κατά των υπευθύνων προσώπων, καθώς και να δηλώσει παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας, ενώπιον των αρμοδίων δικαστικών και εισαγγελικών αρχών.

Άρθρο 149.

Αντιμισθία του συνδίκου

1. Η αντιμισθία του συνδίκου ορίζεται από το πτωχευτικό δικαστήριο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 241, ενώ επιτρέπεται και αμοιβή βάσει συμφωνίας με τους πιστωτές σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 2 του άρθρου 241.

2. Σε περίπτωση που δεν έχει συμφωνηθεί αμοιβή με τους πιστωτές σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 241, επιτρέπεται η υποβολή από τον σύνδικο προς τη συνέλευση των πιστωτών πρότασης παροχής πρόσθετης αμοιβής, το ύψος και το είδος της οποίας εξαρτώνται από την επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος, όπως ιδίως το ύψος του τιμήματος της εκποίησης ή ρευστοποίησης και τον χρόνο περάτωσης τους. Ο χρόνος καταβολής τυχόν

πρόσθετης αμοιβής (που μπορεί να προβλεφθεί ότι γίνεται σταδιακά) προβλέπεται στη σχετική απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών. Ο εισηγητής επικυρώνει τη συμφωνία για την παροχή πρόσθετης αμοιβής εφόσον διαπιστώσει ότι η απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών ελήφθη σύμφωνα με το άρθρο 151.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΩΝ

Άρθρο 150.

Σύγκληση της συνέλευσης

- 1.** Η συνέλευση των πιστωτών αποτελείται από όλους τους πιστωτές της πτώχευσης, ανεξαρτήτως προνομίων ή εμπράγματων ασφαλειών, καθώς και από τους πιστωτές των οποίων οι απαιτήσεις τελούν υπό αίρεση.
- 2.** Συγκαλείται από τον εισηγητή, όπου προβλέπεται ειδικά στον παρόντα νόμο. Περίληψη της διάταξης του εισηγητή για τη σύγκληση της συνέλευσης, που περιλαμβάνει τον τόπο και χρόνο, καθώς και τα θέματα που θα συζητηθούν, δημοσιοποιείται πέντε (5) ημέρες πριν την ημέρα της σύγκλησης. Τη σύγκληση της συνέλευσης μπορεί να αιτηθεί οποιοσδήποτε πιστωτής ορίζοντας και τα προς απόφαση θέματα, οπότε συγκαλείται αμελλητί από τον εισηγητή.
- 3.** Με απόφαση της συνέλευσης μπορεί να υποβληθεί προς τον σύνδικο αίτημα για παροχή πληροφοριών ή στοιχείων σχετικών με την εξέλιξη της πτώχευσης, τα οποία κατέχει ή έχει αποκτήσει ο σύνδικος από τον οφειλέτη σύμφωνα με τον νόμο. Ο σύνδικος παρέχει τα αιτούμενα στοιχεία ή πληροφορίες εκτός από την περίπτωση και στον βαθμό που η διάθεσή τους απαγορεύεται από διάταξη νόμου.

Άρθρο 151.

Ποιοι συμμετέχουν - απαρτία - πλειοψηφία

- 1.** Μέχρι την επαλήθευση των πιστώσεων, η συνέλευση αποτελείται από τους πιστωτές οι οποίοι περιλαμβάνονται στο ισοζύγιο που χρησιμοποιήθηκε για τη σύνταξη του τελευταίου δημοσιευμένου ισολογισμού ή της καταστάσεως πιστωτών στην οποία βασίστηκε η απόφαση για την κήρυξη της πτωχεύσεως και η οποία επισυνάπτεται στην απόφαση για την κήρυξη του οφειλέτη σε

πτώχευση. Μετά την επαλήθευση των πιστώσεων, στη συνέλευση μετέχουν οι πιστωτές των οποίων οι απαιτήσεις έγιναν δεκτές, έστω και προσωρινά σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 156.

2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, απαρτία υπάρχει, αν μετέχουν στη συνέλευση πιστωτές που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 50% των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί απαρτία, η συνέλευση επαναλαμβάνεται με όσους, ανεξάρτητα από ύψος των απαιτήσεών τους, ευρεθούν παρόντες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο.

3. Οι αποφάσεις της συνέλευσης λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των απαιτήσεων που εκπροσωπούνται σε αυτή.

4. Στις συνελεύσεις προεδρεύει ο εισηγητής και επικουρείται από τον γραμματέα των πτωχεύσεων, ο οποίος συντάσσει τη σχετική έκθεση, παρίσταται δε και ο σύνδικος, ο οποίος καλείται νομίμως. Κατά τον ίδιο τρόπο καλείται και ο οφειλέτης.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΞΕΛΕΓΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ

Άρθρο 152.

Πρόσκληση για αναγγελία

1. Ο οφειλέτης υποχρεούται να παραδώσει στον σύνδικο κατάλογο των πιστωτών του και του ύψους των απαιτήσεών τους, με κάθε στοιχείο που έχει στη διάθεση του.

2. Ο σύνδικος οφείλει αμέσως να ενημερώσει εγγράφως όλους τους πιστωτές που είναι γνωστής διαμονής, κατοικίας ή έδρας από τα στοιχεία της πτώχευσης και τους καλεί να αναγγείλουν την απαίτησή τους και να καταχωρήσουν τα έγγραφα στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας και τις προθεσμίες εντός των οποίων υποχρεούνται σε αναγγελία και επαλήθευση των απαιτήσεών τους, και επισημαίνει τις συνέπειες από την παράλειψη ή το εκπρόθεσμο της αναγγελίας της κατάθεσης των εγγράφων ή της επαλήθευσης των απαιτήσεων, και να δημοσιεύσει τα ανωτέρω.

Άρθρο 153.

Προθεσμία αναγγελίας και ανακοπή

1. Η αναγγελία απαίτησης πιστωτή γίνεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσιοποίηση της κήρυξης της πτώχευσης. Κατ' εξαίρεση, οι απαιτήσεις του Δημοσίου αναγγέλλονται χωρίς τον χρονικό περιορισμό του προηγούμενου εδαφίου, το αργότερο μέχρι τη σύνταξη του τελευταίου πίνακα διανομής, δεν υπόκεινται στην διαδικασία επαλήθευσης του άρθρου 155 και συμμετέχουν μόνο σε διανομές που δεν έχουν διαταχθεί μέχρι την αναγγελία τους. Η προθεσμία αναγγελίας αναστέλλεται για το χρονικό διάστημα από 1η έως 31η Αυγούστου.

2. Η παράλειψη της αναγγελίας εκ μέρους του πιστωτή, του οποίου η απαίτηση είναι εξοπλισμένη με εμπράγματα ασφαλεία ή ειδικό προνόμιο, δεν επιφέρει απώλεια της εμπράγματης αγωγής.

3. Πιστωτές που δεν ανήγγειλαν την απαίτησή τους μέσα στη νόμιμη προθεσμία, ώστε να μετάσχουν στην επαλήθευση, μπορούν με ανακοπή και δικά τους έξοδα να ζητήσουν την επαλήθευσή της από το πτωχευτικό δικαστήριο, που δικάζει κατά τη διαδικασία του άρθρου 130.

4. Η ανακοπή στρέφεται κατά του συνδίκου. Η ανακοπή μπορεί να ασκηθεί μέχρι και την τελευταία διανομή, σε καμία δε περίπτωση πέραν των έξι (6) μηνών από το πέρας της προθεσμίας αναγγελίας. Η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει τις διανομές που έχουν ήδη διαταχθεί. Εάν

διαταχθούν νέες διανομές πριν την έκδοση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου, ο ανακόπτων μετέχει σε αυτές για ορισμένο ποσό που προσδιορίζεται προσωρινά από τον πρόεδρο του πτωχευτικού δικαστηρίου που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Το ποσό αυτό δεν καταβάλλεται στον ανακόπτοντα, αλλά φυλάσσεται μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της ανακοπής. Ο ανακόπτων δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής σε διανομές που έχουν ήδη διαταχθεί.

Άρθρο 154.

Τύπος και περιεχόμενο της αναγγελίας

1. Η αναγγελία γίνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας.

2. Ο πιστωτής αναφέρει το είδος και την αιτία της απαίτησής του, τον χρόνο γέννησής της, το ύψος της, καθώς και το αν η απαίτησή του έχει ή όχι

προνομιακό χαρακτήρα ή εμπράγματα ασφάλεια και τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία είναι αντικείμενο της εμπράγματος ασφάλειας ή ειδικού προνομίου ή αν υπάρχει επιφύλαξη κυριότητας. Επίσης, οφείλει να διορίσει αντίκλητο, στην περιφέρεια του πτωχευτικού δικαστηρίου.

3. Πιστωτής που έχει τη συνήθη διαμονή, την κατοικία ή την έδρα του στην αλλοδαπή και αναγγέλλει την απαίτησή του σε κύρια ή δευτερεύουσα διαδικασία, που κηρύσσεται στην Ελλάδα, υποχρεούται να προσκομίσει επικυρωμένη μετάφραση της αναγγελίας του στην ελληνική γλώσσα. Η επικύρωση γίνεται και από δικηγόρο. Με την έκφραση «κύρια διαδικασία» νοείται κύρια διαδικασία αφερεγγυότητας κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 περί διαδικασιών αφερεγγυότητας ή κύρια διαδικασία κατά την έννοια του ν. 3858/2010 (Α΄ 102), ενώ με την έκφραση «δευτερεύουσα διαδικασία» νοείται δευτερεύουσα διαδικασία αφερεγγυότητας κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 περί διαδικασιών αφερεγγυότητας ή μη κύρια διαδικασία κατά την έννοια του ν. 3858/2010 (Α΄ 102).

4. Ο πιστωτής της παρ. 3 δεν υποχρεούται σε αναγγελία, αν ο σύνδικος κύριας ή δευτερεύουσας πτώχευσης άλλου κράτους έχει ήδη αναγγείλει αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ

Άρθρο 155.

Πώς γίνεται η επαλήθευση

1. Ο σύνδικος, μετά την παρέλευση της προθεσμίας αναγγελίας επαληθεύει τις απαιτήσεις που έχουν αναγγελθεί. Η επαλήθευση των απαιτήσεων πρέπει να γίνει εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας αναγγελίας.

2. Η επαλήθευση των απαιτήσεων διενεργείται από τον σύνδικο με αντιπαραβολή των εγγράφων του πιστωτή προς τα βιβλία και λοιπά έγγραφα του οφειλέτη. Ο εισηγητής μπορεί πάντοτε, με αίτηση κάθε ενδιαφερομένου ή και αυτεπαγγέλτως, να ζητήσει την προσκόμιση των βιβλίων του πιστωτή ή ακριβούς αποσπάσματος αυτών ως αποδεικτικού μέσου.

Άρθρο 156.

Δημοσιοποίηση πίνακα πτωχευτικών πιστωμάτων

- 1.** Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αναγγελίας απαιτήσεων, ο σύνδικος συντάσσει πίνακα των επαληθευθεισών απαιτήσεων, τον οποίο δημοσιεύει ως πίνακα πτωχευτικών πιστωμάτων.
- 2.** Στον πίνακα πτωχευτικών πιστωμάτων αναφέρονται η ταυτότητα των πιστωτών, το είδος της απαίτησης, το ύψος της, καθώς και αν έχει προνομιακό χαρακτήρα ή εμπράγματη ασφάλεια, σύντομη περιγραφή των κατατεθέντων αποδεικτικών εγγράφων, και τυχόν μεταβολές που επιφέρουν αποφάσεις επί ανακοπών της παρ. 3 του άρθρου 153 και της παρ. 1 του άρθρου 168.
- 3.** Ο σύνδικος συμπληρώνει στον πίνακα πτωχευτικών πιστωμάτων τη συνολική ικανοποίηση κάθε απαίτησης, μετά από κάθε προσωρινή διανομή.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Η ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 157.

Ρευστοποίηση του ενεργητικού και διανομή στους πιστωτές

Μετά την ολοκλήρωση της απογραφής ο σύνδικος προβαίνει αμελλητί στη ρευστοποίηση του ενεργητικού της περιουσίας του οφειλέτη. Μετά την ολοκλήρωση της εξέλεξης του παθητικού του οφειλέτη, σύμφωνα με το Μέρος Τέταρτο, ο σύνδικος προβαίνει στη διανομή του προϊόντος της ρευστοποίησης του ενεργητικού στους πιστωτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΩΣ ΣΥΝΟΛΟΥ Ή ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΟΛΩΝ ΑΥΤΗΣ

Άρθρο 158.

Απογραφή - Διάθεση του ενεργητικού

- 1.** Η διαδικασία του παρόντος ακολουθείται, εφόσον το πτωχευτικό δικαστήριο, με την απόφαση του άρθρου 81, αποφάσισε την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής.
- 2.** Ο σύνδικος, με την εγκατάστασή του στη διοίκηση της επιχείρησης, συντάσσει αμελλητί απογραφή των στοιχείων της επιχείρησης σύμφωνα με το άρθρο 141, και εν συνεχεία καταρτίζει με βάση την απογραφή υπόμνημα προσφοράς, στο οποίο, πλην των απογραφέντων στοιχείων της επιχείρησης, περιλαμβάνει και κάθε πληροφορία χρήσιμη για την εικόνα του ενεργητικού της.
- 3.** Ο σύνδικος, προκειμένου να διατηρήσει τη λειτουργία της επιχείρησης και να καλύψει δαπάνες και έξοδα της εκκαθάρισης, συμπεριλαμβανομένων και των αμοιβών του, μπορεί να λάβει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εκποίησης χρηματοδοτήσεις ή εισφορές αγαθών ή υπηρεσιών, οι οποίες αποτελούν ομαδικό πίστωμα.
- 4.** Ο σύνδικος διενεργεί δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό για την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή επιμέρους λειτουργικών συνόλων της επιχείρησης το συντομότερο δυνατόν από την εγκατάστασή του. Ο πλειοδοτικός διαγωνισμός μπορεί να αφορά και την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων και των μελλοντικών απαιτήσεων, εφόσον αυτά δεν εντάσσονται σε κάποιο από τα εκποιούμενα λειτουργικά σύνολα. Η μεταβίβαση λειτουργικού συνόλου περιλαμβάνει τη μεταβίβαση των εκκρεμών συμβατικών σχέσεων που το αφορούν, κατ' αναλογική εφαρμογή του άρθρου 108. Εφόσον μεταβιβαζόμενα στοιχεία είναι βεβαρυσμένα ή κατασχεμένα ή υπόκεινται σε δέσμευση οποιασδήποτε μορφής, συμπεριλαμβανομένης της εξασφαλιστικής εκχώρησης απαιτήσεων, μεταβιβάζονται ελεύθερα βαρών και πάσης φύσης δεσμεύσεων. Για την επιλογή, ως προς την εκποίηση του ενεργητικού, ενός ή περισσότερων κλάδων ή και επιμέρους περιουσιακών στοιχείων, ο σύνδικος λαμβάνει την

έγκριση της συνέλευσης των πιστωτών και ευθύνεται μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια.

5. Για την εκποίηση του ενεργητικού ως σύνολο ή ως μέρη, ο σύνδικος απευθύνεται σε συμβολαιογράφο και ακολουθείται η ισχύουσα διαδικασία για την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-auction, με την εξαίρεση ότι δεν τίθεται τιμή πρώτης προσφοράς. Ο σύνδικος μπορεί να δημοσιοποιήσει και με άλλον πρόσφορο τρόπο την διενέργεια των διαγωνισμών, για να εξασφαλίσει τη δέουσα δημοσιότητα.

6. Στην πρόσκληση ορίζεται η ημερομηνία του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, η οποία απέχει είκοσι (20) κατ' ελάχιστον έως σαράντα (40)κατά το μέγιστο εργάσιμες ημέρες από τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης. Στον συμβολαιογράφο κατατίθενται και οι λοιποί όροι του σχετικού πλειοδοτικού διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων περιέχεται η δέσμευση ότι με την υπογραφή της σύμβασης μεταβίβασης καταβάλλεται το σύνολο του τιμήματος, συμπεριλαμβανομένου και του κειμένου της σύμβασης μεταβίβασης για τη σκοπούμενη δικαιοπραξία.

7. Ο σύνδικος μπορεί να διαθέτει προς τους ενδιαφερομένους πληροφορίες ως προς τα διατιθέμενα περιουσιακά στοιχεία, την επιχειρηματική δραστηριότητα, τις εκκρεμείς συμβάσεις και τα εργασιακά θέματα και τις σχέσεις του οφειλέτη που αφορούν το διατιθέμενο λειτουργικό σύνολο, καθώς και πρόσβαση στους ενδιαφερομένους αγοραστές στα στοιχεία της εταιρείας. Η παροχή σύμμετρης πληροφόρησης προς όλους τους ενδιαφερομένους γίνεται με ευθύνη του συνδίκου.

8. Εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της διαδικασίας, σύμφωνα με τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, ο σύνδικος συντάσσει έκθεση, η οποία αναφέρει τον πλειοδότη. Η έκθεση αυτή δημοσιοποιείται.

Άρθρο 159.

Έγκριση ή απόρριψη της συναλλαγής

1. Μέσα σε έναν (1) μήνα από τον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό συνέρχεται αμελλητί, έπειτα από πρόσκληση του συνδίκου, η συνέλευση των πιστωτών, η οποία εγκρίνει ή απορρίπτει τη συναλλαγή. Η συνέλευση των πιστωτών μπορεί να εγκρίνει τη συναλλαγή, υπό τον όρο βελτίωσης της προσφοράς ως προς το ύψος του προσφερόμενου τιμήματος, οπότε ο πλειοδότης υποχρεούται να υποβάλλει τη νέα βελτιωμένη προσφορά εντός δέκα (10) ημερών από την πρόσκληση του συνδίκου. Σε περίπτωση εγκριτικής απόφασης ή υποβολής βελτιωμένης προσφοράς με το τίμημα που αποφασίστηκε από τη

συνέλευση των πιστωτών, ο σύνδικος μεταβιβάζει το εκπλειστηριαζόμενο λειτουργικό σύνολο στον πλειοδότη, σύμφωνα με τους όρους της εγκριτικής απόφασης της συνέλευσης των πιστωτών. Σε περίπτωση μη λήψης εγκρίσεως της συναλλαγής, επέρχονται οι συνέπειες των επομένων παραγράφων, κατά περίπτωση.

2. Σε περίπτωση που ο διαγωνισμός αφορά το σύνολο του ενεργητικού της επιχείρησης και δεν κατατέθηκε καμία προσφορά ή δεν κατατέθηκε καμία προσφορά για τα λειτουργικά σύνολα και τα κατ' ιδίαν περιουσιακά της στοιχεία ή οι κατατεθείσες προσφορές δεν έγιναν δεκτές στο σύνολό τους, η διαδικασία εκποίησης του παρόντος λήγει και ο σύνδικος προχωρά σε εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη σύμφωνα με τη διαδικασία του Κεφαλαίου Γ' του παρόντος Μέρους, εκτός αν η συνέλευση των πιστωτών αποφασίσει τη διενέργεια νέου διαγωνισμού εντός της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 161.

3. Σε περίπτωση που δεν κατατέθηκε ή δεν έγινε δεκτή προσφορά για ορισμένα μόνο από τα λειτουργικά σύνολα ή τα κατ' ιδίαν περιουσιακά της στοιχεία, ο σύνδικος δεν διενεργεί νέο διαγωνισμό ως προς αυτά και περιορίζεται στη διάθεση αυτών για τα οποία ελήφθησαν και έγιναν δεκτές προσφορές, εφαρμόζοντας αναλογικά την διαδικασία του άρθρου 160, εκτός αν η συνέλευση των πιστωτών αποφασίσει τη διενέργεια νέου διαγωνισμού εντός της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 161. Τα περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία δεν κατατέθηκε ή δεν έγινε δεκτή προσφορά, εκποιούνται με τη διαδικασία του Κεφαλαίου Γ' του παρόντος Μέρους.

Άρθρο 160.

Μεταβίβαση του ενεργητικού

1. Μετά τη λήψη της απόφασης της συνέλευσης των πιστωτών της παρ. 1 του άρθρου 161 ο σύνδικος απευθύνει εγγράφως προς τον αγοραστή ή τους αγοραστές σχετική πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης μεταβίβασης που περιλήφθηκε στην πρόσκληση και καταβολή του τιμήματος εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών. Η παραπάνω σύμβαση επέχει θέση τελεσίδικης κατακύρωσης των άρθρων 1003 επ. Του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Η πώληση γίνεται αντί συνολικού τιμήματος. Αν όμως υπάρχουν εμπράγματα δικαιώματα ή άλλα προνόμια επί ακινήτων ή κινητών ή επί άλλων ειδικών περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, πρέπει να καθορίζεται στο συμβόλαιο ποιο ποσό από το συνολικό τίμημα αντιστοιχεί σε καθένα από αυτά.

3. Εφόσον το τίμημα καταβληθεί εμπροθέσμως, ο σύνδικος συντάσσει αμελλητί πράξη εξόφλησης. Η πράξη αυτή προσαρτάται στη σύμβαση μεταβίβασης, επέχει θέση περίληψης έκθεσης κατακύρωσης του άρθρου 1005 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εφαρμοζομένων ως προς αυτήν αναλόγως όσων ισχύουν επί της τελευταίας και έχει, στην περίπτωση μεταβίβασης ακινήτων, ως άμεση έννομη συνέπεια, μετά τη μεταγραφή της και το σχετικό αίτημα προς τον υποθηκοφύλακα ή το κτηματολογικό γραφείο κατά τα οριζόμενα για την πράξη μεταγραφής

ακινήτων, την εξάλειψη και διαγραφή των υπέρ τρίτων βαρών. Αντιστοίχως, η πράξη εξόφλησης έχει ως άμεση έννομη συνέπεια, μετά την υποβολή σχετικού αιτήματος στον υπεύθυνο για την τήρηση του δημοσίου βιβλίου ενεχύρων κινητών, την εξάλειψη και διαγραφή των υπέρ τρίτων βαρών επί του μεταβιβαζομένου κινητού.

Άρθρο 161.

Περάτωση διαδικασίας εκποίησης του συνόλου ή επιμέρους λειτουργικών συνόλων

1. Σε περίπτωση που παρέλθουν δεκαοκτώ (18) μήνες από την κήρυξη της πτώχευσης και δεν εκκρεμεί πλειοδοτική διαδικασία για την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή επιμέρους λειτουργικών συνόλων της επιχείρησης ή περιουσιακών στοιχείων, η διαδικασία εκποίησης του παρόντος κεφαλαίου θεωρείται ότι έχει λήξει και ο σύνδικος προχωρά σε εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Γ΄ του παρόντος Μέρους.

2. Οι συνέπειες της παρ. 1 δεν επέρχονται, αν η συνέλευση των πιστωτών, έπειτα από απόφαση της πλειοψηφίας επί του συνόλου των εκπροσωπούμενων στη συνέλευση απαιτήσεων, αποφασίσει την παράταση της εκποίησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, και τη διενέργεια νέων διαγωνισμών για χρονικό διάστημα καθοριζόμενο στην απόφαση της συνέλευσης, το οποίο δύναται να παραταθεί εκ νέου με απόφαση της συνέλευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤ΄ ΙΔΙΑΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Άρθρο 162.

Γενικές διατάξεις για την κατ΄ ιδίαν εκποίηση

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται στην εκποίηση ακινήτων, πλοίων και αεροσκαφών του οφειλέτη, ανεξαρτήτως αξίας, καθώς και στην εκποίηση κινητών ή ομάδων κινητών του οφειλέτη, η αξία καθενός από τα οποία είναι τουλάχιστον ίση με πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, σύμφωνα με τη μέση τιμή των εκτιμήσεων των πιστοποιημένων εκτιμητών της παρ. 4. Σε περίπτωση ακινήτων, στα οποία έχουν εγκατασταθεί βιομηχανικές, βιοτεχνικές, ξενοδοχειακές ή τουριστικές επιχειρήσεις ή άλλες παραγωγικές μονάδες που διαθέτουν εξοπλισμό και αποτελούν οικονομικό σύνολο, τα ακίνητα μπορούν να εκποιούνται μαζί με τα παραρτήματά τους. Αν περισσότερα ακίνητα παρουσιάζουν λειτουργική ενότητα για την εξυπηρέτηση της επιχείρησης ή της παραγωγικής μονάδας που έχει εγκατασταθεί σε ένα από αυτά ή για νομικούς ή πραγματικούς λόγους πρέπει να εκποιηθούν ως ενιαίο σύνολο, μπορούν να εκποιούνται από κοινού.⁹⁸

2. α) Εφόσον υπάρχει βεβαρυσμένο πράγμα και δεν έχει εκκινήσει η διαδικασία εκτέλεσης μέσα σε εννέα (9) μήνες από την κήρυξη της πτώχευσης, ο σύνδικος ακολουθεί και ως προς αυτά τη διαδικασία του παρόντος Κεφαλαίου Γ΄ μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος της παρούσας.

β) Σε περίπτωση που η εκτέλεση επισπεύδεται από τους ενέγγυους πιστωτές και καθυστερεί σε βλάβη των πιστωτών, ο εισηγητής, μετά από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να δώσει άδεια στον σύνδικο να εκποιήσει το πράγμα κατά τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου Γ΄.

3. Για κάθε εκποιούμενο πράγμα ή κατηγορία πραγμάτων, ο σύνδικος δημοσιοποιεί διακήρυξη περί διενέργειας πλειστηριασμού. Η διακήρυξη περιέχει σύντομη περιγραφή του πράγματος, την τιμή πρώτης προσφοράς, την ημέρα του πλειστηριασμού, η οποία ορίζεται υποχρεωτικά τριάντα (30) ημέρες μετά την ημέρα της δημοσιοποίησης της διακήρυξης και όχι πάντως μετά την παρέλευση σαράντα πέντε (45) ημερών από την ημέρα αυτή, το όνομα του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. Ως υπάλληλος του πλειστηριασμού ορίζεται συμβολαιογράφος,

---

⁹⁸Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 75

διορισμένος στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου όπου βρίσκεται το πράγμα ή του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους. Μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημέρα της διακήρυξης, ο σύνδικος καταθέτει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού αντίγραφο αυτής.

4. Για την επιλογή της διαδικασίας εκποίησης και για τον προσδιορισμό της τιμής πρώτης προσφοράς, ο σύνδικος προσλαμβάνει δύο πιστοποιημένους εκτιμητές της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107). Ως τιμή πρώτης προσφοράς τίθεται η μέση τιμή των εκτιμήσεων των πιστοποιημένων εκτιμητών της παρούσας.

5. Δεν επιτρέπεται ανακοπή ή άλλο ένδικο βοήθημα ή μέσο κατά του προσδιορισμού της τιμής πρώτης προσφοράς.

Άρθρο 163.

Διαδικασία πλειστηριασμού

1. Τα πράγματα πλειστηριάζονται με ηλεκτρονικά μέσα ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού που ορίστηκε με τη διακήρυξη.

2. Η κυριότητα, διοίκηση και διαχείριση των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού ανήκει στους κατά τόπον αρμοδίους συμβολαιογραφικούς συλλόγους.

3. Τα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμού περιέχουν όλα τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στη διακήρυξη.

4. Στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό λαμβάνουν μέρος υποψήφιοι πλειοδότες που έχουν προηγουμένως πιστοποιηθεί στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμών. Πλειοδοσία περισσότερων από κοινού δεν είναι δυνατή.

5. Κάθε υποψήφιος πλειοδότης δηλώνει τη συμμετοχή του σε συγκεκριμένο πλειστηριασμό, σύμφωνα με τους όρους αυτού, αφού έχει καταβάλει την εγγύηση της παρ. 1 του άρθρου 965 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και έχει υποβάλει ηλεκτρονικά το πληρεξούσιο της παρ.2 του άρθρου 1003 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, μέχρι ώρα 15:00, δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν την ορισθείσα ημέρα του πλειστηριασμού. Οι προσφορές, με ποινή ακυρότητας, δεν πρέπει να περιλαμβάνουν αίρεση ή όρο, και είναι ανέκκλητες. Το τέλος χρήσης των συστημάτων για τη διενέργεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού καταβάλλεται από τον υπερθεματιστή. Η κατάθεση της εγγύησης, του τέλους χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμών και του πλειστηριάσματος γίνεται αποκλειστικά σε ειδικό

ακατάσχετο επαγγελματικό λογαριασμό που διατηρείται σε ελληνικό τραπεζικό ίδρυμα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Κάθε υποψήφιος πλειοδότης διορίζει επί ποινή ακυρότητας με ηλεκτρονική δήλωση αντίκλητο που κατοικεί στην περιφέρεια του πρωτοδικείου του τόπου του πράγματος εκτέλεσης μέχρι ώρα 15:00, δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν την ορισθείσα ημέρα του πλειστηριασμού, διαφορετικά αντίκλητος θεωρείται ο γραμματέας του πρωτοδικείου του τόπου του πράγματος. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται, ακόμη και όταν ο πλειστηριασμός διενεργείται ενώπιον συμβολαιογράφου διορισμένου στην περιφέρεια του συμβολαιογραφικού συλλόγου της πρωτεύουσας του κράτους.

6. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού μετά το πέρας της προθεσμίας της παρ. 5 ελέγχει τα υποαλλόμενα αρχεία διαπιστώνει με πράξη του, μέχρι ώρα 17:00 της προηγούμενης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού ημέρας, την τήρηση των διατυπώσεων που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους και υποβάλλει στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμού κατάλογο των υποψήφιων πλειοδοτών που δικαιούνται να λάβουν μέρος.

7. Οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί διενεργούνται μόνο εργάσιμη ημέρα, από τις 10:00 έως τις 14:00 ή από τις 14:00 έως τις 18:00. Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς κατά το τελευταίο λεπτό του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, ήτοι από ώρα 13:59:00 έως 13:59:59 ή από ώρα 17:59:00 έως 17:59:59, δίδεται αυτόματη παράταση πέντε (5) λεπτών. Για κάθε προσφορά που υποβάλλεται κατά το τελευταίο λεπτό της παράτασης, δίδεται νέα αυτόματη παράταση πέντε (5) λεπτών, εφόσον υποβληθεί μεγαλύτερη προσφορά. Οι παρατάσεις μπορούν να συνεχισθούν για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των δύο (2) ωρών από την ορισθείσα ώρα λήξης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, οπότε ολοκληρώνεται η διαδικασία υποβολής προσφορών. Ηλεκτρονικός πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει από 1ης Αυγούστου έως 31ης Αυγούστου, καθώς και την προηγούμενη και την επομένη εβδομάδα της ημέρας των εκλογών για την ανάδειξη βουλευτών, αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις επαναληπτικές εκλογές και μόνο για τις περιφέρειες που διεξάγονται τέτοιες.

8. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός είναι ανοικτού πλειοδοτικού τύπου κατά τον οποίο υποβάλλονται διαδοχικές προσφορές. Οι συμμετέχοντες υποβάλλουν συνεχώς προσφορά μεγαλύτερη από την εκάστοτε μέγιστη έως τον χρόνο λήξης της υποβολής προσφορών. Στα ηλεκτρονικά συστήματα καταγράφονται όλες οι υποβληθείσες κατά τα ανωτέρω προσφορές.

9. Με την υποβολή της προσφοράς, οι υποψήφιοι πλειοδότες ενημερώνονται αμέσως από τα συστήματα για το ποσό της προσφοράς τους, τον ακριβή χρόνο υποβολής της, καθώς και ότι αυτή έχει καταγραφεί. Ο υποψήφιος πλειοδότης ενημερώνεται για την εκάστοτε μέγιστη υποβληθείσα προσφορά.

10. Όλοι οι υποψήφιοι πλειοδότες που λαμβάνουν μέρος στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό ενημερώνονται αμέσως από τα συστήματα για τυχόν αναστολή, ματαίωση ή διακοπή του πλειστηριασμού, καθώς και για τον λόγο αυτής.

11. Η πλειοδοσία αρχίζει με βάση την τιμή της πρώτης προσφοράς. Δεν μπορούν να πλειοδοτήσουν ο οφειλέτης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού και οι υπάλληλοί του. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει, αν προβληθεί εγγράφως πριν την έναρξη της διαδικασίας αντίρρηση από τον σύνδικο ή από οποιονδήποτε πλειοδότη, να αποκλείσει από την πλειοδοσία κάθε πρόσωπο εις βάρος του οποίου επισπεύδεται αναπλειστηριασμός, εφόσον το γεγονός αυτό προκύπτει από δημόσιο έγγραφο ή ομολογείται. Κάθε πλειοδότης οφείλει να καταθέσει, σε μετρητά ή με μεταφορά πίστωσης στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με εγγυητική επιστολή τράπεζας, διάρκειας τουλάχιστον ενός (1) μήνα ή με επιταγή που έχει εκδοθεί από τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εγγυοδοσία ίση προς το τριάντα τοις εκατό (30%) της τιμής της πρώτης προσφοράς, αλλά όχι μικρότερη των χιλίων (1.000) ευρώ. Αν υπερθεματιστής αναδείχθηκε άλλος ή αν η κατακύρωση ματαιώθηκε από οποιονδήποτε λόγο, η εγγυοδοσία επιστρέφεται σε εκείνον που την είχε καταθέσει αμέσως μετά το πέρας του πλειστηριασμού.

12. Μετά τη λήξη της διαδικασίας υποβολής των πλειοδοτικών προσφορών, ανακοινώνεται το αποτέλεσμα του πλειστηριασμού μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων. Όσοι έχουν λάβει μέρος στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό ενημερώνονται αμελλητί για το αποτέλεσμά του. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού συντάσσει την έκθεση της παρ.13, κατακυρώνοντας τα πράγματα στον πλειοδότη.

13. Τα πράγματα που πλειστηριάζονται κατακυρώνονται στον πλειοδότη που προσφέρει τη μεγαλύτερη τιμή. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού πρέπει να καταχωρίζει στην έκθεσή του όλες τις προσφορές που έγιναν.

14. Ο υπερθεματιστής έχει υποχρέωση να καταβάλει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού το πλειστηρίασμα σε μετρητά ή με μεταφορά πίστωσης στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με επιταγή έκδοσης τράπεζας που λειτουργεί νόμιμα στην

Ελλάδα, την τρίτη εργάσιμη μέρα από τον πλειστηριασμό και αμέσως μετά καταρτίζεται το συμβόλαιο μεταβίβασης του πράγματος σε αυτόν. Η μεταβίβαση του πράγματος στον υπερθεματιστή δεν μπορεί να γίνει πριν αυτός καταβάλει το πλειστηρίασμα και το τέλος χρήσης. Εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού αποδίδει το τέλος χρήσης στον οικείο συμβολαιογραφικό σύλλογο του οποίου αυτός είναι μέλος. Εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών, μέρος του ανωτέρω ποσού, το οποίο καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 20, αποδίδεται από τον οικείο συμβολαιογραφικό σύλλογο στο Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.). Οι ειδικότεροι όροι της τήρησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών των υπαλλήλων των πλειστηριασμών ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

15. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει, το αργότερο την πέμπτη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό, να καταθέσει το πλειστηρίασμα στον λογαριασμό της παρ. 1 του άρθρου 144.

16. Αν ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει εμπροθέσμως το πλειστηρίασμα και το τέλος χρήσης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει μέσα στις επόμενες δύο (2) εργάσιμες ημέρες να τον οχλήσει με εξώδικη πρόσκληση που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή.

17. Αν ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει το πλειστηρίασμα μέσα στις επόμενες από την όχληση πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, η κατακύρωση σε αυτόν ανατρέπεται, η εγγυοδοσία που έχει καταθέσει καταπίπτει, καλούνται δε οι επόμενοι πλειοδότες, η προσφορά των οποίων, αθροισμένη με το ποσό της εγγυοδοσίας που κατέπεσε, είναι ίση με το πλειστηρίασμα, να καταβάλουν σε τακτή ημέρα που ορίζεται στην πρόσκληση, το ποσό που είχαν προσφέρει. Η πρόσκληση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή. Αν εμφανισθούν περισσότεροι ενδιαφερόμενοι συντάσσεται σχετική έκθεση από τον συμβολαιογράφο και η κατακύρωση γίνεται σε εκείνον που είχε προσφέρει κατά τον πλειστηριασμό το μεγαλύτερο ποσόν. Το πλειστηρίασμα συνίσταται στο άθροισμα του ποσού που καταβλήθηκε και της εγγυοδοσίας του αρχικού υπερθεματιστή που κατέπεσε. Αν, κατά την ελεύθερη κρίση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, η κατά τα προηγούμενα εδάφια πρόσκληση των επόμενων

πλειοδοτών είναι αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής για λόγους που εκτίθενται σε σχετική έκθεση, καθώς και σε κάθε περίπτωση που η διαδικασία αυτή δεν τελεσφόρησε, γίνεται αναπλειστηριασμός κατά τις διατάξεις των επόμενων εδαφίων. Η επίσπευση του αναπλειστηριασμού γίνεται είτε με επιμέλεια του

υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή από τον σύνδικο ή από οποιονδήποτε από τους αναγγεληθέντες. Ο αναπλειστηριασμός επισπεύδεται με πράξη του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με δήλωση προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού του συνδίκου ή αναγγεληθέντος, για την οποία συντάσσεται πράξη που περιέχει τα στοιχεία της διακήρυξης. Η πράξη δημοσιοποιείται με επιμέλεια του υπαλλήλου του πλειστηριασμού στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας. Η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 959 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζεται αναλόγως και η σχετική προθεσμία υπολογίζεται από του συνταχθεί η πράξη. Ο αρχικός υπερθεματιστής, που δεν κατέβαλε το πλειστηρίασμα, δεν μπορεί να πλειοδοτήσει, δικαιούται όμως, έως ότου αρχίσει η πλειοδοσία, να καταβάλει το οφειλόμενο πλειστηρίασμα, με τον τόκο υπερημερίας, καθώς και τα έξοδα του αναπλειστηριασμού και να ζητήσει να του κατακυρωθεί το πράγμα.

18. Αν κατά τον αναπλειστηριασμό δεν επιτευχθεί το ίδιο πλειστηρίασμα, ο πρώτος υπερθεματιστής, που δεν κατέβαλε, ευθύνεται για τη διαφορά εντόκως, με το επιτόκιο υπερημερίας. Η εγγυοδοσία που είχε καταθέσει, με τους τυχόν τόκους της, καταλογίζεται στη διαφορά για την οποία ευθύνεται. Αν απομένει επιπλέον διαφορά, η έκθεση του αναπλειστηριασμού αποτελεί εναντίον του τίτλο εκτελεστό για τη συμπλήρωση. Αν έγιναν περισσότεροι αναπλειστηριασμοί, όλοι οι προηγούμενοι διαδοχικοί υπερθεματιστές, που δεν κατέβαλαν, εξακολουθούν να ευθύνονται εις ολόκληρον για την τυχόν διαφορά μεταξύ του αρχικού πλειστηριάσματος και του πλειστηριάσματος που τελικά επιτεύχθηκε και καταβλήθηκε, χωρίς όμως η ευθύνη του καθενός να υπερβαίνει το ποσόν της διαφοράς από τη δίκη του οφειλή. Οι εγγυοδοσίες που είχαν κατατεθεί από τους προηγούμενους διαδοχικούς υπερθεματιστές δεν επιστρέφονται έως ότου καταβληθεί το πλειστηρίασμα από τον τελικό υπερθεματιστή, προκειμένου να γίνει ο ως άνω καταλογισμός στην τυχόν διαφορά. Ο υπερθεματιστής που δεν κατέβαλε δεν δικαιούται, αν κατά τον αναπλειστηριασμό επιτεύχθηκε μεγαλύτερο πλειστηρίασμα, να απαιτήσει το επιπλέον.

19. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί, αν κρίνει ότι υπάρχει ανάγκη, να ζητεί κατά τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού την επιβαλλόμενη από τις περιστάσεις συνδρομή και προστασία αστυνομικού οργάνου, στο οποίο παρέχει τις αναγκαίες οδηγίες και υποβάλλει αιτήματα για την τήρηση της τάξης και την αποκατάσταση της ομαλής διενέργειας και συνέχισης του πλειστηριασμού.

Άρθρο 164.

Επανάληψη πλειστηριασμού

1. Εφόσον ο πλειστηριασμός κηρυχθεί άγονος, επαναλαμβάνεται σε ημερομηνία που ορίζεται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, μέσα σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες από την ημέρα που ο πλειστηριασμός κηρύχθηκε άγονος. Η ημερομηνία του νέου πλειστηριασμού δημοσιοποιείται με επιμέλεια του υπαλλήλου του πλειστηριασμού στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας.

2. Στην επαναληπτική διαδικασία, η τιμή πρώτης προσφοράς μειώνεται στα 3/4 της μέσης τιμής των εκτιμήσεων των πιστοποιημένων εκτιμητών του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 162 και σε περίπτωση που απαιτηθεί επανάληψη, διεξάγεται σύμφωνα με την παρ. 1, με τιμή πρώτης προσφοράς ίση προς το 1/2 της μέσης τιμής των εκτιμήσεων των πιστοποιημένων εκτιμητών του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 162.

3. Σε περίπτωση που και ο πλειστηριασμός της παρ. 2 αποβεί άγονος, ο σύνδικος υποβάλλει αμελλητί στον εισηγητή αίτηση για τη μείωση της τιμής πρώτης προσφοράς ή την έγκριση όρων που θα διευκολύνουν την εκποίηση του πράγματος, συμπεριλαμβανομένου αιτήματος για ελεύθερη εκποίηση με συγκεκριμένο τίμημα ή διενέργειας ελέγχου της νομικής ή πραγματικής κατάστασης. Ο εισηγητής αποφαινεται επί της αίτησης του συνδίκου με αιτιολογημένη διάταξη, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται η άσκηση οποιουδήποτε ένδικου μέσου. Η διάταξη του εισηγητή εκδίδεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή της αίτησης του συνδίκου.

4. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί η μεταβίβαση του πράγματος μέσα σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από την έκδοση της διάταξης του εισηγητή, ο σύνδικος επαναλαμβάνει τον πλειστηριασμό, χωρίς τιμή πρώτης προσφοράς. Σε περίπτωση που και αυτός ο πλειστηριασμός αποβεί άγονος, η κυριότητα του πράγματος περιέρχεται στο Δημόσιο με απόφαση του εισηγητή κατόπιν εισήγησης του συνδίκου, εφόσον ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο. Εφόσον ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο, το πράγμα περιέρχεται στον οφειλέτη, αν δεν υπάρχουν οφειλές προς το Δημόσιο ή τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Αν υπάρχουν τέτοιες οφειλές, η κυριότητα του πράγματος περιέρχεται στο Δημόσιο με απόφαση του εισηγητή κατόπιν εισήγησης του συνδίκου. Η απόφαση αυτή μεταγράφεται με επιμέλεια του συνδίκου στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο, υποθηκοφυλακείο, νηολόγιο ή άλλο δημόσιο μητρώο, εφόσον απαιτείται.

5. Πριν την περιέλευση του πράγματος στο Δημόσιο ή στον οφειλέτη ο σύνδικος δημοσιεύει ανακοίνωση ότι πρόκειται το πράγμα να μεταβιβαστεί στο Δημόσιο. Εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών οποιοσδήποτε πιστωτής μπορεί να υποβάλει δήλωση αντιρρήσεων στον σύνδικο. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνεται ο πλειστηριασμός χωρίς τιμή πρώτης προσφοράς και αν και αυτός ο πλειστηριασμός κηρυχθεί άγονος, το πράγμα περιέρχεται οριστικά στο Δημόσιο ή στον οφειλέτη κατά περίπτωση.

Άρθρο 165.

Διαδικασία εκποίησης κινητών μικρής αξίας

Τα κινητά του οφειλέτη αξίας μικρότερης από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, σύμφωνα με εκτίμηση του συνδίκου για την οποία απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του εισηγητή, εκποιούνται ως μία ή περισσότερες ομάδες πραγμάτων, όπως προβλέπεται στα άρθρα 162 έως και 164.⁹⁹

Άρθρο 166.

Αντιστοιχία προς τις πράξεις εκτελέσεως του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στην περίπτωση των κινητών, με την καταβολή του πλειστηριάσματος και του τέλους χρήσης, σύμφωνα με το άρθρο 163, το κατακυρωμένο πράγμα παραδίδεται στον υπερθεματιστή. Στην περίπτωση των ακινήτων μετά την καταβολή του πλειστηριάσματος και του τέλους χρήσης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού δίνει στον υπερθεματιστή την περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης. Με την κατακύρωση και αφού μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα επί του ακινήτου. Ισχύουν αναλογικά όσα ορίζονται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, μετά την κατακύρωση κινητών και ακινήτων, στο μέτρο που δεν προβλέπεται άλλως στον παρόντα νόμο.

---

⁹⁹Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 76

Άρθρο 167.

Διανομή εκπλειστηρίσματος και πίνακας κατάταξης

1. Ο σύνδικος διανέμει στους πιστωτές το εκπλειστηρίασμα, καθώς και κάθε ποσό που εισέπραξε κατά οποιονδήποτε τρόπο για λογαριασμό της πτωχεύσεως, σύμφωνα με τον πίνακα πτωχευτικών πιστωμάτων. Με άδεια του εισηγητή μπορεί ο σύνδικος να προβεί και σε προσωρινές διανομές. Από το εκπλειστηρίασμα προαφαιρούνται τα ποσά που απαιτούνται για την ικανοποίηση των δικαστικών εξόδων, των εξόδων διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας και των ομαδικών πιστωμάτων.

2. Ο σύνδικος συντάσσει πίνακα κατάταξης για κάθε προσωρινή διανομή, στον οποίο αναφέρει το ποσό ικανοποίησης κάθε απαίτησης από τη συγκεκριμένη προσωρινή διανομή, καθώς και τα προαφαιρούμενα ποσά και σχετική αιτιολογία. Ο πίνακας κατάταξης υποβάλλεται στον εισηγητή, ο οποίος τον κηρύσσει εκτελεστό και τον δημοσιεύει. Αν εκτός από τις απαιτήσεις των υποπερ. α' και αγ' της περ. α' της παρούσας υπάρχουν άλλες απαιτήσεις με γενικό προνόμιο ή ειδικό προνόμιο ή ανέγγυες απαιτήσεις, η κατάταξη κατ' άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας χωρεί μετά την ολοσχερή ικανοποίηση των ανωτέρω απαιτήσεων των υποπερ. α' έως αγ' της περ. α'. Η κατάταξη των πιστωτών γίνεται κατά αναλογική εφαρμογή των άρθρων 975 ως 978 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

- α) αα) Προστίθενται ως πρώτη τάξη των γενικών προνομίων του άρθρου 975 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας οι απαιτήσεις από χρηματοδοτήσεις οποιασδήποτε φύσεως προς την επιχείρηση του οφειλέτη, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχιση της δραστηριότητας και των πληρωμών της, η διάσωσή της και η διατήρηση ή επαύξηση της περιουσίας της, με βάση τη συμφωνία εξυγίανσης.
- αβ) Το ίδιο προνόμιο έχουν και απαιτήσεις προσώπων που, με βάση τη συμφωνία εξυγίανσης, συνεισέφεραν αγαθά ή υπηρεσίες προς τον σκοπό συνέχισης της δραστηριότητας της επιχείρησης και των πληρωμών, για την αξία των αγαθών ή των υπηρεσιών που συνεισέφεραν.
- αγ) Το ίδιο προνόμιο έχουν και απαιτήσεις από χρηματοδότηση κάθε φύσης και παροχή αγαθών και υπηρεσιών προς την επιχείρηση του οφειλέτη που χορηγούνται για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου και γεννώνται κατά το χρονικό διάστημα των διαπραγματεύσεων για την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης, το οποίο μπορεί να απέχει έως έξι (6) μήνες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επικύρωσης. Το προνόμιο της

παρούσας υφίσταται ανεξάρτητα από την επικύρωση ή μη της συμφωνίας εξυγίανσης, εφόσον οι σκοποί των χρηματοδοτήσεων ή των παροχών και η ύπαρξη του προνομίου προβλέπονται ρητά στη συμφωνία εξυγίανσης ή σε συμβάσεις που καταρτίζονται κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα.

αδ) Τα προνόμια της περ. α' δεν αφορούν σε μετόχους ή εταίρους για τις εισφορές τους σε μετρητά ή σε είδος στο πλαίσιο αύξησης του κεφαλαίου του οφειλέτη.

β) Επί πωλήσεως της επιχείρησης ως συνόλου, σύμφωνα με τα άρθρα 158-161, αν υπάρχουν ειδικοί προνομιούχοι πιστωτές επί κατ' ιδίαν αντικειμένων της περιουσίας του οφειλέτη, κατατάσσονται ειδικά επί του ποσού του μέρους του τιμήματος που αντιστοιχεί στο μεταβιβασθέν στοιχείο επί του οποίου υπάρχει το ειδικό προνόμιο, του οποίου η αξία υπολογίζεται για την κατάταξή τους.

3. Εφόσον υποβληθεί από τον σύνδικο σχέδιο περιοδικών πληρωμών κατά την παρ. 2 του άρθρου 92, τα ποσά των πληρωμών του σχεδίου διανέμονται από τον σύνδικο συμμετρως στους πιστωτές.

Άρθρο 168.

Ανακοπές κατά του πίνακα κατάταξης

1. Ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης του άρθρου 167 έχουν δικαίωμα να ασκήσουν ο οφειλέτης, καθώς και οι αναγγεληθέντες πιστωτές, τόσο ως προς την επαλήθευση, συνεπώς ως προς το περιεχόμενο του πίνακα πτωχευτικών πιστωμάτων του άρθρου 156, όσο και ως προς την κατάταξη. Η ανακοπή ασκείται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από τη δημοσιοποίηση του πίνακα κατάταξης κατά τα οριζόμενα στην παρ.2 του άρθρου 167.

2. Περισσότερες ανακοπές εισάγονται από κοινού και στο σύνολό τους, εντός είκοσι (20) ημερών από την δημοσιοποίηση του πίνακα κατάταξης, ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως. Στη συζήτηση κλητεύονται ο οφειλέτης και οι πιστωτές, οι απαιτήσεις των οποίων αμφισβητήθηκαν, με επιμέλεια του συνδίκου. Στη διαδικασία μπορεί να παρέμβει όποιος έχει έννομο συμφέρον.

3. Αν δεν ασκηθούν ανακοπές κατά του πίνακα κατάταξης, ο σύνδικος διανέμει αμέσως το εκπλειστηρίασμα. Σε διαφορετική περίπτωση, η πληρωμή γίνεται μόνο προς τους καταταγέντες πιστωτές, των οποίων η κατάταξη δεν προσβλήθηκε. Το ποσό στο οποίο έγινε η κατάταξη του αμφισβητούμενου πιστωτή διατηρείται, μέχρι η κατάταξη του πιστωτή να γίνει τελεσίδικη. Ο εισηγητής μπορεί, μετά από αίτηση εκείνου του οποίου η κατάταξη

προσβλήθηκε, να διατάξει την πληρωμή προς αυτόν, με τον όρο καταβολής εγγυοδοσίας. Κατ' εξαίρεση, για τις απαιτήσεις του Δημοσίου εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 58 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90).

Άρθρο 169.

Συνέπειες χρονικής σειράς εκποιήσεων ακινήτων και κινητών - κατάταξη ενυπόθηκων

- 1.** Αν το προϊόν εκποίησης των ακινήτων διανεμηθεί πριν το προϊόν εκποίησης των κινητών ή και συγχρόνως, οι ενυπόθηκοι πιστωτές, που δεν έχουν πλήρως εξοφληθεί από το τίμημα των ακινήτων, συντρέχουν ως προς το οφειλόμενο υπόλοιπο σε κάθε διανομή με τους ανέγγυους πιστωτές, με την προϋπόθεση ότι οι απαιτήσεις των προνομιούχων πιστωτών έχουν επαληθευθεί στα χρέη της πτώχευσης.
- 2.** Αν πριν τη διανομή του τιμήματος των ακινήτων πραγματοποιηθούν χρηματικές διανομές από την εκποίηση των κινητών ή χρηματικά διαθέσιμα του οφειλέτη, οι πιστωτές με ειδικό προνόμιο (συμπεριλαμβανομένων των ενυπόθηκων πιστωτών) των οποίων οι απαιτήσεις έχουν επαληθευθεί, συμμετέχουν στις διανομές αυτές στο σύνολο των πιστωμάτων τους, οπότε όμως επέρχονται οι συνέπειες των παρ. 5 και 6.
- 3.** Αν οι γενικοί προνομιούχοι ή οι ενυπόθηκοι πιστωτές καταταγούν στο τίμημα των ακινήτων για το σύνολο των πιστώσεών τους, το οποίο εισπράττουν, η ανέγγυα ομάδα υποκαθίσταται στη θέση τους κατά τα ποσά που αυτοί εισπράττουν σύμφωνα με την παρ. 2.
- 4.** Αν οι ενυπόθηκοι πιστωτές καταταγούν στο τίμημα των ακινήτων για μέρος μόνον των απαιτήσεών τους, για το υπόλοιπο κατατάσσονται ως ανέγγυοι με τους λοιπούς πιστωτές.
- 5.** Σε περίπτωση που οι γενικοί προνομιούχοι ή οι ενυπόθηκοι πιστωτές έχουν εισπράξει, κατά την παρ. 2 περισσότερα από την οριστική τους αναλογία κατά το παρόν άρθρο, οι ανέγγυοι πιστωτές υποκαθίστανται στη θέση τους για το επιπλέον της οριστικής τους αναλογίας εισπραχθέν ποσόν.
- 6.** Όσοι από τους ενυπόθηκους πιστωτές δεν καταταγούν επωφελώς στο τίμημα, θεωρούνται ανέγγυοι πιστωτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 170.

Φορολογικές και διοικητικές διευκολύνσεις - εξαιρετικές διατάξεις

1. Η ωφέλεια των νομικών προσώπων, καθώς και των φυσικών προσώπων που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, και η οποία προκύπτει από τη διαγραφή ή ρύθμιση μέρους ή του συνόλου των χρεών τους ως αποτέλεσμα:

α. Αναδιάρθρωσης οφειλών στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, ή

β. συμφωνίας εξυγίανσης του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, ανεξάρτητα από τη συναίνεση του οικείου πιστωτή, ή

γ. απαλλαγής που προβλέπεται στα άρθρα 192 έως 196, δεν θεωρείται δωρεά και δεν αποτελεί εισόδημα. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται ως ειδικότερη κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, συμπεριλαμβανομένης της παρ. 6 του άρθρου 21, του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 47 του Ν. 4172/2013 (Α΄ 167), καθώς και του άρθρου 62 του Ν. 4389/2016 (Α΄ 94).

2. Η ωφέλεια των φυσικών προσώπων που δεν εμπίπτουν στην παρ. 1 και προκύπτει από τη διαγραφή ή ρύθμιση μέρους ή του συνόλου των χρεών τους ως αποτέλεσμα:

α. Αναδιάρθρωσης οφειλών στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, ή

β. απαλλαγής που προβλέπεται στα άρθρα 192 έως 196, δεν θεωρείται δωρεά και δεν αποτελεί εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 5 του Ν. 4172/2013.

3. Το κέρδος από τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη κατ' εφαρμογή συμφωνίας εξυγίανσης σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου του παρόντος νόμου ή της εκκαθάρισης του

Κεφαλαίου Α΄ του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου του παρόντος νόμου απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων.

4. Κάθε σύμβαση που συνάπτεται και κάθε πράξη που ενεργείται στο πλαίσιο της πτωχευτικής εκκαθάρισης του Κεφαλαίου Α΄ του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου, της εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου ή της συμφωνίας εξυγίανσης του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, ή της άσκησης του δικαιώματος του άρθρου 219 του παρόντος νόμου, οι συνεπεία αυτής επιμέρους μεταβιβάσεις, οι μεταγραφές και κάθε άλλη πράξη για την πραγμάτωση τους, απαλλάσσονται από τέλη χαρτοσήμου και κάθε άλλο έμμεσο φόρο ή τέλος (πλην Φ.Π.Α. για τον οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. και του Φ.Μ.Α.). Οι απαλλαγές αυτές επέρχονται αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται η υποβολή οποιασδήποτε σχετικής δήλωσης στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.). Στις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, να μνημονεύονται ούτε να προσαρτώνται πιστοποιητικά της φορολογικής διοίκησης οποιασδήποτε μορφής ή χρήσης, ούτε οποιασδήποτε άλλης δημόσιας υπηρεσίας, οργανισμού ή εταιρείας ή των Ο.Τ.Α. κάθε βαθμού, ούτε βεβαιώσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις τρίτων προβλεπόμενες σε οποιαδήποτε διάταξη νόμου. Κατ' εξαίρεση γίνεται μνεία και προσαρτώνται αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου και απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος για τα μεταβιβαζόμενα δικαιώματα σε ακίνητα περιοχών στις οποίες υφίσταται κτηματολόγιο και τοπογραφικό διάγραμμα του άρθρου 5 του ν. 651/1977 (Α΄ 207), όπου απαιτείται κατά την κείμενη νομοθεσία. Οι υποθηκοφύλακες και προϊστάμενοι

κτηματολογικών γραφείων καταχωρούν υποχρεωτικά τη σύμβαση μεταβίβασης στα οικεία βιβλία, κατά τα παραπάνω κατ' εξαίρεση προβλεπόμενα. Τα προηγούμενα εδάφια εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις συμβολαιογραφικών πράξεων που αφορούν σε δικαιοπραξίες του συνδίκου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας και αφορούν τον οφειλέτη.

5. Οι διατάξεις της περ. γ΄ της παρ. 4 του άρθρου 26 του Ν. 4172/2013 ισχύουν και για τις συμφωνίες εξωδικαστικού συμβιβασμού και εξυγίανσης του Κεφαλαίου Α΄ και του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, αντιστοίχως.

6. Κάθε σύμβαση που συνάπτεται και κάθε πράξη που ενεργείται κατά τα άρθρα 64, 160, ή 219, οι συνεπεία αυτής επιμέρους μεταβιβάσεις, οι μεταγραφές και κάθε άλλη πράξη για την πραγμάτωσή τους, απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή δικαίωμα του Δημοσίου ή τρίτων, καθώς και τελών

χαρτοσήμου με εξαίρεση τον Φ.Π.Α. για τον οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α.. Οι απαλλαγές αυτές επέρχονται αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται και η υποβολή οποιασδήποτε σχετικής δήλωσης στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία(Δ.Ο.Υ.).

7. Ο σύνδικος δεν απαιτείται να προσκομίσει πιστοποιητικά φορολογικής ή ασφαλιστικής ενημερότητας του οφειλέτη ή οποιαδήποτε άλλα πιστοποιητικά για τη λήψη δανείων, πιστοδοτήσεων και χρηματοδοτήσεων οποιασδήποτε μορφής, ή για οποιαδήποτε συναλλαγή του γενικά με το Δημόσιο. Κατ' εξαίρεση προσκομίζεται το πιστοποιητικό του άρθρου 54Α του Κ.Φ.Δ., στις περιπτώσεις που αυτό απαιτείται.

8. Σε σύμβαση μεταβίβασης που συνάπτεται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, δεν απαιτείται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, να μνημονεύονται ή να προσαρτώνται πιστοποιητικά της φορολογικής διοίκησης οποιασδήποτε μορφής ή χρήσης, ούτε οποιασδήποτε άλλης δημόσιας υπηρεσίας, οργανισμού ή εταιρείας ή των Ο.Τ.Α. ή πολεοδομική αρχή κάθε βαθμού, ούτε βεβαιώσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις τρίτων προβλεπόμενες σε οποιαδήποτε διάταξη νόμου. Κατ' εξαίρεση γίνεται μνεία και προσαρτώνται αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου και απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος για τα μεταβιβαζόμενα δικαιώματα σε ακίνητα περιοχών στις οποίες λειτουργεί κτηματολόγιο και τοπογραφικό διάγραμμα του άρθρου 5 του ν. 651/1977 (Α' 207), όπου απαιτείται κατά την κείμενη νομοθεσία. Οι υποθηκοφύλακες και προϊστάμενοι κτηματολογικών γραφείων καταχωρούν υποχρεωτικά τη σύμβαση μεταβίβασης στα οικεία βιβλία, κατά τα παραπάνω κατ' εξαίρεση προβλεπόμενα. Τα προηγούμενα εδάφια εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις συμβολαιογραφικών πράξεων που αφορούν σε δικαιοπραξίες του συνδίκου κατά τη διάρκεια της διαδικασίας και αφορούν τον οφειλέτη. Το κύρος της μεταβίβασης δεν εξαρτάται από τη νομική ή πραγματική κατάσταση του πράγματος κατά τη μεταβίβασή του.

9. Με την επιφύλαξη των παρ. 1 έως 8, το άρθρο 31 του ν. 2778/1999 (Α' 295), καθώς και η εξαίρεση της περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 (Α' 330), εφαρμόζονται αναλογικά στην περίπτωση του φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 217 του παρόντος.¹⁰⁰

---

¹⁰⁰Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 77

Άρθρο 171.

Λοιπές διευκολύνσεις - περιορισμός δικαιωμάτων και αμοιβών - εξαιρετικές διατάξεις

- 1.** Περιορίζονται στο τριάντα τοις εκατό (30%) των νόμιμων ποσών οι αμοιβές και τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων, των δικηγόρων, των δικαστικών επιμελητών και των υποθηκοφυλάκων για κάθε σύμβαση ή πράξη που αφορά τη διαδικασία πτωχευτικής εκκαθάρισης του Κεφαλαίου Α΄ του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου, της εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του Κεφαλαίου Α΄, του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, της εξυγίανσης του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, ή την άσκηση του δικαιώματος της παρ. 4του άρθρου 219.
- 2.** Κάθε μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού διέπεται από τις διατάξεις που αφορούν την καθολική διαδοχή χωρίς ο αποκτών να βαρύνεται με οποιαδήποτε υποχρέωση του οφειλέτη ή ομαδικό πίστωμα, εκτός αν και στον βαθμό που ρητά προβλέπεται διαφορετικά στους όρους της σχετικής δικαιοπραξίας. Τα στοιχεία μεταβιβάζονται στον σύνολό τους ελεύθερα από πάσης φύσης βάρος ή δικαίωμα τρίτου.
- 3.** Κατ΄ εξαίρεση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, η κήρυξη της πτώχευσης με αντικείμενο την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής δεν αποτελεί λόγο ανάκλησης διοικητικών αδειών. Με τη μεταβίβαση της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής, συμμεταβιβάζονται αυτοδικαίως στον πλειοδότη και οι διοικητικές άδειες κάθε φύσεως που συνδέονται με τη λειτουργία της επιχείρησης και των μεταβιβαζόμενων στοιχείων του ενεργητικού. Οι άδειες ισχύουν για τον χρόνο που θα ίσχυαν και για την επιχείρηση του οφειλέτη, όχι πάντως για περίοδο μικρότερη από ένα (1) έτος από τη μεταβίβαση ή από τον χρόνο που υποχρεωτικά προβλέπεται η λειτουργία της επιχείρησης από ειδική διάταξη νόμου. Στη συνέχεια εκδίδεται στο όνομα του πλειοδότη από την αρμόδια αρχή επιβεβαιωτική πράξη μεταβίβασης της άδειας. Το ίδιο ισχύει και για τα δικαιώματα μεταλλιοκτησίας που αποτελούν τμήμα του ενεργητικού της επιχείρησης του οφειλέτη.
- 4.** Το άρθρο 479 του Αστικού Κώδικα δεν ισχύει σε περίπτωση μεταβίβασης περιουσίας ή επιχείρησης του οφειλέτη κατ΄ εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.

5. Με την επιφύλαξη του Ν. 3301/2004 (Α΄ 263), η υποβολή της αίτησης πτώχευσης με αντικείμενο την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής, η αποδοχή της, καθώς και η υποβολή αίτησης για λήψη προληπτικών μέτρων και η αποδοχή τους κατά το άρθρο 86 δεν συνιστούν λόγους λύσης, καταγγελίας ή τροποποίησης εκκρεμών συμβάσεων κατά τρόπο επιζήμιο για τον οφειλέτη, δυνάμει σχετικών συμβατικών ρητρών.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΜΙΚΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Άρθρο 172.

Διαδικασία και αρμόδιο δικαστήριο

- 1.** Στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου της παρ. 2 του άρθρου 78 εφαρμόζεται η απλοποιημένη διαδικασία του παρόντος.
- 2.** Αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο για την κήρυξη της πτώχευσης είναι το Ειρηνοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει την κύρια κατοικία του, εφόσον δεν ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, όπως αυτή ορίζεται στα άρθρα 21 και 47 του Ν. 4172/2013 (Α΄ 167), ή το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του, όπως ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 78. Σε περίπτωση αμφισβήτησης, κύρια κατοικία είναι η αναφερόμενη ως κατοικία του οφειλέτη στην τελευταία προ της κατάθεσης αίτησης πτώχευσης φορολογική δήλωσή του. Οι πιστωτές που υποβάλλουν αίτηση πτώχευσης μπορούν να υποβάλλουν αίτηση προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων για λήψη της σχετικής πληροφορίας, η οποία και υποχρεούται να τους την γνωστοποιήσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Άρθρο 173.

Αίτηση πτώχευσης μικρού αντικειμένου και ορισμός εισηγητή και διορισμός συνδίκου

1. Η αίτηση πτώχευσης μικρού αντικειμένου υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, στο οποίο και δημοσιοποιείται για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών. Εφόσον η αίτηση υποβάλλεται από τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 79, κοινοποιείται στον οφειλέτη εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσιοποίησή της κατά το πρώτο εδάφιο, άλλως δεν επέρχονται οι συνέπειες από την υποβολή της. Στην περίπτωση αυτή, ο οφειλέτης δύναται να ασκήσει παρέμβαση κατά της αίτησης. Σε περίπτωση που εντός του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου δεν υποβληθεί παρέμβαση κατά της αίτησης ή υποβληθεί παρέμβαση που αφορά μόνο στον διορισμό συνδίκου, η αίτηση γίνεται δεκτή με μόνη τη διαπίστωση παρέλευσης του χρονικού διαστήματος από το πτωχευτικό δικαστήριο. Με την ίδια απόφαση ορίζεται από το πτωχευτικό δικαστήριο ο εισηγητής. Ο εισηγητής διορίζει τον σύνδικο, εφόσον δεν προσδιορίζεται στην αίτηση, εκτός αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις καταχώρισης του άρθρου 178.¹⁰¹

2. Για τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου, για τις οποίες υποβάλλει αίτηση ο οφειλέτης, επισυνάπτει σε πρωτότυπο, με ποινή απαραδέκτου αυτής, γραμμάτιο κατάθεσης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων διακοσίων πενήντα (250) ευρώ για την αντιμετώπιση των πρώτων εξόδων της πτώχευσης, εκτός εάν συντρέχει η περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 178. Το ποσό αναλαμβάνεται από τον σύνδικο με άδεια του εισηγητή. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης ή παραίτησης από το δικόγραφο, το ποσό επιστρέφει στον οφειλέτη.

---

¹⁰¹Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 78

Άρθρο 174.

Περιεχόμενο της αίτησης πτώχευσης

- 1.** Με την αίτησή του ο οφειλέτης υποχρεούται να καταθέσει, με ποινή απαραδέκτου, τις οικονομικές του καταστάσεις, εφόσον υπάρχουν, για την τελευταία χρήση για την οποία είναι διαθέσιμες.
- 2.** Σε περίπτωση αίτησης φυσικού ή νομικού προσώπου που δεν δημοσιεύει χρηματοοικονομικές καταστάσεις, με την αίτηση κατατίθεται επί ποινή απαραδέκτου η τελευταία δήλωση φόρου εισοδήματος, η δήλωση στοιχείων ακινήτων και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, η κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα. Η αίτηση συνοδεύεται από κατάσταση του συνόλου των πιστωτών του και βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας για τα χρέη του οφειλέτη προς το Δημόσιο. Η αίτηση μπορεί να συνοδεύεται και από άλλα έγγραφα που υποστηρίζουν τα παρεχόμενα από τον οφειλέτη στοιχεία.
- 3.** Ο οφειλέτης υπέχει ως προς τα παραπάνω δηλούμενα στοιχεία ευθύνη σύμφωνα με το άρθρο 952 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Σφάλματα στα έγγραφα που κατατίθενται με την αίτηση δεν την καθιστούν अपαράδεκτη. Το δε δικαστήριο δύναται να συμπεριλάβει οφειλές στην απόφασή του που ανακύπτουν βάσει στοιχείων στο πλαίσιο της συζήτησης της αίτησης.¹⁰²
- 4.** Τα έγγραφα υποβάλλονται σε ηλεκτρονικό αντίγραφο. Η αίτηση περιλαμβάνει συναίνεση πρόσβασης στα στοιχεία και στα συνοδευτικά έγγραφα που βρίσκονται σε βάσεις δεδομένων του δημόσιου τομέα ή των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.
- 5.** Η αίτηση πτώχευσης επέχει θέση αιτήματος στην πλατφόρμα του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας για αυτεπάγγελτη αναζήτηση και ανάκτηση στοιχείων από τις βάσεις δεδομένων της φορολογικής διοίκησης και των χρηματοδοτικών φορέων. Η αυτόματη άντληση των παραπάνω στοιχείων και εγγράφων της παρούσας από τις βάσεις δεδομένων του δημοσίου τομέα και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και η εκτύπωση των στοιχείων και εγγράφων αυτών επέχει θέση βεβαίωσης για τις οφειλές και τα λοιπά στοιχεία που αντλούνται.¹⁰³

---

¹⁰²Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 79

¹⁰³Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 79

Άρθρο 175.

Προληπτικά μέτρα

Η αναστολή της παρ. 1 του άρθρου 86 δεν καταλαμβάνει ενέργειες εκτέλεσης ενέγγυων πιστωτών του οφειλέτη επί περιουσιακών στοιχείων επί των οποίων έχουν λάβει εμπράγματα εξασφάλιση.

Άρθρο 176.

Παύση πληρωμών

1. Τεκμαίρεται ότι ο οφειλέτης του παρόντος άρθρου βρίσκεται σε παύση πληρωμών όταν δεν καταβάλλει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του προς το Δημόσιο, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ή πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, σε ύψος τουλάχιστον 60% των συνολικών ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του για περίοδο τουλάχιστον έξι (6) μηνών, εφόσον η μη εξυπηρετούμενη υποχρέωσή του υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.

2. Η επιλεκτική εκπλήρωση ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων δεν αίρει την παύση πληρωμών, η οποία μπορεί να συνίσταται και στην αδυναμία εκπλήρωσης ακόμα και μίας σημαντικής ληξιπρόθεσμης χρηματικής οφειλής.

Άρθρο 177.

Άσκηση παρέμβασης

1. Οι πιστωτές μπορούν να ασκήσουν παρέμβαση είτε κύρια, αν ζητούν απόρριψη της αίτησης, είτε πρόσθετη, αν, παρότι είναι σύμφωνοι με την αίτηση, αιτούνται τον διορισμό συνδίκου. Εφόσον πιστωτής παρέμβει με υπόδειξη του συνδίκου, σύνδικος διορίζεται ο υποδεικνυόμενος από τον πιστωτή ή, σε περίπτωση περισσότερων της μιας παρεμβάσεων του ίδιου περιεχομένου, ο υποδεικνυόμενος από τον πιστωτή που έχει την υψηλότερη απαίτηση, σύμφωνα με τα στοιχεία στα οποία παρέχεται πρόσβαση μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας.

2. Οι παρεμβάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας. Εφόσον υποβληθούν εμπρόθεσμα κύριες παρεμβάσεις, αντίγραφα των διαδικαστικών εγγράφων κατατίθενται σε έντυπη μορφή ή ηλεκτρονικά στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο, με μέριμνα του επιμελέστερου των

διαδίκων. Αντίγραφο της παρέμβασης επιδίδεται από τον παρεμβαίνοντα, εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών, στα λοιπά διάδικα μέρη.¹⁰⁴

3. Εντός εξήντα (60) ημερών από τη δημοσιοποίηση της αίτησης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας, τα διάδικα μέρη καταθέτουν ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου τις προτάσεις τους και το σύνολο των αποδεικτικών τους εγγράφων.¹⁰⁵

4. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 3, παρέχεται πρόσθετη προθεσμία πέντε (5) εργάσιμων ημερών σε όλα τα διάδικα μέρη, για την κατάθεση τυχόν προσθήκης αντίκρουσης. Η προσαγωγή ενόρκων βεβαιώσεων επιτρέπεται με αναλογική εφαρμογή των άρθρων 421 επ. του ΚΠολΔ.

5. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 4, η διαδικασία ολοκληρώνεται και εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, το δικαστήριο εκδίδει απόφαση. Εφόσον το δικαστήριο κηρύξει την πτώχευση, ορίζει εισηγητή και σύνδικο και προσδιορίζει την ημερομηνία της παύσης των πληρωμών.

Άρθρο 178.

Ανεπάρκεια μη βεβαρυμμένων στοιχείων της περιουσίας του οφειλέτη

1. Αν με τα στοιχεία στα οποία παρέχεται πρόσβαση μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, πιθανολογείται ότι τα μη βεβαρυμμένα στοιχεία της περιουσίας του οφειλέτη δεν επαρκούν για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας και τα ετήσια εισοδήματα του οφειλέτη, δεν υπερβαίνουν το ποσό των ετήσιων ευλόγων δαπανών διαβίωσης ή αν είναι υψηλότερο, το δωδεκαπλάσιο του ακατάσχετου της παρ. 2 του άρθρου 33 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν. 4987/2022, Α' 190), δεν διορίζεται σύνδικος και το δικαστήριο διατάσσει την καταχώριση του ονόματος ή της επωνυμίας του οφειλέτη στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας του άρθρου 213, προσδιορίζει την ημερομηνία της παύσης των πληρωμών και επέρχονται οι συνέπειες της καταχώρισης της παρ. 4 του άρθρου 77. Την ανεπάρκεια της παρούσας μπορεί να αποδείξει με παρέμβασή του και ο πιστωτής.¹⁰⁶

---

¹⁰⁴Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 80

¹⁰⁵Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 80

¹⁰⁶Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 81

2. Η καταχώρηση της παρ. 1 δεν επηρεάζει την εξέλιξη της διαδικασίας εκτέλεσης σε βάρος των βεβαρυσμένων στοιχείων από τους ενέγγυους πιστωτές, σύμφωνα με τις ισχύουσες γενικές διατάξεις. Κάθε διαδικαστική ενέργεια ενέγγυου πιστωτή σε εκτέλεση δικαιώματος ενέχυρου, υποθήκης ή προσημείωσης υποθήκης κατά περιουσιακού στοιχείου του καταχωρηθέντα οφειλέτη δημοσιοποιείται με ευθύνη του ενέγγυου πιστωτή στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας.

Άρθρο 179.

Σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας

Με την επιφύλαξη του άρθρου 178, σε κάθε άλλη περίπτωση πτώχευσης μικρού αντικειμένου, εφόσον γίνει αποδεκτή αίτηση πτώχευσης, ο εισηγητής διατάσσει τη σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας.¹⁰⁷

Άρθρο 180.

Παραίτηση και διορισμός συνδίκου

Εάν στη συνέχεια της διαδικασίας παραιτηθεί σύνδικος που έχει υποδειχθεί από πιστωτή, δικαίωμα υπόδειξης συνδίκου έχει ο ίδιος πιστωτής, εφόσον κοινοποιήσει στον εισηγητή τα στοιχεία του υποδεικνυομένου και την έγγραφη αποδοχή από τον τελευταίο του διορισμού του, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσιοποίηση της παραίτησης. Τον διορισμό του υποδεικνυομένου συνδίκου αποφασίζει ο εισηγητής με πράξη του, χωρίς άλλη διαδικασία. Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο εισηγητής έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα αντικατάστασης του συνδίκου, εφόσον συντρέχει οποιαδήποτε από τις προϋποθέσεις του άρθρου 139.

Άρθρο 181.

Αναγγελίες και επαληθεύσεις των πιστώσεων

Οι αναγγελίες και επαληθεύσεις των πιστώσεων γίνονται σύμφωνα με το Τέταρτο Μέρος του Δεύτερου Βιβλίου. Ο εισηγητής, αφού ακούσει τους ενδιαφερομένους, αποφαινεται με αιτιολογημένη διάταξη του για τις ανακοπές κατά του πίνακα κατάταξης των πιστωτών που αφορούν την επαλήθευση και το περιεχόμενο του πίνακα πτωχευτικών πιστωμάτων του

---

¹⁰⁷Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 82

άρθρου 156, καθώς και την κατάταξη. Κατά της πράξης αυτής του εισηγητή επιτρέπεται, εντός δέκα (10) ημερών, προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, το οποίο αποφαινεται αμετάκλητα.¹⁰⁸

Άρθρο 182.

Παρακράτηση πιστώματος

Αν ασκηθεί εμπροθέσμως ανακοπή επί της πράξης του εισηγητή με την οποία κάνει δεκτό το πίστωμα, σε κάθε διανομή ενεργητικού παρακρατείται ποσό ανάλογο του πιστώματος, μέχρι να αποφανθεί το πτωχευτικό δικαστήριο.

Άρθρο 183.

Εκποίηση πραγμάτων που υπόκεινται σε φθορά

Η εκποίηση πραγμάτων του άρθρου 140 πραγματοποιείται από τον σύνδικο χωρίς την άδεια του εισηγητή. Κατόπιν αιτήματος του συνδίκου προς τον εισηγητή, δύναται να γίνει από τον σύνδικο ελεύθερη εκποίηση για τα πράγματα του άρθρου 140, εφόσον ο εισηγητής χορηγήσει σχετική άδεια.¹⁰⁹

Άρθρο 184.

Ειδικός λογαριασμός

Ο σύνδικος διαχειρίζεται τον ειδικό λογαριασμό του άρθρου 144, αποκλειστικά για τις δαπάνες των εργασιών της πτώχευσης και για τη διανομή στους πιστωτές, χωρίς να απαιτείται άδεια του εισηγητή.

Άρθρο 185.

Ειδικές προβλέψεις

Τα άρθρα 146, 148, 150 και 151 δεν εφαρμόζονται στις διαδικασίες του παρόντος. Σε περίπτωση που απαιτείται η εκπροσώπηση και παράσταση ενώπιον δικαστηρίου, ο σύνδικος μπορεί να αναθέτει τη σχετική εντολή σε δικηγόρο, μετά από σύμφωνη γνώμη του εισηγητή, ο οποίος καθορίζει και την

---

¹⁰⁸Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 83

¹⁰⁹Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 84

αμοιβή του, κατ' εύλογη κρίση, με αιτιολογημένη διάταξή του, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή στο πτωχευτικό δικαστήριο.¹¹⁰

Άρθρο 186.

Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων

Η εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα για την εκποίηση των κατ' ιδίαν στοιχείων του οφειλέτη του Κεφαλαίου Γ' του παρόντος.

Άρθρο 187.

Έφεση

Οι αποφάσεις του πτωχευτικού δικαστηρίου υπόκεινται μόνο σε έφεση.

Άρθρο 188.

Μη περάτωση της πτώχευσης με την απλοποιημένη διαδικασία

Αν μετά την παρέλευση ενός έτους από την κήρυξη της απλοποιημένης διαδικασίας η πτώχευση δεν έχει περατωθεί, ο σύνδικος υποχρεούται να υποβάλει στον εισηγητή έκθεση, στην οποία εξηγεί τους λόγους καθυστέρησης της διαδικασίας. Σε περίπτωση που η καθυστέρηση κρίνεται από τον εισηγητή αδικαιολόγητη, ο εισηγητής τον αντικαθιστά με πράξη του.

---

¹¹⁰Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 85

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ Η ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΟΥ

Άρθρο 189.

Γενικά

- 1.** Η πτώχευση περατώνεται με την εκποίηση όλων των στοιχείων του ενεργητικού της και τη διανομή του προϊόντος των εκποιήσεων στους πιστωτές, με την παύση των εργασιών της λόγω της έλλειψης ενεργητικού σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 191 ή λόγω παρέλευσης του οριζόμενου χρόνου σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 191 ή λόγω της εξόφλησης όλων των πτωχευτικών πιστωτών κατά το κεφάλαιο και τους τόκους μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης.
- 2.** Η περάτωση της πτώχευσης λόγω εξόφλησης όλων των πτωχευτικών πιστωτών συνιστά λόγο αναβίωσης του νομικού προσώπου τηρουμένων των διατάξεων του εταιρικού δικαίου.

Άρθρο 190.

Η λογοδοσία του συνδίκου

Εντός μηνός από την περάτωση της πτώχευσης, με οποιονδήποτε από τους προβλεπόμενους στον παρόντα νόμο τρόπους, ο σύνδικος λογοδοτεί ενώπιον της συνέλευσης των πιστωτών με τη συμμετοχή και του εισηγητή. Ο εισηγητής, λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν αποφάσεις της συνέλευσης των πιστωτών, συντάσσει αιτιολογημένη διάταξη επί της λογοδοσίας, η οποία μεταξύ άλλων δύναται να τον απαλλάξει από κάθε ευθύνη και η οποία δημοσιοποιείται και δεν προσβάλλεται με προσφυγή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΑΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

Άρθρο 191.

Παύση εργασιών πτώχευσης

1. Αν οι εργασίες της πτώχευσης δεν μπορούν να εξακολουθήσουν, λόγω έλλειψης των αναγκαίων χρημάτων ή ευχερώς ρευστοποιήσιμης περιουσίας, το πτωχευτικό δικαστήριο, μετά από έκθεση του εισηγητή και αφού ακούσει τον σύνδικο, μπορεί, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, του πιστωτή ή του συνδίκου ή και αυτεπαγγέλτως, να κηρύξει την παύση των εργασιών της πτώχευσης.

2. Στην περίπτωση της παρ. 1 περατώνεται η πτώχευση, αίρεται η πτωχευτική απαλλοτρίωση και ο οφειλέτης αναλαμβάνει τη διοίκηση της περιουσίας του. Οι πιστωτές αναλαμβάνουν τα ατομικά καταδιωκτικά μέτρα, εκτός αν ο οφειλέτης έχει απαλλαγεί σύμφωνα με το άρθρο 192, παύει δε το λειτούργημα του συνδίκου και αυτό του εισηγητή. Τα αποτελέσματα αυτά επέρχονται μετά πάροδο μηνός από τη δημοσιοποίηση της απόφασης της παρ. 1.

3. Μετά παρέλευση πέντε (5) ετών από την κήρυξη της πτώχευσης επέρχονται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση τα αποτελέσματα της παρ. 2.

4. Κατ' εξαίρεση και μόνο, εάν μέχρι τη συμπλήρωση της ανωτέρω προθεσμίας των πέντε (5) ετών της παρ. 3 έχει συνταχθεί πίνακας διανομής, κατά του οποίου εκκρεμεί ανακοπή, το αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο, έχει τη δυνατότητα, να παρατείνει, περαιτέρω, την πτωχευτική διαδικασία, μέχρι την έκδοση αμετακλήτου αποφάσεως, επί της ανακοπής και την, χωρίς καθυστέρηση, ολοκλήρωση της διανομής.

Η αίτηση παράτασης υποβάλλεται, το αργότερο, τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν την εκπνοή της προθεσμίας των πέντε (5) ετών της παρ. 3. Μέχρι τη συζήτηση της αίτησης προσκομίζεται έκθεση του Εισηγητή.

5. Τα πτωχευτικά όργανα συνεχίζουν να ασκούν τις αρμοδιότητές τους και η πτωχευτική διαδικασία δεν διακόπτεται, μέχρι την έκδοση απόφασης του πτωχευτικού δικαστηρίου κατά την παρ. 4. Η απόφαση του Δικαστηρίου δεν υπόκειται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα.

6. Ακόμη και αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις τις παρ. 4, εφόσον υπάρχει απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών, το δικαστήριο μπορεί να παρατείνει την πτωχευτική διαδικασία άπαξ μέχρι δύο (2) έτη.

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Άρθρο 192.

Απαλλαγή του οφειλέτη

- 1.** Με την επιφύλαξη της παρ. 2, ο οφειλέτης - φυσικό πρόσωπο απαλλάσσεται πλήρως από κάθε οφειλή προς τους πτωχευτικούς πιστωτές, ανεξαρτήτως του αν έχουν αναγγελθεί ή όχι, τριάντα έξι (36) μήνες από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης ή την καταχώρηση της παρ. 4του άρθρου 77, εκτός εάν εντός της παραπάνω προθεσμίας υποβληθεί προσφυγή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά της απαλλαγής του. Η απαλλαγή έχει ως συνέπεια και την παύση των στερήσεων δικαιωμάτων τις οποίες συνεπάγεται η πτώχευση.
- 2.** Για τους οφειλέτες της παρ. 3 του άρθρου 92, η προθεσμία της παρ. 1 ορίζεται σε ένα (1) έτος.
- 3.** Σε περίπτωση που η προθεσμία της παρ. 1 ή της παρ. 2, κατά περίπτωση, λήγει εντός πενταετίας από προηγούμενη απαλλαγή του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένης και της απαλλαγής κατά τον ν. 3869/2010 (Α΄ 130), τότε η απαλλαγή σύμφωνα με το παρόν άρθρο επέρχεται στην πέμπτη επέτειο της προηγούμενης απαλλαγής.
- 4.** Μετά το πέρας της προθεσμίας απαλλαγής, ο εισηγητής δικαστής, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, αφού λάβει έκθεση του συνδίκου για το ύψος των οφειλών που έχουν επαληθευθεί κατά την πτωχευτική διαδικασία και για το ύψος της αξίας των ακινήτων και λοιπών πάγιων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, και εφόσον δεν εκκρεμεί προσφυγή του άρθρου 193, εκδίδει πράξη με την οποία διαπιστώνει την επέλευση της απαλλαγής του οφειλέτη από τις οφειλές του, κατά το παρόν Κεφάλαιο. Κατά την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 77, περί αντικειμενικών προϋποθέσεων, και εφόσον δεν εκκρεμεί προσφυγή του άρθρου 193, περί προσφυγής κατά της απαλλαγής, η πράξη του εισηγητή δικαστή εκδίδεται μετά από αίτημα του

οφειλέτη που συνοδεύεται από στοιχεία σχετικά με την αξία της περιουσίας και το ύψος των οφειλών του κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης που διέταξε την καταχώριση του ονόματός του στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας του άρθρου 213.¹¹¹

Άρθρο 193.

Προσφυγή κατά της απαλλαγής

1. Η προσφυγή κατά της απαλλαγής ασκείται παραδεκτά στο πτωχευτικό δικαστήριο εφόσον ο προσφεύγων επικαλείται ότι η αδυναμία εκπλήρωσης την οποία διαπιστώνει η απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση οφείλεται σε δόλιες ενέργειες του οφειλέτη ή ότι ο οφειλέτης δεν επέδειξε καλή πίστη είτε κατά την κήρυξη της πτώχευσης είτε και κατά τη διάρκειά της, δεν έχει υπάρξει συνεργάσιμος με τα όργανα της πτώχευσης, έχει δολίως αποκρύψει εισοδήματα ή περιουσιακά στοιχεία κατά τη διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας ή ότι είτε εκκρεμεί ποινική δίωξη κατά του οφειλέτη για κάποια από τις πράξεις του ενάτου Μέρους του Δεύτερου Βιβλίου ή για κάποια από τις κακουργηματικές πράξεις της κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης καταδολίευσης δανειστών, υπεξαίρεσης ή πλαστογραφίας του Ποινικού Κώδικα ή ότι έχει καταδικαστεί για κάποια από αυτές τις πράξεις.

2. Σε περίπτωση προσφυγής, το πτωχευτικό δικαστήριο, ύστερα από σχετική έκθεση του εισηγητή, στην οποία καταχωρούνται και οι τυχόν παρατηρήσεις του οφειλέτη και των πιστωτών, και αφού ακούσει τον σύνδικο, αποφασίζει περί της απαλλαγής. Αν το πτωχευτικό δικαστήριο κρίνει ότι δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις απαλλαγής, δύναται με αιτιολογημένη απόφασή του, να θέσει προθεσμία στον οφειλέτη για την ικανοποίησή τους, να περιορίσει την απαλλαγή ως προς ορισμένα μόνο χρέη ή να ορίσει εξαιρετικά μεγαλύτερη προθεσμία απαλλαγής, παρέχοντας σε κάθε περίπτωση δέουσα αιτιολόγηση τυχόν παρεκκλίσεων από την προβλεπόμενη προθεσμία γενικής απαλλαγής της παρ. 1 του άρθρου 192. Στο πτωχευτικό δικαστήριο ασκείται παραδεκτά και η προσφυγή κατά της απαλλαγής ως προς ορισμένο χρέος, εφόσον ο προσφεύγων επικαλείται έννομο συμφέρον.¹¹²

3. Αν η προσφυγή επικαλείται ποινική δίωξη ή καταδίκη για κάποια από τις πράξεις της παρ. 1, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να αναβάλει την

---

¹¹¹[Τροποποίηση 5193/2025, Άρθρο 180](#); Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 86

¹¹²Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 87

απόφασή του μέχρι την αμετάκλητη περάτωση της ποινικής διαδικασίας. Η απόφαση ανακαλείται αν επέλθει μεταβολή πραγμάτων που να δικαιολογεί την ανάκληση.

Άρθρο 194.

Οφειλές που δημιουργήθηκαν από δόλο ή βαριά αμέλεια

1. Ο οφειλέτης δεν απαλλάσσεται από οφειλές που δημιουργήθηκαν μετά την υποβολή της αίτησης πτώχευσης, οφειλές από δόλο ή βαριά αμέλεια που προκάλεσε θάνατο ή σωματική βλάβη προσώπου, οφειλές από τα αδικήματα του ν. 4557/2018 (Α' 139), πλην του βασικού αδικήματος της περ. κ) του άρθρου 4 του ν. 4557/2018, και οφειλές διατροφής. Σε περίπτωση χρεών προς το Δημόσιο, κρίσιμος χρόνος, είναι ο χρόνος στον οποίο ανάγεται η υποχρέωση και όχι ο χρόνος δημιουργίας του νόμιμου τίτλου.¹¹³

2. Σε περίπτωση που μετά την απαλλαγή οφειλέτη αποδειχθεί ότι παρέλειψε δολίως ή από βαριά αμέλεια την αποκάλυψη της οικονομικής και περιουσιακής του κατάστασης κατά την διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας ή δεν τήρησε τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το σχέδιο πληρωμών της παρ. 2 του άρθρου 92, το πτωχευτικό δικαστήριο εντός τριετίας από την επέλευση της απαλλαγής, μπορεί μετά από αίτημα πιστωτή να ανακαλέσει την απαλλαγή εν όλω ή εν μέρει ή να θέσει προϋποθέσεις της απαλλαγής, όπως την εξόφληση των οφειλομένων από το σχέδιο πληρωμών.

Άρθρο 195.

Απαλλαγή εκπροσώπων νομικού προσώπου

1. Φυσικό πρόσωπο που εκ του νόμου έχει αλληλέγγυα ευθύνη λόγω της ιδιότητάς του ως εκπροσώπου ή διοικούντος το νομικό πρόσωπο οφειλέτη απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για οφειλές του οφειλέτη που προέκυψαν εντός της ύποπτης περιόδου, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 116, ή και εντός των τριάντα έξι (36) μηνών που προηγήθηκαν της ύποπτης περιόδου, με την πάροδο τριάντα έξι (36) μηνών από την υποβολή της αίτησης πτώχευσης, ή είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την κήρυξη της πτώχευσης ή την καταχώρηση της παρ. 4 του άρθρου 77, όποιο από τα δύο προηγηθεί χρονικά,

---

¹¹³Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 88

εκτός εάν εντός της παραπάνω προθεσμίας υποβληθεί προσφυγή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά της απαλλαγής του.¹¹⁴

2. Σε περίπτωση προσφυγής, το πτωχευτικό δικαστήριο, εκτιμώντας τα αίτια και τις συνθήκες της πτώχευσης, ύστερα από σχετική έκθεση του εισηγητή, στην οποία καταχωρούνται και οι τυχόν παρατηρήσεις του οφειλέτη και των πιστωτών, και αφού ακούσει τον σύνδικο, αποφαινεται υπέρ της απαλλαγής, εάν το φυσικό πρόσωπο επιδεικνύει καλή πίστη τόσο κατά την κήρυξη της πτώχευσης όσο και κατά τη διάρκειά της, είναι συνεργάσιμος με τα όργανα της πτώχευσης, δεν ευθύνεται για πράξη ή παράλειψη του άρθρου 127 και η πτώχευση δεν οφείλεται σε δόλιες ενέργειές του. Δεν απαλλάσσονται πλήρως αυτοί που καταδικάστηκαν για κάποια από τις πράξεις του Ενάτου Μέρους του Δεύτερου Βιβλίου του παρόντος ή για κάποια από τις κακουργηματικές πράξεις της κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης ή πλαστογραφίας του Ποινικού Κώδικα. Αν υπάρχει εκκρεμής ποινική δίωξη ή αστική αγωγή για κάποια από αυτές τις πράξεις ή παραλείψεις, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να αναβάλει την απόφασή του μέχρι την αμετάκλητη περάτωση της διαδικασίας. Η απόφαση ανακαλείται, αν επέλθει μεταβολή πραγμάτων που να δικαιολογεί την ανάκληση εντός τριετίας από την επέλευση της απαλλαγής.

3. Φυσικό πρόσωπο που εκ του νόμου έχει αλληλέγγυα ευθύνη λόγω της εκπροσωπευτικής ή διοικητικής του σχέσης με οφειλέτη νομικό πρόσωπο, απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για οφειλές του οφειλέτη, που προέκυψαν εντός τριάντα έξι (36) μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής του οφειλέτη νομικού προσώπου στη διαδικασία έκτακτης ειδικής διαχείρισης των άρθρων 68 έως και 77 του ν. 4307/2014 (Α' 246), με την πάροδο τριάντα έξι (36) μηνών από την υποβολή της αίτησης των άρθρων 68 έως και 77 του ν. 4307/2014 ή είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την αποδοχή της ως άνω αίτησης, όποιο από τα δύο προηγηθεί χρονικά, εκτός εάν εντός της παραπάνω προθεσμίας υποβληθεί προσφυγή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά της απαλλαγής του.¹¹⁵

---

¹¹⁴Τροποποίηση 5072/2023, Άρθρο 88

¹¹⁵Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 88

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ

Άρθρο 196.

Συνέπειες απαλλαγής στη ρευστοποίηση και διανομή - επίπτωση σε συνοφειλέτες ή σε οφειλές τρίτων εγγυημένες από τον οφειλέτη

Η απαλλαγή του οφειλέτη ή του εκπροσώπου του από χρέη, κατά περίπτωση, δεν θίγει με οποιονδήποτε τρόπο τη συνέχιση της διαδικασίας ρευστοποίησης και διανομής των στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας και τα δικαιώματα των πιστωτών επί αυτών, συμπεριλαμβανομένων και των αδήλων εισοδημάτων ή περιουσιακών στοιχείων τα οποία δολίως ή εξ αμελείας απεκρύβησαν στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας από τον οφειλέτη και των δικαιωμάτων των ενέγγυων πιστωτών επί υπεγγύων στοιχείων του οφειλέτη, η οποία διεξάγεται και ολοκληρώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ρητώς διευκρινίζεται ότι η απαλλαγή του οφειλέτη εκ της πρωτοφειλής ή εγγυήσεως δεν επηρεάζει τις απαιτήσεις έναντι των λοιπών συνοφειλετών ή εγγυητών που ενέχονται εκ του νόμου ή δυνάμει δικαιοπραξίας.

ΜΕΡΟΣ ΕΝΑΤΟ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 197.

Χρεοκοπία

1. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος, κατά την ύποπτη περίοδο, όπως αυτή προσδιορίζεται με την πτωχευτική απόφαση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 81 ή και έξι (6) μήνες πριν ή και μετά την κήρυξη της πτώχευσης οποτεδήποτε:

α. εξαφανίζει ή παρασιωπά περιουσιακά του στοιχεία που σε περίπτωση πτώχευσης εμπίπτουν στην πτωχευτική περιουσία ή κατά τρόπο που αντίκειται στους κανόνες της συνετής οικονομικής διαχείρισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας που ασκούσε, ματαιώνει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τρίτων, βλάπτει ή καθιστά αυτά χωρίς αξία,

β. καταρτίζει ζημιογόνες ή κερδοσκοπικές ή ριψοκίνδυνες δικαιопραξίες πάσης φύσεως, ακόμα και επί χρηματοοικονομικών παραγώγων, κατά τρόπο που αντίκειται στους κανόνες της συνετής οικονομικής διαχείρισης, ή διαθέτει υπερβολικά ποσά σε παίγνια, στοιχήματα ή σε αντισοικονομικές δαπάνες ή συνάπτει χρέη για τους σκοπούς αυτούς,

γ. προμηθεύεται εμπορεύματα ή αξιόγραφα με πίστωση, τα οποία, ή τα πράγματα που κατασκευάζει με αυτά, διαθέτει ή παραχωρεί σε τιμές ουσιωδώς κάτω της αξίας τους, κατά τρόπο που αντίκειται στους κανόνες της συνετής οικονομικής διαχείρισης,

δ. παριστά ψευδώς ότι είναι οφειλέτης άλλων ή αναγνωρίζει ανύπαρκτα δικαιώματα τρίτων,

ε. παραλείπει την τήρηση υποχρεωτικών εμπορικών βιβλίων ή τα τηρεί κατά τέτοιο τρόπο ή τα μεταβάλλει, ώστε να δυσχεραίνεται η διαπίστωση της κατάστασης της περιουσίας του ή δεν υποβάλλει φορολογικές δηλώσεις ή άλλες δηλώσεις περιουσίας (π.χ. πόθεν έσχες) σύμφωνα με το νόμο,

στ. εξαφανίζει ή αποκρύπτει τα εμπορικά του βιβλία ή άλλα στοιχεία ή παρασιωπά την ύπαρξη εμπορικών βιβλίων ή άλλων στοιχείων, καταστρέφει ή βλάπτει εμπορικά βιβλία ή άλλα στοιχεία, η τήρηση των οποίων είναι υποχρεωτική κατά τον νόμο, πριν παρέλθει η προθεσμία που πρέπει να τα διατηρήσει, ώστε να δυσχεραίνεται η διαπίστωση της κατάστασης της περιουσίας του,

ζ. αντίθετα προς τον νόμο, i) παραλείπει την κατά τον νόμο σύνταξη των ισολογισμών ή της απογραφής ή ii) καταρτίζει ισολογισμούς ή απογραφή κατά τρόπο που δυσχεραίνεται η διαπίστωση της κατάστασης της περιουσίας του, ή

η. ελαττώνει την κατάσταση της περιουσίας του με άλλον τρόπο ή παρασιωπά ή αποκρύπτει τις αληθινές δικαιопρακτικές του σχέσεις.

2. Τιμωρείται επίσης, με τις ποινές της παρ. 1 και αυτός που με κάποια από τις πράξεις της παρ. 1 προκάλεσε την παύση των πληρωμών του.

3. Όποιος τέλεσε κάποια από τις πράξεις των περ. ε' και ζ' της παρ. 1 από αμέλεια, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών ή χρηματική ποινή.

4. Παράλειψη παροχής συνδρομής και των απαιτούμενων στοιχείων από τον οφειλέτη ή, στην περίπτωση νομικού προσώπου, από τους εκπροσώπους του,

στο πλαίσιο διαδικασίας του παρόντος νόμου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών ή χρηματική ποινή.

5. Οι πράξεις του παρόντος άρθρου είναι αξιόποινες μόνο σε περίπτωση που κηρυχθεί η πτώχευση ή η αίτηση απορριφθεί για τον λόγο ότι προβλέπεται πως η περιουσία του οφειλέτη δεν θα επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 77.

Άρθρο 198.

Ευνοϊκή μεταχείριση πιστωτή

1. Τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και χρηματική ποινή, όποιος ενώ βρίσκεται σε κατάσταση παύσης πληρωμών ή σε κατάσταση επαπειλούμενης αδυναμίας κανονικής εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών του υποχρεώσεων, με επιζήμια πράξη του άρθρου 116ικανοποιεί απαίτηση πιστωτή ή του παρέχει ασφάλεια, εν γνώσει του ευνοώντας αυτόν έναντι των λοιπών πιστωτών.

2. Η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 197 εφαρμόζεται αναλόγως.

Άρθρο 199.

Ποινική ευθύνη τρίτων

1. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος:

α. εν γνώσει του ότι άλλος απειλείται να περιέλθει σε κατάσταση αδυναμίας κανονικής εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών του υποχρεώσεων ή

β. μετά την παύση των πληρωμών του, με τη συναίνεση του οφειλέτη ή προς όφελος εκείνου, εξαφανίζει ή παρασιωπά ή αποκρύπτει περιουσιακά στοιχεία εκείνου, τα οποία σε περίπτωση πτώχευσης ανήκουν στην πτωχευτική περιουσία ή ενεργώντας κατά τρόπο που αντίκειται

στους κανόνες της συνετής διαχείρισης, τα καταστρέφει, τα βλάπτει ή τα καθιστά άχρηστα.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο πιστωτής που συνομολογεί με τον οφειλέτη ή άλλο πρόσωπο ιδιαίτερα ωφέληματα χάριν της ψήφου του στις διασκέψεις της πτώχευσης ή όποιος συνάπτει ιδιαίτερη συμφωνία που ωφελεί τον ίδιο και επιβαρύνει το ενεργητικό της πτώχευσης. Οι συμφωνίες αυτές κηρύσσονται

άκυρες έναντι πάντων και έναντι του οφειλέτη από το πτωχευτικό δικαστήριο.

3. Οι πράξεις του παρόντος είναι αξιόποινες μόνο σε περίπτωση που κηρυχθεί η πτώχευση ή η αίτηση απορριφθεί, διότι προβλέπεται ότι η περιουσία του οφειλέτη δεν θα επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας κατά την παρ. 4 του άρθρου 77.

Άρθρο 200.

Ποινική ευθύνη οφειλετών, συζύγων, συμβίων και συγγενών

1. Ο σύζυγος, ο σύμβιος ή η συμβία, οι κατιόντες ή ανιόντες του οφειλέτη και οι κατά την ίδια τάξη εξ αγχιστείας συγγενείς του που εν γνώσει παρανόμως ιδιοποιούνται, υπεξάγουν ή αποκρύπτουν πτωχευτικά πράγματα, χωρίς συνεννόηση με τον οφειλέτη, τιμωρούνται κατά τις διατάξεις περί κλοπής ή υπεξαίρεσης του Ποινικού Κώδικα και διώκονται πάντοτε αυτεπαγγέλτως.

2. Αν οι πράξεις αυτές τελούνται μετά από συνεννόηση με τον οφειλέτη, εφαρμόζονται ως προς τα πρόσωπα της παρ. 1 οι διατάξεις περί συμμετοχής του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 201.

Αδικήματα συνδίκων

1. Κάθε παράνομη ιδιοποίηση χρημάτων ή άλλων πραγμάτων της πτωχευτικής περιουσίας από τον σύνδικο ή από πρόσωπα που έχουν προσληφθεί για τις ανάγκες της πτώχευσης τιμωρείται κατά τις διατάξεις περί υπεξαίρεσης του Ποινικού Κώδικα (άρθρα 375 επ.).

2. Κάθε ψευδής παράσταση του συνδίκου με την έκθεση του άρθρου 141 ή με μεταγενέστερες εκθέσεις, δηλώσεις και υπομνήματά του, προς βλάβη του οφειλέτη ή των πιστωτών, τιμωρείται κατά τις διατάξεις περί απάτης του Ποινικού Κώδικα (άρθρα 386 επ.).

3. Τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή διπλάσια της ωφέλειάς του ο σύνδικος που πωλεί πτωχευτικά πράγματα και τα αγοράζει εμμέσως ο ίδιος με παρένθετα πρόσωπα. Το ποσό της χρηματικής ποινής εισπράττεται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ και αποδίδεται από το Δημόσιο στην πτώχευση.

Άρθρο 202.

Ποινική ευθύνη των διαχειριστών κ.λπ. των νομικών προσώπων

- 1.** Όταν η πτώχευση αναφέρεται σε νομικά πρόσωπα, ποινική ευθύνη για τις πράξεις του παρόντος κεφαλαίου, έχουν εκείνοι οι διαχειριστές, τα μέλη της διοίκησης και οι διευθυντές τους, οι οποίοι τέλεσαν τις εν λόγω πράξεις.
- 2.** Οι διαχειριστές, τα μέλη της διοίκησης και οι διευθυντές των νομικών προσώπων τιμωρούνται με τις ποινές της παρ. 1 του άρθρου 197 και όταν έλαβαν προκαταβολές ανώτερες από αυτές που προβλέπονται στην απόφαση του αρμόδιου εταιρικού οργάνου ή στο καταστατικό του νομικού προσώπου.

Άρθρο 203.

Δικονομικές διατάξεις

- 1.** Τα αδικήματα του παρόντος Κεφαλαίου ανακρίνονται και εκδικάζονται κατά προτεραιότητα με ευθύνη του αρμόδιου εισαγγελέα. Δικαίωμα παράστασης για την υποστήριξη της κατηγορίας στις δίκες για παράβαση των διατάξεων αυτών έχουν τόσο ο σύνδικος όσο και οι πιστωτές κατ' άρθρο 63 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.
- 2.** Περίληψη των καταδικαστικών αποφάσεων για πράξεις του παρόντος νόμου δημοσιεύεται, μόλις οι ως άνω αποφάσεις τελεσιδικήσουν. Στην απόφαση ορίζονται ο τρόπος της δημοσιοποίησης, ηλεκτρονικής ή μη, και η υποχρέωση καταβολής της δαπάνης για αυτήν.
- 3.** Όταν κατά τη διάρκεια πτωχευτικής δίκης ανακύπτει γεγονός που μπορεί να χαρακτηριστεί αδίκημα του παρόντος κεφαλαίου ή αδίκημα διωκόμενο αυτεπαγγέλτως, ο εισηγητής ή ο αρμόδιος δικαστής του πτωχευτικού δικαστηρίου οφείλει να συντάξει έκθεση και να τη διαβιβάσει στον αρμόδιο εισαγγελέα με κάθε πληροφορία και με τα σχετικά έγγραφα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ / ΚΑΤΑΡΓΗΤΙΚΕΣ - ΤΕΛΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 204.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Πρώτου

- 1.** Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, η κατ' άρθρο 76 πτωχευτική ικανότητα μπορεί να αποδίδεται και σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δεν επιδιώκουν οικονομικό σκοπό αλλά ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα δύνανται να ρυθμίζονται ειδικότερα οι προϋποθέσεις και οι έννομες συνέπειες της πτώχευσης στην περίπτωση αυτή, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων της αφερεγγυότητας νομικών προσώπων που δεν επιδιώκουν οικονομικό σκοπό.
- 2.** Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορεί να αναπροσαρμοστεί ο αριθμός των κριτηρίων προσδιορισμού της πολύ μικρής οντότητας του άρθρου 2 του Ν. 4308/2014, που πρέπει να ικανοποιεί ο οφειλέτης, προκειμένου η πτώχευση να χαρακτηριστεί ως μικρού αντικειμένου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 78 του παρόντος.
- 3.** Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης αυξάνονται ή μειώνονται τα ποσά του γραμματίου κατάθεσης της παρ. 8 του άρθρου 79, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη διασφάλισης πρόσβασης στη διαδικασία και την πληρέστερη κάλυψη του πραγματικού κόστους της διαδικασίας για το δικαστικό σύστημα.

Άρθρο 205.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Δευτέρου

- 1.** Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορεί να ορίζεται ότι οι αποφάσεις της παρ. 1 του άρθρου 84 δημοσιεύονται και αυτεπαγγέλτως από το αρμόδιο δικαστήριο.
- 2.** Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, μπορεί να ορίζεται άλλη μέθοδος

προσδιορισμού των εύλογων δαπανών διαβίωσης του οφειλέτη από τις οριζόμενες στην παρ. 2 του άρθρου 73 του Ν.4389/2016 (Α΄ 94). Με παρόμοια απόφαση ορίζεται η μέθοδος προσδιορισμού όταν ο οφειλέτης υπάγεται στην παρ. 3 του άρθρου 92, η σχετική διαδικασία καθώς και κάθε σχετικό θέμα και ειδική λεπτομέρεια.

Άρθρο 206.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Τρίτου

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης μπορεί να ορισθούν ελάχιστη νόμιμη αποζημίωση συνδίκων, ιδίως στην περίπτωση πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου, και οι όροι καταβολής της (που μπορεί να προβλεφθεί ότι γίνεται σταδιακά σε σχέση με την ολοκλήρωση συγκεκριμένων σταδίων της διαδικασίας), η χρηματοδότηση εξόδων της διαδικασίας και να προσδιορισθούν οι δημόσιοι πόροι για την κάλυψη των σχετικών υποχρεώσεων, η σχετική διαδικασία και κάθε ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 207.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Πέμπτου

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης ορίζονται οι ειδικότεροι όροι της τήρησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών των υπαλλήλων των πλειστηριασμών.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι λειτουργίας των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού, οι λεπτομέρειες υποβολής των πλειοδοτικών προσφορών, η διαδικασία πιστοποίησης και εγγραφής χρηστών στα συστήματα, το ύψος και ο τρόπος καθορισμού, επιμερισμού, είσπραξης και απόδοσης του τέλους χρήσης των συστημάτων, αναπροσαρμογής του τέλους χρήσης και του μέρους αυτού που αποδίδεται στο ΤΑ.Χ.ΔΙΚ., καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 208.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Έκτου

Με προεδρικό διάταγμα, έπειτα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μπορεί να ορίζεται ότι στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου τα Ειρηνοδικεία ορισμένων μόνο περιφερειών έχουν πτωχευτική αρμοδιότητα και να

ρυθμίζονται ειδικότερα οι λοιπές περιφέρειες για τις οποίες τα δικαστήρια αυτά έχουν κατά τόπο αρμοδιότητα, θέματα οργάνωσης και στελέχωσής τους και κάθε άλλο ειδικό θέμα και σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 209.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Εβδόμου

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ορίζεται η διαδικασία διαγραφής απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, κατά περίπτωση, λόγω της απαλλαγής του οφειλέτη σύμφωνα με το άρθρο 192, λαμβανομένου υπόψη και του άρθρου 196.

2. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζεται ειδικό πλαίσιο υποχρεώσεων των χρηματοδοτικών φορέων, κατά την έννοια της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 6, για λήψη μέτρων επιμέλειας για την αξιολόγηση του αν η αίτηση πτώχευσης υποβάλλεται καταχρηστικά ή αν ο χρηματοδοτικός φορέας διαθέτει στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι συντρέχουν οι περιστάσεις που αποκλείουν την απαλλαγή του οφειλέτη κατά την παρ. 1 του άρθρου 193 ή την παρ. 2 του άρθρου 195, κατά περίπτωση, με σκοπό την προστασία των συμφερόντων των χρηματοδοτικών φορέων έναντι των οφειλετών τους.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ορίζεται η διαδικασία διαγραφής απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης λόγω της απαλλαγής φυσικού προσώπου σύμφωνα με το άρθρο 192.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 210.

Τελικές διατάξεις Μέρους Δευτέρου

1. Η πτώχευση δεν επηρεάζει τα δικαιώματα του εκδοχέα επί μελλοντικών απαιτήσεων του οφειλέτη που εκχωρήθηκαν πριν την κήρυξη της πτώχευσης, αλλά δεν έχουν ακόμα γεννηθεί.

2. α) Η πτώχευση του νομικού προσώπου καθώς και η απόρριψη της αίτησης λόγω έλλειψης ενεργητικού επιφέρει τη λύση του.

- β) Τα όργανα του νομικού προσώπου διατηρούνται. Εφόσον η αίτηση υποβάλλεται από οφειλέτη που είναι νομικό πρόσωπο, αρμοδιότητα για την υποβολή της έχει το όργανο της διοίκησης.

Άρθρο 211.

Τελικές διατάξεις Μέρους Τρίτου

Τα οικονομικά στοιχεία της συνεχιζόμενης επιχείρησης, σε περίπτωση που η πτωχευτική απόφαση διατάζει την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων αυτής, ελέγχονται από ορκωτό ελεγκτή.

ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΚΟΙΝΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 263.

Μεταβατικό δίκαιο

- 1.** Το παρόν εφαρμόζεται στις διαδικασίες που εκκινούν μετά την ημερομηνία θέσης του σε ισχύ, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 308.¹¹⁶
- 2.** Κατ' εξαίρεση οι διατάξεις των άρθρων 162 έως και 166, εφαρμόζονται αναλόγως σε πτωχεύσεις που έχουν ήδη κηρυχθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ή κηρύσσονται βάσει αίτησης που έχει υποβληθεί πριν από αυτήν, εφόσον δεν έχει αρχίσει η ρευστοποίηση της περιουσίας του οφειλέτη σύμφωνα με τις προγενέστερες διατάξεις ή όταν κηρύσσεται άγονος προκηρυχθείς πλειστηριασμός. Με απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών, εκκρεμής πτωχευτική διαδικασία μπορεί να τραπεί σε πτωχευτική διαδικασία του παρόντος νόμου στο στάδιο εξέλιξης στο οποίο βρίσκεται η εκκρεμής διαδικασία. Στην περίπτωση αυτή, ανεξάρτητα από τις διατάξεις που διέπουν τη συνέχιση της διαδικασίας, για την κατάταξη των πιστωτών εφαρμόζονται

---

¹¹⁶[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#); [Τροποποίηση 4764/2020, Άρθρο 83](#)

οι διαχρονικού δικαίου διατάξεις των νόμων που έχουν ισχύσει έως την υπαγωγή στη νέα διαδικασία.

3. Εφόσον η Επιτροπή Διαχείρισης Αφερεγγυότητας, με βάση τα στοιχεία προσφυγής στις σχετικές διαδικασίες, διαπιστώσει ότι ο διαθέσιμος αριθμός διαχειριστών αφερεγγυότητας δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν, για τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου, ως σύνδικος μπορεί να διορισθεί, πέραν των διαχειριστών αφερεγγυότητας, δικηγόρος, λογιστής, φοροτεχνικός Α τάξης ή συμβολαιογράφος, όπως ορίζονται στο άρθρο 227. Η θέση σε ισχύ του Τετάρτου Βιβλίου δεν θίγει την ανάθεση καθηκόντων διαχειριστών αφερεγγυότητας την οποία έχουν αναλάβει σε εκκρεμείς διαδικασίες.

4. Τα νομικά πρόσωπα της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 230 δύνανται να εγγραφούν στο μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας, εφόσον απασχολούν με οιασδήποτε μορφής σχέση τουλάχιστον ένα φυσικό πρόσωπο κάτοχο άδειας διαχειριστή αφερεγγυότητας εγγεγραμμένο κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος στο υφιστάμενο μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας του π.δ. 133/2016 (Α΄ 242), κατόπιν υποβολής σχετικής αιτήσεως προς την Επιτροπή Διαχείρισης Αφερεγγυότητας του άρθρου 229 του παρόντος, με απόφαση της οποίας θα καθορισθεί η μορφή της σχετικής αίτησης και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.¹¹⁷

5. Οι οφειλέτες που έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση ή των οποίων η αίτηση απορρίφθηκε, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3588/2007 (Α΄ 153) πριν τη θέση σε ισχύ του νέου νόμου αλλά μετά την 1η.1.2019, υπάγονται στα άρθρα 192 έως 194 και 196. Σε περίπτωση που η προθεσμία της παρ. 1 ή 2 του άρθρου 192, κατά περίπτωση, λήγει πριν τις 31η.12.2021, η απαλλαγή επέρχεται την 1η.1.2022, εκτός αν εντός της παραπάνω προθεσμίας κατατεθεί προσφυγή κατά της απαλλαγής του. Για την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 92 απαιτείται αίτηση προς και σχετική απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου.¹¹⁸

6. Τα άρθρα 195 και 196 εφαρμόζονται και για την απαλλαγή των εκπροσώπων νομικού προσώπου για οφειλές νομικού προσώπου, του οποίου η αίτηση πτώχευσης ή η κήρυξη σε πτώχευση προηγήθηκε της θέσης του παρόντος νόμου σε ισχύ ή του οποίου η αίτηση απορρίφθηκε, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3588/2007 (Α΄ 153). Σε περίπτωση που η

---

¹¹⁷[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#)

¹¹⁸[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#)

προθεσμία, που αφορά την απαλλαγή των εκπροσώπων της παρ. 1 του άρθρου 195 λήξει οποτεδήποτε πριν τις 31.12.2021, τότε η απαλλαγή επέρχεται την 1η.1.2022, ενώ τυχόν προσφυγή μπορεί να ασκηθεί μέχρι τις 31.12.2021.¹¹⁹

7. Η πιστοποίηση την οποία διαθέτουν οι διαχειριστές αφερεγγυότητας στους οποίους είχε χορηγηθεί άδεια κατά το άρθρο 7 του π.δ. 133/2016 (Α' 242), ανανεώνεται σύμφωνα με τον παρόντα, με την πάροδο τεσσάρων (4) ετών από την ημερομηνία που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 308 του παρόντος και έπειτα κάθε τέσσερα (4) έτη.¹²⁰

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 265.

Καταργούμενες διατάξεις

1. Καταργείται ο ν. 3588/2007 (Α' 153). Όπου γίνεται αναφορά σε νόμο στον Πτωχευτικό Κώδικα (ν. 3588/2007), νοείται ο παρών. Οι εκκρεμείς κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος διαδικασίες του Πτωχευτικού Κώδικα, εξελίσσονται σύμφωνα με αυτόν, εκτός όπου άλλως ορίζεται στο παρόν ή από προϊσχύουσα του ν. 3588/2007 νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 182 αυτού. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση της πλειοψηφίας της συνέλευσης των πιστωτών εκκρεμούς πτωχευτικής διαδικασίας, επιτρέπεται η συνέχιση της διαδικασίας στο στάδιο, στο οποίο βρίσκεται σύμφωνα με τον παρόντα. Στην περίπτωση αυτήν, ανεξάρτητα από τις διατάξεις που διέπουν τη συνέχιση της διαδικασίας, για την κατάταξη των πιστωτών, εφαρμόζονται οι διαχρονικού δικαίου διατάξεις των νόμων που έχουν ισχύσει έως την υπαγωγή στη νέα διαδικασία.¹²¹

2. Παύει η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων, σύμφωνα με τον ν. 3869/2010 (Α' 130). Οι εκκρεμείς κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος διαδικασίες εξελίσσονται σύμφωνα με αυτόν.¹²²

---

¹¹⁹[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#)

¹²⁰Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 88

¹²¹[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#)

¹²²Προσθήκη 5072/2023, Άρθρο 103

3. Παύει η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων σύμφωνα με τα άρθρα 68 έως και 77 του ν. 4307/2014 (Α΄ 246), τα οποία εξακολουθούν να ισχύουν στις εκκρεμείς κατά τη έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διαδικασίες, εκτός όπου άλλως ορίζεται στο παρόν. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών ειδικής διαχείρισης, που συγκαλείται με πρόσκληση του ειδικού διαχειριστή, επιτρέπεται η συνέχιση της διαδικασίας στο στάδιο, στο οποίο βρίσκεται με αναλογική εφαρμογή του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση αυτήν ο ειδικός διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που επιφυλάσσονται κατά τον παρόντα νόμο στον σύνδικο. Όπου γίνεται αναφορά σε νόμο στην ειδική διαχείριση των ανωτέρω άρθρων, νοείται η διαδικασία του Κεφαλαίου Β΄ του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου.¹²³

4. Δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες του παρόντος η παρ. 3 του άρθρου 58 του ν.δ. 356/1974 (Α΄ 90) (Κ.Ε.Δ.Ε.).¹²⁴

5. Καταργείται η παρ. 22 της υποπαρ. Γ3 της παρ. Γ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α΄ 94), καθώς και κάθε διάταξη, που εκδόθηκε βάσει εξουσιοδότησης περιεχόμενης στην παραπάνω καταργούμενη διάταξη.¹²⁵

6. Αίρεται η υποχρέωση διενέργειας εξετάσεων έτους 2020 για την απόκτηση άδειας διαχειριστή αφερεγγυότητας, όπως όριζε το άρθρο 6 του π.δ. 133/2016 (Α΄ 242).¹²⁶

7. Καταργούνται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 65 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74).¹²⁷

8. Από τη θέση σε πλήρη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, η οποία διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, καταργούνται οι παρ. 1 έως και 3 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.). Οι παράγραφοι αυτές συνεχίζουν να ισχύουν σε πτωχεύσεις, που διέπονται από τον ν. 3588/2007 ή από τις προϊσχύουσες αυτού πτωχευτικές διατάξεις.¹²⁸

---

¹²³[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#)

¹²⁴[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#)

¹²⁵[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#)

¹²⁶[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#)

¹²⁷[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#)

¹²⁸[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΩΝ

Άρθρο 289.

Ρύθμιση οφειλών για τις οποίες έχει χορηγηθεί παράταση προθεσμιών καταβολής ή και αναστολή είσπραξης στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19

1. Οφειλές βεβαιωμένες στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα Ελεγκτικά Κέντρα που δεν τελούν σε καθεστώς ρύθμισης και έχουν βεβαιωθεί κατά το διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021, μπορούν, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, να υπαχθούν σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής σε έως και εβδομήντα δύο (72) μηνιαίες δόσεις, με την επιφύλαξη του ελάχιστου ποσού μηνιαίας δόσης της παρ. 7, εφόσον πληρούνται ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:¹²⁹

α) εφόσον πρόκειται για οφειλέτες, φυσικά πρόσωπα επιτηδευματίες, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που επλήγησαν λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και έχουν κύριο ΚΑΔ δραστηριότητας που ορίζεται στη σχετική κατ' εξουσιοδότηση απόφαση του Υπουργού Οικονομικών,¹³⁰

β) εφόσον πρόκειται για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες:¹³¹

βα) είτε η σύμβαση εργασίας τους ανεστάλη για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021, λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο τρίτο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), το άρθρο 11 της

---

¹²⁹[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

¹³⁰[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

¹³¹[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 (Α' 235),¹³²

- ββ) είτε έλαβαν αποζημίωση ειδικού σκοπού με μονομερή δήλωση για οποιαδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021, σύμφωνα με το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 και το άρθρο 13 της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020,¹³³
- βγ) είτε εντάχθηκαν στον μηχανισμό ενίσχυσης «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ» για οποιαδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021, σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4690/2020 (Α' 104), το άρθρο 123 του ν. 4714/2020 και το άρθρο 40 του ν.4778/2021 (Α' 26),¹³⁴
- βδ) είτε έλαβαν μειωμένο μίσθωμα για οποιαδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021 και έχουν αποζημιωθεί κατόπιν ελέγχου των δηλώσεων «COVID-19», σύμφωνα με το άρθρο δεύτερο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020, την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 και το άρθρο 27 του ν. 4772/2021 (Α' 17),¹³⁵
- βε) είτε ήταν εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ οποιοδήποτε διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021.¹³⁶

Επιπλέον, εντάσσονται στη ρύθμιση ανεξαρτήτως των ανωτέρω κριτηρίων και ημερομηνίας βεβαίωσής τους, οφειλές για τις οποίες έχει χορηγηθεί αναστολή είσπραξης και παράταση καταβολής, σύμφωνα με την από 11.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020, την από 30.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α'

---

¹³²[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

¹³³[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

¹³⁴[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

¹³⁵[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

¹³⁶[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

86), την από 1.5.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104) και τον ν. 4690/2020.¹³⁷

Κατ' εξαίρεση, εφόσον πρόκειται για οφειλέτες της περ. α), στους οποίους επιβλήθηκε το μέτρο της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας οποτεδήποτε κατά το χρονικό διάστημα από 27.10.2020 έως 31.7.2021, επιτρέπεται να εντάσσονται στη ρύθμιση οφειλές που βεβαιώθηκαν κατά το διάστημα από 1.3.2020 έως 31.7.2021 και οφειλές, που ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσης, έληξαν κατά το διάστημα από 1.3.2020 έως 31.7.2021 και έχουν υπαχθεί από 27.10.2020 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος σε καθεστώς ρύθμισης της υποπαρ. Α2 της παρ. Α του πρώτου άρθρου του ν. 4152/ 2013 (Α' 107), υπό τον όρο ότι η ρύθμιση αυτή βρίσκεται σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για τη δόση Οκτωβρίου των ρυθμίσεων της υποπαρ. Α2 της παρ. Α του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου, ως καταληκτική ημερομηνία καταβολής ορίζεται η 15η Νοεμβρίου 2021.¹³⁸

1Α. Στις οφειλές της παρ. 1 δεν περιλαμβάνεται ο φόρος εισοδήματος φορολογικού έτους 2020.¹³⁹

2. Η αίτηση για την υπαγωγή στη ρύθμιση υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Φορολογική Διοίκηση. Σε περίπτωση που υφίσταται τεχνική αδυναμία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης, η αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία, που είναι αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής.

3. Βασικές οφειλές της παρ. 1 από την ημερομηνία υπαγωγής τους στη ρύθμιση αντί των τόκων και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής σύμφωνα με το ν.δ. 356/1974 (Α' 90, Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων [Κ.Ε.Δ.Ε.]) και τον ν. 4174/2013 (Α' 170, Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας [Κ.Φ.Δ.]) επιβαρύνονται με τόκο δυόμιση εκατοστιαίων μονάδων (2,5%) ετησίως υπολογισμένο. Κατ' εξαίρεση, βασικές οφειλές που υπάγονται σε πρόγραμμα ρύθμισης έως και τριανταέξι (36) μηνιαίων δόσεων δεν επιβαρύνονται με τόκο.¹⁴⁰

---

¹³⁷[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

¹³⁸[Προσθήκη 4850/2021, Άρθρο 109](#)

¹³⁹[Προσθήκη 4821/2021, Άρθρο 75](#)

¹⁴⁰[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

4. Για τις οφειλές της παρ. 1, η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση που ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%).

5. Η υπαγωγή του οφειλέτη στη ρύθμιση συντελείται με την καταβολή της πρώτης δόσης. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την 28η Φεβρουαρίου 2022. Οι επόμενες δόσεις της ρύθμισης καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών. Με την υποβολή από τον οφειλέτη αιτήματος για υπαγωγή στη ρύθμιση, τα αποδιδόμενα ποσά από συμψηφισμούς του άρθρου 83 του Κ.Ε.Δ.Ε., από παρακρατήσεις αποδεικτικού ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής του άρθρου 12 του Κ.Φ.Δ. και από μέτρα αναγκαστικής είσπραξης μπορούν να καλύπτουν την πρώτη δόση, εφόσον εισπράττονται εντός της προθεσμίας του δευτέρου εδαφίου και δεν πιστώνονται διαφορετικά κατά τις κείμενες διατάξεις.¹⁴¹

6. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης της ρύθμισης ορίζεται σε τριάντα (30) ευρώ για ρυθμίσεις οφειλών συνολικού ύψους, συμπεριλαμβανομένων τόκων και προσαυξήσεων, έως χίλια (1.000) ευρώ και σε πενήντα (50) ευρώ για ρυθμίσεις οφειλών συνολικού ύψους, συμπεριλαμβανομένων τόκων και προσαυξήσεων, άνω των χιλίων (1.000) ευρώ.¹⁴²

7. Η ρύθμιση απόλλυται με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου των οφειλών σύμφωνα με τα στοιχεία της βεβαίωσης, εάν ο οφειλέτης δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις της ρύθμισης ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) μηνών.

8. Με την υπαγωγή στο πρόγραμμα ρύθμισης και με την προϋπόθεση της τήρησης αυτού, δεν υπολογίζονται τα πρόστιμα των άρθρων 6 του Κ.Ε.Δ.Ε. και 57 του Κ.Φ.Δ..

9. Η υπαγωγή και συμμόρφωση στη ρύθμιση παρέχει στον οφειλέτη και τα ακόλουθα ευεργετήματα:

- α) χορηγείται σε αυτόν αποδεικτικό ενημερότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του Κ.Φ.Δ.,
- β) αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε κατά το άρθρο 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) ή, εφόσον άρχισε, η εκτέλεσή της διακόπτεται.

---

¹⁴¹Τροποποίηση PNP 29.01.2022, Άρθρο 75; [Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

¹⁴²[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

Κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της ρύθμισης αναστέλλεται η παραγραφή του ποινικού αδικήματος, κατά παρέκκλιση των χρονικών περιορισμών του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα,

- γ) αναστέλλεται η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης κινητών ή ακινήτων, με την προϋπόθεση ότι η εκτέλεση αφορά μόνο οφειλές που ρυθμίζονται με τις διατάξεις αυτού του άρθρου. Η αναστολή αυτή δεν ισχύει για κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων ή έχουν εκδοθεί οι σχετικές παραγγελίες, πριν από την υπαγωγή στη ρύθμιση, τα αποδιδόμενα όμως ποσά από αυτές, λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της ρύθμισης, εφόσον εισπράττονται κατά τη διάρκεια αυτής και δεν πιστώνονται διαφορετικά κατά τις κείμενες διατάξεις.

Αν ο οφειλέτης απωλέσει τη ρύθμιση, τα μέτρα που έχουν ανασταλεί, συνεχίζονται.¹⁴³

10. Το Δημόσιο και μετά την υπαγωγή και συμμόρφωση του οφειλέτη στη ρύθμιση διατηρεί το δικαίωμα:

- α) να επιβάλλει κατασχέσεις και να εγγράφει υποθήκες σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένων των συνυπόχρεων προσώπων, ή των εγγυητών, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη,
- β) να μην χορηγεί αποδεικτικό ενημερότητας για τη μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού στα ανωτέρω πρόσωπα ακόμη και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης αυτού, εφόσον η οφειλή δεν είναι διασφαλισμένη σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του Κ.Φ.Δ.,
- γ) να προβαίνει σε συμψηφισμό των χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη κατά του Δημοσίου και μέχρι του ύψους των οφειλών του κατά το άρθρο 83 του Κ.Ε.Δ.Ε..

Τα ποσά που εισπράττονται κατά τη διάρκεια της ρύθμισης από την παρακράτηση απαίτησης του οφειλέτη λόγω της χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής του άρθρου 12 του Κ.Φ.Δ. ή κατόπιν συμψηφισμού του άρθρου 83 του Κ.Ε.Δ.Ε. ή μετά από αναγκαστικά μέτρα καλύπτουν δόση ή δόσεις της χορηγηθείσας ρύθμισης, εφόσον δεν πιστώνονται διαφορετικά κατά τις κείμενες διατάξεις.

---

¹⁴³[Τροποποίηση 4821/2021, Άρθρο 75](#)

11. Η παραγραφή των οφειλών για τις οποίες υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση, αναστέλλεται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της ρύθμισης και δεν συμπληρώνεται πριν παρέλθει ένα (1) έτος από τη λήξη αυτής.

12. Δεν μπορούν να υπαχθούν στη ρύθμιση του παρόντος άρθρου:

- α) οφειλές, οι οποίες δεν δύνανται να ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 22 του Ν. 4002/2011 (Α' 180) και αφορούν σε ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν με τη σύσταση ειδικών αφορολόγητων αποθεματικών ή σύμφωνα με άλλες διατάξεις και
- β) δόσεις ρυθμίσεων τμηματικής καταβολής βάσει δικαστικής απόφασης ή προσωρινής διαταγής ή κατ' εφαρμογή του ν. 4469/2017 (Α' 62).

13. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων για την υπαγωγή στη ρύθμιση, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 293.

Ρυθμίσεις οφειλών που προέρχονται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, καθώς και από καταπτώσεις της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας και λοιπές συνοδευτικές διατάξεις για την εφαρμογή τους

1. Βεβαιωμένες οφειλές στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες και στα Ελεγκτικά Κέντρα, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α'190, Κ.Ε.Δ.Ε.), που προέρχονται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, με εκδοθείσες έως και το έτος 2012 υπουργικές αποφάσεις παροχής της εγγύησης του ελληνικού δημοσίου, κατ' εξουσιοδότηση του ν. 2322/1995 (Α'143) ή παροχής της εγγύησης της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ» (πρώην «Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης ΑΕ») ή της εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων ΑΕ (ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ), όπως ισχύουν, τα οποία είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμα στα πιστωτικά ιδρύματα έως τις 7.10.2019, όπως αναγράφεται στο αίτημα κατάπτωσης των τραπεζών στις αρμόδιες Υπηρεσίες, δύνανται να ρυθμίζονται σε έως και εκατόν είκοσι (120) μηνιαίες δόσεις, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, εφόσον έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης από την 7η Οκτωβρίου 2019 μέχρι την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή σε ρύθμιση, με απαλλαγή κατά ποσοστό από

τις προσαυξήσεις και τους τόκους εκπρόθεσμης καταβολής που τις επιβαρύνουν ως ακολούθως:¹⁴⁴

- α) Εφάπαξ με απαλλαγή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%).
- β) Από δύο (2) έως και τέσσερις (4) μηνιαίες δόσεις με απαλλαγή κατά ποσοστό ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%).
- γ) Από πέντε (5) έως και δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%).
- δ) Από δεκατρείς (13) έως και είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%).
- ε) Από είκοσι πέντε (25) έως και τριάντα έξι (36) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%).
- στ) Από τριάντα επτά (37) έως και σαράντα οκτώ (48) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό σαράντα πέντε τοις εκατό (45%).
- ζ) Από σαράντα εννέα (49) έως και εξήντα (60) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).
- η) Από εξήντα μία (61) έως και εβδομήντα δύο (72) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%).
- θ) Από εβδομήντα τρεις (73) έως και ενενήντα έξι (96) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%).
- ι) Από ενενήντα επτά (97) έως και εκατόν είκοσι (120) μηνιαίες δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

2. Με την υπαγωγή και υπό την προϋπόθεση της τήρησης του προγράμματος ρύθμισης δεν υπολογίζονται τα πρόστιμα του άρθρου 6 του Κ.Ε.Δ.Ε..

3. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης της ρύθμισης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των είκοσι (20) ευρώ.

4. Στη ρύθμιση του παρόντος υπάγεται υποχρεωτικά το σύνολο των καταχωρημένων στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης που είναι ληξιπρόθεσμα έως και την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής οφειλών της παρ. 1, οι οποίες δεν έχουν τακτοποιηθεί κατά νόμιμο τρόπο με αναστολή πληρωμής ή διευκόλυνση ή άλλη ρύθμιση τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση βάσει νόμου ή δικαστικής απόφασης ή προσωρινής διαταγής.

---

¹⁴⁴[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 45](#)

5. α. Οι απαλλαγές της παρ. 1 υπολογίζονται επί των προσαυξήσεων και τόκων εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 6 του Κ.Ε.Δ.Ε, όπως έχουν διαμορφωθεί την ημερομηνία της αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση.

β. Βασικές συνολικές οφειλές που υπάγονται σε πρόγραμμα ρύθμισης της παρούσας, αντί των κατά Κ.Ε.Δ.Ε. τόκων και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, από την υπαγωγή σε ρύθμιση, επιβαρύνονται με τόκο που ανέρχεται σε τρεις εκατοστιαίες μονάδες (3%) ετησίως υπολογισμένο.

γ. Η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση μηδέν κόμμα είκοσι πέντε τοις εκατό(0,25%).

6. Στις ρυθμίσεις των παρ. 1 έως 4 δύνανται, επιπλέον, να υπαχθούν, μετά από επιλογή του οφειλέτη, οφειλές από την ίδια αιτία που έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης μέχρι την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή σε ρύθμιση, οι οποίες δεν έχουν υπαχθεί σε διευκόλυνση ή άλλη ρύθμιση τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση βάσει νόμου ή δικαστικής απόφασης ή προσωρινής διαταγής και οι οποίες κατά την ημερομηνία της αίτησης:

α) δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής ή

β) τελούν σε αναστολή, διοικητική ή δικαστική ή εκ του νόμου.

7. α. Στις ρυθμίσεις του παρόντος δύνανται να υπάγονται, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, και οι οφειλές που προέρχονται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, με εκδοθείσες έως και το έτος 2012 υπουργικές αποφάσεις παροχής της εγγύησης του ελληνικού δημοσίου κατ' εξουσιοδότηση του ν. 2322/1995 ή παροχής της εγγύησης της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ» (πρώην «Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης ΑΕ») ή της εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων Α.Ε. (Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε. Α.Ε.), όπως ισχύουν, τα οποία έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα στα πιστωτικά ιδρύματα έως την 1η Φεβρουαρίου 2023, όπως αναγράφεται στο αίτημα κατάπτωσης των τραπεζών στις αρμόδιες Υπηρεσίες, οι οποίες θα καταχωρισθούν στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης μετά την καταληκτική ημερομηνία υπαγωγής σε πρόγραμμα ρύθμισης σύμφωνα με την παρ. 9, κατόπιν αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία της

Φορολογικής Διοίκησης για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής μέσα σε έξι (6) μήνες από την καταχώριση των οφειλών αυτών.¹⁴⁵

β. Οι οφειλές από τις άνω αιτίες που έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης πριν την 1η Φεβρουαρίου 2023 και δεν έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του παρόντος, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ενταχθεί στη ρύθμιση του ν. 4152/2013 (Α'107), δύνανται να υπαχθούν στις ρυθμίσεις του παρόντος μέχρι την 1η Αυγούστου 2023 κατόπιν αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής.¹⁴⁶

8. α. Η ρύθμιση χορηγείται ανά οφειλέτη και αφορά και τις οφειλές για τις οποίες αυτός ευθύνεται. Πρόσωπα που ευθύνονται για την καταβολή μέρους της οφειλής δικαιούνται να ρυθμίσουν μέρος αυτό.

β. Στην περίπτωση που από τον χρηματικό κατάλογο δεν προκύπτει ότι η οφειλή προέρχεται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, με εκδοθείσες έως και το έτος 2012 υπουργικές αποφάσεις παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου ή παροχής της εγγύησης της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ» (πρώην «Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης ΑΕ») ή της εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων ΑΕ (ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ), όπως ισχύουν, τα οποία είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμα στα πιστωτικά ιδρύματα έως τις 7 Οκτωβρίου 2019, όπως αναγράφεται στο αίτημα κατάπτωσης των τραπεζών στις αρμόδιες Υπηρεσίες, απαιτείται για την υπαγωγή στη ρύθμιση η προσκόμιση από τον αιτούντα έγγραφης βεβαίωσης της βεβαιούσης αρχής προς την αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσίας που ορίζει ρητά ότι η οφειλή εμπίπτει στην παρ. 1.

9. Με την επιφύλαξη της παρ. 7, η αίτηση για την υπαγωγή σε πρόγραμμα ρύθμισης των παρ. 1 έως και 4 υποβάλλεται στην υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης, που είναι αρμόδια για την είσπραξη της οφειλής μέχρι τις 30 Απριλίου 2021.

10. Για την υπαγωγή στις ρυθμίσεις των παρ. 1 έως 4 η πρώτη δόση καταβάλλεται εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση. Οι επόμενες δόσεις καταβάλλονται έως την

---

¹⁴⁵[Τροποποίηση 5024/2023, Άρθρο 45](#)

¹⁴⁶[Προσθήκη 5024/2023, Άρθρο 45](#)

τελευταία εργάσιμη ημέρα των επομένων μηνών από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση.

11. Η ρύθμιση απόλλυται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης και την άμεση επιδίωξη της είσπραξης της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα, εάν ο οφειλέτης:

- α) δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα,
- β) δεν εξοφλήσει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο τις οφειλές του, καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος, εντός διμήνου από τη λήξη προθεσμίας καταβολής τους ή εντός διμήνου από την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, εφόσον η προθεσμία καταβολής τους έχει παρέλθει πριν την υπαγωγή σε αυτή,
- γ) δεν υποβάλλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή της, εντός τριών (3) το αργότερο μηνών από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους ή εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, εφόσον η προθεσμία υποβολής έχει παρέλθει πριν την υπαγωγή σε αυτή. Σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης δεν επιτρέπεται η υπαγωγή των ίδιων οφειλών στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής της υποπαρ. Α2 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107).

12. Στην περίπτωση που ο οφειλέτης, σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης, εξοφλήσει εφάπαξ τις υπόλοιπες δόσεις των ρυθμισμένων οφειλών ή σε περίπτωση εξόφλησης του συνόλου της οφειλής με οποιονδήποτε τρόπο, τυγχάνει απαλλαγής επί του εναπομείναντος ποσού των προσαυξήσεων και τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, σε ποσοστό ίσο με αυτό που αντιστοιχεί στον αριθμό των μηνιαίων δόσεων που τελικά διαμορφώνεται με την εξόφληση, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως και 4.

13. Ο οφειλέτης που έχει υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης των παρ. 1 έως και 4 δύναται να επιλέξει την υπαγωγή του σε άλλο πρόγραμμα ρύθμισης του παρόντος με διαφορετικό αριθμό δόσεων για το υπόλοιπο προς καταβολή ποσό και υπό τις ίδιες προϋποθέσεις. Στην περίπτωση αυτή δικαιούται απαλλαγή από τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής για το εναπομείναν ποσό, σύμφωνα με το νέο πρόγραμμα ρύθμισης και ο συνολικός αριθμός μηνιαίων δόσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι (120), υπολογιζόμενος από την πρώτη δόση του αρχικού προγράμματος ρύθμισης.

14. Η υπαγωγή και συμμόρφωση στη ρύθμιση των παρ. 1 έως και 4 παρέχει στον οφειλέτη τα ακόλουθα ευεργετήματα:

- α) χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 4174/2013 (Α΄ 170, Κ.Φ.Δ.),
- β) αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 1882/1990 ή διακόπτεται εφόσον εκκίνησε η εκτέλεσή της. Κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της ρύθμισης αναστέλλεται η παραγραφή του ποινικού αδικήματος, κατά παρέκκλιση των χρονικών περιορισμών του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα, γ) αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών ή ακινήτων. Η αναστολή της παρούσας δεν ισχύει για κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων ή έχουν εκδοθεί οι σχετικές παραγγελίες, αλλά τα αποδιδόμενα από αυτές ποσά λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της ρύθμισης, εφόσον δεν πιστώνονται διαφορετικά. Αν ο οφειλέτης απωλέσει το ευεργέτημα της ρύθμισης, τα μέτρα που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται.

15. Το Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής που του χορηγήθηκε:

- α) να μην χορηγεί στον οφειλέτη αποδεικτικό ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος επί αυτού, ακόμη και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησής του, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κ.Φ.Δ.,
- β) να προβαίνει σε συμψηφισμό των χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη κατά του Δημοσίου και μέχρι του ύψους των οφειλών, σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κ.Ε.Δ.Ε.,
- γ) να επιβάλλει κατασχέσεις και να εγγράφει υποθήκες σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, των συνυπόχρεων προσώπων ή των εγγυητών, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη.

16. Τα ποσά που εισπράττονται κατά τη διάρκεια της ρύθμισης από την παρακράτηση ποσοστού απαίτησης του οφειλέτη λόγω της χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας ή κατόπιν συμψηφισμού καλύπτουν δόση ή δόσεις της χορηγηθείσας ρύθμισης, εφόσον δεν πιστώνονται διαφορετικά.

Ομοίως, τα αποδιδόμενα ποσά από πράξεις εκτέλεσης λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της χορηγηθείσας ρύθμισης, εφόσον εισπράττονται κατά τη διάρκειά της και δεν πιστώνονται διαφορετικά.

17. Η παραγραφή των οφειλών για τις οποίες υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση αναστέλλεται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της και δεν συμπληρώνεται πριν παρέλθει ένα (1) έτος από τη λήξη της.

18. Αρμόδια για τη χορήγηση της ρύθμισης, την παρακολούθηση, την τήρηση των όρων της και την απώλεια αυτής είναι η υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης που είναι αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής.

19. α. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, έπειτα από εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, που εκδίδεται εντός μηνός από τη λήξη της καταληκτικής προθεσμίας υπαγωγής στη ρύθμιση του παρόντος, δύναται να παραταθεί η καταληκτική ημερομηνία υπαγωγής για χρονικό διάστημα μέχρι έναν (1) μήνα.

β. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, έπειτα από εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Άρθρο 308.

Έναρξη ισχύος

Τα άρθρα 31 έως και 171, 189 έως και 216 και 227 έως και 265, πλην των παρ. 2 και 6 έως 8 του άρθρου 265, τίθενται σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2021. Τα άρθρα 1 έως και 30, 172 έως και 188 και 217 έως και 226, καθώς και η παρ. 2 του άρθρου 265, τίθενται σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2021. Κατ' εξαίρεση, η παρ. 3 του άρθρου 264 και οι παράγραφοι 6 έως και 8 του άρθρου 265, καθώς και οι άλλες διατάξεις του παρόντος για τις οποίες δεν ορίζεται διαφορετικά, ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων στην παρ. 1 του άρθρου 76, τα φυσικά πρόσωπα πλην των εμπόρων αποκτούν πτωχευτική ικανότητα την 1η Ιουνίου 2021. Μέχρι τη θέση σε ισχύ των άρθρων 172 έως και 188, αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο για πτωχεύσεις, ανεξαρτήτως οικονομικού αντικειμένου, είναι το Πολυμελές Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει το κέντρο των κύριων συμφερόντων του.¹⁴⁷

---

¹⁴⁷[Τροποποίηση 4818/2021, Άρθρο 38](#); [Τροποποίηση 4764/2020, Άρθρο 83](#)

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 27 Οκτωβρίου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Υγείας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Τουρισμού

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 27 Οκτωβρίου 2020

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ